

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова

Бухгалтерський облік

*Навчальний посібник
для студентів усіх форм навчання
напряму підготовки 6.030.509 "Облік і аудит"*

Видання друге, доповнене і перероблене

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України

Луцьк
Вежа-Друк
2014

УДК 657 (076.1)
ББК 65.052.2я73-43
К 90

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
(Лист № 1/11 – 7517 від 10.08.2011)*

Рецензенти:

Жук В. М. – головний науковий співробітник Національного наукового центру “Інститут аграрної економіки” НААН України, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН України;

Задорожний З. В. – проректор з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету, завідувач кафедри обліку у виробничій сфері, доктор економічних наук, професор;

Кіндрацька Л. М. – завідувач кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, доктор економічних наук, професор.

Кулинич М. Б.

К 90 Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030.509 ”Облік і аудит” / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 372 с.

ISBN 987-966-2678-05-1

Навчальний посібник допоможе студентам якісно підготуватися до аудиторних занять, самостійно опрацювати матеріал, що розглядається на лекціях, практичних і лабораторних заняттях, а також дати можливість теоретично і практично освоювати дисципліну.

**УДК 657 (076.1)
ББК 65.052.2я73-43**

ISBN 987-966-2678-05-1

© М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова, 2014

ЗМІСТ

Вступ	4
Опис навчальної дисципліни	6
Структура навчальної дисципліни	7
3 семестр	
Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку	8
Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика.....	8
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.....	18
Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах.....	30
Тема 4. Бухгалтерський баланс.....	36
Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.....	49
Змістовий модуль 2. Елементи методу бухгалтерського обліку та господарські процеси	71
Тема 6. Документація, інвентаризація.....	71
Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку.....	87
Тема 8. Облік основних господарських процесів.....	95
Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах.....	119
4 семестр	
Змістовий модуль 1. Облік активів підприємства	130
Тема 10. Облік основних засобів.....	130
Тема 11. Облік нематеріальних активів.....	151
Тема 12. Облік виробничих запасів.....	162
Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості.....	176
Тема 14. Облік фінансових інвестицій.....	187
Змістовий модуль 2. Облік власного капіталу та зобов'язань	194
Тема 15. Облік власного капіталу.....	194
Тема 16. Облік зобов'язань.....	210
Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.....	222
Змістовий модуль 3. Облік доходів, витрат і фінансових результатів	233
Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства.....	233
Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів.....	267
Тема 20. Фінансова звітність.....	280
Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу.....	292
Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.....	303
Вправи для повторення	312
Рекомендована література	326
Додатки	331
Додаток 1. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	
Додаток 2. Баланс (звіт про фінансовий стан)	
Додаток 3. Звіт про фінансові результати	
Додаток 4. Звіт про рух грошових коштів	
Додаток 5. Звіт про власний капітал	
Додаток 6. Примітки до фінансової звітності	
Додаток 7. Первинні документи	
Відповіді до тестів.....	364

ВСТУП

Бухгалтерський облік займає важливе місце в обліковому процесі. Поряд з іншими економічними дисциплінами, зокрема економікою підприємства, фінансами, економічним аналізом, менеджментом та іншими, бухгалтерський облік дає змогу краще зрозуміти економічну суть і проблеми управління бізнесом.

Дисципліна передбачає набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо організації облікового процесу на підприємствах промисловості, використовуючи сучасні наукові підходи.

Метою вивчення дисципліни є вироблення у студентів сучасного мислення, вміння в конкретних виробничих умовах (ситуаціях) професійно приймати правильні рішення. Тому завдання предмету:

- максимально наблизити процес вивчення курсу до конкретних умов господарювання (роботи бухгалтерів) підприємств;
- розкриття суті, специфіки, призначення та змісту бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання різних видів економічної діяльності.

Об'єкт вивчення дисципліни – технологія і структура облікового, процесу, особливості ведення обліку промислових підприємств, складання ними податкової та фінансової звітності.

Предмет вивчення дисципліни – організація виробничо-господарської діяльності на вітчизняних підприємствах.

Методологія вивчення дисципліни ґрунтується на взаємозв'язку теоретичних знань і практичних навичок, які студенти отримують під час прослуховування лекцій, проведення практичних занять, самостійної роботи з вивчення матеріалу, написання контрольних робіт та складання заліку та екзамену.

Науковою основою дисципліни є теоретичні та практичні джерела в області організації обліку на підприємствах із різною галузевою структурою.

Вивчення студентами курсу „Бухгалтерський облік” має сформувати у них такі навички і вміння:

- засвоєння теоретичних знань з бухгалтерського обліку;
- засвоєння методів бухгалтерського обліку і застосування їх при систематизації облікових даних;
- застосування оптимальної форми обліку на підприємствах;
- оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками суцільного, безперервного, взаємозв'язаного, суворого документального спостереження за господарською діяльністю підприємства і накопичення інформації про цю діяльність;
- застосування знання міжнародних і національних стандартів для забезпечення достовірною, повною і правдивою інформацією для потреб користувачів;
- розробка пропозицій щодо вибору оптимальних і ефективних рішень на основі опрацювання облікової інформації;
- комплексний, науковий підхід до аналізу господарських явищ та відображення їх в обліку;
- вміння якісно використовувати наявну інформацію, аналізувати та інтерпретувати її;
- навички щодо попередження негативних явищ у господарській діяльності, виявлення резервів та розробки заходів щодо їх використання;
- навички щодо одержання узагальнюючої інформації про стан господарювання, зміни, які відбуваються, стан взаємозв'язків підприємства та його взаємовідносини з іншими підприємствами та на їх підставі результатів господарювання.

Вивчення дисципліни ґрунтується на загальних знаннях економічної теорії, макро- і мікроекономіки, основ бізнесу, фінансів, менеджменту, теорії обліку, бухгалтерського обліку (у т. ч. документування), а також пов'язано з набуттям знань із дисциплін, які вивчають окремі конкретні функції організації обліку – фінансового, управлінського та податкового.

Навчальний посібник подано у вигляді збірника, що складається з тестових вправ, задач, які передбачають проведення необхідних розрахунків, заповнення первинних документів, облікових реєстрів, складання форм фінансової звітності.

Збірник містить тематичне планування курсу і структуру навчальної дисципліни, тому окремі теми об'єднані у змістовні модулі згідно з робочою програмою курсу.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подана згідно з навчальним планом напряму підготовки 6.030509 „Облік і аудит” і представлена у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 8	Шифр і галузь знань 0305 – Економіка та підприємництво	нормативна
Модулів - 6	Шифр і напрям підготовки - 6.030509 “Облік і аудит”	Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 5		Семестр – 3, 4
ІНДЗ: є		Лекції – 86 год.
Загальна кількість годин - 288		Практичні – 62 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних - 5 самостійної роботи – 2 індивідуальної роботи – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень - бакалавр	Лабораторні - 26 год.
		Самостійна робота – 60 год.
		Індивідуальна робота – 54 год.
		Форма контролю: залік, іспит

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представлена у таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
III семестр						
Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку						
Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика	8	2	2	-	2	2
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	12	6	2	-	2	2
Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах	6	-	2	-	2	2
Тема 4. Бухгалтерський баланс	14	4	2	2	4	2
Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	22	8	2	4	4	4
Змістовий модуль 2. Елементи методу бухгалтерського обліку та господарські процеси						
Тема 6. Документація, інвентаризація	10	4	2	-	2	2
Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку	8	2	2	-	2	2
Тема 8. Облік основних господарських процесів	22	10	4	2	4	2
Тема 9. Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах	16	4	2	4	4	2
Разом III семестр	118	40	20	12	26	20
IV семестр						
Змістовий модуль 1. Облік активів підприємства						
Тема 10. Облік основних засобів	20	6	6	2	2	4
Тема 11. Облік нематеріальних активів	8	2	2	-	2	2
Тема 12. Облік виробничих запасів	14	4	4	2	2	2
Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	18	4	4	2	4	4
Тема 14. Облік фінансових інвестицій	8	2	2	-	2	2
Змістовий модуль 2. Облік власного капіталу та зобов'язань						
Тема 15. Облік власного капіталу	14	4	2	2	4	2
Тема 16. Облік зобов'язань	14	2	4	-	4	4
Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу	18	6	4	2	4	2
Змістовий модуль 3. Облік доходів, витрат і фінансових результатів						
Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства	14	6	4	-	2	2
Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів	12	4	2	2	2	2
Тема 20. Фінансова звітність	14	2	4	2	2	4
Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу	8	2	2	-	2	2
Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку	8	2	2	-	2	2
Разом IV семестр	170	46	42	14	34	34
Усього годин	288	86	62	26	60	54

Змістовий модуль 1
Основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Господарський облік, його
сутність і характеристика

1. Поняття та сутність господарського обліку.
2. Зміст та функції бухгалтерського обліку.
3. Вимоги, що ставляться до бухгалтерського обліку та його вимірники.

Мета: розглянути сутність господарського обліку, його види, дослідити зміст, функції та облікові вимірники бухгалтерського обліку.

Завдання: сформувані у студентів уявлення про господарський облік та необхідність його ведення на підприємстві.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Підібрати визначення до наведених видів господарського обліку

Види господарського обліку	Визначення
1. Оперативний (оперативно-технічний)	А. Вивчає і контролює масові суспільно-економічні та окремі типові явища і процеси
2. Бухгалтерський	Б. Використовується для спостереження і контролю за окремими операціями і процесами на найважливіших ділянках господарської діяльності з метою керівництва ними в міру їх здійснення
3. Статистичний	В. Відображає діяльність підприємств, організацій, установ, охоплює всі засоби підприємства і джерела їх формування, всі господарські процеси і результати діяльності

Вправа 2

Підібрати визначення до наведених вимірників, які застосовуються в обліку

Вид вимірників	Визначення
1. Натуральні	А. Застосовують для узагальненого відображення наявності та руху засобів (майна) підприємства, джерел їхнього формування, господарських процесів і результатів діяльності

2. Трудові	Б. Дають змогу отримати інформацію про господарські засоби і процеси в їх натуральному вираженні – в одиницях ваги, об’єму, площі, потужності та ін.
3. Грошові	В. Використовують для визначення кількості затраченої праці в одиницях робочого часу – днях, годинах, хвилинах

Вправа 3

Дайте характеристику наведеним функціям господарського обліку:

- 1) інформаційна;
- 2) контрольна;
- 3) управлінська;
- 4) аналітична.

Вправа 4

Охарактеризуйте наведені завдання бухгалтерського обліку:

- 1) забезпечення збереження майна власника;
- 2) формування інформації про діяльність підприємства, його майновий стан для управління;
- 3) обчислення фінансових результатів діяльності.

Вправа 5

Поясніть наведені нижче визначення бухгалтерського обліку. Підберіть самостійно з літератури визначення бухгалтерського обліку.

1. Бухгалтерський облік – це мова бізнесу (Р. Ентоні).
2. Бухгалтерський облік – це дзеркало роботи суб’єктів підприємницької діяльності (В. С. Лень).

Вправа 6

З наведеного переліку визначте внутрішніх і зовнішніх користувачів облікової інформації:

- 1) державні органи;
- 2) власники підприємства;
- 3) управлінський персонал;
- 4) інвестори;
- 5) кредитори, дебітори;
- 6) комерційні партнери;
- 7) фінансові аналітики;
- 8) громадські організації;
- 9) бухгалтери;
- 10) працівники;
- 11) аудитори.

Охарактеризуйте інформаційні потреби кожної групи користувачів та кожного учасника зокрема.

Тести

1. Діяльність суб'єктів господарювання, пов'язана з виробництвом, обміном і споживанням матеріальних і нематеріальних благ:
 - а) виробнича діяльність;
 - б) торгова діяльність;
 - в) комерційна діяльність;
 - г) господарська діяльність;
 - г) інвестиційна діяльність.

2. Бухгалтерський облік є складовою частиною більш широкого поняття:
 - а) податковий облік;
 - б) фінансовий облік;
 - в) господарський облік;
 - г) зведений облік;
 - г) немає правильної відповіді.

3. Який державний орган здійснює методологічне керівництво бухгалтерським обліком для господарюючих суб'єктів в Україні?
 - а) Держказначейство;
 - б) Держкомстат;
 - в) Міністерство економіки та європейської інтеграції;
 - г) Міністерство фінансів;
 - г) Державна податкова адміністрація.

4. Суб'єктами господарської діяльності є:
 - а) виробничі підприємства;
 - б) торговельні підприємства;
 - в) господарські товариства;
 - г) фізичні і юридичні особи;
 - г) а); б).

5. Етапами господарського обліку є:
 - а) спостереження, оцінка, документація, узагальнення;
 - б) спостереження, вимірювання, реєстрація, групування, узагальнення;
 - в) документація, інвентаризація, подвійний запис, звітність;
 - г) а); в);
 - г) б); в).

6. Методологія господарського обліку складається з таких прийомів:
 - а) спостереження, реєстрація, узагальнення;
 - б) документація, групування, подвійний запис, складання звітності;
 - в) документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція;
 - г) рахунки, подвійний запис, баланс, звітність;
 - г) в); г).

7. Господарський облік поділяють на:

- а) оперативний, статистичний, бухгалтерський;
- б) податковий і фінансовий;
- в) управлінський і статистичний;
- г) б); в);
- г) бухгалтерський та податковий.

8. Основними функціями бухгалтерського обліку є:

- а) оперативність, точність, економічність;
- б) оцінювання, аналітика;
- в) об'єктивність, доступність, своєчасність;
- г) інформаційність, контроль;
- г) б); г).

9. Бухгалтерський облік застосовують:

- а) виробничі та комерційні підприємства;
- б) кредитно-банківські установи;
- в) державні підприємства;
- г) а); б);
- г) усі підприємства та організації.

10. Основною метою фінансового обліку є:

- а) складання податкових декларацій;
- б) облік та розподіл витрат за центрами відповідальності;
- в) узагальнення даних про господарську діяльність у формі фінансової звітності;
- г) виконання кошторису;
- г) усе перелічене вище.

11. Не є обов'язковим і використовується виключно для внутрішніх потреб управління:

- а) податковий облік;
- б) фінансовий облік;
- в) статистичний облік;
- г) управлінський облік;
- г) усе наведене вище.

12. Виключно документальне спостереження за фактами господарської діяльності використовують у:

- а) статистичному обліку;
- б) бухгалтерському обліку;
- в) оперативному обліку;
- г) податковому обліку;
- г) в усіх наведених.

13. Надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан і діяльність підприємства це:

- а) завдання бухгалтерського обліку;
- б) мета бухгалтерського обліку;
- в) функції бухгалтерського обліку;
- г) основні вимоги бухгалтерського обліку;
- г) методологія бухгалтерського обліку.

Тема 1. Основи бухгалтерського обліку

14. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку затверджуються:

- а) Міністерством фінансів України;
- б) Урядом України;
- в) Спеціальною комісією ООН;
- г) Державним комітетом із стандартизації та сертифікації;
- г) Президентом України.

15. Особи, які використовують фінансову звітність та іншу бухгалтерську інформацію для задоволення певних інформаційних потреб, називаються:

- а) покупці продукції;
- б) пов'язані особи;
- в) потенційні інвестори;
- г) власники підприємства;
- г) користувачі бухгалтерської інформації.

16. Користувачів бухгалтерської інформації поділяють на:

- а) дійсних і потенційних;
- б) внутрішніх і зовнішніх;
- в) прямих та опосередкованих;
- г) постійних і випадкових;
- г) немає правильної відповіді.

17. Які користувачі використовують у своїй діяльності бухгалтерську інформацію, що становить комерційну таємницю:

- а) кредитори;
- б) покупці;
- в) менеджери компанії;
- г) засоби масової інформації;
- г) аудиторські фірми.

18. Основними вимогами до бухгалтерського обліку є:

- а) інформаційність, контроль;
- б) оцінка, економічність;
- в) а); б);
- г) оцінка, точність, контроль;
- г) точність, об'єктивність, ясність, доступність, своєчасність, економічність.

19. Завершальним етапом ведення бухгалтерського обліку є:

- а) складання звітності;
- б) запис господарських операцій на рахунки бухгалтерського обліку;
- в) складання журналів-ордерів;
- г) завершення оформлення Головної книги;
- г) оформлення податкових декларацій.

20. Бухгалтерський облік як інформаційна система поділяється на:

- а) управлінський і статистичний;
- б) фінансовий і управлінський;
- в) господарський і фінансовий;
- г) податковий і управлінський;
- г) податковий і фінансовий.

21. У бухгалтерському обліку застосовують такі вимірники:

- а) кількісні, вартісні;
- б) трудові;
- в) натуральні, грошові;
- г) усі відповіді правильні;
- г) б); в).

22. Основні засади організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні визначені:

- а) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”; Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- б) Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку;
- в) наказами Міністерства фінансів;
- г) методичними рекомендаціями;
- г) інструкцією з застосування плану рахунків бухгалтерського обліку.

23. Яким вимірником бухгалтерського обліку є одинця виміру є “кг”:

- а) кількісним;
- б) економічним;
- в) ваговим;
- г) натуральним;
- г) немає правильної відповіді.

24. Яким вимірником бухгалтерського обліку є одиниця виміру “євро”:

- а) економічним;
- б) грошовим;
- в) вартісним;
- г) трудовим;
- г) б); в).

25. Натуральні вимірники використовуються для:

- а) аналітичного (кількісного) обліку матеріальних цінностей;
- б) розрахунку погодинної заробітної плати;
- в) складання фінансової звітності;
- г) немає правильної відповіді;
- г) усі відповіді правильні.

26. За сферою діяльності бухгалтерський облік поділяють на:

- а) банківський, бюджетний;
- б) виробничо-господарський, банківський, бюджетний;
- в) фінансовий, управлінський;
- г) податковий, виробничо-господарський;
- г) бюджетний, податковий.

27. За обліковими функціями бухгалтерський облік поділяють на:

- а) податковий, управлінський;
- б) фінансовий, податковий, управлінський;
- в) бюджетний, податковий, управлінський;
- г) виробничо-господарський, податковий, управлінський;
- г) фінансовий, бюджетний.

Тема 1. Основи бухгалтерського обліку

28. Спостереження і контроль за окремими операціями на важливих ділянках обліку для управління ними здійснює:

- а) статистичний облік;
- б) бухгалтерський облік;
- в) господарський облік;
- г) податковий облік;
- г) оперативний облік.

29. Вивчення і контроль масових суспільно-економічних та типових явищ і процесів здійснює:

- а) фінансовий облік;
- б) статистичний облік;
- в) бухгалтерський облік;
- г) оперативний облік;
- г) управлінський облік.

30. Відображення повної господарської діяльності підприємств та організацій здійснює:

- а) статистичний облік;
- б) бухгалтерський облік;
- в) податковий облік;
- г) управлінський облік;
- г) оперативний облік.

31. Облік – це процес розпізнавання, оцінки і передачі інформації, що дає можливість користувачам такої інформації компетентно приймати рішення і формувати судження:

- а) так;
- б) ні.

32. Господарський облік – це спосіб кількісного відображення і якісної характеристики господарської діяльності для управління цією господарською діяльністю:

- а) так;
- б) ні.

33. Господарська операція – це дія або подія, яка викликає зміни у структурі активів і зобов'язань, власному капіталі:

- а) так;
- б) ні.

34. Стандарти бухгалтерського обліку – це загальноприйняті процедури відображення господарських операцій:

- а) так;
- б) ні.

35. Оперативний облік є системою прийомів і методів для вивчення та контролю кількісної і якісної сторін масових соціально-економічних суспільних процесів, явищ природи:

- а) так;
- б) ні.

36. Вимога – своєчасність обліку – означає, що всі облікові дані мають бути правдивими і неупередженими, відображати справжній стан господарської діяльності:

- а) так;
- б) ні.

37. Якісні вимірники – це показники діяльності суб’єкта господарювання, за допомогою яких визначають обсяг виконаних операцій, процесів:

- а) так;
- б) ні.

38. Податковий облік – це система взаємозвірки розрахунків із контролюючими та банківськими структурами:

- а) так;
- б) ні.

39. Бухгалтерський облік дає інформацію про засоби суб’єкта господарювання, джерела їх утворення і господарські процеси, а також про фінансові результати:

- а) так;
- б) ні.

40. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” був прийнятий 16 липня 1999 року:

- а) так;
- б) ні.

41. Методичний етап – це організація роботи облікового апарату:

- а) так;
- б) ні.

42. Подвійний запис – це одна й та ж операція, що відображається за дебетом і кредитом одного рахунка:

- а) так;
- б) ні.

43. Чи належать керівники структурних підрозділів до внутрішніх користувачів бухгалтерської інформації:

- а) так;
- б) ні.

44. Таблиці встановленої форми і змісту, призначені для реєстрації, групування й узагальнення господарських операцій, оформлених відповідними первинними документами – облікові реєстри:

- а) так;
- б) ні.

45. Принцип “превалювання сутності над формою” полягає в тому, що фінансова звітність має містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі:

- а) так;
- б) ні.

Тема 1. Основи бухгалтерського обліку

46. Суть інформаційної функції полягає в тому, що на підставі інформації, отриманої за даними фінансового обліку, за допомогою спеціальних прийомів здійснюється її економічний аналіз і формується аналітична інформація про господарську діяльність:

- а) так;
- б) ні.

47. Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності:

- а) так;
- б) ні.

48. Чи існують такі вимірники, які називають “умовно-натуральні”:

- а) так;
- б) ні.

49. Суб'єктами в організації господарського обліку є керівники підприємства – директор та головний бухгалтер:

- а) так;
- б) ні.

50. Як наукова та навчальна дисципліна бухгалтерський облік не має причетності до фінансового права:

- а) так;
- б) ні.

Контрольні питання

1. Бухгалтерський облік як наука.
2. Що є методологічною та теоретичною основою бухгалтерського обліку?
3. Який взаємозв'язок теорії бухгалтерського обліку з іншими науками та науковими дисциплінами?
4. Що собою являє господарський облік?
5. Види господарського обліку, їх єдність та відмінність.
6. Які є особливості бухгалтерського обліку?
7. Перелічіть функції бухгалтерського обліку.
8. Охарактеризуйте види продукту облікової праці.
9. Бухгалтерський облік як функція управління.
10. Які завдання бухгалтерського обліку?
11. Яка роль бухгалтерського обліку у забезпеченні контролю за господарською діяльністю?
12. Вимоги до бухгалтерського обліку.
13. Облікові вимірники, межі їх застосування.

Проблемні питання

1. У чому полягає єдність теоретичної та методологічної основи бухгалтерського обліку?
2. Різниця і взаємозв'язок теорії бухгалтерського обліку від галузевих курсів бухгалтерського обліку та інших облікових дисциплін?
3. Обумовленість розвитку бухгалтерського обліку.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

1. Предмет бухгалтерського обліку, його об'єкти та суб'єкти.
2. Метод бухгалтерського обліку.

Мета: розглянути визначення предмету і методу бухгалтерського обліку, виділити об'єкти і суб'єкти бухгалтерського обліку, елементи методу бухгалтерського обліку.

Завдання: сформувані у студентів уявлення про об'єкти бухгалтерського обліку та суб'єкти обліку, навички щодо визначення господарських засобів і джерел їх утворення.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Знайти 10 визначень предмету бухгалтерського обліку у підручниках з бухгалтерського обліку (рекомендована література наведена), прокоментувати особливості варіантів різних авторів, сформулювати найбільш повне визначення.

Вправа 2

Підібрати визначення до наведених термінів.

Термін	Визначення
1. Активи	А. Заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди
2. Зобов'язання	Б. Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань
3. Власний капітал	В. Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигід у майбутньому
	Г. Різниця між нарахованими доходами і витратами

Вправа 3

На підставі наведених даних згрупувати господарські засоби в таблицю:

Необоротні активи	Оборотні активи

Вихідні дані:

Товари, основні засоби, нематеріальні активи, готова продукція, готівка в касі, довгострокові фінансові інвестиції, малоцінні та швидкозношувані матеріали, незавершене виробництво, дебіторська заборгованість, паливо, транспортні засоби, будинки і споруди, кошти на рахунку в банку, довгострокові біологічні активи, короткострокові фінансові інвестиції, бібліотечні фонди, машини та обладнання, запасні частини, інвестиційна нерухомість.

Вправа 4

На підставі наведених даних згрупувати джерела формування господарських засобів підприємства в таблицю:

Джерела власних засобів	Джерела залучених засобів

Вихідні дані:

Зареєстрований (пайовий) капітал, заборгованість із заробітної плати, короткострокові кредити банків, капітал у дооцінках, кредиторська заборгованість за товари, зобов'язання із розрахунків з бюджетом, резервний капітал, доходи майбутніх періодів, заборгованість із довгострокових векселів, відстрочені податкові зобов'язання, додатковий капітал, довгострокові кредити банків, прибуток нерозподілений, інші довгострокові зобов'язання.

Вправа 5

Згрупувати наведені статті у таблицю:

Активи	Зобов'язання	Власний капітал

Вихідні дані:

Зареєстрований (пайовий) капітал, рахунки в банку, резервний капітал, дебіторська заборгованість, готівка в касі, прибутки, кредиторська заборгованість, позика банку, будівлі, споруди, незавершене виробництво, нематеріальні активи, готова продукція, виробничі запаси, векселі одержані, довгострокові фінансові інвестиції, МШП, поточні біологічні активи, товари, основні засоби, обладнання, транспортні засоби, додатковий капітал, заборгованість перед фондами соціального страхування, заборгованість підзвітних осіб, капітал у дооцінках, заборгованість перед працівниками підприємства, витрати майбутніх періодів, доходи майбутніх періодів.

Вправа 6

Визначити суму власного капіталу підприємства. Активи підприємства становлять 98 000 грн, зобов'язання – 29 000 грн.

Вправа 7

Власний капітал підприємства становить 240 000 грн, зобов'язання кредиторів – 50 000 грн, позики – 45 000 грн. Чому дорівнюють активи підприємства?

Вправа 8

На основі наведених даних згрупувати господарські засоби і джерела їх утворення у таблицю та визначити підсумкові суми.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Господарські засоби	Сума, грн	Джерела формування господарських засобів	Сума, грн
Всього		Всього	

Дані для виконання:

- 1) адміністративна будівля – 15 000,00;
- 2) обладнання – 1 500,00;
- 3) сировина – 303,00;
- 4) готівка в касі – 120,00;
- 5) паливо на складі – 800,00;
- 6) автомобіль – 14 500,00;
- 7) комп'ютер – 5 127,00;
- 8) шафа – 260,00;
- 9) заборгованість із заробітної плати працівникам – 7 300,00;
- 10) принтер – 300,00;
- 11) заборгованість постачальникам за отримане паливо – 4 200,00;
- 12) телефонний апарат – 400,00;
- 13) вантажний автомобіль – 7 500,00;
- 14) заборгованість перед банком із позики – 2 500,00;
- 15) статутний капітал – 25 000,00;
- 16) кондиціонер – 3 000,00;
- 17) прибуток – 7 210,00;
- 18) резервний капітал – 2 600,00.

Тести

1. Суб'єктом бухгалтерського обліку є:

- а) майно підприємства;
- б) підприємство, організація, фізична особа;
- в) господарська діяльність підприємства;
- г) фізичні та юридичні особи;
- г) б); г).

2. Предметом бухгалтерського обліку є:

- а) факти і події господарської діяльності;
- б) майно підприємства і дії, пов'язані з ним;
- в) сукупність процедур, пов'язаних з отриманням необхідної інформації про суб'єкт господарювання;
- г) а); б);
- г) б); в).

3. Об'єктом бухгалтерського обліку є:

- а) діяльність фізичних і юридичних осіб;
- б) майно підприємства, його утворення, рух;
- в) використання ресурсів, фінансовий стан підприємства;

г) результати діяльності підприємства;
г) б); в); г).

4. За економічним змістом виділяють такі групи об'єктів бухгалтерського обліку:

- а) фінансовий стан та результати діяльності підприємства;
- б) господарські засоби та процеси;
- в) а); б);
- г) господарське майно і процеси, джерела господарських засобів;
- г) а); г).

5. Майно підприємства складається з:

- а) власних і залучених засобів;
- б) основних і оборотних засобів;
- в) власних і оборотних засобів;
- г) власного капіталу та зобов'язань;
- г) а); б).

6. Не є об'єктами бухгалтерського обліку:

- а) господарські засоби і їх джерела;
- б) господарські процеси;
- в) аудиторські звіти;
- г) активи, зобов'язання і капітал;
- г) немає правильної відповіді.

7. Заборгованість фізичних і юридичних осіб підприємству називається:

- а) кредиторською;
- б) дебіторською;
- в) бюджетною;
- г) відстроченою;
- г) поточною.

8. Засоби, що беруть участь у процесі виробництва один раз, як правило змінюють свою форму і свою вартість повністю переносять на вартість продукції, називаються:

- а) оборотними;
- б) основними;
- в) необоротними;
- г) залученими;
- г) вилученими.

9. Не належать до основних засобів:

- а) будівлі;
- б) споруди;
- в) грошові кошти;
- г) автотранспорт;
- г) меблі.

10. Майно підприємства формується за рахунок:

- а) власних коштів;
- б) власних і залучених джерел господарських засобів;
- в) прибутку;

- г) отримання векселів;
- г) кредитів банків.

11. Ресурси, отримані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, збільшить економічні вигоди у майбутньому, це:

- а) оборотні засоби;
- б) зобов'язання;
- в) власний капітал;
- г) основні засоби;
- г) а); г).

12. За формами функціонування активи підприємства поділяються на:

- а) основні, оборотні;
- б) нематеріальні, матеріальні;
- в) матеріальні, нематеріальні, фінансові;
- г) довгострокові, поточні;
- г) а); б).

13. Матеріальними активами підприємства є:

- а) власний капітал, запаси;
- б) запаси, незавершене виробництво;
- в) основні засоби, грошові кошти;
- г) основні засоби, незавершене будівництво, запаси;
- г) основні засоби, незавершене будівництво, запаси, позики.

14. Нематеріальними активами є:

- а) права користування природними ресурсами, гудвіл;
- б) фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість;
- в) авторські права, об'єкти промислової власності;
- г) а); в);
- г) а); б); в).

15. Фінансовими активами підприємства є:

- а) довгострокові фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість;
- б) готівкові кошти, поточні фінансові інвестиції;
- в) готівкові кошти, нематеріальні активи;
- г) а); в);
- г) а); б).

16. За ступенем ліквідності активи підприємства поділяють на:

- а) ліквідні, неліквідні;
- б) високоліквідні, важколіквідні;
- в) високоліквідні, середньоліквідні, важколіквідні;
- г) середньоліквідні, важколіквідні;
- д) усі відповіді правильні.

17. Високоліквідними активами підприємства є:

- а) грошові кошти, запаси, готова продукція;
- б) грошові кошти в касі і в банках, цінні папери;
- в) запаси, готова продукція;

г) цінні папери, фінансові інвестиції;
г) б); г).

18. Сереньоліквідними активами підприємства є:

- а) основні засоби, нематеріальні активи;
- б) поточні фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість;
- в) довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість;
- г) виробничі запаси, готова продукція, товари;
- г) б); г).

19. Важколіквідними активами підприємства є:

- а) основні засоби та нематеріальні активи;
- б) довгострокові фінансові інвестиції та довгострокова дебіторська заборгованість;
- в) витрати майбутніх періодів і незавершене будівництво;
- г) а); б);
- г) а); б); в).

20. Активи підприємства за складом і розміщенням поділяють на:

- а) необоротні, оборотні;
- б) власні, залучені;
- в) основні, оборотні;
- г) довгострокові, поточні;
- г) основні, оборотні, витрати майбутніх періодів.

21. Довгостроковими фінансовими інвестиціями і довгостроковою дебіторською заборгованістю є:

- а) оборотні активи;
- б) необоротні активи;
- в) власні засоби;
- г) залучені засоби;
- г) немає правильної відповіді.

22. Незавершене виробництво та готова продукція є:

- а) оборотними засобами;
- б) залученими засобами;
- в) необоротними засобами;
- г) нематеріальними активами;
- г) основними засобами.

23. Ресурси, які багаторазово беруть участь у процесі господарської діяльності, це:

- а) запаси;
- б) основні засоби;
- в) грошові кошти на рахунках у банках;
- г) нематеріальні активи;
- г) б); г).

24. Ресурси, які обслуговують поточну господарську діяльність, складають:

- а) основні засоби;
- б) довгострокові біологічні активи;
- в) готову продукцію;

г) товари;
г) в); г).

25. Господарські засоби за джерелами формування поділяють на:

- а) активи і пасиви;
- б) власні і залучені;
- в) основні і оборотні;
- г) довгострокові і поточні;
- г) матеріальні і нематеріальні.

26. Власним капіталом підприємства є:

- а) зареєстрований (пайовий), капітал в дооцінках, нерозподілений прибуток;
- б) оборотний і необоротний;
- в) додатковий і резервний;
- г) основний і додатковий;
- г) а); в).

27. Щоб забезпечити відповідність бухгалтерських записів фактичним даним, необхідно:

- а) своєчасно складати звітність;
- б) проводити інвентаризацію;
- в) відкривати бухгалтерські рахунки;
- г) мати у штатному розкладі посаду аудитора;
- г) вести управлінський облік.

28. Обчислення витрат, пов'язаних із певним господарським процесом, забезпечує:

- а) калькуляція;
- б) система рахунків;
- в) суцільна документація;
- г) періодична інвентаризація;
- г) реєстрація операцій.

29. Метод бухгалтерського обліку – це:

- а) засоби полегшення облікових процедур;
- б) законодавчо визначені форми організації облікового процесу;
- в) сукупність способів і прийомів, які забезпечують суцільне, неперервне, взаємопов'язане та об'єктивне відображення об'єктів бухгалтерського обліку, що має на меті отримання інформації для управління ними;
- г) способи взаємодії суб'єктів та об'єктів бухгалтерського обліку;
- г) сукупність способів та прийомів отримання та передачі облікових даних, що має на меті забезпечення інформації для управлінського обліку.

30. Дані про наявність тих чи інших цінностей із зазначенням назви, притаманних ознак, величини, номенклатури, номера, одиниці виміру і кількості фактично виявлених натуральних одиниць записуються до:

- а) порівняльної відомості;
- б) інвентаризаційного журналу;
- в) інвентаризаційного опису;
- г) ці дані запису не підлягають;
- г) Головної книги.

31. Стандарти бухгалтерського обліку передбачають такі види оцінки активів і зобов'язань:

- а) первісну вартість;
- б) переоцінену та справедливу вартість;
- в) реалізаційну вартість;
- г) справедливу вартість;
- г) усі відповіді правильні.

32. Калькуляція – це:

- а) спосіб визначення витрат підприємства у вартісному вираженні;
- б) форма внутрішнього документа, в якій проводиться калькулювання собівартості продукції і подаються його результати;
- в) вираження у вартісному вигляді майна підприємства;
- г) спосіб групування активів, капіталу і зобов'язань;
- г) система показників, що відображають фінансово-господарську діяльність підприємства за певний період.

33. Операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частку його доходу, – це:

- а) основна діяльність;
- б) інвестиційна діяльність;
- в) планова діяльність;
- г) фінансова діяльність;
- г) усі відповіді правильні.

34. Згідно з П(С)БО 1 у рядках форм фінансової звітності, які не мають показників, ставиться:

- а) примітка;
- б) прочерк;
- в) записи не здійснюються;
- г) усі рядки повинні бути заповнені;
- г) немає правильної відповіді.

35. Об'єктами бухгалтерського обліку і звітності є:

- а) документування;
- б) план рахунків;
- в) аналітичні рахунки;
- г) господарські засоби;
- г) засоби збереження облікових даних.

36. Який вид капіталу утворюється за рахунок сукупності вкладів власників у майно підприємства в розмірі, визначеному установчим документом, і може бути змінений у разі додаткових вкладень або за рішенням засновників:

- а) резервний капітал;
- б) додатковий капітал;
- в) капітал в дооцінках;
- г) зареєстрований (пайовий) капітал;
- г) оборотний капітал.

37. Додатковий капітал підприємства формується за рахунок:

- а) додаткових вкладень засновників;

- б) частини прибутку підприємства;
- в) безоплатно одержаного майна;
- г) емісійного доходу;
- г) в); г).

38. Відрахування в резервний капітал здійснюються за рахунок:

- а) додаткового капіталу;
- б) цільового фінансування і цільових надходжень;
- в) пайового капіталу;
- г) прибутку підприємства;
- г) статутного капіталу.

39. Кошти резервного капіталу використовують для:

- а) виплати дивідендів;
- б) виплат за облігаціями;
- в) покриття збитку підприємства;
- г) виконання гарантійних зобов'язань;
- г) в); г).

40. Довгостроковими зобов'язаннями підприємства є:

- а) довгострокова дебіторська заборгованість;
- б) довгострокові кредити банків;
- в) довгострокові фінансові інвестиції;
- г) заборгованість за товари;
- г) б); в).

41. Поточними зобов'язаннями підприємства є:

- а) кредиторська заборгованість за товари;
- б) дебіторська заборгованість;
- в) заборгованість із оплати праці;
- г) а); в);
- г) а); б); в).

42. Основними стадіями кругообороту господарських засобів є:

- а) виробництво, реалізація;
- б) виробництво, постачання;
- в) постачання, виробництво, реалізація;
- г) нарахування, документування;
- г) в); г).

43. Способом первинної реєстрації об'єктів обліку, при якому кожна господарська операція оформляється відповідним документом, є:

- а) оцінка;
- б) інвентаризація;
- в) документація;
- г) проведення;
- г) немає правильної відповіді.

44. Процес виявлення розбіжностей між фактичною наявністю цінностей і показниками обліку називається:

- а) документація;
- б) інвентаризація;
- в) подвійний запис;
- г) реєстрація;
- г) оцінка.

45. Для вартісного вимірювання об'єктів обліку використовують такий метод бухгалтерського обліку:

- а) інвентаризація;
- б) подвійний запис;
- в) оцінка;
- г) калькуляція;
- г) в); г).

46. Запис сум кожної господарської операції в певному порядку на двох рахунках називають:

- а) бухгалтерський баланс;
- б) інвентаризація;
- в) калькуляція;
- г) оцінка;
- г) подвійний запис.

47. Результати діяльності підприємства відображають у таких формах звітності:

- а) звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал;
- б) калькуляція;
- в) оборотна відомість;
- г) баланс, звіт про фінансові результати;
- г) а); г).

48. Основними елементами методу бухгалтерського обліку є:

- а) звітність, оцінка і калькуляція;
- б) система рахунків і подвійний запис;
- в) фінансовий стан підприємства та результат діяльності;
- г) документація та інвентаризація;
- г) а); б); г).

49. Предмет бухгалтерського обліку законодавчо регламентований і визначається в Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”.

- а) так;
- б) ні.

50. Проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг називається операційним циклом:

- а) так;
- б) ні.

51. Дія або подія, яка викликає зміни у структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства, називається господарським процесом:

- а) так;
- б) ні.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

52. Основними стадіями кругообігу засобів є процеси постачання, виробництва та реалізації.
а) так;
б) ні.
53. Принцип безперервності передбачає, що активи і зобов'язання оцінюються згідно з припущенням про те, що підприємство не має наміру або потреби ліквідуватися чи значно скорочувати свою діяльність:
а) так;
б) ні.
54. Відповідно до базових принципів бухгалтерського обліку пріоритетним оцінюванням активів має бути оцінювання за поточною ринковою вартістю:
а) так;
б) ні.
55. Відповідно до принципу повного висвітлення фінансова звітність має містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та інших подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі:
а) так;
б) ні.
56. Рахунки та подвійний запис господарських операцій застосовують для реєстрації та класифікації даних з метою їх систематизації.
а) так;
б) ні.
57. Суть оцінки полягає у періодичному встановленні нестач або лишків окремих видів активів:
а) так;
б) ні.
58. Тривалість зберігання розрахунково-платіжних відомостей та особових рахунків до рахунка розрахунків з робітниками та службовцями – 30 років:
а) так;
б) ні.
59. Таксування документів – це грошова розцінка зазначених у документах матеріальних цінностей і трудових показників:
а) так;
б) ні.
60. Принцип інвентаризації: “Прийшов, побачив, записав”:
а) так;
б) ні.
61. Носії спеціального формату (відомості, ордери, книги, журнали тощо) призначені для хронологічного, систематичного або комбінованого нагромадження, групування та узагальнення інформації з первинних документів, що прийняті до обліку, – це форми звітності:
а) так;

б) ні.

62. Обов'язковим є проведення інвентаризації у разі пожежі або стихійного лиха:

- а) так;
- б) ні.

Контрольні питання

1. Дайте визначення предмету і об'єктів бухгалтерського обліку.
2. Охарактеризуйте об'єкти бухгалтерського обліку.
3. Що складає господарські засоби підприємства?
4. Що складає джерела утворення господарських засобів?
5. Охарактеризуйте господарські процеси.
6. Що Ви розумієте під методом бухгалтерського обліку?
7. Назвіть елементи методу бухгалтерського обліку.
8. Охарактеризуйте елементи методу бухгалтерського обліку.

Проблемні питання

1. Наведіть класифікацію господарських засобів за функціональною участю в процесі діяльності.
2. Охарактеризуйте джерела власних та залучених засобів.
3. Охарактеризуйте кругообіг господарських засобів.
4. Охарактеризуйте взаємозв'язок між елементами методу бухгалтерського обліку.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку
та їх використання на підприємствах

1. Прийоми хронологічного і систематичного спостереження.
2. Прийоми вимірювання господарських засобів і процесів.
3. Методичні прийоми реєстрації та класифікації даних для їх систематизації.
4. Методичні прийоми узагальнення інформації для звітності.

Мета: розглянути загальноекономічні методичні прийоми, методичні прийоми бухгалтерського обліку, вивчити особливості їх застосування.

Завдання: сформувати у студентів навички застосування методичних прийомів у конкретних практичних ситуаціях.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Підібрати до наведених етапів облікового процесу методичні прийоми

Етапи облікового процесу	Методичні прийоми
Спостереження	
Вимірювання	
Реєстрація	
Узагальнення	

Методичні прийоми: рахунки, документація, баланс, оцінка, інші форми звітності, інвентаризація, калькуляція, подвійний запис.

Вправа 2

Підібрати визначення до наведених елементів бухгалтерського обліку

Елемент методу бухгалтерського обліку	Визначення
1. Документація	А. Спосіб грошового вимірювання засобів і процесів
2. Інвентаризація	Б. Спосіб узагальненого відображення в грошовій оцінці складу господарських засобів та і джерел їх утворення на певну дату
3. Оцінка	В. Спосіб первинної реєстрації об'єктів обліку
4. Калькуляція	Г. Спосіб відображення господарських операцій щонайменше на двох рахунках
5. Рахунки	Г. Спосіб виявлення господарських засобів і джерел їх формування, не оформлених поточною документацією, для забезпечення достовірності показників обліку і звітності підприємства

6. Подвійний запис	Д. Спосіб визначення собівартості об’єктів обліку
7. Баланс	Е. Звітність про результати діяльності підприємства за звітний період
8. Інші форми звітності	Є. Спосіб групування господарських операцій, оформлених відповідними документами, за економічно однорідними ознаками для систематичного контролю за змінами засобів та їх джерел у процесі господарської діяльності

Вправа 3

Визначити, який елемент методу бухгалтерського обліку необхідно застосувати у наведених ситуаціях.

Вихідні дані:

- 1) внесено грошові кошти в касу;
- 2) на підставі накладної оприбуткована на склад готова продукція;
- 3) комісія перевірила наявність основних засобів на підприємстві та склала опис;
- 4) за купівельною вартістю оприбутковано запчастини від постачальника;
- 5) на рахунках бухгалтерського обліку відображено такі операції: видана з каси готівка підзвітній особі, перераховано в погашення заборгованості до пенсійного фонду;
- 6) за даними рахунка “Виробництво” визначено собівартість готової продукції;
- 7) наприкінці звітного періоду узагальнено інформацію про господарські засоби та джерела їх утворення у грошовому вимірнику;
- 8) наприкінці дня касир підприємства склав звіт;
- 9) придбано автомобіль на підприємство;
- 10) використано матеріали для виробництва продукції.

Вправа 4

На підставі наведених даних згрупувати облікові вимірники у таблицю:

Вимірники		
натуральні	трудові	грошові

Вихідні дані:

Літри, метри, година, гривня, кіловат-година, день, метри квадратні, кілограми, людино-дні, ліжко-дні, штуки, банки, євро, тонно-кілометр.

Вправа 5

Визначити, які облікові вимірники необхідно застосувати у наведених ситуаціях:

- 1) оприбутковано в касу виручку від реалізації готової продукції в сумі 30 000 грн;
- 2) слюсар III розряду фактично відпрацював 176 год;
- 3) придбано підзвітною особою 75 кг цементу;
- 4) перераховано податки до бюджету на суму 2 680 грн;
- 5) отримано довгострокову позику на поточний рахунок у сумі 90 000 грн.;
- 6) оприбутковано на склад з виробництва стільці 50 шт. за ціною 98 грн за одиницю;
- 7) використано для пошиття одягу оксамит – 65 м по 97 грн за 1 м, шовк – 30 м за ціною 120 грн за 1 м;
- 8) оприбутковано від постачальника норкові шуби 15 шт. за ціною 13 200 грн за одиницю;
- 9) працівники цеху відпрацювали 300 людино-годин;
- 10) оприбутковано від постачальників цвяхи – 130 кг.

Тести

1. До загальнонаукових методичних прийомів належать:

- а) аналіз і синтез;
- б) документація та інвентаризація;
- в) розрахунково-аналітичний контроль;
- г) система рахунків;
- г) балансове узагальнення.

2. Методичні прийоми абстрагування і конкретизації належать до:

- а) прийомів документалістики;
- б) балансово-звітних прийомів;
- в) загальнонаукових прийомів;
- г) прийомів двоїстості;
- г) органолептичних прийомів.

3. Методичні прийоми аналогії і документування належать до:

- а) прийомів документалістики;
- б) балансово-звітних прийомів;
- в) загальнонаукових прийомів;
- г) прийомів двоїстості;
- г) органолептичних прийомів.

4. Методичні прийоми аналітичного та синтетичного групування даних належать до:

- а) прийомів документалістики;
- б) балансово-звітних прийомів;
- в) загальнонаукових прийомів;
- г) прийомів двоїстості;
- г) органолептичних прийомів.

5. Методичні прийоми вибіркового та суцільного спостереження належать до:

- а) прийомів документалістики;
- б) балансово-звітних прийомів;
- в) загальнонаукових прийомів;
- г) прийомів двоїстості;
- г) органолептичних прийомів.

6. Методичні прийоми балансового та звітного узагальнення належать до:

- а) прийомів документалістики;
- б) балансово-звітних прийомів;
- в) загальнонаукових прийомів;
- г) прийомів двоїстості;
- г) органолептичних прийомів.

7. Методичні прийоми документування господарських операцій та розрахунково-аналітичного контролю належать до:

- а) прийомів документалістики;

- б) балансово-звітних прийомів;
- в) загальнонаукових прийомів;
- г) прийомів двоїстості;
- г) органолептичних прийомів.

8. Прийом дослідження, який передбачає вивчення предмета уявним або практичним розподілом його на складові частини – це ...

- а) синтез;
- б) аналогія;
- в) моделювання;
- г) аналіз;
- г) конкретизація.

9. Прийом вивчення об'єкта в цілісності, єдності та взаємозв'язку його частин – це ...

- а) синтез;
- б) аналогія;
- в) моделювання;
- г) аналіз;
- г) конкретизація.

10. Прийом дослідження, за яким загальний висновок про ознаки множини елементів об'єкта роблять на основі вивчення не всіх ознак, а лише частини елементів цієї множини, тобто узагальнення висновків від окремого до загального, – це ...

- а) синтез;
- б) дедукція;
- в) моделювання;
- г) індукція;
- г) абстрагування.

11. Прийом, за яким спочатку досліджують стан об'єкта загалом, а вже потім його складників, тобто висновки конкретизують від загального до окремого, – це ...

- а) синтез;
- б) дедукція;
- в) моделювання;
- г) індукція;
- г) абстрагування.

12. Прийом, за допомогою якого одні об'єкти пізнають на основі їх подібності з іншими, – це ...

- а) конкретизація;
- б) дедукція;
- в) моделювання;
- г) аналогія;
- г) абстрагування.

13. Прийом наукового пізнання, що ґрунтується на заміні об'єкта чи явища, які вивчають, на їх аналогічні моделі, котрі мають істотні прикмети оригіналу, – це ...

- а) конкретизація;
- б) дедукція;
- в) моделювання;

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємстві

- г) аналогія;
- г) абстрагування.

14. Прийом, що передбачає перехід від конкретних об'єктів до загальних понять і законів розвитку, – це ...

- а) конкретизація;
- б) дедукція;
- в) моделювання;
- г) аналогія;
- г) абстрагування.

15. Прийом дослідження об'єктів в усій їх різнобічності, якісній багатогранності значень реального існування – це ...

- а) конкретизація;
- б) дедукція;
- в) моделювання;
- г) аналогія;
- г) абстрагування.

16. До конкретно-емпіричних методичних прийомів належать:

- а) органолептичні;
- б) балансово-звітні;
- в) моделювання;
- г) документалістики;
- г) двоїстості.

17. Прийоми, які застосовують для контролю правильності даних обліку цінностей, здійснення інвентаризації, контрольних замірів робіт вибірковими та суцільними спостереженнями господарських операцій, коштів і матеріальних цінностей, – це ...

- а) органолептичні;
- б) балансово-звітні;
- в) моделювання;
- г) документалістики;
- г) двоїстості.

18. Прийоми, які передбачають відображення структури капіталу та його використання у процесі обігу під час здійснення господарської діяльності, тобто подвійне відображення господарських операцій у системі бухгалтерського обліку, – це ...

- а) органолептичні;
- б) балансово-звітні;
- в) моделювання;
- г) документалістики;
- г) двоїстості.

19. Прийоми, які застосовують у бухгалтерському обліку для оцінювання господарських операцій в єдиному грошовому вимірнику, а також натуральних, трудових та інших вимірниках об'єктів обліку, – це ...

- а) органолептичні;
- б) балансово-звітні;
- в) розрахунково-аналітичні;

- г) документалістики;
- г) двоїстості.

20. Прийоми, які передбачають узагальнення даних бухгалтерського обліку на певну дату для підбиття підсумку фінансово-господарської діяльності, обчислення податків, розрахунків із бюджетом, оплати праці працівників, розрахунків із контрагентами, – це ...

- а) органолептичні;
- б) балансово-звітні;
- в) розрахунково-аналітичні;
- г) документалістики;
- г) двоїстості.

Контрольні питання

1. Які методичні прийоми належать до загальнонаукових?
2. Охарактеризуйте прийоми аналізу і синтезу, індукції та дедукції.
3. Охарактеризуйте прийоми аналогії і моделювання, абстрагування та конкретизації.
4. Назвіть конкретно-емпіричні методичні прийоми.
5. Охарактеризуйте прийоми документалістики.
6. Охарактеризуйте прийоми двоїстості.
7. Охарактеризуйте органолептичні прийоми.
8. Наведіть приклади балансово-звітних методичних прийомів.

Проблемні питання

1. Чи варто застосовувати у бухгалтерському обліку загальнонаукові методичні прийоми?
2. У чому суть емпіричних методичних прийомів?
3. Наведіть приклади господарських операцій та прийоми, які можна застосувати.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

1. Побудова бухгалтерського балансу.
2. Форма, структура і зміст балансу.
3. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс.

Мета: розглянути структуру балансу, охарактеризувати актив та пасив балансу, вивчити порядок відображення господарських засобів та джерел їх утворення у балансі.

Завдання: сформувати у студентів уявлення про господарські засоби та джерела їх утворення, вміння визначати типи господарських операцій, які призводять до змін у балансі.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

На основі наведених залишків із синтетичних рахунків скласти баланс за наведеною схемою:

Баланс

Актив	Сума, грн	Пасив	Сума, грн
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	
.....		
.....		
Усього за розділом I		Усього за розділом I	
II. Оборотні активи		II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	
.....		
.....		
Усього за розділом II		Усього за розділом II	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		III. Поточні зобов'язання і забезпечення	
		
		
		Усього за розділом III	
		IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	
		V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	
Баланс		Баланс	

Вихідні дані:

Зареєстрований (пайовий) капітал – 15 250,00; основні засоби – 18 900,00; розрахунки за виплатами працівникам – 700,00; розрахунки з постачальниками та підрядниками – 3 050,00; знос основних засобів – 1 200,00; довгострокові фінансові інвестиції – 1 300,00; довгострокові позики – 8 950,00; виробництво – 450,00; готова продукція – 2 800,00; нерозподілений прибуток – 5 800,00; рахунки в банках – 11 500,00.

Вправа 2

На основі наведених залишків із синтетичних рахунків скласти баланс.

Вихідні дані:

Інші необоротні матеріальні активи – 15 400,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 25 000,00; довгострокові біологічні активи – 21 000,00; резервний капітал – 11 800,00; виробничі запаси – 5 800,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 3 940,00; каса – 1 840,00; розрахунки за податками і платежами – 210,00; розрахунки за виплатами працівникам – 1 320,00; розрахунки з різними дебіторами – 2 050,00; короткострокові позики – 13 000,00; вилучений капітал – 1 300,00.

Вправа 3

На основі наведених залишків із синтетичних рахунків скласти баланс.

Вихідні дані:

Зареєстрований (пайовий) капітал – 143 360,00; додатковий капітал – 18 340,00; основні засоби – 183 500,00; вилучений капітал – 800,00; доходи майбутніх періодів – 1 590,00; виробничі запаси – 19 100,00; розрахунки зі страхування – 8 504,00; готова продукція – 10 800,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 22 800,00; довгострокові біологічні активи – 25 600,00; короткострокові позики – 60 000,00; неоплачений капітал – 1 380,00; довгострокові фінансові інвестиції – 13 000,00; капітальні інвестиції – 14 150,00; розрахунки за виплатами працівникам – 2 300,00; цільове фінансування – 11 440,00; виробництво – 25 000,00; резерв сумнівних боргів – 4 000,00; довгострокові позики – 40 000,00; каса – 1 090,00; знос основних засобів – 15 140,00; нерозподілений прибуток – 12 000,00; гудвіл – 15 800,00; витрати майбутніх періодів – 2 400,00; інші довгострокові зобов'язання – 5 600,00; розрахунки з учасниками – 22 050,00; рахунки в банку – 31 950,00; розрахунки за податками і платежами – 14 646,00; розрахунки з різними дебіторами – 8 900,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 17 300,00.

Вправа 4

На основі наведених залишків на синтетичних рахунках скласти баланс.

Вихідні дані:

Готова продукція – 690 000,00; короткострокові позики – 60 000,00; каса – 5 500,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 6 700 000,00; виробничі запаси – 590 000,00; поточні фінансові інвестиції – 35 000,00; вилучений капітал – 1 000 000,00; розрахунки з постачальниками та підрядниками – 180 000,00; нерозподілений прибуток – 840 000,00; основні засоби – 4 990 000,00; МШП – 30 000,00; нематеріальні активи – 70 000,00; довгострокові фінансові інвестиції – 240 000,00; резервний капітал – 360 000,00; цільове фінансування – 108 000,00; розрахунки за податками і платежами – 82 000,00; виробництво – 333 000,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 108 000,00; розрахунки з підзвітними особами – 23 500,00; неоплачений капітал – 600 000,00; відстрочені податкові активи – 170 000,00; напівфабрикати – 120 000,00; розрахунки за іншими операціями – 31 000,00; довгострокові позики – 450 000,00; знос основних засобів – 690 000,00; довгострокові

Тема 4. Бухгалтерський баланс

біологічні активи – 230 000,00; товари – 500 000,00; розрахунки за виплатами працівникам – 214 000,00; розрахунки за страхуванням – 20 000,00.

Вправа 5

Записати результати наведених операцій у таблицю, використовуючи “+” для позначення збільшення і “-” – для позначення зменшення величин у бухгалтерському балансі

№ з/п	Зміст господарської операції	Вплив на			Тип господарської операції
		активи	зобов'язання	капітал	
1	Отримано позику в банку				
2	Видано з каси кошти постачальнику				
3	Отримано в касу кошти від покупців				
4	Придбано товари у постачальника				
5	Внесено до статутного капіталу основні засоби				
6	Виплачено з каси заробітну плату				
7	Відпущено зі складу матеріали у виробництво				
8	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва				
9	Погашено з поточного рахунка заборгованість перед бюджетом				
10	Внесено власником МСП для поповнення розміру статутного капіталу				

Вправа 6

Визначити типи господарських операцій, показати, які зміни виникають у балансі під їх впливом

№ з/п	Зміст господарської операції	Вплив на		Тип господарської операції
		актив	пасив	
1	Отримано безоплатно основні засоби			
2	Зараховано на поточний рахунок кошти від дебіторів			
3	Одержано гроші в касу з поточного рахунка для виплати заробітної плати			
4	Видано з каси заробітну плату працівникам підприємства			
5	Повернуто на поточний рахунок з каси невикрадену заробітну плату			
6	Погашено з поточного рахунка заборгованість перед бюджетом			

7	Відпущено зі складу у виробництво паливо			
8	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва			
9	Повернуто з виробництва на склад невикористані матеріали			
10	Видано з каси готівку підзвітній особі на господарські потреби			
11	Погашено з поточного рахунка заборгованість перед постачальниками			
12	Оприбутковано з виробництва на склад готову продукцію			
13	Отримано на поточний рахунок позику банку			
14	Повернуто в касу залишок невикористаних підзвітних сум			

Тести

1. Що таке баланс?

- а) метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом і джерелами утворення у вартісній оцінці на певну дату;
- б) один із принципів бухгалтерського обліку;
- в) метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом у вартісній оцінці на певну дату;
- г) метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом і джерелами утворення у натуральній оцінці на певну дату;
- г) спосіб узагальнення господарської діяльності підприємства.

2. Економічно однорідні групи, в які об'єднані у бухгалтерському балансі всі господарські засоби підприємства та джерела їх формування, називаються:

- а) розділами балансу;
- б) активом балансу;
- в) статтями балансу;
- г) пасивом балансу;
- г) немає правильної відповіді.

3. Бухгалтерський баланс відображає:

- а) майно підприємства у грошовому оцінюванні за складом і розміщенням;
- б) зміни в капіталі підприємства;
- в) фінансовий результат підприємства;
- г) джерела утворення майна підприємства;
- г) а); г).

4. Звітним періодом для складання балансу є:

- а) квартал, рік;
- б) місяць;

- в) місяць, квартал;
- г) місяць, рік;
- г) а); б).

5. Форма балансу поділяється на:

- а) оборотний і необоротний капітал;
- б) власний і залучений капітал;
- в) актив і пасив;
- г) актив і власний капітал;
- г) актив і зобов'язання.

6. Актив балансу підприємства відображає:

- а) власний капітал;
- б) оборотний капітал;
- в) необоротний капітал;
- г) власний капітал та необоротний капітал;
- г) оборотний та необоротний капітал.

7. Пасив балансу відображає:

- а) необоротний капітал;
- б) необоротний та власний капітал;
- в) зобов'язання;
- г) б); в);
- г) зобов'язання та власний капітал.

8. Підсумки активу і пасиву балансу називають:

- а) результатом балансу;
- б) сумою балансу;
- в) фінансовим результатом;
- г) валютою балансу;
- г) рівнянням балансу.

9. Баланс включає інформацію про грошове оцінювання:

- а) активів, господарських засобів, витрат;
- б) доходів і витрат, зобов'язань;
- в) активів, капіталу та зобов'язань;
- г) джерел господарських засобів, витрат, доходів;
- г) витрат і доходів.

10. Баланс відображає інформацію:

- а) станом на певну дату;
- б) за певний період;
- в) станом на певну дату і за період;
- г) немає правильної відповіді;
- г) відповіді а) і б).

11. Частина балансу, в якій відображають господарські засоби, називається:

- а) розділом пасиву балансу;
- б) статтею зобов'язань;
- в) активом;

- г) пасивом;
- г) капіталом.

12. Елемент балансу, який відповідає критеріям, встановленим П(С)БО, називається:

- а) розділом;
- б) активом;
- в) статтею;
- г) пасивом;
- г) валютою балансу.

13. Метою складання балансу є надання інформації про:

- а) фінансові результати;
- б) фінансовий стан;
- в) зміни у фінансовому стані підприємства за період;
- г) зміни в активах підприємства;
- г) усі наведені вище аспекти.

14. Яка форма побудови балансу є традиційною для України:

- а) горизонтальна;
- б) вертикальна;
- в) змішана;
- г) всі відповіді вірні;
- г) жодна з перелічених.

15. Традиційно в Україні актив балансу будується в порядку:

- а) зростання строковості зобов'язань;
- б) зростання ліквідності активів;
- в) зменшення строковості зобов'язань;
- г) зменшення ліквідності активів;
- г) не має вірної відповіді.

16. Які з перелічених складових частин пасиву балансу мають найменший строк погашення:

- а) власний капітал;
- б) довгострокові зобов'язання;
- в) поточні зобов'язання;
- г) забезпечення наступних витрат та платежів;
- г) резервний капітал.

17. Найбільш ліквідними активами є:

- а) виробничі запаси;
- б) товари;
- в) нематеріальні активи;
- г) еквіваленти грошових коштів;
- г) дебіторська заборгованість

18. Форма балансу в Україні:

- а) визначається підприємством самостійно;
- б) є уніфікованою формою звітності;
- в) різна для кожного виду діяльності;
- г) залежить від форми власності підприємства, що його складає;

Тема 4. Бухгалтерський баланс

г) не затверджена законодавчо.

19. Актив відображається у балансі, якщо виконується така умова (умови):

- а) очікується отримання економічних вигод від його використання;
- б) він контролюється підприємством;
- в) він отриманий в результаті минулих операцій;
- г) виконуються всі зазначені вище умови;
- г) його поточна оцінка не менша собівартості.

20. Активи балансу поділяють на:

- а) ліквідні, неліквідні;
- б) оборотні, необоротні;
- в) довгострокові, поточні;
- г) власні, залучені;
- г) немає правильної відповіді.

21. Оборотним визначають актив, якщо він:

- а) утримується для продажу або використання протягом операційного циклу підприємства;
- б) призначений для використання протягом періоду, що перевищує 12 місяців;
- в) буде реалізований або буде утримуватися для продажу чи використання протягом операційного циклу;
- г) а); б);
- г) а); в).

22. Зі скількох розділів складається пасив балансу:

- а) двох;
- б) чотирьох;
- в) трьох;
- г) п'ятьох;
- г) шести.

23. Основою для складання балансу є:

- а) первинні документи;
- б) розрахункові документи;
- в) головна книга;
- г) оборотно-сальдові відомості;
- г) в); г).

24. Виділяють такі типи господарських операцій, які впливають на величину активу та пасиву балансу:

- а) А+, А-; А+, П+;
- б) П+, П-; А-, П-;
- в) А+, П-; А-, П+;
- г) усі наведені вище відповіді правильні;
- г) а) і б).

25. Які зміни в балансі відбудуться внаслідок такої операції: “Отримані матеріали від постачальників, які будуть оплачені пізніше”:

- а) зміни лише в активі;
- б) зміни лише в пасиві;

- в) зросте підсумок балансу;
- г) зменшиться підсумок балансу;
- г) змін не відбудеться.

26. Які зміни в балансі відбудуться внаслідок такої операції: “Погашений кредит банку”:

- а) зміни лише в активі;
- б) зміни лише в пасиві;
- в) зросте підсумок балансу;
- г) зменшиться підсумок балансу.
- г) змін не відбудеться.

27. Випуск готової продукції з виробництва приведе до таких змін у балансі:

- а) відбудуться протилежні зміни двох статей в активі;
- б) відбудуться протилежні зміни двох статей в пасиві;
- в) зросте підсумок балансу;
- г) зменшиться підсумок балансу;
- г) зміни відбудуться в пасиві.

28. Яка з операцій приведе до зміни підсумків балансу:

- а) здійснено внесок у статутний капітал готівкою;
- б) відпущено у виробництво матеріали;
- в) здійснено відрахування до резервного капіталу;
- г) отримано матеріали, які були раніше оплачені;
- г) погашено дебіторську заборгованість.

29. Яка з операцій не викличе зміни підсумків балансу:

- а) здійснено дооцінку основних засобів;
- б) погашено кредит банку;
- в) отримано цільове фінансування з бюджету;
- г) проведено попередню оплату за товари;
- г) придбано основні засоби.

30. Які зміни в балансі відбудуться внаслідок такої операції: “Нараховано заробітну плату працівникам виробництва”:

- а) зміни в активі;
- б) протилежні зміни двох статей у пасиві;
- в) зросте підсумок балансу;
- г) зменшиться підсумок балансу;
- г) зміни в пасиві.

31. Які зміни в балансі відбудуться внаслідок такої операції: “Перераховано податок на прибуток до бюджету”:

- а) зміни в активі;
- б) протилежні зміни двох статей у пасиві;
- в) зросте підсумок балансу;
- г) зменшиться підсумок балансу;
- г) зміни в пасиві.

32. Яка з операцій не викличе зміни підсумків балансу:

- а) оплачено за матеріали;
- б) погашено кредит банку;
- в) виплачено заробітну плату;
- г) оприбутковано готову продукцію;
- г) придбано нематеріальний актив.

33. Грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи 12 місяців з дати балансу, – це:

- а) оборотні активи;
- б) необоротні активи;
- в) забезпечення наступних виплат і платежів;
- г) витрати майбутніх періодів;
- г) доходи майбутніх періодів.

34. Яка вартість основних засобів включається до валюти балансу?

- а) первісна;
- б) залишкова;
- в) неамортизована;
- г) ліквідаційна;
- г) скоригована.

35. Що таке активи?

- а) грошові кошти, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, дасть економічні вигоди у майбутньому;
- б) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, дасть економічні вигоди у майбутньому;
- в) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, не дасть економічних вигод у майбутньому;
- г) основні засоби, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, дасть економічні вигоди у майбутньому;
- г) основні засоби, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, не дасть економічних вигод у майбутньому.

36. Коли створюється резерв сумнівних боргів?

- а) якщо у складі дебіторської заборгованості є заборгованість, стосовно якої існує невпевненість щодо її погашення постачальником;
- б) якщо у складі кредиторської заборгованості є заборгованість, стосовно якої існує невпевненість щодо її погашення боржником;
- в) якщо у складі дебіторської заборгованості є заборгованість, стосовно якої існує невпевненість щодо її погашення боржником;
- г) якщо у складі дебіторської заборгованості немає заборгованості, стосовно якої існує невпевненість щодо її погашення боржником;
- г) якщо у складі кредиторської заборгованості немає заборгованості, стосовно якої існує невпевненість щодо її погашення боржником.

37. Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги включається до підсумку балансу (і визнається активом) за:

- а) первісною вартістю;
- б) чистою реалізаційною вартістю;

- в) залишковою вартістю;
- г) дисконтованою вартістю;
- г) немає правильної відповіді.

38. Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості – це

- а) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з урахуванням резерву сумнівних боргів;
- б) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги;
- в) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з вирахуванням кредиторської заборгованості;
- г) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з вирахуванням резерву сумнівних боргів;
- г) сума поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги з вирахуванням вартості незавершеного виробництва.

39. Зобов'язання – це:

- а) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, збільшить основні засоби підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- б) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, зменшить основні засоби підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- в) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, збільшить ресурси підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- г) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, не зменшить ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- г) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, зменшить ресурси підприємства, що втілюють економічні вигоди.

40. Якщо оприбутковано в касу підприємства одержані в банку з поточного рахунка грошові кошти, то в балансі відбудуться такі зміни:

- а) актив збільшиться, пасив зменшиться;
- б) актив збільшиться, пасив збільшиться;
- в) баланс не зміниться;
- г) актив зменшиться, пасив збільшиться;
- г) актив зменшиться, пасив зменшиться.

41. Якщо зараховано на збільшення зареєстрованого капіталу частку прибутку, то в балансі відбудуться такі зміни:

- а) актив збільшиться, пасив зменшиться;
- б) актив збільшиться, пасив збільшиться;
- в) баланс не зміниться;
- г) актив зменшиться, пасив збільшиться;
- г) актив зменшиться, пасив зменшиться.

42. Якщо на складі підприємства оприбутковано матеріали, придбані у постачальників, то у балансі відбудуться такі зміни:

Тема 4. Бухгалтерський баланс

- а) актив збільшиться, пасив зменшиться;
- б) актив збільшиться, пасив збільшиться;
- в) баланс не зміниться;
- г) актив зменшиться, пасив збільшиться;
- ґ) актив зменшиться, пасив зменшиться.

43. Якщо для погашення заборгованості з раніше одержаної позики перераховано кошти з поточного рахунку підприємства в банку, то у балансі відбудуться такі зміни:

- а) актив збільшиться, пасив зменшиться;
- б) актив збільшиться, пасив збільшиться;
- в) баланс не зміниться;
- г) актив зменшиться, пасив збільшиться;
- ґ) актив зменшиться, пасив зменшиться.

44. У скільки статей балансу вносить зміни будь-яка господарська операція?

- а) 1 або 3;
- б) щонайменше 2;
- в) 1 або 4;
- г) щонайменше 4;
- ґ) немає правильної відповіді.

45. Чи зміниться загальний баланс підприємства, якщо на збільшення зареєстрованого капіталу зараховано прибуток?

- а) так;
- б) ні.

46. Чи збільшує загальну суму балансу погашення заборгованості (з поточного або іншого рахунка) постачальникам за матеріали, підрядникам за надані послуги?

- а) так;
- б) ні.

47. Чи впливають на підсумок балансу операції, що зумовлюють тільки перегрупування засобів у активі або зміни їх джерел у пасиві балансу?

- а) так;
- б) ні.

48. Чи збільшиться загальний баланс підприємства при здійсненні відпуску матеріалів у виробництво або надходженні заборгованості від дебіторів у касу чи на поточний рахунок підприємства?

- а) так;
- б) ні.

49. Чи можуть у балансі в результаті господарської діяльності виникати нові статті або зникати інші?

- а) так;
- б) ні.

50. Операційний цикл – це проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отримання коштів від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг?

- а) так;

б) ні.

51. Власний капітал – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань?

- а) так;
- б) ні.

52. У складі витрат майбутніх періодів відображаються витрати, що були протягом поточного або попередніх звітних періодів, але належать до наступних звітних періодів?

- а) так;
- б) ні.

53. На субрахунку 402 “Пайовий капітал” відображається і узагальнюється сума пайових внесків членів спілок та інших підприємств, що передбачена установчими документами?

- а) так;
- б) ні.

54. У статті “Резервний капітал” наводиться сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства або установчих документів, за рахунок статутного капіталу?

- а) так;
- б) ні.

55. У статті “Довгострокові кредити банків” показується сума заборгованості підприємства банкам за отриманими від них позиками, яка є поточними зобов'язаннями?

- а) так;
- б) ні.

56. Метою складання балансу є надання користувачам повної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан підприємства на звітну дату?

- а) так;
- б) ні.

57. Підсумок активу балансу має дорівнювати сумі зобов'язань без власного капіталу?

- а) так;
- б) ні.

58. У балансі відображаються активи, зобов'язання та власний капітал?

- а) так;
- б) ні.

Контрольні питання

1. Пояснити сутність визначення “бухгалтерський баланс”.
2. Яка інформація відображається у бухгалтерському балансі?
3. Якою є структура балансу?
4. Назвати розділи активу балансу.
5. Дати характеристику розділу активу балансу “Оборотні активи”.
6. У чому полягає зміст розділів “Необоротні активи” та “Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття”?

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

1. Поняття про рахунки і їх будову.
2. Подвійне відображення операцій на рахунках.
3. Рахунки синтетичного й аналітичного обліку, їх взаємозв'язок.
4. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості.
5. План рахунків бухгалтерського обліку.

Мета: розглянути будову рахунків бухгалтерського обліку, терміни, які характеризують будову рахунку (дебет, кредит, оборот, сальдо), вивчити правило подвійного запису, ознайомитися: з аналітичними і синтетичними рахунками, систематичним і хронологічним записом, змістом оборотних відомостей, будовою Плану рахунків.

Завдання: сформувати у студентів навички складання схематичних зображень рахунків, визначення сальдо на кінець періоду, складання бухгалтерських кореспонденцій, розвинути вміння взаємопов'язувати аналітичні і синтетичні рахунки бухгалтерського обліку.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Згрупувати наведені рахунки у таблицю:

Назва рахунка	Активний	Пасивний
10 “Основні засоби”	+	
.....		
.....		
.....		

Вихідні дані:

Капітальні інвестиції, напівфабрикати, розрахунки з покупцями та замовниками, забезпечення майбутніх витрат і платежів, розрахунки за податками й платежами, страхові платежі, адміністративні витрати, поточні біологічні активи, довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи, каса, короткострокові векселі одержані, довгострокові векселі видані, розрахунки з постачальниками та підрядниками, інший операційний дохід, втрати від участі в капіталі, резерв сумнівних боргів, основні засоби, малоцінні та швидкозношувані предмети, розрахунки з іншими дебіторами, додатковий капітал, короткострокові позики, інші фінансові доходи, матеріальні витрати, податок на прибуток.

Вправа 2

Згрупувати наведені рахунки у таблицю:

Назва рахунка	Активний	Пасивний
10 “Основні засоби”	+	

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

.....		
.....		
.....		

Вихідні дані:

14, 20, 38, 45, 54, 68, 91, 36, 18, 27, 33, 49, 60, 73, 96, 15, 30, 43, 50, 63, 74, 98, 19, 24, 39, 48, 66, 79, 97, 37, 90; 83; 71; 65; 47; 36; 22; 10.

Вправа 3

Відкрити схематичні зображення рахунків, рознести залишки на початок звітного періоду.

Дт Назва рахунка Кт

Основні засоби – 6 500,00; знос необоротних активів – 500,00; виробничі запаси – 1 500,00; розрахунки з покупцями та замовниками – 300,00; каса – 10,00; поточний рахунок – 1 200,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 7 500,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 850,00; розрахунки за податками і платежами – 60,00; нерозподілений прибуток – 600,00.

Вправа 4

Відкрити схематичні зображення рахунків, рознести залишки на початок звітного періоду.

Нематеріальні активи – 101 000,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 28 000,00; виробничі запаси – 25 000,00; знос основних засобів – 3 100,00; довгострокові фінансові інвестиції – 5 000,00; додатковий капітал – 38 000,00; рахунки в банках – 80 000,00; довгострокові позики – 5 000,00; довгострокові біологічні активи – 2 000,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 36 000,00; резервний капітал – 2 500,00; поточні біологічні активи – 1 500,00; неоплачений капітал – 88 000,00; готова продукція – 8 500,00; резерв сумнівних боргів – 6 800,00; вилучений капітал – 33 000,00; розрахунки за виплатами працівникам – 11 000,00; витрати майбутніх періодів – 1 800,00; розрахунки за податками і платежами – 1 920,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 3 800,00; виробництво – 11 000,00; нерозподілений прибуток – 2 780,00.

Вправа 5

Відкрити схематичні зображення рахунків, самостійно проставити залишки на початок звітного періоду, суми дебетових та кредитових оборотів, визначити розрахунковим шляхом залишки на кінець періоду.

Вихідні дані:

Сировина і матеріали, зареєстрований (пайовий) капітал, каса, розрахунки з покупцями і замовниками, додатковий капітал, довгострокові фінансові інвестиції, розрахунки за податками і платежами, знос необоротних активів, неоплачений капітал,

паливо, розрахунки з підзвітними особами, розрахунки з постачальниками та підрядниками, довгострокові позики, резерв сумнівних боргів, основні засоби, вилучений капітал, поточні рахунки в національній валюті, поточні біологічні активи, витрати майбутніх періодів, розрахунки за виплатами працівникам.

Вправа 6

Відкрити схематичні зображення рахунків, самостійно проставити залишки на початок звітного періоду, суми дебетових та кредитових оборотів, визначити розрахунковим шляхом залишки на кінець періоду.

Дані для виконання:

65, 47, 36, 22, 10, 11, 21, 34, 42, 51, 62, 12, 23, 37, 41, 52, 64, 13, 25, 40, 53, 67, 16, 28, 31, 44, 55, 69.

Вправа 7

А. Вказати назву синтетичного рахунка. Визначити активні і пасивні рахунки.

11, 21, 34, 42, 51, 62, 72, 95.

Б. Визначити код синтетичного рахунка, активні і пасивні рахунки.

Витрати на збут, інші доходи, розрахунки за виплатами працівникам, довгострокові позики, цільове фінансування і цільові надходження, резерв сумнівних боргів, товари, гудвіл.

Вправа 8

А. Вказати назву синтетичного рахунка. Визначити активні і пасивні рахунки.

12, 23, 37, 41, 52, 64, 75, 92.

Б. Визначити код синтетичного рахунка, активні і пасивні рахунки.

Знос (амортизація) необоротних активів, брак у виробництві, капітал у дооцінках, відстрочені податкові зобов'язання, розрахунки за страхуванням, доходи від реалізації, інші витрати, виробничі запаси.

Вправа 9

А. Скласти кореспонденції з господарських операцій:

- 1) оприбуткована на склад готова продукція з виробництва;
- 2) оприбутковані матеріали, придбані підзвітною особою;
- 3) на поточний рахунок підприємства надійшли кошти від дебіторів;
- 4) списано будівельні матеріали для ремонту адміністративної будівлі;
- 5) нарахована амортизація на основні засоби, що використовуються для виробництва продукції.

Б. Розкрити зміст господарських операцій до наведених кореспонденцій:

1. Дт 23 Кт 13
2. Дт 91 Кт 13
3. Дт 63 Кт 60
4. Дт 92 Кт 65
5. Дт 20 Кт 23

Вправа 10

А. Скласти кореспонденції з господарських операцій:

- 1) нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва;

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

- 2) перераховано з поточного рахунка кошти в погашення заборгованості перед постачальником;
- 3) нарахована амортизація на обладнання загальновиробничого призначення;
- 4) повернуто невикористані підзвітні суми в касу;
- 5) списані на виробництво виробничі запаси.

Б. Розкрити зміст господарських операцій до наведених кореспонденцій:

1. Дт 64 Кт 31
2. Дт 20 Кт 23
3. Дт 91 Кт 65
4. Дт 31 Кт 60
5. Дт 23 Кт 13

Вправа 11

А. Скласти кореспонденції з господарських операцій:

- 1) видано під звіт на господарські потреби;
- 2) перераховано з поточного рахунка в погашення заборгованості перед бюджетом;
- 3) нарахована амортизація на основні засоби, що використовуються для виробництва продукції;
- 4) надійшли в касу кошти для виплати заробітної плати;
- 5) виплачено заробітну плату працівникам основного виробництва.

Б. Розкрити зміст господарських операцій до наведених кореспонденцій:

1. Дт 91 Кт 66
2. Дт 23 Кт 631
3. Дт 92 Кт 13
4. Дт 207 Кт 631
5. Дт 26 К 23

Вправа 12

Скласти кореспонденції з господарських операцій:

- 1) використані на виробництві малоцінні та швидкозношувані предмети;
- 2) перераховано соцстраху заборгованість за внесками;
- 3) повернуто невикористані підзвітні суми в касу;
- 4) списані на виробництво виробничі запаси;
- 5) отримано прибуток у звітному періоді;
- 6) надійшли в касу кошти для виплати заробітної плати;
- 7) виплачено заробітну плату працівникам основного виробництва;
- 8) перераховано заборгованість бюджету за податками;
- 9) надійшли від постачальників виробничі запаси;
- 10) поповнили за рахунок прибутку резервний капітал;
- 11) оприбутковані матеріали, придбані підзвітною особою;
- 12) перераховано з поточного рахунка кошти в погашення заборгованості перед постачальником;
- 13) нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва;
- 14) нараховано єдиний соціальний внесок на ФОП працівників основного виробництва;
- 15) перераховано з поточного рахунка в погашення заборгованості перед бюджетом;
- 16) використано готову продукцію для потреб виробництва;
- 17) списано на фінансовий результат адміністративні витрати;

- 18) перераховано з поточного рахунку суму коштів в погашення заборгованості за придбані сировину і матеріали;
 19) погашено заборгованість перед постачальником за рахунок короткострокового кредиту банку;
 20) нарахована амортизація на основні засоби, що використовуються для виробництва продукції;
 21) списано на потреби цехів матеріали;
 22) нараховано заробітну плату апарату управління цехами;
 23) нарахована амортизація на обладнання загальновиробничого призначення;
 24) включено до загальновиробничих витрат послуги постачальницьких організацій;
 25) відображено собівартість реалізованої готової продукції;
 26) списано будівельні матеріали для ремонту адміністративної будівлі;
 27) нарахована заробітна плата працівникам відділу збуту;
 28) нараховано єдиний соціальний внесок із ФОП працівників відділу збуту.

Вправа 13

Розкрити зміст господарської операції до наведених кореспонденцій:

Дт 64 Кт 31	Дт 23 Кт 205	Дт 372 Кт 30
Дт 26 Кт 23	Дт 92 Кт 65	Дт 79 Кт 93
Дт 20 Кт 63	Дт 31 Кт 60	Дт 92 Кт 20
Дт 90 Кт 26	Дт 91 Кт 66	Дт 91 Кт 65
Дт 91 Кт 13	Дт 631 Кт 60	Дт 631 Кт 311
Дт 23 Кт 651	Дт 23 Кт 631	Дт 791 Кт 92
Дт 92 Кт 651	Дт 91 Кт 651	Дт 23 Кт 203
Дт 207 Кт 631	Дт 23 Кт 372	Дт 301 Кт 311
Дт 311 Кт 60	Дт 311 Кт 50	Дт 66 Кт 30
Дт 64 Кт 311	Дт 23 Кт 22	Дт 31 Кт 70

Вправа 14

На основі залишків із синтетичних рахунків скласти вступний баланс, на основі господарських операцій скласти кореспонденції і рознести їх на рахунках. Скласти вихідний баланс.

Вихідні дані:

Залишки із синтетичних рахунків: основні засоби – 130 000,00; виробництво – 2 800,00; каса - 150,00; поточний рахунок – 35 450,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 150 000,00; резервний капітал – 1 000,00, розрахунки з постачальниками і підрядниками – 6 400,00; прибуток – 15 000,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 600,00; сировина і матеріали – 31 000,00; розрахунки за виплатами працівникам – 12 000,00; додатковий капітал – 10 000,00; короткострокові позики – 5 600,00.

Операції за жовтень місяць 20__ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Отримано безоплатно основні засоби	5 100,00
2	Отримано малоцінні і швидкозношуючі предмети від постачальників	830,00
3	Перераховано постачальникам за сировину і матеріали кошти з поточного рахунка	1 900,00
4	Отримано з поточного рахунка на виплату заробітної плати	2 000,00
5	Оприбутковано з виробництва готову продукцію	620,00
6	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва	1 800,00

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

7	Нараховано єдиний соціальний внесок на ФОП	?
8	Утримано податок на доходи фізичних осіб	230,00
9	Виплачено працівникам заробітну плату з каси	?

Рекомендації до виконання завдання

1. Необхідно скласти вступний баланс у наведеній таблиці.

Вступний баланс

Актив	Сума, грн	Пасив	Сума, грн
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	
.....		
.....		
Усього за розділом I		Усього за розділом I	
II. Оборотні активи		II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	
.....		
.....		
Усього за розділом II		Усього за розділом II	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		III. Поточні зобов'язання і забезпечення	
		
		
		Усього за розділом III	
		IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	
		V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	
Баланс		Баланс	

2. Скласти журнал реєстрації господарських операцій за жовтень місяць 20__ року.

Журнал реєстрації господарських операцій за жовтень 20__ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	
		дебет	кредит	часткова	загальна
1					
...					
...					
...					

3. Відкрити схематично Т-рахунки, записати назву рахунка, рознести початкові залишки по рахунках. З журналу господарських операцій рознести у Т-рахунки обороти.

4. Визначити з кожного рахунка дебетові і кредитові обороти та кінцеві залишки.

<i>Дт</i>	<i>Назва рахунка</i>	<i>Кт</i>

5. Скласти оборотну відомість із синтетичних рахунків.

Оборотна відомість із синтетичних рахунків

Назва (номер) рахунка	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
10						
11						
12						
.....						
.....						
.....						
Всього						

6. Скласти вихідний баланс за формою, наведеною у п. 1 цих рекомендацій.

Вправа 15

На основі залишків із синтетичних рахунків скласти вступний баланс, на основі господарських операцій скласти кореспонденції і рознести їх на рахунках. Скласти вихідний баланс.

Вихідні дані:

Залишки із синтетичних рахунків: основні засоби – 11 300,00; сировина і матеріали – 3 400,00; готова продукція – 750,00; паливо – 290,00; виробництво – 4 260,00; каса – 40,00; поточний рахунок – 11 480,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 20 000,00; резервний капітал – 1 480,00, розрахунки з постачальниками і підрядниками – 4 760,00; розрахунки за виплатами працівникам – 3 240,00; прибуток – 1 700,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 4 200,00; розрахунки за податками і платежами – 820,00; додатковий капітал – 3 720,00.

Операції за звітний місяць

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Отримано паливо від постачальників	520,00
2	Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва	1 300,00
3	Нараховано єдиний соціальний внесок на ФОП	?
4	Перераховано податки до бюджету	720,00
5	Отримано на поточний рахунок довгострокову позику банку	10 800,00
6	Списано сировину і матеріали на виробництво продукції	3 200,00
7	Видано в підзвіт кошти на господарські потреби	30,00
8	Придбано підзвітною особою матеріали	25,00

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Вправа 16

Скласти баланс станом на 30 вересня 20 __ року. Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити сальдо на 31 жовтня 20 __ року із синтетичних рахунків у схематичних зображеннях рахунків. Сформувати оборотну відомість із синтетичних рахунків за жовтень 20 __ року. Скласти баланс на 31 жовтня 20 __ року.

Вихідні дані:

Залишки із синтетичних рахунків на 30 вересня 20 __ року: основні засоби – 93 000,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 117 000,00; рахунки в банках – 14 900,00; розрахунки за виплатами працівникам – 8 100,00; каса – 100,00; нерозподілений прибуток – 9 700,00; сировина і матеріали – 27 000,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 5 200,00; паливо – 5 000,00.

Операції за жовтень 20 __ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Перераховано з поточного рахунка в погашення заборгованості перед постачальником	2 200,00
2	Отримано кошти з поточного рахунка в банку у касу підприємства	8 100,00
3	Виплачено з каси заробітну плату працівникам підприємства	8 100,00
4	Видано з каси кошти під звіт на господарські потреби	50,00
5	Оприбутковано від постачальника паливо	2 300,00
6	Використано матеріали для виробництва продукції	6 300,00
7	Погашено заборгованість перед постачальником за рахунок короткострокової позики банку	2 000,00

Вправа 17

Скласти баланс станом на 31 грудня 20 __ року. Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити сальдо на 31 січня 20 __ року із синтетичних рахунків у схематичних зображеннях рахунків. Сформувати оборотну відомість із синтетичних рахунків за січень 20 __ року. Скласти баланс на 31 січня 20 __ року.

Вихідні дані:

Залишки із синтетичних рахунків на 31 грудня 20 __ року: нематеріальні активи – 15 800,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 33 955,00; рахунки в банку – 18 700,00; розрахунки за податками і платежами – 1 800,00; каса – 2 055,00; виробничі запаси – 5 400,00; розрахунки за виплатами працівникам – 6 400,00; готова продукція – 7 100,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 11 800,00; розрахунки з підзвітними особами – 500,00, неоплачений капітал – 4 400,00.

Господарські операції за січень 20 __ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Одержано в касу готівку з поточного рахунка для виплати заробітної плати	5 800,00
2	Виплачено з каси заробітну плату працівникам основного виробництва	?
3	Відпущено зі складу у виробництво матеріали	3 100,00
4	Видано з каси готівку підзвітній особі	350,00
5	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва	2 110,00
6	?	?
7	Повернуто в касу залишок невикористаних підзвітних сум	50,00

Вправа 18

Скласти баланс на 31 жовтня 20 __ року на основі залишків із синтетичних рахунків. На основі господарських операцій скласти журнал реєстрації господарських операцій за листопад та проставити кореспонденції. Відкрити синтетичні рахунки, винести в них початкові залишки та рознести господарські операції. В синтетичних рахунках визначити дебетові та кредитові обороти та сальдо на кінець періоду. Скласти оборотну відомість із синтетичних рахунків. Скласти баланс на 30 листопада 20 __ року.

Залишки із синтетичних рахунків на 31 жовтня 20 __ року:
 основні засоби – 57 000,00; нематеріальні активи – 15 800,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 33 955,00; довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи – 4 400,00; виробничі запаси – 5 400,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 11 800,00; розрахунки з покупцями і замовниками – 7 100,00; розрахунки за податками і платежами – 1 800,00; каса – 2 055,00; розрахунки з підзвітними особами – 500,00; неоплачений капітал – 2 000,00; розрахунки за виплатами працівникам – 6 400,00; рахунки в банку – 18 700,00; довгострокові позики – 30 000,00; знос основних засобів – 17 000,00; резервний капітал – 12 000,00.

Господарські операції за листопад 20 __ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Одержано в касу готівку з поточного рахунка для виплати заробітної плати та на господарські потреби	6 500,00
2	Виплачено з каси заробітну плату	5 800,00
3	Списано зі складу у виробництво матеріали	3 100,00
4	Видано з каси готівку підзвітній особі	350,00
5	Оприбутковано від постачальників матеріали	2 300,00
6	Зараховано короткострокову позику банку на поточний рахунок	4 000,00
7	Повернуто в касу залишок невикористаних підзвітних сум	50,00
8	Погашено з поточного рахунка заборгованість перед постачальниками	11 000,00
9	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва	3 600,00
10	?	?
11	Оприбутковано на склад з виробництва готову продукцію	2 900,00
12	Повернуто з виробництва невикористані матеріали	200,00
13	Перераховано в погашення заборгованості перед бюджетом	1 500,00
14	Погашено частково заборгованість із довгострокової позики	1 800,00
15	Зараховано на поточний рахунок дебіторську заборгованість покупців	3 800,00
16	Нараховано амортизацію на основні засоби виробничого призначення	1 600,00

Тести

1. Як позначають ліву сторону рахунка бухгалтерського обліку?
 а) дебет;
 б) кредит;
 в) сальдо;
 г) оборот;
 г) немає правильної відповіді.

2. Як позначають праву сторону рахунка бухгалтерського обліку?

- а) дебет;
- б) кредит;
- в) сальдо;
- г) оборот;
- г) немає правильної відповіді.

3. Підсумок записів за дебетом усіх рахунків має:

- а) дорівнювати підсумку записів за кредитом усіх рахунків;
- б) перевищувати підсумок записів за кредитом рахунків;
- в) бути меншим, ніж підсумок записів за кредитом рахунків;
- г) бути більшим за початкове сальдо дебетового рахунка;
- г) немає правильної відповіді.

4. Суть подвійного запису полягає у тому, що кожен господарську операцію в одній і тій же сумі записують двічі:

- а) на дебеті 1-го рахунка і дебеті 2-го;
- б) на кредиті 1-го рахунка і кредиті 2-го;
- в) на дебеті 1-го рахунка і кредиті 2-го;
- г) на дебеті і кредиті 1-го рахунка;
- г) усі відповіді правильні.

5. Активні рахунки завжди мають:

- а) від'ємне сальдо;
- б) дебетове сальдо;
- в) кредитове сальдо;
- г) активні рахунки сальдо ніколи не мають;
- г) немає правильної відповіді.

6. Пасивні рахунки завжди мають:

- а) дебетове сальдо;
- б) від'ємне сальдо;
- в) кредитове сальдо;
- г) пасивні рахунки сальдо ніколи не мають;
- г) немає правильної відповіді.

7. Чому дорівнює загальна сума всіх дебетових залишків активних рахунків?

- а) сумі дебетових залишків пасивних рахунків;
- б) сумі кредитових залишків пасивних рахунків;
- в) сумі кредитових залишків активних рахунків;
- г) початковому сальдо рахунка;
- г) немає правильної відповіді.

8. Чому дорівнює загальна сума всіх кредитових залишків пасивних рахунків?

- а) початковому сальдо рахунка;
- б) сумі кредитових залишків активних рахунків;
- в) сумі дебетових залишків пасивних рахунків;
- г) сумі дебетових залишків активних рахунків;
- г) немає правильної відповіді.

9. Як визначити суму залишку на кінець року на активному рахунку?

- а) початкове К-ве сальдо - К-й оборот + Д-й оборот;
- б) початкове К-ве сальдо + К-й оборот – Д-й оборот;
- в) початкове Д-ве сальдо + Д-й оборот - К-й оборот;
- г) початкове Д-ве сальдо - Д-й оборот + К-й оборот;
- г) немає правильної відповіді.

10. Як визначити суму залишку на кінець року на пасивному рахунку?

- а) початкове К-ве сальдо - К-й оборот + Д-й оборот;
- б) початкове К-ве сальдо + К-й оборот – Д-й оборот;
- в) початкове Д-ве сальдо + Д-й оборот - К-й оборот;
- г) початкове Д-ве сальдо - Д-й оборот + К-й оборот;
- г) немає правильної відповіді.

11. Рахунок “Розрахунки за податками і платежами” є рахунком:

- а) пасивним;
- б) активним;
- в) активно-пасивним;
- г) не є рахунком;
- г) немає правильної відповіді.

12. Скільки субрахунків має рахунок “Фінансові результати”?

- а) 2;
- б) 3;
- в) 4;
- г) 5;
- г) немає правильної відповіді.

13. Рахунок “Втрати від участі в капіталі” включає в себе:

- а) два субрахунки;
- б) три субрахунки;
- в) чотири субрахунки;
- г) шість субрахунків;
- г) немає правильної відповіді.

14. Рахунок “Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи” належить до класу ... у плані рахунків бухгалтерського обліку?

- а) необоротні активи;
- б) кошти, розрахунки та інші активи;
- в) довгострокові зобов'язання;
- г) поточні зобов'язання;
- г) немає правильної відповіді.

15. Рахунки бухгалтерського обліку за призначенням і структурою поділяються на:

- а) основні;
- б) операційні;
- в) фінансово-результатні і забалансові;
- г) регулювальні;
- г) усі відповіді правильні.

16. Регулювальним рахунком є рахунок:

- а) виробничі запаси;
- б) готова продукція;
- в) каса;
- г) резерв сумнівних боргів;
- г) немає правильної відповіді.

17. Чи поширюється правило подвійного запису на забалансові рахунки?

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки у деяких випадках;
- г) не завжди;
- г) немає правильної відповіді.

18. Чи кореспондують забалансові рахунки?

- а) ні;
- б) кореспондують тільки між собою;
- в) кореспондують тільки з 9-м класом;
- г) кореспондують тільки з 8-м класом;
- г) немає правильної відповіді.

19. Чи відображаються забалансові рахунки у річних формах звітності?

- а) лише у балансі;
- б) лише у фінансовій звітності;
- в) лише у звіті про власний капітал;
- г) лише у примітках до річної фінансової звітності;
- г) немає правильної відповіді.

20. Рахунок “Брак у виробництві” є рахунком:

- а) основним;
- б) регулюючим;
- в) операційним;
- г) фінансово-результативним;
- г) немає правильної відповіді.

21. Дебетовий оборот – це ...?

- а) початкове дебетове сальдо;
- б) кінцеве дебетове сальдо;
- в) підсумок кредитових записів на пасивному рахунку;
- г) підсумок кредитових записів на активному рахунку;
- г) немає правильної відповіді.

22. Кредитовий оборот – це ...?

- а) початкове кредитове сальдо;
- б) кінцеве кредитове сальдо;
- в) підсумок дебетових записів на пасивному рахунку;
- г) підсумок дебетових записів на активному рахунку;
- г) немає правильної відповіді.

23. Основні рахунки поділяються на:

- а) матеріальні;
- б) грошові;
- в) власного капіталу;
- г) розрахункові;
- г) усі відповіді правильні.

24. Регулюючі рахунки поділяються на:

- а) операційні;
- б) доповнюючі;
- в) контрарні;
- г) контрарно-доповнюючі;
- г) немає правильної відповіді.

25. За призначенням і структурою операційні рахунки поділяються на групи:

- а) збірно-розподільчі;
- б) бюджетно-розподільчі і калькуляційні;
- в) фінансово-результатні;
- г) номінальні і порівняльні;
- г) немає правильної відповіді.

26. До класу “Кошти, розрахунки та інші активи” належить:

- а) рахунок “Довгострокові фінансові інвестиції”;
- б) рахунок “Розрахунки з постачальниками і підрядниками”;
- в) рахунок “Розрахунки з покупцями і замовниками”;
- г) рахунок “Короткострокові векселі видані”;
- г) немає правильної відповіді.

27. До класу “Поточні зобов’язання” належить:

- а) рахунок “Розрахунки з покупцями і замовниками”;
- б) рахунок “Відстрочені податкові зобов’язання”;
- в) рахунок “Поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями”;
- г) рахунок “Цільове фінансування”;
- г) немає правильної відповіді.

28. До класу “Необоротні активи” належить:

- а) рахунок “Довгострокова дебіторська заборгованість”;
- б) рахунок “Відстрочені податкові зобов’язання”;
- в) рахунок “Інші доходи”;
- г) рахунок “Розрахунки з різними дебіторами”;
- г) немає правильної відповіді.

29. Складним називають таке бухгалтерське проведення, за якого:

- а) один рахунок дебетується, а другий на цю ж суму кредитується;
- б) один рахунок кредитується, а другий на цю ж суму дебетується;
- в) кілька рахунків дебетується, а на загальну суму записів за дебетом кредитується один рахунок;
- г) кілька рахунків кредитується, а на загальну суму записів за кредитом дебетують один рахунок;
- г) немає правильної відповіді.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

30. До номінальних рахунків належить:

- а) рахунок “Основні засоби”;
- б) рахунок “Адміністративні витрати”;
- в) рахунок “Виробничі запаси”;
- г) рахунок “Каса”;
- д) немає правильної відповіді.

31. Підприємство А одержало безоплатно фарбу для підлоги. На дату одержання справедлива вартість фарби становила 500 грн. Відобразити цю господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

- а) Дт 201 Кт 742;
- б) Дт 201 Кт 424;
- в) Дт 201 Кт 745;
- г) Дт 205 Кт 745;
- г) немає правильної відповіді.

32. Господарські операції безпосередньо відображаються:

- а) на рахунках;
- б) в балансі;
- в) на рахунках і в балансі одночасно;
- г) у звіті про фінансові результати;
- г) а) і г).

33. Спосіб групування і поточного відображення за однорідними ознаками для контролю наявності та руху засобів підприємства і їх джерел у процесі господарської діяльності – це:

- а) баланс;
- б) подвійний запис;
- в) рахунки бухгалтерського обліку;
- г) інвентаризація;
- г) калькуляція.

34. Термін “кредит” латинською означає:

- а) “він винен”;
- б) “мінус”;
- в) “він вірить”;
- г) “баланс”;
- г) “віддаю”.

35. Термін “дебет” латинською означає:

- а) “я винен”;
- б) “він винен”;
- в) “я вірю”;
- г) “плюс”;
- г) “мінус”.

36. Ліва сторона рахунка має назву:

- а) плюс;
- б) дебет;
- в) кредит;
- г) сальдо;

г) оборот.

37. Процес відкриття рахунка — це:

- а) запис початкового сальдо на підставі статей балансу;
- б) запис оборотів за дебетом і кредитом;
- в) надання рахунку назви;
- г) визначення кінцевого сальдо;
- г) немає правильної відповіді.

38. Кожен рахунок обов'язково має містити:

- а) оборот;
- б) початкове сальдо;
- в) назву;
- г) кінцеве сальдо;
- г) дебетовий оборот.

39. Наявність на певний момент часу засобів, коштів і джерел — це:

- а) оборот;
- б) залишок;
- в) сума;
- г) дебетовий оборот;
- г) немає правильної відповіді.

40. Накопичена інформація про рух об'єкта обліку, відображеного за дебетом і кредитом, називається:

- а) початкове сальдо;
- б) кінцеве сальдо;
- в) оборот;
- г) аналітика;
- г) немає правильної відповіді.

41. Підсумки записів у правій частині рахунка називають:

- а) дебетовим оборотом;
- б) кредитовим оборотом;
- в) початковим сальдо;
- г) кінцевим сальдо
- г) немає правильної відповіді.

42. Залежно від обліку активів чи джерел їх утворення бухгалтерські рахунки поділяють на:

- а) балансові й позабалансові;
- б) активні й пасивні;
- в) активні, пасивні й контрактивні;
- г) дебетові та кредитові;
- г) немає правильної відповіді.

43. За будовою активні і пасивні рахунки відрізняються:

- а) початковим сальдо;
- б) оборотами;
- в) назвами;
- г) сумами;
- г) немає правильної відповіді.

44. Сальдо в активних рахунках записується:

- а) у дебеті;
- б) у кредиті;
- в) і у дебеті, і в кредиті;
- г) не записується;
- г) немає правильної відповіді.

45. Рахунки, які відображають джерела господарських засобів, є:

- а) активними;
- б) пасивними;
- в) позабалансовими;
- г) результатними;
- г) аналітичними.

46. Сума всіх кредитових залишків відображає:

- а) власний капітал;
- б) загальну вартість господарських засобів;
- в) загальний обсяг джерел господарських засобів;
- г) загальний підсумок пасиву балансу;
- г) в) і г).

47. На тій стороні рахунка, де показується залишок, відображається його:

- а) збільшення;
- б) зменшення;
- в) оборот;
- г) розподіл;
- г) немає правильної відповіді.

48. Пасивні рахунки призначені для обліку:

- а) капіталу;
- б) дебіторської заборгованості;
- в) обліку майна;
- г) обліку основних засобів;
- г) нематеріальних активів.

49. Активні рахунки призначені для обліку:

- а) заборгованості підприємства перед підзвітними особами;
- б) кредиторської заборгованості;
- в) дебіторської заборгованості;
- г) капіталу;
- г) прибутку підприємства.

50. Дебетовий оборот за активним рахунком показує:

- а) збільшення майна;
- б) збільшення капіталу;
- в) зменшення зобов'язань;
- г) зменшення капіталу;
- г) зменшення майна.

51. Дебетовий оборот за пасивним рахунком показує:

- а) збільшення господарських засобів;
- б) збільшення зобов'язань;
- в) зменшення капіталу;
- г) збільшення активів;
- г) збільшення капіталу.

52. Для визначення кінцевого сальдо за активним рахунком необхідно:

- а) до початкового дебетового сальдо додати кредитовий оборот і відняти дебетовий;
- б) до початкового дебетового сальдо додати дебетовий оборот і відняти кредитовий;
- в) від початкового дебетового залишку відняти кредитовий оборот і відняти дебетовий;
- г) до початкового дебетового залишку додати дебетовий та кредитовий оборот;
- г) немає правильної відповіді.

53. Подвійний запис – це відображення кожної господарської операції двічі:

- а) в активі й пасиві балансу;
- б) за дебетом одного і кредитом іншого рахунка;
- в) за дебетом і кредитом одного рахунка;
- г) за дебетом одного і дебетом іншого рахунка;
- г) за кредитом одного і кредитом іншого рахунка.

54. Взаємозв'язок, який виникає між рахунками через подвійний запис, називають:

- а) балансом;
- б) кореспонденцією рахунків;
- в) оборотом рахунків;
- г) б) і в);
- г) сальдо рахунків.

55. Бухгалтерські проведення поділяються на прості та складні залежно від:

- а) рівня узагальнення облікових даних;
- б) кількості кореспондуючих рахунків;
- в) характеристики рахунків, що кореспондують;
- г) суми господарської операції;
- г) змісту господарської операції.

56. Бухгалтерське проведення, за якого один рахунок дебетується, а другий кредитується на одну і ту ж суму, називається:

- а) простим;
- б) відкритим;
- в) закритим;
- г) складним;
- г) синтетичним.

57. Бухгалтерське проведення, за якого один рахунок дебетується, а декілька кредитується на загальну суму або навпаки, називається:

- а) позабалансовим;
- б) простим;
- в) складним;
- г) відкритим;
- г) аналітичним.

58. Запис операцій у календарній послідовності їх виникнення називається:

- а) хронологічним записом;
- б) систематичним записом;
- в) простим записом;
- г) бухгалтерським записом;
- г) немає правильної відповіді.

59. Запис, який здійснюється у спеціальних журналах з обов'язковим відображенням нумерації господарських операцій, їх змісту, сум і кореспондуючих рахунків, є:

- а) хронологічним;
- б) систематичним;
- в) журнальним;
- г) спеціалізованим;
- г) послідовним.

60. Залежно від обсягів інформації і рівня узагальнення рахунки поділяють:

- а) активні й пасивні;
- б) закриті й відкриті;
- в) синтетичні й аналітичні;
- г) балансові й позабалансові;
- г) дебетові й кредитові.

61. Рахунки, призначені для обліку економічно однорідних груп засобів, їх джерел та господарських процесів у грошовому вимірнику, називають:

- а) синтетичними;
- б) аналітичними;
- в) синтетично-аналітичними;
- г) відкритими;
- г) балансовими.

62. Грошові, натуральні й трудові вимірники використовують у:

- а) синтетичному обліку;
- б) аналітичному обліку;
- в) і в синтетичному, і в аналітичному обліку;
- г) поточному обліку;
- г) хронологічному обліку.

63. Способом узагальнення даних поточного обліку оборотів і залишків із рахунків за місяць є складання:

- а) звіту про фінансові результати;
- б) балансу;
- в) оборотної відомості;
- г) журналу реєстрації;
- г) внутрішньої звітності.

64. В оборотній відомості містяться три пари рівностей:

- а) залишки на початок дебетові = залишки на кінець дебетові;
- оборот за дебетом = оборот за кредитом;
- залишки на початок кредитові = залишки на кінець кредитові;

- б) залишки на початок дебетові = залишки на кінець кредитові;
оборот за дебетом = оборот за кредитом;
залишки на початок кредитові = залишки на кінець дебетові;
- в) залишки на початок дебетові = залишки на початок кредитові;
оборот за дебетом = оборот за кредитом;
залишки на кінець кредитові = залишки на кінець дебетові;
- г) залишки на початок дебетові = оборот за дебетом;
залишки на початок кредитові = оборот за кредитом;
залишки на кінець кредитові = залишки на кінець дебетові.

65. Контролювати правильність кореспонденції рахунків дозволяє:

- а) шахова оборотна відомість;
- б) оборотна відомість за синтетичними рахунками;
- в) оборотна відомість за аналітичними рахунками;
- г) журнал реєстрації операцій;
- г) баланс.

66. Початкові сальдо за бухгалтерськими рахунками формуються на підставі даних:

- а) журналу реєстрації операцій;
- б) первинних документів;
- в) бухгалтерського балансу;
- г) звіту про фінансові результати;
- г) плану рахунків.

67. Систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку для відображення господарських операцій і накопичення облікової інформації про діяльність підприємства називається:

- а) системою рахунків;
- б) планом рахунків;
- в) переліком рахунків;
- г) номенклатурою рахунків;
- г) журналом реєстрації господарських операцій.

68. Актив балансу формують залишки за рахунками:

- а) 1-5 класів Плану рахунків;
- б) 6-0 класів Плану рахунків
- в) 1-3 класів Плану рахунків;
- г) 4-6 класів Плану рахунків;
- г) 1-4 класів Плану рахунків.

69. Пасив балансу формують залишки за рахунками:

- а) 1-3 класів Плану рахунків;
- б) 4-6 класів Плану рахунків
- в) 7-9 класів Плану рахунків;
- г) 6-0 класів Плану рахунків;
- г) 4-7 класів Плану рахунків.

70. Звіт про фінансові результати формується на підставі даних про обороти за рахунками:

- а) 1-3 класів Плану рахунків;
- б) 4-6 класів Плану рахунків

- в) 1-5 класів Плану рахунків;
- г) 7-9 класів Плану рахунків;
- г) 8-9 класів плану рахунків.

71. Дані про операції за позабалансовими рахунками наводяться у:

- а) примітках до звітності;
- б) звіті про фінансові результати;
- в) після активу балансу;
- г) після пасиву балансу;
- г) звіті про власний капітал.

72. План рахунків складається з:

- а) 8 класів;
- б) 7 класів;
- в) 9 класів;
- г) 10 класів;
- г) немає правильної відповіді.

Контрольні питання

1. Бухгалтерські рахунки як елемент методу бухгалтерського обліку.
2. Дати характеристику рахунків бухгалтерського обліку.
3. Зміст рахунків бухгалтерського обліку.
4. Які особливості є у будові рахунків: активного, пасивного та активно-пасивного?
5. Який порядок визначення сальдо на рахунках бухгалтерського обліку?
6. Яка необхідність є у подвійному записі при відображенні господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку?
7. Порядок відображення господарських операцій на рахунках за допомогою подвійного запису.
8. У чому полягає значення подвійного запису?
9. Дати характеристику синтетичних та аналітичних рахунків.
10. Який взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку?
11. Який порядок узагальнення даних синтетичного обліку?
12. Синтетичний та аналітичний облік — загальне і різне.
13. Порядок застосування оборотної відомості за синтетичними рахунками.
14. Значення оборотної відомості за синтетичними та аналітичними рахунками бухгалтерського обліку.

Проблемні питання

1. Значення і застосування оборотних відомостей у сучасних умовах використання автоматизованого бухгалтерського обліку.
2. Перспективи розвитку методів бухгалтерського обліку “рахунки” і “подвійний запис”.
3. Подвійний запис, його суть і контрольне значення.
4. Характеристика та побудова рахунків бухгалтерського обліку.
5. Бухгалтерські рахунки як елемент методу бухгалтерського обліку.

Вправи для кмітливих

№ 1

1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6												*								
7																				
8																				
9																				
10																				

Завдання: 1. Ліва сторона бухгалтерського рахунка називається ... 2. Права сторона бухгалтерського рахунка називається ... 3. Рахунки, призначені для обліку джерел утворення господарських засобів, називаються ... 4. Для відкриття рахунку в них записують ... (початковий залишок). 5. Загальна сума запасів із рахунків упродовж місяця з дебету або кредиту називається ... 6. Відображення операцій, які відбуваються на рахунках бухгалтерського обліку, здійснюється способом, який називається ... 7. Взаємозв'язок, який виникає при здійсненні господарських операцій між рахунками бухгалтерського обліку, називається ... рахунків. 8. Відображення господарських операцій на рахунку із зазначенням відповідної суми називається бухгалтерська ... 9. Синтетичні рахунки системи рахунків бухгалтерського обліку поділяють на ... 10. Як називаються рахунки, призначені для обліку наявності і змін безпосередньо з кожного виду господарських засобів, джерел утворення господарських засобів і господарських процесів?

№ 2

1				*																
2																				
3																				
4													*							
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				

Завдання: 1. Систематизований перелік, який визначає організацію всієї системи бухгалтерського обліку на підприємствах, організаціях і установах для одержання інформації необхідної для управління, – це ... 2. Активи, призначені для обліку довгострокових інвестицій підприємства, матеріальні, нематеріальні та фінансові активи називаються... 3.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Другий клас плану рахунків називається... 4. П'ятий клас плану рахунків називається... 5. Шостий клас плану рахунків називається... 6. 7, 8, 9, не мають ... 7. Третій клас плану рахунків називається кошти, ..., і інші активи. 8. Рахунок 39 активний чи пасивний? 9. Рахунок 43 активний чи пасивний? 10. Залишки рахунків 1–6 класів відображаються в ...?

Змістовий модуль 2
Елементи методу бухгалтерського
обліку та господарські процеси

Тема 6. Документація, інвентаризація

1. Документація та вимоги до змісту й оформлення документів.
2. Порядок перевірки й опрацювання документів. Організація документообігу на підприємстві.
3. Суть інвентаризації, порядок проведення і оформлення результатів.
4. Відображення результатів інвентаризації в обліку.

Мета: ознайомитися з сутністю бухгалтерських документів, їх змістом, основними класифікаційними ознаками, реквізитами документів, розглянути порядок перевірки і опрацювання документів, вивчити особливості проведення інвентаризації та відображення її результатів в обліку.

Завдання: розвинути у студентів навички заповнення первинних документів, оформлення результатів інвентаризації в обліку.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Користуючись рекомендованою літературою, скласти порівняльну таблицю класифікаційних ознак документів.

№ з/п	Автор, який виділяє ознаку	Класифікаційні ознаки	Види документів

Вправа 2

Користуючись рекомендованою літературою, дайте визначення наведеним термінам: документ, документація, реквізити, уніфікація документів, стандартизація документів, класифікація, документооборот.

Вправа 3

З наведеного переліку згрупувати реквізити документів у таблицю:

Тема 6. Документація, інвентаризація

Реквізити документів	
Обов'язкові	Необов'язкові

Вихідні дані:

Назва підприємства, номер поточного рахунка, назва документа, номер документа, код форми документа, форма власності підприємства, відтиск печатки, дата і місце складання документа, зміст господарської операції та її вимірники, підписи посадових осіб.

Вправа 4

Скласти прибутковий касовий ордер та чек № 0001. Приклади документів наведено у додатку 7.1.

Вихідні дані:

Підприємство “Мрія”.

Господарська операція: отримано в касу з поточного рахунка готівку для виплати заробітної плати на суму 15 400 грн.

Необхідні реквізити у документах студент проставляє самостійно.

Вправа 5

Скласти видатковий касовий ордер. Форма документа наведена у додатку 7.2.

Вихідні дані:

Підприємство “Мрія”.

15 вересня 20 __ року видано під звіт на господарські потреби кошти з каси Собоуцькому Валентину Васильовичу 900 грн.

Необхідні реквізити у документі студент проставляє самостійно.

Вправа 6

Скласти платіжне доручення. Форма документа наведена у додатку 7.3.

Вихідні дані:

Підприємство “Мрія”.

12 липня 20 __ року перераховано з поточного рахунка заборгованість ТзОВ “Зоря” за отримані матеріали на суму 32 000 грн, у т. ч. ПДВ.

Необхідні реквізити у документі студент проставляє самостійно.

Вправа 7

Скласти платіжне доручення. Форма документа наведена у додатку 7.3.

Вихідні дані:

Підприємство “Мрія”.

Перераховано 5 червня 20 __ року внески до Пенсійного фонду за травень 20 __ року. Сума складає 3780 грн.

Необхідні реквізити у документі студент проставляє самостійно.

Вправа 8

Скласти звіт про використання готівки, виданої на відрядження та під звіт. Форма документа наведена у додатку 7.4.

Вихідні дані:

Підприємство “Мрія”.

Касир підприємства Королюк Тетяна Степанівна відзвітувалася за одержані під звіт суми. Зокрема, було придбано канцтовари на суму 340 грн, у т. ч. ПДВ (квитанція магазину “Світ канцелярії” від 12.12.20 __ року), оплачено послуги поштового зв’язку на суму 68 грн, у т. ч. ПДВ (квитанція № 215 від 12.12.20 __ р.).

Тести

1. Які з перелічених реквізитів первинних документів є змінними?
 - а) найменування підприємства;
 - б) номер поточного рахунка підприємства;
 - в) порядковий номер документа;
 - г) немає правильної відповіді;
 - г) усі відповіді правильні.
2. Чи допускаються виправлення в первинних документах?
 - а) не допускаються;
 - б) допускаються, крім виправлень у касових і банківських документах;
 - в) допускаються;
 - г) залежить від того, хто їх робить;
 - г) немає правильної відповіді.
3. Бухгалтерським документом називають:
 - а) оформлений діловий папір, який письмово підтверджує право здійснення;
 - б) письмовий доказ фактичного здійснення господарської операції і права на її здійснення;
 - в) належним чином складений та оформлений діловий папір, який письмово підтверджує право здійснення або реальне здійснення господарської операції, містить її ознаки і показники, що підлягають відображенню в обліку;
 - г) обидві відповіді правильні;
 - г) немає правильної відповіді.
4. Під контируванням документів розуміють:
 - а) зазначення кореспондуючих рахунків;
 - б) об'єднання однорідних за змістом первинних документів;
 - в) цей термін не стосується бухгалтерського обліку;
 - г) немає правильної відповіді;
 - г) обидві відповіді правильні.
5. Яке визначення інвентаризації найточніше:
 - а) інвентаризація — це спосіб періодичної перевірки господарських процесів;
 - б) інвентаризація являє собою перевірку наявності й стану засобів і грошових коштів підприємства;
 - в) інвентаризація — це спосіб упорядкування складського господарства і порядку зберігання майна;
 - г) немає правильної відповіді;
 - г) усі відповіді правильні.
6. Склад інвентаризаційної комісії затверджується:

Тема 6. Документація, інвентаризація

- а) наказом;
- б) протоколом;
- в) приписом судово-слідчих органів;
- г) рішенням трудового колективу;
- г) немає правильної відповіді.

7. Інвентаризацію на підприємстві проводить:

- а) керівник підприємства з головним бухгалтером;
- б) контролюючий державний орган;
- в) спеціально створена інвентаризаційна комісія;
- г) трудовий колектив;
- г) немає правильної відповіді.

8. Хто несе відповідальність за достовірність даних, що містяться в документі:

- а) керівник;
- б) головний бухгалтер;
- в) особи, які підписують документ;
- г) касир;
- г) немає правильної відповіді.

9. Проведення інвентаризації є обов'язковим:

- а) перед виплатою дивідендів;
- б) у разі зміни керівника підприємства;
- в) перед модернізацією виробництва;
- г) при підвищенні курсу гривні;
- г) немає правильної відповіді.

10. За організацію, проведення та загальний стан інвентаризаційної роботи відповідає:

- а) керівник;
- б) головний бухгалтер;
- в) головний економіст;
- г) менеджер;
- г) немає правильної відповіді.

11. Робочим (виконавчим) органом суб'єкта інвентаризації є:

- а) матеріально відповідальна особа;
- б) головний бухгалтер;
- в) інвентаризаційна комісія;
- г) немає правильної відповіді;
- г) усі відповіді правильні.

12. Обов'язковість ведення бухгалтерського обліку в Україні закріплена в:

- а) Законі України “Про податкову службу”;
- б) Законі України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- в) Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку;
- г) Конституції України;
- г) немає правильної відповіді.

13. Коли мають складатися первинні документи:

- а) під час проведення господарської операції;

- б) перед закінченням звітнього періоду;
- в) перед перевіркою контролюючих органів;
- г) на прохання керівника;
- г) немає правильної відповіді.

14. Документація є важливим елементом методу бухгалтерського обліку:
- а) служить для первинного спостереження за господарськими операціями;
 - б) є обов'язковою умовою для відображення їх в обліку;
 - в) забезпечує відповідність облікових даних їх фактичній наявності;
 - г) правильні відповіді а), б);
 - г) немає правильної відповіді.

15. Інвентаризація проводиться, як правило:
- а) на 1-ше число місяця;
 - б) на останнє число місяця
 - в) один раз на рік;
 - г) щокварталу;
 - г) немає правильної відповіді.

16. Результати інвентаризації відображають в обліку в такому порядку:
- а) Дт рах. “Сировина і матеріали” (або рах. “Каса”) Кт рах. “Інші доходи”;
 - б) Дт рах. “Інші доходи” Кт рах. “Сировина і матеріали” (або рах. “Каса”);
 - в) Дт рах. “Інші витрати” Кт рах. “Інші доходи”;
 - г) усі відповіді правильні;
 - г) немає правильної відповіді.

17. Інвентаризація є одним зі способів контролю:
- а) за збереженням, а в деяких випадках і стану активів підприємства;
 - б) активів підприємства;
 - в) за збереженням стану;
 - г) правильні відповіді а), в);
 - г) немає правильної відповіді.

18. Підприємство провело інвентаризацію ТМЦ. У результаті інвентаризації виявлена нестача окремих товарів. В якому документі будуть зафіксовані дані нестачі для обчислення остаточних результатів інвентаризації?
- а) в інвентаризаційному описі;
 - б) в акті контрольної перевірки інвентаризації контрольних цінностей;
 - в) у порівняльній відомості;
 - г) правильні відповіді б), в);
 - г) немає правильної відповіді.

19. Документуванню підлягають:
- а) тільки касові операції;
 - б) операції з матеріальними цінностями;
 - в) будь-яка господарська операція, що відбувається на підприємстві;
 - г) банківські операції;
 - г) немає правильної відповіді.

20. Документація являє собою:

Тема 6. Документація, інвентаризація

- а) збір поточної інформації про хід господарської діяльності підприємства;
- б) узагальнене відображення всіх наявних на підприємстві господарських засобів і джерел їх утворення;
- в) спосіб суцільного і безперервного відображення об'єктів бухгалтерського обліку (господарських засобів, джерел утворення господарських засобів та господарських процесів) через використання бухгалтерських документів;
- г) сукупність способів і прийомів, за допомогою яких забезпечується суцільне, взаємопов'язане і об'єктивне відображення об'єктів обліку в документах;
- г) спосіб узагальненого групування і відображення господарських засобів і джерел їх утворення.

21. Документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних включаючи обов'язкові реквізити документа, називається:

- а) графік документообігу;
- б) документообіг;
- в) електронний документ;
- г) документація;
- г) документ.

22. За призначенням документи поділяють на:

- а) розпорядчі, виконавчі, бухгалтерського оформлення, комбіновані;
- б) первинні та зведені;
- в) разові та накопичувальні;
- г) внутрішні та зовнішні;
- г) грошові, матеріальні, розрахункові.

23. Порядок документального відображення господарських операцій, а також вимог щодо оформлення документів регламентується:

- а) положенням про документальне забезпечення запасів у бухгалтерському обліку;
- б) інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій;
- в) методичними рекомендаціями про застосування документів в бухгалтерському обліку;
- г) Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні";
- г) Міністерством статистики України.

24. Облікові реєстри складають:

- а) щомісяця;
- б) щороку;
- в) щоквартально;
- г) кожні два тижні;
- г) раз у рік.

25. За якими формами ведеться бухгалтерський облік:

- а) журнальна, проста, автоматична;
- б) аналітична, складна, вертикальна;
- в) зовнішня, внутрішня, горизонтальна;
- г) виробнича, первинна, ордерна;
- г) журнальна, спрощена, автоматизована.

26. Процес від складання бухгалтерського документа або отримання документа від іншого підприємства до його здачі в архів називається:

- а) автоматизація;
- б) документація;
- в) документообіг;
- г) документ;
- г) комп'ютеризація.

27. Помилки в облікових реєстрах за минулий звітний період виправляються:

- а) пунктуванням записів;
- б) способом “червоного сторно”;
- в) коректурним способом;
- г) надписом “виправлено”;
- г) способом доповнюючих проведень.

28. Інвентаризація являє собою:

- а) спосіб виявлення та облік тих господарських засобів та джерел їх утворення, які не знайшли документального відображення в бухгалтерському обліку;
- б) спосіб господарських засобів, які знайшли документальне відображення в бухгалтерському обліку;
- в) відображення об'єктів бухгалтерського обліку через використання бухгалтерських документів;
- г) господарські операції, які вносяться у документ;
- г) дані про фінансово-господарську діяльність підприємства за місяць.

29. Інвентаризація проводиться для:

- а) зіставлення та перевірки даних про фактичну наявність майна;
- б) переліку, створення, перевірки та обробки документів;
- в) забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку через зіставлення з фактичною наявністю майна;
- г) повернення документів підприємству, що були раніше вилучені;
- г) достовірності даних бухгалтерського обліку через зіставлення бухгалтерських звітів і балансів.

30. Для проведення інвентаризації створюється комісія на чолі з керівником підприємства за обов'язковою участю:

- а) акціонерів;
- б) заступника;
- в) секретаря;
- г) головного бухгалтера;
- г) керівників структурних підрозділів.

31. Призначення первинних документів полягає в тому, що вони:

- а) фіксують факти здійснення господарських операцій;
- б) забезпечують достовірність проведення господарської операції;
- в) узагальнюють інформацію про здійснення господарських операцій;
- г) служать письмовим розпорядженням на право здійснення господарських операцій;
- г) а) і г).

32. Обов'язковою умовою для відображення в обліку господарських операцій є:

Тема 6. Документація, інвентаризація

- а) інвентаризація;
- б) бухгалтерський рахунок;
- в) документація;
- г) оцінка;
- г) калькуляція.

33. Подальший контроль документів здійснює:

- а) керівник підприємства;
- б) працівники податкової інспекції;
- в) головний бухгалтер;
- г) працівники контрольно-ревізійної служби;
- г) б) і д).

34. Показники, що містяться в документі і характеризують операцію, називають:

- а) натуральними вимірниками;
- б) оцінкою;
- в) бухгалтерським рахунком;
- г) реквізитами;
- г) немає правильної відповіді.

35. До обов'язкових реквізитів первинних документів належать:

- а) підстава для здійснення операції;
- б) одиниця виміру господарської операції;
- в) дані про документ, що засвідчує особу;
- г) дата і місце складання;
- г) а), б), г).

36. Первинні документи повинні бути складені:

- а) під час здійснення господарської операції;
- б) на звітну дату;
- в) відразу після завершення господарської операції;
- г) на вимогу перевіряючих органів;
- г) а) і в).

37. Розробка єдиних зразків документів для оформлення однотипних операцій на підприємствах різних видів діяльності та форм власності називається:

- а) стандартизацією;
- б) гармонізацією;
- в) уніфікацією;
- г) об'єднанням;
- г) узагальненням.

38. Встановлення для бланків однотипних документів однакового розміру і форми з визначенням розміщення відповідних реквізитів називається:

- а) гармонізацією;
- б) стандартизацією;
- в) об'єднанням;
- г) уніфікацією;
- г) регламентацією.

39. Чи допускаються виправлення в первинних документах:

- а) не допускаються;
- б) допускаються, крім виправлень у касових і банківських документах;
- в) допускаються;
- г) залежить від того, хто їх робить;
- г) б) і г).

40. Виправлення не допускаються у:

- а) товарній накладній;
- б) касовій книзі;
- в) платіжному дорученні;
- г) прибутковому касовому ордері;
- г) б); в); г).

41. Оформлення грошових операцій на спеціальних бланках, виготовлених так, що у них не можна зробити ніяких виправлень, називають:

- а) бланками грошового обліку;
- б) бланками касового обліку;
- в) бланками суворого обліку;
- г) бланками безпомилкового обліку;
- г) бланками чіткого обліку.

42. Хто несе відповідальність за достовірність даних, що містяться в документі:

- а) керівник;
- б) головний бухгалтер;
- в) особи, які підписують документ;
- г) касир;
- г) керівник та головний бухгалтер.

43. За призначенням документи поділяються на:

- а) первинні й зведені;
- б) розпорядчі, виконавчі, бухгалтерського оформлення та комбіновані;
- в) внутрішні й зовнішні;
- г) аналітичні та синтетичні;
- г) грошові, розрахункові, матеріальні.

44. За порядком складання бухгалтерські документи поділяють на:

- а) власні, залучені;
- б) внутрішні, зовнішні;
- в) первинні, зведені;
- г) разові, накопичувальні;
- г) аналітичні та синтетичні.

45. За способом охоплення операцій документи поділяють на:

- а) розпорядчі, виконавчі, бухгалтерського оформлення та комбіновані;
- б) разові, накопичувальні;
- в) грошові, розрахункові, матеріальні;
- г) власні, залучені;
- г) синтетичні та аналітичні.

Тема 6. Документація, інвентаризація

46. Процес опрацювання в бухгалтерії прийнятих від виконавців документів включає такі етапи:

- а) перевірка, таксування, групування і проведення;
- б) розрахунок, таксування і групування;
- в) арифметична перевірка, розрахунок, групування;
- г) арифметична, формальна та логічна перевірка;
- г) немає правильної відповіді.

47. Встановлення повноти і правильності заповнення всіх реквізитів документів та достовірності підписів посадових осіб здійснює:

- а) перевірка документів по суті;
- б) арифметична перевірка;
- в) формальна перевірка;
- г) таксування документів;
- д) контирування документів.

48. Проставлення у відповідних графах документа ціни та суми називають:

- а) контируванням документа;
- б) арифметичною перевіркою;
- в) формальною перевіркою;
- г) таксуванням документа;
- г) немає правильної відповіді.

49. Документообіг — це:

- а) об'єднання однорідних за змістом первинних документів у групи;
- б) рух документів з моменту їх складання або отримання до передачі в архів;
- в) обидві відповіді правильні;
- г) перевірка та групування документів в однорідні групи;
- г) немає правильної відповіді.

50. Розрізняють архіви:

- а) внутрішні та зовнішні;
- б) поточні та постійні;
- в) первинні та зведені;
- г) первинні та звітні;
- г) немає правильної відповіді.

51. Архів, призначений для зберігання документів звітного року, називають:

- а) постійним;
- б) поточним;
- в) звітним;
- г) зведеним;
- г) внутрішнім.

52. Яке визначення інвентаризації найточніше:

- а) інвентаризація – це спосіб періодичної перевірки господарських процесів;
- б) інвентаризація – це спосіб виявлення господарських засобів та джерел їх формування, не оформлених поточною документацією для забезпечення достовірності показників обліку;
- в) інвентаризація – це спосіб упорядкування складського господарства і порядку зберігання майна;

г) інвентаризація – це спосіб виявлення фактів розкрадання майна;
г) немає правильної відповіді.

53. Залежно від повноти охоплення перевіркою майна підприємства розрізняють інвентаризацію:

- а) суцільну і несуцільну;
- б) повну і часткову;
- в) первинну і зведену;
- г) поточну і довготривалу;
- г) немає правильної відповіді.

54. За характером інвентаризацію поділяють на:

- а) повну та часткову;
- б) планову та позапланову;
- в) синтетичну та аналітичну;
- г) первинну та зведену;
- г) фінансову та матеріальну.

55. Проведення інвентаризації є обов'язковим:

- а) при зміні матеріально-відповідальних осіб;
- б) за рішенням слідчих органів;
- в) у разі стихійного лиха;
- г) при ліквідації підприємства;
- г) усі відповіді правильні.

56. За організацію, проведення та загальний стан інвентаризаційної роботи відповідає:

- а) керівник;
- б) головний бухгалтер;
- в) головний економіст;
- г) менеджер;
- г) матеріально-відповідальна особа.

57. Інвентаризацію на підприємствах проводить:

- а) податковий орган;
- б) головний бухгалтер;
- в) інвентаризаційна комісія;
- г) бухгалтерія;
- г) інвентаризаційний комітет.

58. Склад інвентаризаційної комісії затверджується:

- а) наказом;
- б) протоколом;
- в) приписом судово-слідчих органів;
- г) рішенням трудового колективу;
- г) статутом.

59. Інвентаризації підлягають:

- а) розрахунки;
- б) капітал;
- в) прибуток;

Тема 6. Документація, інвентаризація

- г) грошові кошти;
- г) усі відповіді правильні.

60. Під час інвентаризації складають:

- а) відомість інвентаризації;
- б) журнал інвентаризації;
- в) інвентаризаційний опис;
- г) інвентаризаційний звіт;
- г) усі відповіді правильні.

61. Результатом інвентаризації може бути:

- а) надлишок;
- б) нестача;
- в) сальдо;
- г) а) і б);
- г) усі відповіді правильні.

62. Виявлені при інвентаризації лишки матеріальних цінностей оформляють записом:

- а) Дт 946 Кт 20;
- б) Дт 20 Кт 746;
- в) Дт 20 Кт 701;
- г) Дт 375 Кт 746;
- г) Дт 375 Кт 746.

63. Віднесено на рахунок витрат нестачу матеріалів:

- а) Дт 92 Кт 22;
- б) Дт 23 Кт 201;
- в) Дт 946 Кт 201;
- г) Дт 375 Кт 201;
- д) Дт 92 Кт 201.

64. Віднесено за рахунок матеріально-відповідальної особи нестачу матеріальних цінностей:

- а) Дт 946 Кт 20;
- б) Дт 901 Кт 20;
- в) Дт 23 Кт 375;
- г) Дт 375 Кт 716;
- г) Дт 375 Кт 20.

65. Виявлено нестачу незавершеного виробництва:

- а) Дт 25 Кт 23;
- б) Дт 94 Кт 23;
- в) Дт 92 Кт 23;
- г) Дт 23 Кт 20;
- г) Дт 23 Кт 94.

66. Відшкодовано нестачу матеріально-відповідальною особою грошовими коштами:

- а) Дт 375 Кт 30;
- б) Дт 30 Кт 375;
- в) Дт 30 Кт 23;
- г) Дт 375 Кт 716;

г) Дт 30 Кт 716.

67. Результати інвентаризації відображаються в бухгалтерському обліку протягом:

- а) місяця;
- б) кварталу;
- в) десяти днів;
- г) року;
- г) двох днів.

68. Метою проведення інвентаризації є:

- а) встановлення фактичної наявності цінностей;
- б) приведення бухгалтерських даних у відповідність до фактичної наявності цінностей;
- в) приведення фактичної наявності цінностей у відповідність з бухгалтерськими даними;
- г) контроль за матеріально-відповідальними особами;
- г) немає правильної відповіді.

69. Акти на приймання робіт відносять до:

- а) зведених документів;
- б) первинних документів;
- в) розпорядчих документів;
- г) накопичувальних документів;
- д) немає правильної відповіді.

70. Оформлення однорідних господарських операцій, які систематично повторюються протягом певного періоду, здійснюють за допомогою:

- а) разових документів;
- б) первинних документів;
- в) виправдних документів;
- г) накопичувальних документів;
- г) зовнішніх документів.

71. Керівник підприємства видає наказ про проведення річної інвентаризації із зазначенням у ньому:

- а) дати початку проведення інвентаризації;
- б) строків і складу членів комісії з її проведення;
- в) механізму інвентаризації;
- г) немає правильної відповіді;
- г) усі відповіді правильні.

72. При інвентаризації розрахунків слід враховувати, що:

- а) усім дебіторам підприємства-кредитори повинні передати виписки про їх заборгованість, які пред'являються інвентаризаційній комісії для підтвердження реальності заборгованості;
- б) на суми заборгованості постачальників щодо невідфактурованих поставок після їх перевірки бухгалтерія повинна вимагати від постачальників надання розрахунково-платіжних документів;
- в) на рахунках обліку розрахунків із покупцями та замовниками, постачальниками і підрядниками, іншими дебіторами та кредиторами повинні залишатися виключно узгоджені суми;
- г) усі відповіді правильні;
- г) немає правильної відповіді.

73. Які ознаки належать до бухгалтерського обліку, за якими класифікують документи:

- а) за сферою обігу;
- б) за ступенем уніфікації;
- в) за сферою виробництва;
- г) за порядком складання;
- г) за терміном складання.

74. Що належить до прийомів, за допомогою яких здійснюється перевірка документів:

- а) групування документів;
- б) коригування документів;
- в) формальна перевірка;
- г) арифметична перевірка;
- г) перевірка за змістом.

75. Бухгалтерські документи класифікуються:

- а) за призначенням;
- б) за терміном складання;
- в) за способом складання і опрацювання;
- г) за економічними ознаками;
- г) за кількістю охоплених операцій.

76. Проведення інвентаризації є обов'язковим у випадках:

- а) створення підприємства;
- б) ліквідації підприємства;
- в) після складання річної фінансової звітності;
- г) перед складанням річної фінансової звітності;
- г) у разі зміни матеріально-відповідальних осіб.

77. До початку інвентаризації матеріально-відповідальні особи повинні відобразити:

- а) усі первинні документи зі списання цінностей;
- б) усі первинні документи з оприбуткування цінностей;
- в) усі первинні документи з вибуття цінностей;
- г) усі первинні документи з передачі цінностей;
- г) усі первинні документи наведені вище.

78. За місцем складання документи є:

- а) міжгалузеві та спеціалізовані;
- б) внутрішні;
- в) зовнішні;
- г) службові та особові;
- г) немає правильної відповіді.

79. Оприбутковано виявлені під час інвентаризації надлишки запасів:

- а) Дт 23, 25, 10 Кт 719;
- б) Дт 30, 31, 661 Кт 375;
- в) Дт 20, 21, 22 Кт 719;
- г) Дт 10, 11, 12 Кт 746;
- г) Дт 719 Кт 20, 21.

80. Відображено суму відшкодування винною особою нестачі необоротних активів:

- а) Дт 746 Кт 375;
- б) Дт 976 Кт 375;
- в) Дт 375 Кт 976;
- г) Дт 375 Кт 716;
- ґ) Дт 375 Кт 746.

81. Отримано грошовими коштами суму відшкодування нестачі:

- а) Дт 10, 11, 12 Кт 375;
- б) Дт 375 Кт 301;
- в) Дт 30, 31 Кт 375;
- г) Дт 375 Кт 716;
- ґ) Дт 375 Кт 661.

82. Виявлено нестачу запасів у межах норм природних втрат:

- а) Дт 947 Кт 20;
- б) Дт 947 Кт 21, 21, 22;
- в) Дт 20, 21, 22 Кт 719;
- г) Дт 23, 901, 91 Кт 20, 21, 22;
- ґ) Дт 375 Кт 746.

83. Оприбутковано виявлені під час інвентаризації надлишки необоротних активів:

- а) Дт 10, 11, 12, 18 Кт 746;
- б) Дт 23, 25, 10 Кт 719;
- в) Дт 20, 21, 22 Кт 719;
- г) Дт 746 Кт 10, 11, 12;
- ґ) Дт 719 Кт 20, 21.

84. Виявлено нестачу необоротних активів на суму залишкової вартості:

- а) Дт 10, 11, 12, 18 Кт 746;
- б) Дт 976 Кт 10, 11, 12;
- в) Дт 976 Кт 375;
- г) Дт 976 Кт 20, 21, 22;
- ґ) Дт 20, 21, 22 Кт 976.

Контрольні питання

1. Первинне спостереження та фіксація даних.
2. Документація як спосіб обліку.
3. У чому різниця понять “документ” та “бухгалтерський документ”?
4. У чому різниця понять “документація” і “документування”?
5. Яка характеристика матеріального носія? Перелічіть види матеріальних носіїв даних.
6. Зміст та структура документів.
7. Вимоги до бухгалтерських документів.
8. Перелічіть реквізити бухгалтерських документів, їх види.
9. Які шляхи удосконалення первинного обліку, бухгалтерської документації?
10. Класифікація бухгалтерських документів.
11. Види матеріальних носіїв документів.
12. Документообіг і його основні етапи.
13. Організаційне оформлення документообігу.

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

1. Сутність та значення вартісної оцінки.
2. Оцінка окремих об'єктів обліку.
3. Калькулювання в системі бухгалтерського обліку.

Мета: ознайомити студентів із визначенням оцінки, її значенням, розглянути оцінювання окремих об'єктів обліку, етапи калькулювання.

Завдання: сформулювати у студентів уявлення про оцінювання окремих об'єктів обліку, навички та вміння для формування калькуляції готової продукції.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Наведіть приклади оцінки окремих об'єктів обліку: основних засобів, виробничих запасів, грошових коштів, фінансових інвестицій, дебіторської заборгованості, нематеріальних активів, зобов'язань.

Вправа 2

Сальдо на початок періоду з рахунка 23 “Виробництво” становить 26 700 грн, дебетовий оборот – 14 500 грн, сальдо на кінець періоду – 3 900 грн.

Визначити собівартість готової продукції, яку оприбутковано на склад. Відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 3

Сальдо на початок періоду з рахунка 23 “Виробництво” становить 21 400 грн, дебетовий оборот – 13 200 грн, сальдо на кінець періоду – 2 590 грн.

У звітному періоді виготовлено 100 одиниць готової продукції.

Визначити фактичну собівартість одиниці готової продукції, оприбуткованої на склад. Відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 4

У звітному періоді випущено 200 пральних машин. За період витрати на виготовлення пральних машин склали: матеріали – 73 500 грн, комплектуючі вироби – 12 000 грн, заробітна плата робітників основного виробництва – 38 000 грн, нараховано єдиний соціальний внесок на ФОП – 14 136 грн, загальновиробничі витрати – 22 000 грн, амортизація виробничого обладнання – 25 600 грн.

Скласти калькуляцію собівартості виготовлених пральних машин. Визначити вартість однієї пральної машини.

Приклад калькуляції виробничої собівартості готової продукції

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Стаття калькуляції	Пральна машина (200 шт.)	
	Витрати разом	Витрати на одну машину
1. Сировина і матеріали		
2. Основна заробітна плата		
3. Нарахування до фондів соціального страхування		
4. Загальновиробничі витрати		
5. Амортизація		
Разом		

Вправа 5

У звітному періоді підприємство зазнало таких загальновиробничих витрат: заробітна плата слюсарів-наладчиків – 7 800,00 грн, витрати МШП – 3 340,00 грн, отримано рахунок від Луцькводоканалу за водопостачання для обслуговування загальновиробничого процесу – 1 420,00 грн.

Наприкінці періоду витрати включені до виробничої собівартості виробів А і Б і розподілені пропорційно до заробітної плати основних працівників, яка складає з виробу А – 19 400,00 грн, а з виробу Б – 17 200,00 грн.

Відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Вправа 6

Визначити фактичну собівартість готової продукції на основі наведених даних.

Протягом звітного періоду витрачено матеріалів на виробництво продукції на суму 15 000,00 грн. Нарахована заробітна плата основним працівникам у сумі 7 500,00 грн. Нарахована амортизація виробничого обладнання, що використовується в основному виробництві, на суму 4 500,00 грн. Отримано рахунок за послуги електроенергії, що використовується на потреби основного виробництва, на суму 1 250,00 грн.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 11 220,00 грн, а на кінець – 7 310,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій.

Тести

1. Відображення об'єктів бухгалтерського обліку в єдиному грошовому вимірнику для їх узагальнення по підприємству в цілому називається:

- а) собівартість;
- б) справедлива вартість;
- в) калькуляція;
- г) оцінка;
- г) питома собівартість.

2. Грошовий вираз витрат із виготовленого продукту називається:

- а) собівартість;
- б) калькулювання;
- в) ціна;
- г) оцінка;
- г) правильної відповіді немає.

3. До методів оцінки основних засобів належать:

- а) ліквідаційна вартість;
- б) переоцінена вартість;
- в) залишкова вартість;
- г) вартість, яка амортизується;
- г) усі відповіді правильні.

4. Вартість необоротних активів після їх переоцінки називається:

- а) первісна вартість;
- б) переоцінена вартість;
- в) залишкова вартість;
- г) реальна вартість;
- г) ліквідаційна вартість.

5. Визначення розміру витрат у грошовій формі на виробництво продукції, виконання певного виду робіт за окремими статтями витрат називається:

- а) калькулювання собівартості;
- б) собівартість;
- в) оцінка;
- г) центри відповідальності;
- г) правильної відповіді немає.

6. Як визначається собівартість одиниці продукції (робіт, послуг):

- а) виробнича собівартість + невиробничі витрати;
- б) запаси незавершеного виробництва на початок періоду + витрати на виробництво – залишки незавершеного виробництва на кінець періоду;
- в) діленням суми витрат на обсяг продукції;
- г) запаси готової продукції на початок періоду + собівартість виробленої продукції – запаси готової продукції на кінець періоду;
- г) запаси готової продукції на початок періоду – запаси готової продукції на кінець періоду.

7. До методів оцінки основних засобів належать:

- а) метод нормативних затрат;
- б) метод ФІФО;
- в) попередільний метод;
- г) вартість, яка амортизується;
- г) ціна продажу.

8. До методів оцінки вибуття запасів належать:

- а) ФІФО;
- б) середньозважена собівартість;
- в) питома собівартість;
- г) ціни продажу;
- г) переоцінена собівартість.

9. До методів калькулювання собівартості продукції належать:

- а) контрольний метод;
- б) попередільний метод;
- в) позамовний метод;

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

- г) нормований метод;
- г) нормативний метод.

10. До елементів витрат належать:

- а) витрати від браку;
- б) витрати на оплату праці;
- в) матеріальні витрати;
- г) відрахування на соціальні заходи;
- г) витрати на утримання устаткування.

11. Що не входить до витрат за статтями калькуляції:

- а) витрати на сплату відсотків;
- б) зворотні відходи;
- в) загальновиробничі витрати;
- г) загальногосподарські витрати;
- г) втрати від участі в капіталі.

12. Способом вартісного вимірювання господарських засобів та джерел їх творення є:

- а) калькуляція;
- б) інвентаризація;
- в) документування;
- г) оцінка;
- г) а) і г).

13. Способом вартісного вимірювання процесів придбання матеріальних цінностей, виробництва продукції, їх реалізації є:

- а) оцінка;
- б) інвентаризація;
- в) калькуляція;
- г) а) і в);
- г) немає правильної відповіді.

14. Розрізняють такі способи оцінки активів:

- а) справедлива вартість,
- б) первісна вартість,
- в) історична вартість;
- г) фактична вартість;
- г) усі відповіді правильної.

15. За первісною вартістю оцінюється процес:

- а) вибуття активів;
- б) на дату балансу;
- в) а) і б);
- г) придбання активів;
- г) усі відповіді правильної.

16. За справедливою вартістю оцінюється процес:

- а) придбання активів;
- б) внесення активів до статутного капіталу;
- в) обмін активами;

г) б) і в);

г) всі відповіді правильні.

17. У разі безкоштовного одержання активів використовується оцінка за:

а) справедливою вартістю;

б) теперішньою вартістю;

в) поточною собівартістю;

г) вартістю реалізації;

г) фактичною собівартістю.

18. Первісна вартість активу — це:

а) вартість придбання;

б) вартість, за якою актив зараховується на баланс;

в) поточна вартість активу;

г) вартість списання активу;

г) вартість обміну активами.

19. Справедлива вартість активу — це:

а) вартість придбання та доведення до стану, в якому актив придатний до використання;

б) вартість, за якою може бути здійснений його обмін між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;

в) поточна ринкова вартість активу;

г) теперішня вартість майбутніх надходжень від використання активу;

г) вартість, за якою актив зараховується на баланс підприємства.

20. Чи може збільшуватися первісна вартість основних засобів:

а) може, на суму витрат, здійснених для підтримання їх у придатному стані;

б) може, на суму витрат, спрямованих на забезпечення зростання очікуваних економічних вигід від їх використання;

в) не може;

г) немає правильної відповіді;

г) а) і б).

21. Придбані або створені основні засоби зараховують на баланс підприємства за:

а) справедливою вартістю;

б) первісною вартістю;

в) залишковою вартістю;

г) усі відповіді правильні;

г) б) і в).

22. Які з перелічених фактичних витрат не включаються до первісної вартості придбаних нематеріальних активів:

а) оплата праці робітників, які здійснюють ремонт об'єкта;

б) витрати на сплату відсотків за кредит, який було отримано для придбання цього об'єкта;

в) ввізне мито;

г) немає правильної відповіді;

г) усі відповіді правильні.

23. До первісної вартості фінансових інвестицій включають:

а) комісійну винагороду;

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

- б) мито та податки;
- в) гонорар;
- г) ціну придбання;
- г) усі відповіді правильні.

24. Запаси відображаються в обліку за найменшою з двох оцінок:

- а) первісною та залишковою;
- б) справедливою або первісною;
- в) первісною та чистою вартістю реалізації;
- г) лише за первісною;
- г) немає правильної відповіді.

25. Поточне оцінювання дебіторської заборгованості здійснюється за:

- а) первісною вартістю;
- б) теперішньою вартістю;
- в) чистою реалізаційною вартістю;
- г) залишковою вартістю;
- г) справедливою вартістю.

26. Грошові кошти оцінюють за:

- а) первісною вартістю;
- б) справедливою вартістю;
- в) чистою реалізаційною вартістю;
- г) залишковою вартістю;
- г) номіналом.

27. Оцінювання зобов'язань здійснюється за:

- а) історичною собівартістю;
- б) теперішньою вартістю;
- в) поточною вартістю;
- г) вартістю погашення;
- г) усі відповіді правильні.

28. Об'єктом калькулювання собівартості виробництва продукції є:

- а) запаси;
- б) товарно-матеріальні цінності;
- в) витрати виробництва;
- г) витрати господарської діяльності;
- г) немає правильної відповіді.

29. Калькулювання здійснює оцінювання таких господарських процесів:

- а) реалізацію;
- б) постачання;
- в) виробництво;
- г) а) і в);
- г) усі відповіді правильні.

30. Основною метою калькуляції є:

- а) облік витрат та порядку їх виникнення;
- б) визначення загальної суми витрат підприємства;

- в) визначення собівартості продукції;
- г) визначення непродуктивних втрат підприємства;
- г) немає правильної відповіді.

Контрольні питання

1. Дайте визначення поняттю “оцінка”.
2. Які три елементи включає в себе оцінка?
3. З яких елементів складається ціна?
4. Що таке первісна вартість?
5. При яких операціях має здійснюватись оцінка активів за справедливою вартістю?
6. Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов’язаних з...
7. Як визначається собівартість нематеріальних активів?
8. Що включає в себе історична собівартість фінансових інвестицій?
9. Дайте визначення поняттю “чиста вартість реалізації”.
10. Що є об’єктом калькулювання?
11. Які етапи включає калькулювання як процес?
12. Дайте визначення поняттю “калькулювання”.
13. Що є складовою процесу калькулювання?
14. Назвіть основне завдання системи калькуляційного обліку.
15. Які є методи калькулювання виробництва продукції?

Проблемні питання

1. У чому полягає суттєва різниця між поняттями “калькуляція” і “калькуляційний облік”?
2. У чому полягає прерогатива використання групування за статтями калькуляції?
3. Перспектива застосування і шляхи подальшого розвитку методів калькуляції.
4. У чому полягає різниця між поняттями “первісна вартість” та “справедлива вартість”?
5. Як пов’язані між собою поняття “калькуляція” та “оцінка”?

Вправи для кмітливих

1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Запитання: 1. Присвоєння числових значень об'єктам і подіям за визначеними параметрами. 2. Спосіб вартісного вимірювання процесів. 3. Базовою категорією при оцінці активів і господарських операцій є ... 4. Як називається вартість, яку можна визначити як суму, за якою можна здійснити обмін активу або оплату зобов'язань в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами? 5. Виробничі запаси при придбанні або виготовленні оцінюються за вартістю яка називається ... 6. Сукупність прийомів аналітичного обліку витрат на виробництво і розрахункових процедур визначає собівартість продукту. 7. Одна із оцінок відображення в обліку запасів. 8. Спосіб вартісного вимірювання засобів та джерел їх утворення. 9. Складається з собівартості реалізації, накладних витрат, прибутку, податків, торгівельних націнок або знижок.

Тема 8. Облік основних господарських процесів

1. Характеристика показників господарської діяльності.
2. Облік процесу постачання.
3. Облік процесу виробництва.
3. Облік процесу реалізації продукції.

Мета: розглянути основні показники господарської діяльності, виділити суть та принципи обліку господарських процесів, вивчити особливості господарських процесів, ознайомитися з кореспонденціями рахунків.

Завдання: сформувати у студентів навички обчислення собівартості виготовленої продукції, вміння визначати фінансовий результат.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Відповідно до договору купівлі-продажу підприємство придбало матеріали. Вартість матеріалів за договором з постачальником 25 900 грн, у т. ч. ПДВ.

Витрати на придбання матеріалів склали: інформаційні послуги з пошуку постачальника сторонньою організацією – 2 100 грн, крім того ПДВ; транспортні витрати на доставку матеріалів сторонньою організацією – 600 грн, у т. ч. ПДВ.

За розвантаження матеріалів нараховано заробітну плату працівникам підприємства на суму 1 600 грн.

Для виробництва продукції списано матеріали на суму 11 000 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, провести розрахунок ТЗВ пропорційно до використаних матеріалів, провести розрахунки з кредиторами та визначити суму ПДВ, яка підлягає відшкодуванню з бюджету.

Вправа 2

Підприємство придбало у постачальника запасні частини на суму 13 400 грн, у т. ч. ПДВ.

Витрати на транспортування запчастин транспортною організацією склали 450 грн, крім того ПДВ. За розвантаження запчастин працівникам підприємства нараховано заробітну плату у сумі 2 200 грн.

У звітному періоді для загальновиробничих потреб списано запчастини на суму 3 800 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, провести розрахунок ТЗВ пропорційно до використаних запчастин, провести розрахунки з кредиторами та визначити суму ПДВ, яка підлягає відшкодуванню з бюджету.

Вправа 3

Підприємство придбало у постачальника паливо на суму 18 300 грн, у т. ч. ПДВ.

Витрати на транспортування палива транспортною організацією склали 660 грн, крім того ПДВ. За розвантаження палива працівникам підприємства нараховано заробітну плату у сумі 3 800 грн.

У звітному періоді для загальноновиробничих потреб списано паливо на суму 5 100 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, провести розрахунок ТЗВ пропорційно до використаних запчастин, провести розрахунки з кредиторами та визначити суму ПДВ, яка підлягає відшкодуванню з бюджету.

Вправа 4

Підприємство виготовляє два види продукції: 042 і 043. У звітному періоді використано матеріали на виробництво продукції: - 042 – 42 300 грн., - 043 – 43 500 грн.

Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 700 грн. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво продукції: 042 – 32 500 грн., 043 – 33 300 грн., апарату управління цехами – 16 300 грн.

Отримано рахунок від Волиньобленерго за електроенергію використану для загальноновиробничих потреб на суму 900 грн, у т. ч. ПДВ.

Розподілено та списано загальноновиробничі витрати (база розподілу – прямі матеріальні витрати).

Оприбутковано з виробництва готову продукцію за фактичною собівартістю: 042 і 043.

Вправа 5

У звітному періоді відпущено зі складу матеріали для ремонту цеху на суму 5 000 грн. Нараховано амортизацію на будівлю цеху на суму 1 800 грн.

Нараховано заробітну плату апарату управління цехами на суму 6 000 грн.

Отримано рахунок від Волиньобленерго за електроенергію використану для роботи верстатів на суму 340 грн, у т.ч. ПДВ.

Відобразити операції в кореспонденціях, розподілити та списати загальноновиробничі витрати на виробничу собівартість продукції А і Б. Якщо базою розподілу є заробітна плата працівників: за виробництво продукції А – 28 000 грн, продукції Б – 19 500 грн.

Вправа 6

Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення: продукції Х – 48 290,00; продукції Y – 60 230,00.

Нараховано заробітну плату працівникам виробництва за виготовлення: продукції: Х – 28 700,00; продукції Y – 36 900,00.

Відпущено зі складу матеріали для ремонту цеху – 5 940,00

Нараховано амортизацію будівлі цеху – 2 190,00

Розподілено та списано загальноновиробничі витрати (пропорційно заробітній платі робітників, зайнятих виробництвом продукції) на собівартість: продукції Х, продукції Y.

Оприбутковано на склад готову продукцію (незавершене виробництво продукції Х: на початок періоду 9 900,00 грн, а на кінець – 1 920,00 грн, продукції Y: на початок – 16 000,00 грн, на кінець місяця складає 1 240,00 грн.)

Вправа 7

Списано матеріали на виробництво продукції: 031 – 1 700,00; 032 – 1 890,00.

Нараховано заробітну плату: працівникам за виробництво продукції: 031 – 15 000,00; 032 – 13 060,00; загальноновиробничому персоналу – 5 800,00.

Отримано рахунок від Водоканалу за використану воду для загальновиробничих потреб, у т. ч. ПДВ - 380,00.

Списано на загальновиробничі потреби МШП – 400,00.

Розподілено та списано загальновиробничі витрати на собівартість продукції: 031, 032 - ? (база розподілу – заробітна плата робітників основного виробництва).

Оприбутковано готову продукцію на склад: 031, 032 - ?

Вправа 8

У звітному періоді підприємство понесло такі загальновиробничі витрати: заробітна плата виробничим робітникам – 11 000,00 грн., використано запчастин для ремонту обладнання – 900,00 грн., отримано рахунок від Луцькводоканалу за водопостачання для виробничих цехів – 700 грн., крім того ПДВ.

Наприкінці періоду витрати включені до виробничої собівартості виробів 001 і 002 і розподілені пропорційно до заробітної плати основних робітників, яка складає з виробу 001 – 22 600,00 грн., а з виробу 002 – 20 000,00 грн.

Провести розподіл загальновиробничих витрат, відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Вправа 9

У звітному періоді підприємство понесло такі загальновиробничі витрати: заробітна плата інженерам – 8 000,00 грн., використано будматеріали для ремонту цеху – 800,00 грн., отримано рахунок від Обленерго за електроенергію для обслуговування загальновиробничого процесу – 400,00 грн.

Наприкінці періоду витрати включені до виробничої собівартості виробів X та Y і розподілені пропорційно до заробітної плати основних робітників, яка складає з виробу X – 15 000,00 грн., Y- 12 500,00 грн.

Відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Вправа 10

Визначити фактичну собівартість готової продукції на основі наведених даних.

Протягом звітного місяця витрачено матеріалів на виробництво продукції на суму 60 000,00 грн. Нарахована заробітна плата працівникам основного виробництва в сумі 20 000,00 грн. Нарахована амортизація виробничого обладнання, що використовується в основному виробництві, на суму 6 000,00 грн. Отримано рахунок за електроенергію, що використовується на потреби основного виробництва 250,00 грн.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 29 600,00 грн, а на кінець 32 040,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій.

Вправа 11

Визначити фактичну собівартість готової продукції на основі наведених даних. Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення продукції 10 800,00 грн. Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва на суму 11 200,00 грн. Нараховано амортизацію на основні засоби виробничого призначення в сумі 2 800,00 грн. Отримано рахунок за воду, що використовується для потреб основного виробництва 240,00 грн.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 24 500,00 грн, а на кінець 21 180,00 грн.

Відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Тема 8. Облік основних господарських процесів

Вправа 12

Визначити фактичну собівартість готової продукції на основі наведених даних. Списано матеріали на виробництво продукції 23 150,00 грн. Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва на суму 13 400,00 грн. Нараховано амортизацію на основні засоби виробничого призначення в сумі 2 900,00 грн. Отримано рахунок за охорону цехових приміщень 800,00 грн.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 28 000,00 грн, а на кінець 21 000,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій.

Вправа 13

Визначити фактичну собівартість на основі наведених даних.

Протягом звітнього періоду витрачено матеріалів на виробництво продукції на суму 42 500,00 грн. нарахована заробітна плата основним працівникам в сумі 13 000,00 грн. нарахована амортизація виробничого обладнання, що використовується в основному виробництві, на суму 3 250,00 грн. отримано рахунок за газ, що використовується на потреби основного виробництва на суму 925,00 грн, крім того ПДВ.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 52 070,00 грн, а на кінець – 38 600,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій.

Вправа 14

Визначити фактичну собівартість готової продукції, виготовленої за січень 20__ р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1.	Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення: <ul style="list-style-type: none">• крісел• столів	53 120,00 42 700,00
2.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва за виготовлення: <ul style="list-style-type: none">• крісел• столів	24 600,00 18 980,00
3.	Відпущено зі складу матеріали для ремонту основних засобів загальновиробничого призначення	3 345,00
4.	Нараховано амортизацію будівлі цеху	2 710,00
5.	Нараховано заробітну плату апарату управління цехами	6 280,00
6.	Акцептовано рахунок від Луцьктепло за опалення цехів, у т. ч. ПДВ	1 170,00
7.	Розподілено та списано загальновиробничі витрати (пропорційно заробітній платі працівників, зайнятих виробництвом продукції) на собівартість: <ul style="list-style-type: none">• крісел• столів	? ?
8.	Оприбутковано на склад готову продукцію (незавершене виробництво крісел на початок періоду 43 200,00 грн, а на кінець – 64 100,00 грн, незавершене виробництво столів на початок місяця складає 18 600,00 грн, а на кінець –31 500,00 грн)	?

Вправа 15

Підприємство виготовляє 2 види продукції: телевізори і DVD-плеєри. У звітному періоді використано матеріали на виробництво: телевізорів – 265 430,00 грн, DVD-

плеєрів – 189 250,00 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 8 520,00 грн. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво: - телевізорів – 56 370,00 грн, DVD-плеєрів – 49 210,00 грн, апарату управління цехами – 23 560,00 грн. Нараховано амортизацію виробничого обладнання на суму 15 640,00 грн.

Нараховано рекламному агентству ”Піар+” за проведені рекламні роботи 26 390,00 грн, у т. ч. ПДВ.

Розподілено та списано загальновиробничі витрати. Оприбутковано готову продукцію з виробництва (незавершене виробництво телевізорів на початок місяця 132 500,00 грн, на кінець – 161 700,00 грн, незавершеного виробництва DVD-плеєрів на початок і кінець місяця немає).

Визначити фактичну собівартість готової продукції та відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 16

Протягом вересня 20__ р. відбулися такі господарські операції: - витрачено матеріалів на виробництво продукції на суму 3 250,00 грн.

- нарахована заробітна плата основним працівникам в сумі 1 320,00 грн.
- нарахована амортизація обладнання, що використовується в основному виробництві, на суму 460,00 грн.
- отримано рахунок від Луцькводоканалу за воду, що використовується на потреби основного виробництва на суму 530,00 грн, у т. ч. ПДВ.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 30,00 грн, а на кінець – 20,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій. Визначити фактичну собівартість на основі наведених даних.

Вправа 17

Визначити фактичну собівартість готової продукції у звітному періоді.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1.	Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення: <ul style="list-style-type: none"> • зошитів • щоденників 	3 520,00 4 120,00
2.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва за виготовлення: <ul style="list-style-type: none"> • зошитів • щоденників 	2 530,00 3 280,00
3.	Відпущено зі складу матеріали для ремонту цеху	960,00
4.	Нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення	785,00
5.	Нараховано заробітну плату апарату управління цехами	2 690,00
6.	Акцептовано рахунок Волиньобленерго за електроенергію, використану для роботи верстатів, крім того ПДВ	825,00
7.	Розподілено та списано загальновиробничі витрати на собівартість: <ul style="list-style-type: none"> • зошитів • щоденників 	? ?
8.	Оприбутковано на склад готову продукцію (незавершене виробництво зошитів на початок періоду 530,00 грн, а на кінець – 490,00 грн, незавершене виробництво щоденників на початок складає 650,00 грн, а на кінець – 320,00 грн)	?

Тема 8. Облік основних господарських процесів

Вправа 18

Підприємство виготовляє скріпки і кнопки. У квітні 20__ р. використано матеріали на виробництво: скріпок – 954,00 грн, кнопок – 1640,00 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 712,00 грн. Нараховано заробітну плату: -працівникам за виробництво: - скріпок – 1360,00 грн, - кнопок – 2450,00 грн, -загальновиробничому персоналу – 1730,00 грн. Нараховано амортизацію виробничого обладнання на суму 790,00 грн. Використано матеріали для загальногосподарських потреб на суму 258,00 грн.

Нараховано рекламному агентству "Успіх" за проведені рекламні роботи 850,00 грн, у т. ч. ПДВ. Розподілено та списано загальновиробничі витрати.

Оприбутковано готову продукцію з виробництва (незавершене виробництво скріпок на початок місяця 410,00 грн, на кінець – 545,00 грн, незавершене виробництво кнопок на початок місяця 634,00 грн, на кінець – 406,00 грн).

Визначити фактичну собівартість готової продукції та відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 19

Протягом звітного періоду витрачено матеріалів на виробництво годинників на суму 36 240,00 грн., нарахована заробітна плата основним працівникам в сумі 21 580,00 грн. нарахована амортизація обладнання основного виробництва на суму 9 817,00 грн. отримано рахунок за електроенергію, що використовується на потреби основного виробництва на суму 8 270,00 грн, крім того ПДВ.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 45 236,00 грн, а на кінець – 44 920,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій. Визначити фактичну собівартість на основі наведених даних.

Вправа 20

Визначити фактичну собівартість готової продукції, виготовленої за липень 20__ р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1.	Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення: <ul style="list-style-type: none">• булочок• тістечок	8 540,00 10 380,00
2.	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва за виготовлення: <ul style="list-style-type: none">• булочок• тістечок	6 920,00 7 430,00
3.	Отримано рахунок від ремонтної організації за ремонт цехового приміщення, крім того ПДВ	1 690,00
4.	Нараховано амортизацію будівлі цеху	965,00
5.	Нараховано заробітну плату загальновиробничому персоналу	5 732,00
6.	Акцептовано рахунок Луцькводоканалу за воду, використану для загальновиробничих потреб, у т. ч. ПДВ	1 957,00
7.	Розподілено та списано загальновиробничі витрати на собівартість: <ul style="list-style-type: none">• булочок• тістечок	? ?
8.	Оприбутковано на склад готову продукцію (незавершене виробництво булочок на початок періоду 3 848,00 грн, а на кінець – 2 364,00 грн, незавершене виробництво тістечок на початок періоду 1 796,00 грн, а на кінець – 2 429,00 грн)	?

Вправа 21

Підприємство виготовляє 2 види продукції: сметана і масло. У звітному періоді використано матеріали на виробництво продукції: сметани – 4650,00 грн, масла – 5890,00 грн. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво: -сметани – 3710,00 грн, масла – 4280,00 грн, апарату управління цехами – 2450,00 грн, менеджерам з реклами – 3984,00 грн. Нараховано амортизацію виробничого обладнання на суму 820,00 грн.

Розподілено та списано загально виробничі витрати.

Оприбутковано готову продукцію з виробництва (незавершене виробництво сметани на початок місяця 932,00 грн, на кінець – 1039,00 грн, незавершене виробництво масла на початок місяця 1325,00 грн, на кінець – 863,00 грн).

Визначити фактичну собівартість готової продукції та відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 22

Підприємство виготовляє кружки і тарілки. У грудні 20__ р. використано матеріали на виробництво: кружок – 1695,00 грн, тарілок – 1329,00 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 368,00 грн. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво: -кружок – 1423,00 грн, тарілок – 1276,00 грн, апарату управління цехами – 825,00 грн, адмінперсоналу – 1265,00 грн. Нараховано амортизацію виробничого обладнання на суму 241,00 грн.

Нараховано рекламному агентству ”Престиж” за проведені рекламні роботи 1020,00 грн, у т. ч. ПДВ.

Розподілено та списано загально виробничі витрати.

Оприбутковано готову продукцію з виробництва (незавершене виробництво кружок на початок періоду 860,00 грн, на кінець – 740,00 грн, незавершене виробництво тарілок на початок періоду 987,00 грн, на кінець – 1046,00 грн).

Визначити фактичну собівартість готової продукції та відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 23

Визначити фінансовий результат звітного періоду, якщо відвантажено готову продукцію покупцям на суму 2 400,00 грн. Собівартість реалізації продукції складає 965,00 грн. Погашено дебіторську заборгованість на суму 2 400,00 грн.

Протягом звітного періоду на підприємстві були такі витрати: нарахована заробітна плата адмінперсоналу – 935,00 грн, заробітна плата працівникам, зайнятим збутом готової продукції, – 1 200,00 грн; нарахована амортизація адміністративних приміщень на суму 780,00 грн і амортизація автомобіля загальногосподарського призначення – 600,00 грн.

Вправа 24

Підприємство “Мрія” відвантажило продукцію на суму 15 000,00 грн. Собівартість продукції становить 10 000,00 грн. За звітний період повністю погашена заборгованість покупців.

Нарахована заробітна плата директору підприємства на суму 800,00 грн, працівникам, зайнятим збутом продукції, – 1 500,00 грн. Списано матеріали на пакування готової продукції на суму 200,00 грн, вартість послуг поштового зв'язку становить 350,00 грн (у т. ч. ПДВ). Перераховано в погашення заборгованості за послуги зв'язку.

Визначити фінансовий результат звітного періоду.

Тема 8. Облік основних господарських процесів

Вправа 25

Реалізовано готову продукцію власного виробництва на суму 36 000,00 грн. Собівартість реалізації продукції становить 12 000,00 грн. Покупці погасили свою заборгованість повністю.

Протягом звітного періоду на підприємстві були такі витрати: нараховано заробітну плату адмінперсоналу – 2 400,00 грн, нарахований знос автомобіля загальногосподарського призначення – 1 600,00 грн, списано будівельні матеріали на ремонт адмінбудівлі – 200,00 грн, нарахована заробітна плата працівникам продавцям продукції – 1 270,00 грн.

Визначити фінансовий результат звітного періоду.

Вправа 26

Підприємство продало готову продукцію покупцям за цінами реалізації на суму 60 000,00 грн. Собівартість реалізації цієї продукції становить 51 000,00 грн. Дебіторська заборгованість погашена в сумі 30 000,00 грн.

За звітний період на підприємстві була нарахована заробітна плата директору 1 000,00 грн, витрачалися будівельні матеріали для ремонту офісу на суму 800,00 грн. Списувався поліетилен для пакування готової продукції на суму 900,00 грн, нараховувалася з/п водієві, що займається перевезеннями готової продукції, – 500,00 грн.

Визначити фінансовий результат звітного періоду.

Вправа 27

У звітному періоді підприємство зазнало таких загальновиробничих витрат: заробітна плата слюсарів-наладчиків – 11 200,00 грн, витрати запчастин – 940,00 грн, отримано рахунок від Луцьквітло за електроенергію для обслуговування загальновиробничого процесу – 720,00 грн.

Наприкінці періоду витрати включені до виробничої собівартості виробів 001 і 002 і розподілені пропорційно до заробітної плати основних робітників, яка складає з виробу 001 – 12 500,00 грн, а з виробу 002 – 20 700,00 грн.

Відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Вправа 28

Визначити фактичну собівартість готової продукції на основі наведених даних.

Протягом звітного періоду витрачено матеріалів на виробництво продукції на суму 55 000,00 грн. Нарахована заробітна плата основним працівникам в сумі 17 200,00 грн. Нараховано амортизацію на виробниче обладнання у сумі 5 400,00 грн. Отримано рахунок за газ, що використовується на потреби основного виробництва, на суму 1 130,00 грн.

Незавершене виробництво на початок періоду складає 37 220,00 грн, а на кінець – 35 400,00 грн.

Скласти кореспонденції до наведених операцій.

Вправа 29

Скласти кореспонденції до наведених операцій, визначити фактичну собівартість продукції Х та У.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення:	
	- продукції Х	45 200
	- продукції У	68 250
2	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва за виготовлення:	
	- продукції Х	29 000

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

	- продукції Y	38 000
3	Відпущено зі складу матеріали для ремонту цеху	6 900
4	Нараховано амортизацію будівлі цеху	3 190
5	Нараховано заробітну плату апарату управління цехами	4 500
6	Нараховано єдиний соціальний внесок на ФОП (...%)	?
7	Акцептовано рахунок Волиньобленерго за електроенергію використану для роботи верстатів, у т. ч. ПДВ	1 200
8	Розподілено та списано загальновиробничі витрати (пропорційно заробітній платі працівників, зайнятих виробництвом продукції) на собівартість: - продукції X - продукції Y	? ?
9	Оприбутковано на склад готову продукцію (незавершене виробництво продукції X на початок періоду 1 200, 0 грн, а на кінець – 2 300,0 грн, продукції Y на початок – 1 300,0 грн, на кінець місяця складає 1 450 грн)	?

Вправа 30

Підприємство виготовляє два види продукції: 02 і 03. У звітному періоді використано матеріали на виробництво продукції: 02 – 3 200 грн, 03 – 5 300 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 400 грн. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво продукції: 02 – 5 200 грн, 03 – 6 300 грн, апарату управління цехами – 3 700 грн. Нараховано амортизацію виробничого обладнання на суму 770 грн.

Нараховано рекламному агентству “АВС” за проведені рекламні роботи 1 200 грн, у т. ч. ПДВ. Розподілено та списано загальновиробничі витрати. Оприбутковано готову продукцію з виробництва (незавершене виробництво з продукції 02 на початок – 50 грн, на кінець місяця 100 грн, з продукції 03 незавершеного виробництва на початок і кінець немає).

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити фактичну собівартість готової продукції.

Вправа 31

Підприємство виготовляє зошити і блокноти. У грудні 2013 р. використано папір на виробництво: зошитів – 10950,00 грн, блокнотів – 15290,00 грн.. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво: - зошитів – 4230,00 грн, блокнотів – 2760,00 грн, апарату управління цехом – 3250,00 грн, адмінперсоналу – 2960,00 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 360,00 грн, амортизацію автомобіля, що використовується для реалізації продукції на суму 240,00 грн.

Прийнято рахунок за спожиту електроенергію на: виробництво зошитів на суму – 110,00 грн, блокнотів – 90, 00 грн,; потреби адміністрації – 180, 00 грн, на загальновиробничі потреби на суму – 220, 00.

Прийнято рахунок за аудиторські послуги надані підприємству в сумі 360,00 в тому числі ПДВ.

Розподілено та списано загальновиробничі витрати пропорційно прямим матеріальним витратам.

Оприбутковано готову продукцію з виробництва за фактичною собівартістю (незавершене виробництво зошитів на початок періоду 800,00 грн, на кінець – 710,00 грн, незавершене виробництво блокнотів на початок періоду 980,00 грн, на кінець – 1040,00 грн).

Визначити фінансовий результат звітного періоду, якщо за звітний період було продано готової продукції на суму 63000,00 відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 32

Підприємство виготовляє ручки і олівці. У звітному періоді використано матеріали на виробництво: ручок – 11050,00 грн, олівців – 5290,00 грн.. Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво: - ручок – 2430,00 грн, олівців – 1560,00 грн, апарату управління цехом – 3250,00 грн, адмінперсоналу – 2960,00 грн., працівникам відділу збуту – 1100,00 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 210,00 грн, амортизацію автомобіля, що використовується для адміністративних потреб на суму 80,00 грн.

Прийнято рахунок за спожиту воду на: виробництво ручок в сумі 95,00 грн, олівців – 60, 00 грн.; потреби адміністрації – 130, 00 грн, на загальновиробничі потреби на суму – 210, 00.

Прийнято рахунок за юридичні послуги надані підприємству в сумі 330,00 в тому числі ПДВ.

Розподілено та списано загальновиробничі витрати пропорційно заробітній платі основних робітників.

Оприбутковано готову продукцію з виробництва за фактичною собівартістю (незавершене виробництво ручок на початок періоду 85,00 грн, на кінець – 75,00 грн, незавершене виробництво олівців на початок періоду 1044,00 грн, на кінець – 48,00 грн). Вся виготовлена в даному періоді продукція була реалізована в цьому ж звітному періоді.

Визначити фінансовий результат звітної періоду, якщо за звітний період було продано готової продукції на суму 42330,00 відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 33

Визначити фінансовий результат звітної періоду, якщо за звітний період було продано готової продукції на суму 39330,00, відобразити операції в кореспонденціях.

Підприємство виготовляє рюкзаки і сумки. На виробництво сумок у звітному періоді використано матеріалів на суму 21020,00 грн, рюкзаків – 15290,00 грн.. Заробітна плата працівникам за виробництво: - рюкзаків – 12030,00 грн, сумок – 5160,00 грн, апарату управління цехом – 2350,00 грн, адмінперсоналу – 4760,00 грн., працівникам відділу збуту – 1340,00 грн. Нараховано амортизацію автомобіля, що використовується для адміністративних потреб на суму 180,00 грн. На ремонт виробничого обладнання використано запасних частин на суму 320, 00 грн, на ремонт адмін. будівлі використано будівельних матеріалів на суму 260,00 грн

Прийнято рахунок за газ, спожитий на загальновиробничі потреби на суму – 382, 00.

Прийнято рахунок за транспортні послуги, надані підприємству при відвантаженні продукції в сумі 296,00 в тому числі ПДВ.

Розподілено та списано загальновиробничі витрати пропорційно заробітній платі основних робітників.

Оприбутковано готову продукцію з виробництва за фактичною собівартістю (незавершене виробництво сумок на початок періоду 0,00 грн, на кінець – 105,00 грн, незавершене виробництво рюкзаків на початок періоду 144,00 грн, на кінець – немає).

Фактична собівартість виготовленої продукції дорівнює собівартості реалізованої продукції.

Тести

1. Процес постачання є сукупністю операцій з:
 - а) виготовлення продукції в результаті використання природних ресурсів, сировини, матеріалів, енергії, трудових ресурсів тощо;
 - б) забезпечення суб'єкта господарювання матеріальними та нематеріальними активами, необхідними для виробництва;
 - в) реалізації зайвої сировини і матеріалів покупцям;
 - г) сукупність господарських операцій з виготовлення продукції з пов'язаних безпосередньо виготовленням продукції;
 - г) система заходів, орієнтованих на просування товарів від продавця до покупця.

2. Які витрати не включаються до первісної вартості запасів:
 - а) витрати на транспортування, навантаження і розвантаження;
 - б) суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;
 - в) суми, що сплачуються за інформаційні, посередницькі та інші послуги, пов'язані з придбанням запасів;
 - г) понаднормативні втрати запасів;
 - г) митні збори, сплачені під час придбання запасів.

3. До складу собівартості продукції не включаються такі витрати:
 - а) адміністративні;
 - б) загальновиробничі;
 - в) прямі матеріальні;
 - г) амортизація виробничого обладнання;
 - г) прямі витрати на оплату праці.

4. Облік прямих виробничих витрат ведеться на рахунку:
 - а) 26 “Готова продукція”;
 - б) 23 “Виробництво”;
 - в) 901 “Собівартість реалізованої готової продукції”;
 - г) 28 “Поточна продукція”;
 - г) 10 “Основні засоби”.

5. Калькуляція – це:
 - а) групування витрат за статтями;
 - б) обчислення собівартості одиниці продукції за встановленою номенклатурою витрат;
 - в) групування витрат виробництва за елементами;
 - г) групування витрат за розділами;
 - г) групування витрат за розділами та статтями.

6. Готова продукція – це:
 - а) вся виготовлена продукція;
 - б) продукція, обробка якої закінчена та яка пройшла випробування, приймання, укомплектування згідно з умовами договорів, відповідає затвердженим стандартам, пройшла технічний контроль і здана на склад або замовнику;

Тема 8. Облік основних господарських процесів

- в) продукція, яка здана на склад;
- г) продукція, яка не пройшла повного етапу обробки;
- г) уся продукція, яка пройшла і не пройшла всіх етапів обробки.

7. Витрати на виробництво конкретного виду продукції, які безпосередньо включаються до її собівартості на підставі первинних документів, називаються:

- а) постійними;
- б) непрямими;
- в) прямими;
- г) змінними;
- г) фактичними.

8. Яке проведення відповідає: “Відображена фактична собівартість реалізованої продукції”:

- а) Дт 79 – Кт 90;
- б) Дт 90 – Кт 26;
- в) Дт 90 – Кт 79;
- г) Дт 90 – Кт 91;
- г) Дт 26 – Кт 90.

9. На рахунку 70 “Доходи від реалізації” відображають:

- а) за дебетом і кредитом купівельну вартість проданої продукції;
- б) за дебетом – собівартість реалізованої продукції, а за кредитом – продажну вартість продукції;
- в) за дебетом – суму непрямих податків (акцизний збір, ПДВ), а за кредитом – продажну вартість продукції;
- г) за дебетом сума визначених матеріальних витрат, а за кредитом – списання на рахунок 23 “Виробництво” прямих матеріальних витрат, що включаються до виробничої собівартості продукції;
- г) за дебетом – сума визнаних витрат на оплату праці, за кредитом – списання на рахунок 23 “Виробництво” витрат, які прямо включаються до виробничої собівартості.

10. Витрати на збут є витратами:

- а) операційної діяльності;
- б) фінансової діяльності;
- в) інвестиційної діяльності;
- г) фінансових результатів від надзвичайних подій;
- г) господарської діяльності.

11. Об’єктом оподаткування податком на додану вартість є:

- а) фонд заробітної плати;
- б) виручка;
- в) прибуток;
- г) збиток;
- г) сума калькуляції.

12. Ціна продукції без ПДВ становить 1 200 грн. Ціна з ПДВ становитиме (грн):

- а) 1 440;
- б) 1 600;
- в) 1 000;
- г) 1 300;

г) 1 450.

13. Ціна шафи з ПДВ становить 1 200 грн. Сума ПДВ становитиме:

- а) 200;
- б) 300;
- в) 150;
- г) 250;
- г) 245.

14. Податок на додану вартість – це:

- а) місцевий податок;
- б) прямий податок;
- в) непрямий податок;
- г) недержавний податок;
- г) податок змішаного типу.

15. У квітні приватна фірма виготовила крісла. Їх замовив магазин роздрібною торгівлі у травні, а доставлено туди в червні. Розрахунок з фірмою відбувся в липні. У якому місяці потрібно врахувати дохід від реалізації меблів, якщо на цьому підприємстві продукція вважається реалізованою з моменту відвантаження:

- а) у травні;
- б) у червні;
- в) у липні;
- г) усі відповіді правильні;
- г) немає правильної відповіді.

16. До виробничої собівартості продукції (робіт і послуг) включають такі витрати:

- а) прямі матеріальні витрати;
- б) прямі витрати на оплату праці;
- в) загальновиробничі витрати;
- г) амортизація;
- г) усі відповіді правильні.

17. За кредитом рахунка 23 “Виробництво” відображається:

- а) витрачання на виробництво, переробку, відпуск на сторону;
- б) фактична собівартість виготовленої продукції;
- в) витрати на виробництво продукції;
- г) надходження запасів на підприємство, їх дооцінка;
- г) немає правильної відповіді.

18. Яке проведення відповідає операції: “Надійшли товари від постачальника”:

- а) Дт 63 Кт 28;
- б) Дт 20 Кт 63;
- в) Дт 28 Кт 63;
- г) Дт 63 Кт 20;
- г) Дт 28 Кт 37.

19. Процес виробництва – це:

- а) сукупність господарських операцій, пов’язаних із продажем продукції (товарів, робіт, послуг) споживачам;

Тема 8. Облік основних господарських процесів

- б) сукупність операцій із виготовлення продукції;
- в) сукупність операцій щодо забезпечення підприємства предметами та засобами праці, необхідними для здійснення господарської діяльності;
- г) процес визначення фінансових результатів за кожним окремим видом продукції;
- г) процес управління господарською діяльністю підприємства.

20. Яке проведення відповідає операції: “Витрачено виробничі запаси на виробництво продукції”:

- а) Дт 23 Кт 20;
- б) Дт 23 Кт 26;
- в) Дт 20 Кт 23;
- г) Дт 26 Кт 23;
- г) Дт 23 Кт 28.

21. Яке проведення відповідає операції: “Видано гроші під звіт працівнику підприємства для купівлі малоцінних та швидкозношуваних предметів”:

- а) Дт 30 Кт 372;
- б) Дт 22 Кт 23;
- в) Дт 23 Кт 22;
- г) Дт 372 Кт 22;
- г) Дт 372 Кт 30.

22. Процес реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) належить до:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) надзвичайної діяльності;
- г) немає правильної відповіді.

23. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – це:

- а) виражені в грошовій формі поточні витрати підприємства на виробництво та збут продукції, товарів, робіт, послуг;
- б) віднесення на витрати звітного періоду частини вартості необоротних активів, використання яких було однією з умов отримання в цьому періоді продукції;
- в) сума грошових коштів, які надійшли на рахунок у банку за вироблену та доставлену покупцям продукцію;
- г) виробнича собівартість продукції (товарів, робіт, послуг), яка безпосередньо реалізована (відвантажена) покупцю;
- г) зменшення економічних вигод у результаті вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до скорочення власного капіталу.

24. Яке проведення відповідає операції: “Списано дохід від реалізації”:

- а) Дт 79 Кт 70;
- б) Дт 70 Кт 79;
- в) Дт 791 Кт 981;
- г) Дт 791 Кт 441;
- г) Дт 79 Кт 901.

25. Фактична вартість придбаних матеріальних цінностей складається з:

- а) первісної вартості;

- б) купівельної вартості;
- в) справедливої вартості;
- г) транспортно-заготівельних витрат;
- г) б) і г).

26. До основних завдань бухгалтерського обліку придбання матеріальних цінностей не відносять:

- а) облік надходження матеріальних цінностей;
- б) визначення фактичної собівартості закуплених матеріальних ресурсів;
- в) визначення собівартості виготовленої продукції;
- г) встановлення обсягів закупівлі;
- г) усі відповіді правильні.

27. До виробничих запасів підприємства відносять:

- а) програмне забезпечення;
- б) будівельні матеріали;
- в) запасні частини;
- г) виробниче обладнання;
- г) б) і в).

28. Облік розрахунків із постачальниками за отримані матеріали і послуги здійснюють на рахунках;

- а) 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”, 68 “Розрахунки з іншими кредиторами”;
- б) 60 “Короткострокові позики”, 50 “Довгострокові позики”;
- в) 62 “Короткострокові векселі видані”;
- г) а) і в);
- г) усі відповіді правильні.

29. Процес придбання матеріальних цінностей оформляють за допомогою:

- а) рахунка та платіжного доручення;
- б) довіреності та накладної;
- в) договору купівлі-продажу та прибуткового ордеру;
- г) товарно-транспортної накладної та виписки банку;
- г) усі відповіді правильні.

30. Склад фактичних витрат, що становлять первісну вартість матеріальних ресурсів (матеріалів, товарів тощо), які придбаває підприємство, визначається:

- а) у Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність”;
- б) у П(С)БО № 9 “Запаси”;
- в) у П(С)БО № 16 “Витрати”;
- г) у Податковому кодексі;
- г) немає правильної відповіді.

31. Сума транспортно-заготівельних витрат:

- а) включається до вартості придбаних запасів;
- б) розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітного місяця;
- в) включається до собівартості виготовленої продукції;
- г) а) і б);
- г) усі відповіді правильні.

32. До методів оцінки вибуття запасів у виробництво не належить такий метод:

- а) ціни продажу;
- б) середньозваженої собівартості;
- в) нормативних витрат;
- г) залишкової вартості;
- г) немає правильної відповіді.

33. Придбані у постачальника сировина та матеріали оформляють записом:

- а) Дт 201 Кт 311;
- б) Дт 631 Кт 201;
- в) Дт 28 Кт 631;
- г) Дт 201 Кт 23;
- г) Дт 201 Кт 631.

34. Погашену заборгованість перед постачальником оформляють записом:

- а) Дебет 201 Кредит 311;
- б) Дебет 631 Кредит 201;
- в) Дебет 311 Кредит 631;
- г) Дебет 631 Кредит 311;
- г) Дебет 631 Кредит 23.

35. Податковий кредит із ПДВ відображають записом:

- а) Дт 641 Кт 201;
- б) Дт 631 Кт 641;
- в) Дт 641 Кт 631;
- г) Дт 631 Кт 311;
- г) Дт 641 Кт 23.

36. Оцінка запасів за методом ФІФО базується на припущенні, що:

- а) запаси оцінюються шляхом ділення сумарної вартості їх залишку на початок звітного місяця й вартості одержаних протягом місяця запасів на сумарну кількість запасів на початок місяця і одержаних у звітному місяці запасів;
- б) запаси використовуються у послідовності, що є протилежною їх надходженню на підприємство;
- в) запаси використовуються в тій послідовності, в якій вони надходили на підприємство;
- г) запаси оцінюються відповідно до норм витрат на одиницю продукції, встановлених підприємством;
- г) запаси оцінюються відповідно до середнього відсотка торговельної націнки товарів.

37. До витрат на виробництво продукції не відносять:

- а) нараховану заробітну плату робітникам;
- б) амортизацію основних засобів зайнятих у виробництві;
- в) нараховану заробітну плату адмінперсоналу;
- г) відсотки за кредит;
- г) в) і г).

38. За призначенням витрати поділяють на:

- а) основні та накладні;
- б) виробничі та невиробничі;

- в) прямі і непрямі;
- г) змінні та постійні;
- г) усі відповіді правильні.

39. За способом включення до собівартості продукції виробничі витрати поділяють на:

- а) виробничі та невиробничі;
- б) основні та накладні;
- в) прямі та непрямі;
- г) матеріальні та нематеріальні;
- г) усі відповіді правильні.

40. Облік витрат виробництва здійснюється на рахунку:

- а) 23 “Виробництво”;
- б) 90 “Собівартість”;
- в) 91 “Загальновиробничі витрати”;
- г) а) і б);
- г) усі відповіді правильні.

41. Списані у виробництво сировину та матеріали відображають записом:

- а) Дт 90 Кт 201;
- б) Дт 23 Кт 26;
- в) Дт 23 Кт 201;
- г) Дт 201 Кт 23;
- г) Дт 91 Кт 201.

42. Нараховану заробітну плату працівникам основного виробництва відображають записом:

- а) Дт 90 Кт 66;
- б) Дт 23 Кт 66;
- в) Дт 66 Кт 23;
- г) Дт 23 Кт 66;
- г) Дт 91 Кт 66.

43. Нараховану амортизацію основних засобів виробничого призначення оформляють записом:

- а) Дт 90 Кт 13;
- б) Дт 23 Кт 13;
- в) Дт 23 Кт 10;
- г) Дт 13 Кт 10;
- г) Дт 13 Кт 90.

44. Нарахований єдиний соціальний внесок на ФОП працівників виробництва відображають на рахунку:

- а) за кредитом рах. 66 “Розрахунки з оплати праці”;
- б) за кредитом рах. 65 “Розрахунки за страхуванням”;
- в) за дебетом рах. 23 “Виробництво”;
- г) за кредитом рах. 65 “Розрахунки за страхуванням”;
- г) в) і г).

45. Непрямі витрати, які обслуговують процес виробництва, обліковуються на рахунку:

- а) 23 “Виробництво”;

- б) 90 “Собівартість”;
- в) 91 “Загальновиробничі витрати”;
- г) усі відповіді правильні;
- г) б) і в).

46. Базою розподілу загальновиробничих витрат може бути:

- а) обсяг виробництва;
- б) заробітна плата адмінперсоналу;
- в) прямі матеріальні витрати;
- г) відпрацьовані машино-години;
- г) а), в) і г).

47. Розподілення загальновиробничих витрат і включення їх до собівартості продукції відображають в обліку записом:

- а) Дт 90 Кт 91;
- б) Дт 23 Кт 91;
- в) Дт 23 Кт 90;
- г) Дт 26 Кт 91;
- г) Дт 91 Кт 23.

48. Оприбутковану на склад з виробництва готову продукцію за фактичною собівартістю відображають в обліку записом:

- а) Дебет 26 Кредит 90;
- б) Дебет 20 Кредит 23;
- в) Дебет 23 Кредит 26;
- г) Дебет 26 Кредит 23;
- г) Дебет 91 Кредит 23.

49. Фактичну собівартість виготовленої продукції визначають за формулою:

- а) незавершене виробництво на поч. + витрати виробництва;
- б) незавершене виробництво на поч. + витрати виробництва – незавершене виробництво на кінець;
- в) витрати виробництва – незавершене виробництво на кінець;
- г) готова продукція на початок + витрати виробництва – незавершене виробництво на кінець;
- г) немає правильної відповіді.

50. Продукція реалізується за:

- а) фактичними цінами;
- б) справедливою вартістю;
- в) плановою собівартістю;
- г) цінами реалізації;
- г) немає правильної відповіді.

51. Датою реалізації продукції покупцям у бухгалтерському обліку є:

- а) перерахування грошових коштів від покупця;
- б) дата укладання договору про відвантаження продукції;
- в) дата відвантаження продукції;
- г) усі відповіді правильні;
- г) немає правильної відповіді.

52. У податковому обліку датою збільшення доходу є дата:

- а) дата укладання договору про реалізацію продукції;
- б) дата відвантаження товарів;
- в) дата зарахування коштів від покупця;
- г) одна з двох вище перелічених подій, що склалася раніше;
- г) усі відповіді правильні.

53. До системи рахунків обліку реалізації продукції не належить:

- а) рахунок 90 “Собівартість реалізації”;
- б) рахунок 23 “Виробництво”;
- в) рахунок 64 “Розрахунки за податками й платежами”;
- г) рахунок 70 “Доходи від реалізації”;
- г) б) і в).

54. До операційних витрат підприємства належать:

- а) збутові та адміністративні;
- б) адміністративні та фінансові;
- в) податки на прибуток та збутові витрати;
- г) б) і в);
- г) усі відповіді правильні.

55. Узагальнення інформації про доходи від реалізації продукції здійснюється на рахунку:

- а) 26;
- б) 90;
- в) 23;
- г) 70;
- г) 31.

56. Реалізовану покупцям готову продукцію оформляють записом:

- а) Дт 70 Кт 26;
- б) Дт 36 Кт 26;
- в) Дт 36 Кт 70;
- г) Дт 70 Кт 79;
- г) Дт 90 Кт 70.

57. Нарахований ПДВ з реалізації продукції відображають проведенням:

- а) Дт 90 Кт 641;
- б) Дт 36 Кт 641;
- в) Дт 641 Кт 70;
- г) Дт 70 Кт 641;
- г) Дт 79 Кт 641.

58. Відображено собівартість реалізованої продукції:

- а) Дт 90 Кт 26;
- б) Дт 70 Кт 26;
- в) Дт 79 Кт 26;
- г) Дт 26 Кт 90;
- г) Дт 79 Кт 641.

59. Використано пакувальні матеріали при реалізації готової продукції:

Тема 8. Облік основних господарських процесів

- а) Дт 90 Кт 20;
- б) Дт 90 Кт 26;
- в) Дт 92 Кт 26;
- г) Дт 26 Кт 20;
- ґ) Дт 93 Кт 20.

60. Нарахований податок на прибуток відображають проведенням:

- а) Дт 98 Кт 70;
- б) Дт 641 Кт 98;
- в) Дт 79 Кт 98;
- г) Дт 98 Кт 641;
- ґ) Дт 90 Кт 641.

61. Кількісними показниками діяльності підприємства є показники:

- а) кількість заготовлених (придбаних) виробничих запасів (сировини, матеріалів, палива тощо);
- б) виробленої та реалізованої готової продукції в цілому та за окремими її видами;
- в) прибуток і рентабельність;
- г) а) і б);
- ґ) усі відповіді правильні.

62. Фактична собівартість придбаних предметів праці складається з:

- а) адміністративних витрат;
- б) кількості заготовлених (придбаних) виробничих запасів;
- в) купівельної вартості;
- г) транспортно-заготівельних витрат;
- ґ) правильні відповіді а), в).

63. За призначенням затрати поділяються на:

- а) прямі;
- б) основні;
- в) непрямі
- г) накладні;
- ґ) немає правильної відповіді.

64. Для обліку процесу реалізації та розрахунків з покупцями використовують такі рахунки:

- а) “Собівартість реалізації”, “Доходи від реалізації”;
- б) “Витрати на збут”;
- в) “Розрахунки з покупцями і замовниками”;
- г) правильні відповіді а), в).
- ґ) усі відповіді правильні.

65. В обліку реалізована продукція відображається за:

- а) плановою собівартістю;
- б) фактичною собівартістю, що становитиме собівартість реалізації;
- в) переоціненою вартістю;
- г) вартістю, що амортизується;
- ґ) продажною вартістю, яка формує дохід від реалізації.

66. До основних господарських процесів належать:

- а) купівля – продаж;
- б) оплата послуг;
- в) постачання – виробництво – реалізація;
- г) а) і б);
- г) немає правильної відповіді.

67. За способом перенесення вартості на продукцію витрати поділяються на:

- а) прямі і непрямі;
- б) змінні і постійні;
- в) матеріальні і нематеріальні;
- г) фактичні і планові;
- г) немає правильної відповіді.

68. Для обліку руху матеріальних цінностей на підприємстві та їх відпуску підрозділам підприємства використовується:

- а) прибутковий касовий ордер;
- б) податкова накладна;
- в) накладна – вимога на відпуск матеріалів;
- г) видатковий касовий ордер;
- г) лімітно-забірна картка.

69. До загальновиробничих витрат не включаються:

- а) амортизаційні основних засобів загальновиробничого призначення;
- б) витрати на обслуговування виробничого процесу;
- в) оплата службових відряджень загальновиробничого персоналу;
- г) витрати на маркетинг і рекламу;
- г) витрати, пов'язані з охороною праці.

70. Критеріями (базами) розподілу непрямих витрат не можуть бути:

- а) загальна сума прямих витрат;
- б) прямі витрати матеріалів;
- в) прямі витрати на оплату праці;
- г) години роботи обладнання;
- г) витрати на обслуговування виробництва.

71. Для розрахунку суми транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ) на запаси, що вибули необхідні такі дані:

- а) вартість запасів, що вибули протягом місяця;
- б) середній відсоток ТЗВ;
- в) справедлива вартість запасів, що вибули;
- г) вартість запасів, що надійшли протягом місяця;
- г) середня вартість запасів, що надійшли.

72. З наведеного переліку витрат підприємства виберіть ті, що не включаються до первісної вартості запасів:

- а) суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю);
- б) проценти за користування позиками;
- в) суми ввізного мита;
- г) суми, що сплачуються за інформаційні, посередницькі та інші подібні послуги, пов'язані з пошуком і придбанням запасів;

Тема 8. Облік основних господарських процесів

г) затрати на заготівлю та вантажно-розвантажувальні роботи;

73. Собівартість реалізованої продукції, списана на фінансові результати, яка з бухгалтерських проведень відображає господарську операцію:

- а) Дт 701 Кт 791;
- б) Дт 36 Кт 701;
- в) Дт 79 Кт 901;
- г) Дт 701 Кт 901;
- г) Дт 701 Кт 641.

74. Нараховано стороннім організаціям за посередницькі, транспортні, рекламні та інші послуги, пов'язані із збутом продукції 1 000 грн, вибрати правильне проведення:

- а) Дт 92 Кт 631;
- б) Дт 90 Кт 685;
- в) Дт 93 Кт 685;
- г) Дт 685 Кт 93;
- г) Дт 92 Кт 631.

75. При відвантаженні покупцям готової продукції, яку слід реалізувати, збільшення доходу від реалізації цієї продукції відображають на кредиті субрахунку 701 “Дохід від реалізації готової продукції” в сумі 120 000 грн. Скільки буде дорівнювати сума чистого доходу?

- а) 96 000 грн;
- б) 100 000 грн;
- в) 20 000 грн;
- г) 60 000 грн;
- г) 72 000 грн.

76. Сума прибутку до оподаткування за даними бухгалтерського обліку 30 000 грн. Ставка податку на прибуток становить 25 %. Яка сума податку на прибуток:

- а) 9 000 грн;
- б) 3 000 грн;
- в) 6 000 грн;
- г) 7 500 грн;
- г) 8 0000 грн.

77. Визначте суму оплати від покупців за реалізовану продукцію, якщо відомо, що було продано продукції “В” – 300 шт. за ціною продажу одиниці 200 грн, у т. ч. ПДВ, та продукції “Д” – 70 шт. за 345 грн., у т. ч. ПДВ.

- а) 84 150;
- б) 16 830;
- в) 67 320;
- г) 100 980;
- г) 34 830.

78. Визначте фактичну собівартість випуску продукції, якщо відомо, що вартість незавершеного виробництва на початок місяця складає 26 560 грн, вартість незавершеного виробництва на кінець місяця – 25 220 грн, а поточні витрати за місяць склали 101 660 грн:

- а) 49 880;
- б) 103 000;
- в) 100 320;

- г) 153 440;
- г) 51 780.

79. Визначте чистий прибуток, якщо відомо, що чистий дохід (виручка) склав 5 000 грн, собівартість реалізованої продукції – 2 000 грн, витрати на збут – 900 грн. (Податок на прибуток – 25 %):

- а) 525;
- б) 2 925;
- в) 1 575;
- г) 2 100;
- г) 1 975.

80. Визначте фактичну собівартість придбаних запасів, якщо вартість запасів 25 000 грн, доставка до міста склала 1 200 грн, витрати з розвантаження придбаних запасів – 2 000 грн. (суми вказані без ПДВ):

- а) 21 800;
- б) 25 800;
- в) 24 200;
- г) 3 200;
- г) 28 200.

81. Визначте фактичну виробничу собівартість готової продукції, якщо прямі витрати склали 10 000 грн, витрати на експлуатацію обладнання – 5 000 грн, а цехові витрати – 3 000 грн:

- а) 2 000;
- б) 8 000;
- в) 12 000;
- г) 18 000;
- г) 15 000.

82. Розрахуйте середній відсоток транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ), якщо ТЗВ на початок склали 10 520 грн, надійшло за місяць – 46 290 грн, запаси на початок місяця склали 164800 грн, надійшло за місяць – 689 300 грн:

- а) 23,83;
- б) 4,20;
- в) 15,03;
- г) 6,65;
- г) 0,07.

83. Визначте фактичну собівартість виготовленої продукції виробів “А” та “В”, якщо незавершене виробництво на початок із виробу “А” склало 15 000 грн, із виробу “В” – 9 800 грн, витрати із виробу “А” склали 65 225,89 грн, із виробу “В” – 56 900,71 грн. Незавершене виробництво на кінець: із виробу “А” – 13 600 грн, із виробу “В” – 14 700 грн:

- а) 69 026,6;
- б) 118 626,6;
- в) 122 126,6;
- г) 125 626,6;
- г) 175 226,6.

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

1. Облікові реєстри, їх класифікація і значення в бухгалтерському обліку.
2. Види форм бухгалтерського обліку.
3. Форми облікових реєстрів. Техніка облікової реєстрації.
4. Помилки в бухгалтерських записах, способи їх виявлення і виправлення.

Мета: з'ясувати, що таке реєстр бухгалтерського обліку, які види реєстрів існують, як вони класифікуються, який порядок відображення даних первинних документів у кожній формі бухгалтерського обліку. Які реєстри використовуються у кожній формі. Особливу увагу слід приділити недолікам та перевагам кожної форми бухгалтерського обліку.

Завдання: розглянути теоретичні питання, сформувати у студентів навички складання облікових реєстрів, розв'язати вправи.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Визначити фінансовий результат підприємства за березень 20__ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Відпущено у виробництво матеріали для виготовлення: - продукції АС - продукції ОС	12 890 23 600
2	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва за виготовлення: - продукції АС - продукції ОС	8 700 6 900
3	Відпущено зі складу матеріали для ремонту цеху	4 590
4	Нараховано амортизацію будівлі цеху	3 090
5	Нараховано заробітну плату апарату управління цехами	4 000
6	Отримано короткострокову позику на поточний рахунок	15 900
7	Акцептовано рахунок Волиньобленерго за електроенергію, використану для роботи верстатів, у т. ч. ПДВ	300
8	Розподілено та списано загальнопромислові витрати на собівартість: - продукції АС - продукції ОС	? ?
9	Оприбутковано на склад готову продукцію	?
10	Реалізовано готову продукцію покупцям	56 000

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

Вправа 2

Визначити фінансовий результат підприємства.

Підприємство виготовляє два види продукції: 042 і 043. У звітному періоді використано матеріали на виробництво продукції: 042 – 23 000 грн, 043 – 35 000 грн. Нараховано амортизацію обладнання цеху на суму 7 000 грн. Нараховано заробітну плату працівникам за виробництво продукції: 042 – 25 000 грн, 043 – 33 000 грн, апарату управління цехами – 13 000 грн. Нараховано амортизацію на об'єкти адміністративного призначення на суму 7 400 грн. Нараховано рекламному агентству “АВС” за проведені рекламні роботи 4 200 грн, у т. ч. ПДВ. Розподілено та списано загальновиробничі витрати. Оприбутковано готову продукцію з виробництва. Відвантажено готову продукцію покупцям на суму 220 000 грн. Зараховано на поточний рахунок виручку від реалізації продукції.

Вправа 3

Визначити фінансовий результат підприємства за березень 20__ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Нараховано знос: - ОЗ загальногосподарського призначення - ОЗ виробничого призначення	350 480
2	Списано матеріали на виробництво продукції: - 031 - 032	1 700 1 890
3	Нараховано заробітну плату: - працівникам за виробництво продукції: - 031 - 032 - загальногосподарському персоналу - начальнику цеху	5 000 3 060 2 800 1 400
4	Акцептовано рахунок Водоканалу за використану воду для роботи обладнання, у т. ч. ПДВ	380
5	Придбано матеріали у ПП “Арка”, крім того ПДВ	340
6	Списано на загальновиробничі потреби МШП	239
7	Розподілено та списано загальновиробничі витрати на собівартість продукції: - 031 - 032	? ?
8	Оприбутковано готову продукцію на склад	?
9	Відвантажено продукцію МП “Світязь”	18 000
10	Дебіторська заборгованість погашена в повному обсязі	?

Вправа 4

Скласти вступний і кінцевий баланс на основі наведених даних.

Відобразити кореспонденції в журналі господарських операцій, визначити необхідні суми.

Скласти шахову оборотну відомість.

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 31.12.20__ р. такі: 10 – 18 300,00; 641 – 1 900,00; 20 – 11 350,00; 50 – 8 200,00; 22 – 1 400,0; 40 – 24 800,00; 26 – 3

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

880,00; 631 – 11 200,00; 31 – 21 500,00; 42 – 8 700,00; 30 - 50,00; 66 – 820,00; 372 – 20,00; 65 – 130,00; 23 – 4350,00; 43 – 5 100,00.

Підприємство виготовляє продукцію 01 і 02.

Незавершене виробництво на початок:

Продукція 01 – 3 050,00 грн.

Продукція 02 – 1 300,00 грн.

Господарські операції за

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума	
		Дт	Кт	часткова	загальна
1	Придбано від постачальника: - МШП; - сировину і матеріали, крім того ПДВ			330,00 9 500,00	
2					
3	Нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження матеріалів				250,00
4	Нараховано ЄСВ на ФОП робітників зайнятих розвантаженням матеріалів			?	?
5	Списано сировину і матеріали на виробництво продукції: а) 01; б) 02; в) на загальновиробничі потреби			6 500,00 7 100,00 720,00	?
6	Нарахована заробітна плата: а) робітникам за виробництво продукції 01; б) продукції 02; в) загальновиробничому персоналу			1 830,00 3 470,00 960,00	?
7	Нараховано єдиний соціальний внесок: а)..... б)..... в).....				?
8	Нарахована амортизація основних засобів: а) використаних на виробництво продукції 01 б) продукції 02; в) для загальновиробничих потреб.			90,00 120,00 280,00	?
9	Надані послуги електроенергії, крім того в документах зазначено ПДВ: а) на виробництво продукції 01; б) продукції 02; в) для загальновиробничих потреб			270,00 310,00 840,00	?
10				?	?
11	Розподілено і включено в собівартість продукції загальновиробничі витрати:				

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

	а).. б).. (провести розподіл загальновиробничих витрат)				
12	Визначити фактичну собівартість продукції 01 і 02, якщо незавершене виробництво на кінець звітного періоду з продукції 01 – 2 600,00 02 – 1 900,00: а).. б)...			?	?
13	Реалізована покупцям готова продукція за цінами реалізації а) 01 б) 02 собівартість реалізованої продукції дорівнює фактичній собівартості виготовленої продукції			9 600,00 12 000,00	?
14	Визначити результат діяльності підприємства				

Шахова оборотна відомість

Кт	С-до поч. (Дт)	10	20	...	40	44	63	Обороти з дебету	С-до Дт
С-до поч. (Кт)	Σ_1								
10									
20									
30									
...									
...									
40									
44									
Обороти з кредиту								Σ_2	
С-до Кт									Σ_3

Вправа 5

На основі вправи 4 скласти відомість за формою бухгалтерського обліку Журнал–головна.

Вправа 6

Скласти журнал 1, відомість 1.1, 1.2 за журнальною формою обліку на основі наведених даних. Визначити залишки в касі і на п/р; на основі журналу господарських операцій скласти первинні документи та заповнити касову книгу.

Підприємство “Барвінок”, ідентифікаційний код 12385642, має поточний рахунок в Укрсоцбанку м. Луцька № 260058145, залишок якого становить 18 350,00 грн.

Залишок готівки в касі на 01.02.2011 р. – 100,00 грн. Згідно з журналом реєстрації касових документів останній № ПКО - 18, а ВКО - 26, останній № платіжного доручення 125.

Господарські операції за 02.02.11

1. Згідно з чеком № 260302 отримано в касу кошти для виплати заробітної плати за січень 2011 р. та для господарських потреб – 4 280 грн.

2. Отримано в касу погашення дебіторської заборгованості покупців 12 40,00 та здано їх на поточний рахунок згідно з квитанцією № 1432.

3. Виплачено заробітну плату 4 200,00 грн, згідно з відомістю № 23 та видано під звіт на господарські потреби Іваненку О. 50,00 грн.

4. Невикористані підзвітні суми повернуті від Сидора Т. – 45 грн.

5. Внесені кошти на поточний рахунок як понадлімітний залишок каси – 50 грн, квит. № 1455.

6. Перераховані кошти Водоканалу за послуги згідно з платіжним дорученням № 124 – 1 220, 00 грн, у т. ч. ПДВ.

7. Перераховані кошти бази Ремзбут за отримані сировину і матеріали – 750, 00 грн.

8. Перераховано до бюджету податок на доходи фізичних осіб – 2 100,00 грн:

9. Перераховано до Пенсійного фонду ЄСВ – 1712,00 (37 %) та 107,00 грн (3,6 %).

Господарські операції за 16.02.11

1. Згідно з чеком № 260303 отримано кошти на відрядження – 100,00 грн, та видано Соколу О. на відрядження – 100,00 грн.

2. На основі звіту про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт № 15 від Іваненка О. оприбуткували надлишок підзвітних сум – 15 грн.

3. Отримано короткостроковий кредит банку – 28 000,00 грн та заборгованість від підприємства “Світоч” за реалізовану продукцію – 7 200,00 грн.

4. Перераховано “Волиньенерго” за послуги – 780,00 грн.

5. Оприбутковано в касу виручку від реалізації товарів і на основі квитанції № 42 здано її на поточний рахунок – 2 300,00 грн.

Господарські операції за 28.02.11

1. Перераховано до бюджету ПДВ – 2 600,00 грн.

2. Отримано згідно з чеком № кошти на виплату заробітної плати 6 820,00 та здійснено перерахування до Пенсійного фонду ЄСВ – 2 780,00 (37 %) + 190,00 (3,6 %).

3. У касу надійшла сума збитку, виставлена винній особі, – 280,00 грн та здана на поточний рахунок.

4. На поточний рахунок надійшла претензія, виставлена ТОВ “Ранок” – 1 120,00 грн.

5. Перерахували бази Торгпостач за сировину і матеріали – 15 000,00.

Вказівки до виконання завдання. Необхідно визначити залишки в касі і на поточному рахунку на кінець місяця; на основі журналу господарських операцій скласти первинні документи, заповнити касову книгу, Журнал № 1 та відомості до нього.

Тести

1. Носії інформації спеціального формату і будови (паперові, машинні), призначені для реєстрації, групування й узагальнення господарських операцій, оформлених відповідними первинними документами, – це....?

а) бухгалтерський облік;

б) Головна книга і касова книга;

в) картки;

г) облікові реєстри;

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

г) первинні документи.

2. За характером записів облікові реєстри поділяють на:

- а) технологічні, системні, облікові;
- б) облікові, комбіновані, технологічні, перехресні;
- в) облікові, контрольні, центральні;
- г) хронологічні, систематичні і комбіновані;
- г) технологічні, системні.

3. За обсягом змісту записів облікові реєстри поділяють на:

- а) облікові і систематичні;
- б) синтетичні, аналітичні, комбіновані;
- в) хронологічні і комбіновані;
- г) повні і часткові;
- г) прості і складні.

4. Записи в облікових реєстрах, які здійснюються тільки в одному примірнику, – це...

- а) прості;
- б) складні;
- в) копіювальні;
- г) первинні;
- г) вторинні.

5. Форма бухгалтерського обліку – це..?

- а) система не пов'язаних між собою реєстрів;
- б) система первинних документів, що не пов'язані між собою;
- в) будова облікових реєстрів, що забезпечують скорочення облікової роботи та полегшення складання звітності;
- г) система взаємопов'язаних між собою облікових реєстрів встановленої форми і змісту, що зумовлює послідовність і способи облікових записів;
- г) система первинних документів, що пов'язані між собою.

6. Комбіновані облікові реєстри призначені для ...

- а) ведення систематичного обліку;
- б) одночасного здійснення аналітичного і синтетичного обліку;
- в) ведення управлінського обліку;
- г) хронологічного обліку;
- г) жодна відповідь неправильна.

7. Особливістю журнальної форми обліку є:

- а) суміщення хронологічного і систематичного запису;
- б) будова журналів ордерів за кредитовою ознакою;
- в) поєднання взаємопов'язаних синтетичних рахунків;
- г) усі відповіді правильні;
- г) правильної відповіді немає.

8. Спрощена форма бухгалтерського обліку може застосовуватися за:

- а) складною формою;
- б) простою формою;

- в) простою формою і формою з використанням реєстрів;
- г) спрощеною і складною формами;
- г) перехресною формою.

9. Що таке пунктування записів?

- а) запис даних;
- б) виявлення помилок;
- в) від’ємне число;
- г) відповідні відмітки;
- г) відображення проведень.

10. Неправильний запис закреслюється однією рисою так, щоб можна було прочитати закреслене, а зверху пишуть правильну суму (або текст) – це...

- а) спосіб доповнюючих проведень;
- б) “Червоне сторно”;
- в) пунктування записів;
- г) інвентаризація;
- г) коректурний спосіб.

11. Неправильний бухгалтерський запис роблять повторно в тій самій кореспонденції рахунків, що й помилковий запис, але червоним кольором, що означає від’ємні числа – це..?

- а) спосіб доповнюючих проведень;
- б) “червоного сторно”;
- в) пунктування записів;
- г) інвентаризації;
- г) коректурного способу.

12. виправлення помилок в облікових записах, коли кореспонденцію рахунків вказано правильно, але операцію записано в меншій сумі, ніж потрібно, здійснюють за допомогою:

- а) способу доповнюючих проведень;
- б) ”червоного сторно”;
- в) пунктування записів;
- г) інвентаризації;
- г) коректурного способу.

13. Аналітичний облік при меморіально-ордерній формі ведуть у:

- а) картках і Касовій книзі;
- б) первинних документах;
- в) бухгалтерському балансі;
- г) всіх реєстрах;
- г) під час складання звітності.

14. Аналітичний облік при формі журнал–головна ведеться у:

- а) картках;
- б) на картках або книгах;
- в) Головні книзі;
- г) первинних документах;
- г) Касовій книзі.

15. Порядок запису господарських операцій в облікових реєстрах регламентується:

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

- а) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- б) Планом рахунків бухгалтерського обліку;
- в) Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- г) Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку;
- г) правильної відповіді немає.

16. Взаємозвірка правильності записів за синтетичними і аналітичними рахунками забезпечується за допомогою

- а) первинних документів;
- б) інвентаризаційних описів;
- в) Головної книги;
- г) оборотних відомостей;
- г) карток складського обліку.

17. Що виводять наприкінці місяця з кожного рахунка Головної книги?

- а) загальну суму;
- б) залишок (сальдо);
- в) разом із Д-ту;
- г) разом із К-ту;
- г) нічого.

18. Що належить до облікових реєстрів за зовнішнім виглядом до книг?

- а) Головна книга, Касова книга;
- б) журнали;
- в) допоміжні відомості;
- г) реєстраційний журнал;
- г) машинограми.

19. Які форми облікових реєстрів використовуються на практиці?

- а) систематичні;
- б) довгострокові;
- в) однострокові;
- г) багатографні;
- г) правильної відповіді немає.

20. При журнальній формі обліку місячні обороти журналів переносять до...

- а) касової книги;
- б) Балансу;
- в) Головної книги;
- г) інвентарного опису;
- г) Звіту про фінансові результати.

21. Які облікові реєстри класифікуються за зовнішнім виглядом?

- а) реєстраційний журнал;
- б) книги;
- в) картки;
- г) листки;
- г) журнали-ордери.

22. Для реєстрації первинних облікових операцій при простій формі обліку використовується:

- а) журнал–головна;
- б) книга обліку господарських операцій;
- в) Головна книга;
- г) касова книга;
- г) правильної відповіді немає.

23. Виправлення помилок способом “сторно” оформляють...

- а) наказом керівника;
- б) спеціальною бухгалтерською довідкою;
- в) актом;
- г) ордером;
- г) накладною.

24. Інформація повинна бути...

- а) достовірна;
- б) повна;
- в) обґрунтована;
- г) своєчасна;
- г) усі відповіді правильні.

25. Які є способи виправлення помилок?

- а) коректурний;
- б) інвентарний;
- в) системний;
- г) аналітичний;
- г) правильної відповіді немає.

26. Які форми бухгалтерського обліку найбільш поширені на підприємствах і організаціях?

- а) меморіально-ордерна;
- б) журнальна;
- в) проста ордерна;
- г) класична;
- г) комбінована.

27. Для ведення обліку майна малого підприємства обов’язковим є складання таких облікових реєстрів:

- а) актів виконаних робіт;
- б) інвентарних описів;
- в) відомостей;
- г) розрахункових таблиць;
- г) інвентарних карток.

28. При використанні великої кількості синтетичних рахунків втрачає наочність записів така форма обліку:

- а) журнальна;
- б) журнал-головна;
- в) меморіально-ордерна;
- г) автоматизована;

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

г) спрощена.

29. Складання значної кількості документів бухгалтерського оформлення створює зайву проміжну ланку між виправдними документами і обліковим реєстрами при:

- а) журнальній;
- б) журнал-головній;
- в) меморіально-ордерній;
- г) автоматизованій;
- г) спрощеній.

30. Чи є книга Журнал-головна комбінованим обліковим реєстром?

- а) так;
- б) ні.

31. Облік коштів у касі підприємства при всіх формах обліку ведеться у Касовій книзі?

- а) так;
- б) ні.

33. Проста форма бухгалтерського обліку застосовується великими підприємствами?

- а) так;
- б) ні.

34. Записи господарських операцій у реєстрах називають обліковою реєстрацією?

- а) так;
- б) ні.

Контрольні питання

1. Характеристика облікового реєстра та облікової реєстрації.
2. За якими ознаками класифікуються облікові реєстри?
3. Класифікація облікових реєстрів.
4. Класифікація матеріальних носіїв облікових реєстрів.
5. Охарактеризуйте способи виправлення помилок у бухгалтерському обліку.
6. Особливості контролю записів та виправлення помилок в умовах автоматизованої обробки інформації.

Проблемні питання

1. Критична оцінка визначень облікового реєстра та облікової реєстрації.
2. Дати обґрунтування власної класифікації облікових реєстрів.
3. Дати обґрунтування власної класифікації матеріальних носіїв облікових реєстрів та звітних форм.

IV СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1
Облік активів підприємства

Тема 10. Облік основних засобів

1. Економічна суть основних засобів. Класифікація основних засобів, їх оцінка.
2. Аналітичний облік основних засобів.
3. Документування господарських операцій з обліку основних засобів.
4. Синтетичний облік надходження і вибуття основних засобів.
5. Облік зносу і амортизації основних засобів.
6. Облік ремонтів основних засобів.
7. Інвентаризація – основа контролю за рухом і зберіганням основних засобів.

Мета: розглянути нормативну базу з обліку основних засобів, первинну документацію, порядок її складання і затвердження щодо руху основних засобів, визначення корисного строку використання основних засобів, ведення аналітичного обліку основних засобів, визначення первісної вартості основних засобів, бухгалтерський облік руху основних засобів, методи нарахування і включення у витрати за видами діяльності амортизації основних засобів, бухгалтерський облік амортизації, інвентаризацію основних засобів, особливості проведення і відображення в обліку ремонтів основних засобів.

Завдання: навчити студентів складати акти приймання-передачі ОЗ, акти на списання ОЗ, інвентарні картки на об'єкти основних засобів; нараховувати амортизацію основних засобів, відображати на рахунках бухгалтерського обліку (у відповідних реєстрах) придбання об'єктів за плату, їх спорудження, добудови, реконструкції, модернізації, інших поліпшень; складання бухгалтерських проведення щодо списання, ліквідації в зв'язку з повним зносом, продажу, безкоштовної передачі та іншого вибуття; складання розрахунків переоцінки основних засобів; складати журнал 4, заповнювати Головну книгу з рахунків 10, 11, 12, 13, 15, 14.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

ТЗОВ “Символ” придбало у ПрАТ “Темп” обладнання, яке потребує монтажу, на суму 9 500 грн., у т. ч. ПДВ. Отримано рахунок від транспортної організації за доставку обладнання на суму 540 грн, у т. ч. ПДВ. Передано обладнання в цех для монтажу. Використано запасні частини для монтажу на суму 590 грн. Нарховано заробітну плату працівникам, які виконували монтаж, – 1 850 грн. Після монтажу обладнання оприбутковано як основний засіб.

Вказати кореспонденцію рахунків та визначити первісну вартість, за якою оприбутковується обладнання.

Вправа 2

У серпні 2013 року підприємство придбало в постачальника фрезерувальний станок. Його вартість – 48 000 грн, у т. ч. ПДВ. Станок використовуватимуть як основний засіб для виконання робіт із ремонту виробничого обладнання.

Покупець замовив доставку станка транспортній організації, вартість послуг – 4 100 грн, у т. ч. ПДВ. Транспортній організації проведено передоплату за послуги. Монтаж та налагодження станка виконала фізособа-єдинник, вартість робіт – 2 400 грн (без ПДВ). Після проведення всіх робіт об'єкт ввели в експлуатацію.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити первісну вартість фрезерувального станка, провести необхідні розрахунки з кредиторами.

Вправа 3

Підприємство споруджує будівлю цеху власними силами. При цьому були здійснені такі витрати: придбане будівельне обладнання на суму 65 000 грн. (у т. ч. ПДВ); використані власні запаси на суму 6 000 грн.; нарахована заробітна плата працівникам, які беруть участь у будівництві, - 19 000 грн.; нарахована амортизація машин і механізмів, що беруть участь у будівництві, на суму 8 000 грн.

Відобразити будівництво об'єкта у кореспонденціях, визначити первісну вартість будівлі цеху.

Вправа 4

Протягом травня 2013 року підприємство побудувало власними силами склад для зберігання будівельних матеріалів.

Витрати на будівництво становили:

- будматеріали обліковою вартістю 190 000 грн;
- МШП – 1 600 грн;
- нафтопродукти – 2 800 грн;
- електроенергія та вода – 3 500 грн (крім того ПДВ);
- зарплата працівників, зайнятих на будівництві, - 35 000 грн;
- собівартість транспортних послуг допоміжного підрозділу підприємства – 4 200 грн;
- амортизація основних засобів, задіяних на будівництві, - 7 600 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити первісну вартість складу.

Вправа 5

ТОВ „Салют” один із партнерів подарував легковий автомобіль. Комісія, створена на підприємстві встановила, що його справедлива вартість (вона ж звичайна) – 80 000 грн, строк корисного використання – 5 років, а ліквідаційна вартість дорівнює нулю.

Доставку авто ТОВ „ Салют” замовило в транспортної організації, вартість послуг 3 600 грн (у т. ч. ПДВ).

Згідно з наказом про облікову політику транспортні засоби амортизують прямолінійним методом.

Авто ТОВ „ Салют” буде використовувати в адміністративних цілях.

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити первісну вартість авто та суму амортизації за перший місяць експлуатації.

Вправа 6

Підприємство безоплатно одержало 3 ноутбуки, справедлива вартість кожного на дату отримання становить 4 100 грн. Доставку здійснювала стороння організація, вартість послуг якої склала 200 грн., у т. ч. ПДВ. Встановлення комп'ютерного забезпечення здійснював програміст підприємства, якому нараховано заробітну плату в розмірі 1 500 грн.

Визначити первісну вартість ноутбуків. Відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 7

Підприємство придбало автомобіль для директора на умовах післяплати. Вартість автомобіля склала 200 000,00 грн (у т. ч. ПДВ). Підприємство замовило доставку автомобіля у сторонньої організації, витрати на транспортування склали 950,00 грн (у т. ч. ПДВ).

Нараховано заробітну плату працівнику, що займався пошуком автомобіля та його придбанням у розмірі 900,00 грн. Витрати на страхування автомобіля склали 300,00 грн.

Ввести об'єкт в експлуатацію, нарахувати амортизацію за перший місяць використання автомобіля (за прямолінійним методом), якщо ліквідаційна вартість становить 7 000,00 грн, а строк корисного використання – 10 років.

Вправа 8

Внесено до зареєстрованого капіталу одним із засновників станок, вартість якого за актом погодження становить 50 000,00 грн.

Доставку станка здійснювала транспортна організація, сума витрат склала 300,00 грн. (у т. ч. ПДВ). Нараховано заробітну плату працівникам за монтаж станка у сумі 350,00 грн.

Відобразити в обліку дані господарські операції.

Вправа 9

Підприємство безкоштовно отримало сушарку вартістю 4 000,00 грн. Послуги з транспортування надавала стороння організація і вони склали 240,00 грн (у т. ч. ПДВ).

Робітникам підприємства нарахована заробітна плата у розмірі 630,00 за монтаж та встановлення сушарки на виробництві.

Відобразити операції в кореспонденціях, нарахувати амортизацію за перший місяць використання, якщо очікуваний термін її використання 3 роки, а ліквідаційна вартість - 350,00 грн та провести розрахунки з кредиторами.

Вправа 10

ПАТ „Айсберг” придбало морозильну камеру, яка потребує монтажу, вартістю 10 000 грн. (у т. ч. ПДВ).

Для встановлення камери було витрачено матеріалів на суму 1 200 грн. Нараховано заробітну плату робітникам, які виконували монтаж, на суму 1500 грн.

Морозильну камеру оприбутковано після монтажу як основний засіб. Відобразити операції в обліку та погасити заборгованість перед кредиторами.

Вправа 11

Підприємство придбало верстат шліфувальний, який потребує монтажу, на суму 8 800,00 грн, у т. ч. ПДВ. Акцептовано рахунок АТП за доставку верстату в сумі 160,00 грн, у т.ч. ПДВ. Передано верстат в цех для монтажу.

Використано запасні частини для монтажу на суму 150,00 грн. Нараховано заробітну плату робітникам, які виконували монтаж – 1 000,00 грн. та проведено відрахування на соціальні заходи від нарахованої заробітної плати згідно з чинним законодавством. Верстат шліфувальний оприбутковано після монтажу як основний засіб.

Відобразити операції в обліку, провести розрахунки з кредиторами. Нарахувати амортизацію за перший місяць використання верстата, якщо строк корисного використання складає 6 років, а ліквідаційна вартість – 960,00 грн.

Вправа 12

Підприємство придбало комп'ютер вартістю 10 000,00 грн, у т. ч. ПДВ. Доставку комп'ютера здійснювала стороння організація, витрати на доставку склали 250,00 грн (у т. ч. ПДВ). Комп'ютер встановлено у кабінеті головного бухгалтера, встановлення здійснював програміст підприємства, за що отримав заробітну плату у розмірі 900,00 грн.

Також у звітному періоді підприємство отримало безоплатно принтер, справедлива вартість якого складає 2 100,00 грн. Принтер було встановлено разом з комп'ютером. Витрати на доставку принтера склали 30,00 грн (у т. ч. ПДВ).

Нарахувати амортизацію на принтер та комп'ютер, якщо їхній строк корисного використання становить 3 і 5 років відповідно, а ліквідаційна вартість 320,00 грн і 600,00 грн відповідно.

Відобразити господарські операції в обліку та погасити заборгованість перед кредиторами.

Вправа 13

За договором купівлі-продажу підприємством продаються два об'єкти основних засобів – будівля і комп'ютер. Первісна вартість будівлі становить 50 000 грн., сума нарахованого зносу – 20 000 грн. Первісна вартість комп'ютера складає 5000 грн., сума нарахованого зносу – 2 500 грн. Вартість продажу будівлі становить 70 000 грн. (у т. ч. ПДВ), вартість продажу комп'ютера – 3 400 грн. (у т. ч. ПДВ).

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку та визначити фінансовий результат підприємства від проведених операцій.

Вправа 14

У звітному періоді підприємство вирішило продати комп'ютер, який було придбано у минулому році. Первісна вартість комп'ютера – 4 000 грн, нарахована сума зносу за весь термін використання – 800 грн. Комп'ютер було реалізовано на суму 4 300 грн. Отримано рахунок від ПП “Світязь” за перевезення комп'ютера покупцю 300 грн, у т. ч. ПДВ.

У звітному періоді підприємство безоплатно отримало від ПП “Зоря” телевізор вартістю 6 000 грн та як внесок до зареєстрованого капіталу автомобіль на суму 10 000 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях та визначити фінансовий результат підприємства за звітний період.

Вправа 15

Підприємство придбало автомобіль, який буде використовуватися менеджером відділу збуту, вартістю 98 000 грн, у т. ч. ПДВ. Витрати з реєстрації автомобіля в МРЕВ склали 4 000 грн, крім того ПДВ. Термін корисного використання – 5 років. Ліквідаційна вартість після закінчення експлуатації автомобіля складе 2 000 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити первісну вартість автомобіля, суму зносу (амортизації) автомобіля за кожен рік експлуатації, застосувавши прямолінійний та кумулятивний методи.

Вправа 16

Первісна вартість верстата складала 45 000 грн, ліквідаційна вартість – 4 000 грн, строк корисного використання – 5 років.

Нарахувати суму зносу верстата за кожен рік експлуатації такими методами:

Тема 10. Облік основних засобів

- кумулятивним;
- виробничим, якщо протягом 5 років експлуатації верстата планується виготовити продукції: за 1-й рік – 25 000 шт., за 2-й рік – 28 000 шт., за 3-й рік – 29 000 шт., за 4-й рік – 32 000 шт., за 5-й рік – 35 000 шт.

Вправа 17

Первісна вартість обладнання дорівнює 36 000 грн, ліквідаційна вартість – 3 000 грн.
Строк корисного використання – 5 років.

Визначити суму зносу обладнання за кожен рік експлуатації:

- 1) за прямолінійним методом;
- 2) за методом зменшення залишкової вартості;
- 3) за методом прискореного зменшення залишкової вартості;
- 4) за кумулятивним методом;
- 5) за виробничим методом, якщо протягом 5-ти років експлуатації обладнання планується виготовити продукції: 1 рік – 32 000 шт., 2 рік -35 000 шт., 3 рік – 38 000 шт., 4 рік – 40 000 шт., 5 рік – 33 000 шт.

Вправа 18

Підприємство придбало деревообробний станок.

Первісна вартість цього станка - 97 700 грн. Очікуваний строк служби - 6 років.
Ліквідаційна вартість станка у вигляді матеріалів – 6 600 грн.

Нарахувати суму зносу станка за кожен рік експлуатації методом прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивним методом.

Вправа 19

Хлібзавод придбав піч для випікання хлібобулочних виробів.

Первісна вартість печі – 39 730 грн. Очікуваний строк служби - 5 років. Ліквідаційна вартість печі у вигляді матеріалів -3 700 грн.

Нарахувати суму зносу печі за кожен рік експлуатації такими методами :

- 1) за прямолінійним методом;
- 2) за методом зменшення залишкової вартості;
- 3) за методом прискореного зменшення залишкової вартості;
- 4) за кумулятивним методом;
- 5) виробничим, якщо протягом 5 років експлуатації печі планують виготовити продукції: за перший рік – 51 400, за другий – 53 000, за третій – 48 100, за четвертий – 45 400 і за п'ятий – 43 000 одиниць.

Вправа 20

На підприємстві прийнято рішення про ліквідацію об'єкта основних засобів – технологічної лінії. Первісна вартість цього об'єкта становить 30 000 грн., сума нарахованого зносу 21 300 грн. При ліквідації за рішенням комісії оприбутковано запасні частини, вартість яких визначено в сумі 4 000 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях та визначити фінансовий результат від ліквідації технологічної лінії.

Вправа 21

У результаті подальшої непридатності підприємство вирішило ліквідувати дерев'яну будівлю. Первісна вартість будівлі – 160 000 грн. Сума зносу будівлі на момент ліквідації склала 70 % від первісної вартості. Витрати на розбирання склали: нараховано заробітну плату працівникам підприємства – 13 020 грн; отримано рахунок від сторонньої організації

за перевезення матеріалів 3 400 грн, у т. ч. ПДВ; витрачено паливо на суму 4 240 грн. Оприбутковано дрова на суму 9 000 грн.

Вказати кореспонденцію рахунків та визначити фінансовий результат від ліквідації будівлі.

Вправа 22

В результаті аварії автомобіль став непридатним для використання і підприємство прийняло рішення про його ліквідацію. Витрати по демонтажу автомобіля робітниками склали 1560 грн. Після демонтажу оприбутковано запасні частини на суму 12500 грн. Первісна вартість автомобіля склала 67000 грн., нарахований знос на суму 14800 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити фінансовий результат від списання автомобіля.

Вправа 23

На балансі підприємства є верстат, первісна вартість якого – 17 300 грн., накопичений знос – 5 600 грн.

В другому кварталі підприємство прийняло рішення реалізувати верстат за 18 000 грн. оплата надійшла на рахунок підприємства.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити фінансовий результат від реалізації верстата.

Вправа 24

В жовтні підприємством було реалізовано комп'ютер. Продажна вартість комп'ютера становило 3 600 грн, в т. ч. ПДВ.

Первісна вартість комп'ютера становить 2 800 грн., нарахований знос 900 грн.

Оплата за комп'ютер була здійснена наперед на поточний рахунок підприємства.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити фінансовий результат від реалізації комп'ютера.

Вправа 25

Підприємство реалізує складське приміщення.

- первісна вартість реалізованого об'єкта - 90 000 грн;

- нарахований знос - 65 600 грн;

- ціна реалізації об'єкта - 30 000 грн.

Вказати кореспонденцію рахунків та визначити фінансовий результат від реалізації приміщення.

Тести

1. До основних засобів належать активи:

а) термін експлуатації яких більше одного року;

б) вартістю понад 500 грн за одиницю;

в) термін експлуатації яких менше одного року;

г) термін експлуатації яких більше одного року, а вартість менша 500 грн. за одиницю;

г) термін експлуатації не перевищує 1 року.

2. Визнання і оцінка основних засобів, а також порядок їх обліку регламентовані:

- а) П(С)БО 1;
- б) П(С)БО 7;
- в) П(С)БО 12;
- г) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- ґ) П(С)БО 17.

3. Первісна вартість – це:

- а) первісна або переоцінена (відновна) вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості;
- б) сума, за якою може бути здійснений обмін активу в результаті операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;
- в) первісна переоцінена вартість за вирахуванням суми зносу;
- г) історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів;
- ґ) первісна вартість основних засобів з урахуванням їх індексації.

4. Залишкова вартість – це:

- а) первісна або переоцінена (відновна) вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості;
- б) сума, за якою може бути здійснений обмін активу в результаті операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;
- в) первісна, переоцінена вартість за вирахуванням суми зносу;
- г) історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів;
- ґ) первісна вартість основних засобів з урахуванням їх індексації.

5. Вартість, що амортизується, – це:

- а) первісна або переоцінена (відновна) вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості;
- б) сума, за якою може бути здійснений обмін активу в результаті операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;
- в) первісна переоцінена вартість за вирахуванням суми зносу;
- г) історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів;
- ґ) первісна вартість основних засобів з урахуванням їх індексації.

6. Переоцінена вартість – це:

- а) первісна або переоцінена (відновна) вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості;
- б) сума, за якою може бути здійснений обмін активу в результаті операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;
- в) первісна переоцінена вартість за вирахуванням суми зносу;
- г) історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів;
- ґ) первісна вартість основних засобів з урахуванням їх індексації.

7. Очікуваний період часу, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися підприємством або з їх допомогою буде виготовлено (виконано) очікуваний обсяг продукції, робіт, послуг, – це:

- а) операційний цикл;
- б) строк корисного використання;
- в) термін придатності;
- г) граничний термін придатності;
- г) очікуваний термін придатності.

8. Метод, за яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок року на річну норму амортизації:

- а) прямолінійний метод;
- б) метод прискореного зменшення залишкової вартості;
- в) кумулятивний метод;
- г) виробничий метод;
- г) метод зменшення залишкової вартості.

9. Метод, за яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості на початок звітнього року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється за терміном корисного використання об'єкта і подвоюється:

- а) прямолінійний метод;
- б) метод прискореного зменшення залишкової вартості;
- в) кумулятивний метод;
- г) виробничий метод;
- г) метод зменшення залишкової вартості.

10. Виробнича ставка амортизації використовується у:

- а) прямолінійному методі;
- б) методі прискореного зменшення залишкової вартості;
- в) кумулятивному методі;
- г) виробничому методі;
- г) методі зменшення амортизації.

11. Зарахування об'єктів до складу основних засобів відображаються таким проведенням:

- а) Дт 15 Кт 631;
- б) Дт 10 Кт 15;
- в) Дт 15 Кт 10;
- г) Дт 10 Кт 631;
- г) Дт 10 Кт 685.

12. Вартість безоплатно одержаних основних засобів відображається таким бухгалтерським записом:

- а) Дт 10 Кт 15;
- б) Дт 15 Кт 10;
- в) Дт 15 Кт 424;
- г) Дт 10 Кт 424;
- г) Дт 424 Кт 10.

Тема 10. Облік основних засобів

13. Нарахування амортизації основних виробничих засобів відображається таким бухгалтерським записом:

- а) Дт 23 Кт 131;
- б) Дт 93 Кт 131;
- в) Дт 92 Кт 131;
- г) Дт 131 Кт 23;
- г) Дт 10 Кт 131.

14. Нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення:

- а) Дт 23 Кт 131;
- б) Дт 91 Кт 131;
- в) Дт 92 Кт 131;
- г) Дт 93 Кт 131;
- г) Дт 10 Кт 131.

15. Нарахована амортизація основних засобів, використовуваних при збуті продукції:

- а) Дт 23 Кт 131;
- б) Дт 91 Кт 131;
- в) Дт 92 Кт 131;
- г) Дт 93 Кт 131;
- г) Дт 10 Кт 131.

16. Виберіть шлях вибуття основних засобів:

- а) продаж, безоплатна передача, невідповідність критеріям визнання активом;
- б) отримання в результаті обміну на подібний об'єкт;
- в) продаж і безоплатна передача, внесок до статутного капіталу;
- г) продаж, будівництво господарським способом і внесення до статутного капіталу;
- г) безоплатна передача і дооцінка.

17. Які витрати не включаються до первісної вартості необоротних матеріальних активів?

- а) витрати на транспортування, встановлення, монтаж, налагодження;
- б) суми непрямих податків, що не відшкодовуються підприємству;
- в) суми ввізного мита;
- г) реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що сплачуються у зв'язку з придбанням прав на об'єкт;
- г) витрати на сплату відсотків за користування кредитом.

18. Виробничу потужність підприємства, рівень фондівіддачі, фондомісткості, фондоозброєності визначає:

- а) сукупна вартість основних засобів;
- б) вартість основних засобів, що надійшли на підприємство;
- в) вартість реалізованих основних засобів;
- г) вартість створених власними силами основних засобів;
- г) правильної відповіді немає.

19. Як відображається в обліку надходження основних засобів від постачальника:

- а) Дт 15 Кт 63;
- б) Дт 15 Кт 36;
- в) Дт 63 Кт 15;
- г) Дт 10 Кт 15;

г) Дт 15 Кт 10.

20. Відображено вартість безоплатно переданих основних засобів:

- а) Дт 97 Кт 63;
- б) Дт 15 Кт 97;
- в) Дт 97 Кт 13;
- г) Дт 10 Кт 15;
- г) Дт 97 Кт 10.

21. Ремонт об'єктів основних засобів виконують:

- а) господарським та підрядним способами;
- б) кумулятивним способом;
- в) способом зменшення вартості;
- г) зовнішньогосподарським способом;
- г) господарським, підрядним та внутрішньопідрядним способами.

22. Що таке фізичний знос основних засобів?

- а) це знецінення основних засобів у зв'язку з науково-технічним прогресом і появою ефективніших аналогів;
- б) це матеріальне зношення ОЗ, втрата ними фізичних, хімічних та інших властивостей, якостей, розмірів і корисності під впливом експлуатаційних навантажень;
- в) це тимчасове зупинення експлуатації основних засобів у зв'язку з відсутністю завантаження;
- г) це систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання;
- г) немає правильної відповіді.

23. Необхідність зміни методу амортизації об'єкта основних засобів може бути пов'язана з:

- а) зміною керівництва підприємства;
- б) реструктуризацією підприємства;
- в) появою на ринку нового обладнання, що призводить до прискореного морального старіння обладнання;
- г) дооцінкою або уцінкою вартості основних засобів;
- г) зміною очікуваного способу отримання економічних вигод від його використання.

24. Нараховано амортизацію об'єктів, що використовуються для виконання наукових досліджень та розробок:

- а) Дт 91 Кт 131;
- б) Дт 93 Кт 131;
- в) Дт 941 Кт 131;
- г) Дт 131 Кт 941;
- г) Дт 92 Кт 131.

25. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про оренду необоротних активів та її розкриття у фінансовій звітності визначає:

- а) П(С)БО 9;
- б) П(С)БО 11;
- в) П(С)БО 14;
- г) П(С)БО 16;
- г) П(С)БО 20.

26. Виробнича ставка амортизації визначається:

- а) (первісна вартість – ліквідаційна вартість) / плановий випуск продукції.
- б) (первісна вартість – ліквідаційна вартість) / строк корисної експлуатації;
- в) первісна вартість / плановий випуск продукції;
- г) плановий випуск / (первісна вартість – ліквідаційна вартість);
- г) плановий випуск / первісна вартість.

27. Амортизація основних засобів – це:

- а) сума амортизації об'єкта основних засобів накопичена з початку строку його корисного використання;
- б) сума амортизації об'єкта виробничих запасів накопичена з початку строку їх корисного використання;
- в) систематичний розподіл вартості, яка амортизується протягом строку корисного використання активу;
- г) період часу, протягом якого основні засоби будуть використані підприємством;
- г) витрати підприємства на придбання або створення основних засобів.

28. Класифікація основних засобів у бухгалтерському обліку характеризує ознаку за:

- а) характером участі в процесі виробництва;
- б) правом власності;
- в) функціональною роллю у господарському процесі та призначенням;
- г) шляхами надходження;
- г) галузями економіки.

29. За характером участі в процесі виробництва основні засоби поділяються на:

- а) діючі і недіючі;
- б) зовнішні і внутрішні;
- в) виробничі і невиробничі;
- г) придбані та безоплатно отримані;
- г) безперервнодіючі і частководіючі.

30. Залежно від права власності основні засоби поділяються на:

- а) діючі і недіючі;
- б) власні і орендовані;
- в) виробничі і невиробничі;
- г) придбані та безоплатно отримані;
- г) безперервнодіючі і частководіючі.

31. Акт прийому-передачі основних засобів використовується під час оформлення:

- а) внутрішнього переміщення основних засобів з одного структурного підрозділу в інший;
- б) переміщення основних засобів з одного підприємства на інше;
- в) вибуття основних засобів;
- г) проведення ремонтних робіт;
- г) введення основних засобів в експлуатацію.

32. Інвентарна картка обліку основних засобів використовується для:

- а) внесення даних проведеної інвентаризації;
- б) відображення руху основних засобів на підприємстві;

- в) аналітичного обліку та узагальнення інформації про наявність та рух об'єктів основних засобів на підприємстві;
- г) синтетичного та аналітичного обліку основних засобів;
- г) відображення вибуття основних засобів підприємства.

33. Для контролю за збереженням основних засобів та організації облікового процесу кожному об'єкту основних засобів присвоюють:

- а) інвентарний знак;
- б) інвентаризаційний знак;
- в) інвентарний номер;
- г) обліковий номер;
- г) обліковий знак.

34. Капітальні інвестиції – це:

- а) переміщення основних засобів з одного підприємства на підприємство інвестора;
- б) витрати підприємства на продаж основних засобів та виведення його з експлуатації;
- в) витрати на ремонт основних засобів;
- г) витрати на придбання або створення, технічне переозброєння, реконструкцію основних засобів;
- г) технічне переозброєння діючих підприємств.

35. Метод амортизації основних засобів підприємства обирають:

- а) згідно з наказу міністерства для кожного окремого підприємства;
- б) самостійно, відповідно до умов експлуатації об'єктів;
- в) не обирають;
- г) відповідно до податкового законодавства;
- г) згідно з положеннями і актами відповідних органів.

36. Об'єктом амортизації є вартість основних засобів, окрім вартості:

- а) землі;
- б) будівель;
- в) транспортних засобів;
- г) землі і незавершених капітальних інвестицій;
- г) незавершених капітальних інвестицій і вартості будівель.

37. Яка з форм фінансової звітності найповніше розкриває інформацію про основні засоби підприємства?

- а) баланс;
- б) звіт про власний капітал;
- в) примітки до річної фінансової звітності;
- г) звіт про фінансові результати;
- г) звіт про рух грошових коштів.

38. У разі переоцінки основних засобів відбувається зміна:

- а) статутного капіталу;
- б) резервного капіталу;
- в) додаткового капіталу;
- г) робочого капіталу;
- г) пайового капіталу.

39. До основних засобів не належать:

- а) земельні ділянки;
- б) тварини;
- в) машини та обладнання;
- г) запаси;
- г) транспортні засоби.

40. Які елементи не входять до первісної собівартості основних засобів, виготовлених власними силами?

- а) вартість робіт, виконаних субпідрядником;
- б) прямі матеріальні витрати;
- в) накладні витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом;
- г) адміністративні витрати;
- г) оплата праці будівельної бригади.

41. Облік надходження основних засобів оформлюється такими документами:

- а) Інвентарна картка обліку основних засобів;
- б) Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
- в) Розрахунок амортизації основних засобів;
- г) Інвентарні списки основних засобів;
- г) Журнал № 4.

42. Що не належить до шляхів надходження основних засобів:

- а) переведення з одного цеху в інший;
- б) придбання як нових, так і таких, що були в експлуатації, основних засобів за грошові кошти;
- в) самостійне виготовлення основних засобів;
- г) отримання основних засобів як внеску до статутного капіталу засновників (учасників) підприємства в обмін на корпоративні права;
- г) переведення до основних засобів з складу товарів, готової продукції;

43. Проведення переоцінки передбачає такі результати:

- а) убуток;
- б) нестача;
- в) надлишок;
- г) прибуток;
- г) дооцінка.

44. Для розрахунку амортизації за виробничим методом використовують такі показники:

- а) річна ставка амортизації;
- б) виробнича ставка амортизації;
- в) кумулятивний коефіцієнт;
- г) норма амортизації;
- г) плановий обсяг виготовленої продукції за місяць.

45. Яким документом оформляється вибуття основних засобів?

- а) ОЗ - 1 “Акт приймання–передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів”;
- б) ОЗ - 3 “Акт на списання основних засобів”;
- в) ОЗ - 6 “Інвентарна картка обліку”;
- г) договір купівлі–продажу;

г) ОЗ - 9 “Інвентарний список основних засобів”.

46. Витрати на утримання та експлуатацію основних засобів можуть бути спрямовані на:

- а) поліпшення стану об'єкта для продовження строку корисної експлуатації;
- б) підвищення продуктивності нормативних показників функціонування об'єкта;
- в) підтримання об'єкта в робочому стані для збереження або відновлення майбутніх економічних вигод, що очікуються;
- г) правильні відповіді а) і б);
- г) правильної відповіді немає.

47. Які переваги прямолінійного методу нарахування амортизації?

- а) забезпечення інформацією для складання податкової звітності;
- б) протягом перших років експлуатації об'єкта за допомогою нарахування амортизації нагромаджується значна сума коштів, необхідних для відновлення основних засобів;
- в) можливість рівномірного розподілу амортизації в кожному звітному періоді;
- г) враховується моральний знос основних засобів та фактор зростання витрат на ремонт у міру їх експлуатації;
- г) можливість визначення фактичного обсягу продукції.

48. Не включаються до складу первісної вартості основних засобів і відображаються у складі витрат періоду витрати:

- а) загальногосподарські витрати;
- б) митні збори;
- в) витрати на купівлю основних засобів;
- г) витрати на транспортування основних засобів;
- г) витрати на встановлення основних засобів.

49. Інвентаризацію основних засобів проводять для:

- а) підтвердження правильності даних обліку та звітності;
- б) продажу основних засобів;
- в) купівлі основних засобів;
- г) підтвердження оцінки і наявності основних засобів;
- г) підтвердження правильності нарахування амортизації.

50. До складу інвентаризаційної комісії повинні обов'язково входити:

- а) касир;
- б) головний бухгалтер;
- в) охоронець;
- г) технолог підприємства;
- г) керівник планового відділу.

51. Підприємство “Мить” 01.06.13 р. отримало безоплатно від підприємства “Сон” верстат, справедлива вартість якого 11 500 грн.

Витрати підприємства “Мить” з доставки і налагодження верстата склали 3 500 грн.

Очікуваний термін експлуатації верстата – 5 років, ліквідаційна вартість дорівнює нулю.

Яка сума доходу від безоплатного отримання верстата буде відображена на рахунку 745 на 31.12.13 р., якщо застосовувався прямолінійний метод нарахування амортизації?

- а) 4 750 грн;
- б) 2 400 грн;
- в) 3 450 грн;

Тема 10. Облік основних засобів

- г) 4 500 грн;
- г) 1 500 грн.

52. Підприємство зводить будівлю своїми власними силами і залучає підрядні організації для обладнання будівлі.

Є така інформація про затрати, пов'язані зі зведенням цієї будівлі:	
Оплачені роботи з відведення земельної ділянки (у т. ч. ПДВ)	2 400 грн
Оплачена вартість проектно-вишукувальних робіт (у т. ч. ПДВ)	3 000 грн
Перерахований аванс підрядній організації	18 000 грн
Фактичні затрати підприємства на будівельні роботи	50 000 грн
Виконані будівельно-монтажні роботи підрядною організацією на суму за актом (у т. ч. ПДВ)	30 000 грн
Оплачена вартість виконаних робіт	12 000 грн

Інших затрат у зв'язку з будівництвом цього об'єкта не було.

Визначити первісну вартість об'єкта основних засобів (будівлі).

- а) 85 400;
- б) 79 500;
- в) 10 9500;
- г) 69 500.
- г) 85 400

53. У березні 2011 р. підприємство “Стріла” безоплатно отримує верстат, справедлива вартість якого визначена в сумі 3 600 грн. Передбачуваний термін корисного використання цього активу визначений у 3 роки. Яку суму повинне відобразити підприємство за рахунком 424 “Безоплатно отримані необоротні активи” для цього активу у своїй звітності на 31.12.13 р., якщо амортизація за таким об'єктом на підприємстві “Стріла” нараховується прямолінійним методом, а ліквідаційна вартість дорівнює нулю.

- а) 3 600;
- б) 3 300;
- в) 300;
- г) 2 100.
- г) 1 200

54. За допомогою встановленої в кар'єрі технологічної лінії амортизаційною вартістю 20 000 грн прогнозується видобувати 20 тис. т піску. За звітний рік видобуто 5 тис. т піску. Розрахувати амортизацію виробничим методом.

- а) 5 000;
- б) 1 000;
- в) 50;
- г) 100;
- г) 449.

55. Визначити вартість, що амортизується.

Первісна вартість об'єкта основних засобів – 5 000 грн, ліквідаційна вартість – 500 грн.

- а) 5 500;
- б) 4 500;
- в) 1 000;
- г) 0,1;
- г) 3 500.

56. Термін корисної експлуатації об'єкт становить 8 років. Визначити кумулятивний коефіцієнт для 5 року експлуатації.

- а) 0,11;
- б) 0,02;
- в) 0,63;
- г) 0,42;
- г) 7,2.

57. Первісна вартість об'єкта основних засобів – 5 000 грн; ліквідаційна вартість – 500 грн; термін корисного використання, що передбачається, – 4 роки.

Потрібно визначити амортизацію за методом прискореного методу амортизації за перший рік експлуатації.

- а) 2 250;
- б) 187,5;
- в) 1 125;
- г) 500;
- г) 375.

58. На балансі підприємства обліковується об'єкт ОЗ, первісна вартість якого становить 10000 грн; сума нарахованого зносу –1 500 грн; справедлива вартість об'єкта –10 625 грн. Визначити індекс переоцінки.

- а) 1,25
- б) 1,50
- в) 0,8
- г) 0,94
- г) 1,7

59. За умовою минулої задачі розрахувати суму дооцінки первісної вартості, якщо відомо що переоцінена первісна вартість = Первісна вартість *Індекс переоцінки:

- а) 2 000;
- б) 2 500;
- в) 3 000;
- г) 625;
- г) 5 000.

60. Первісна вартість вантажного автомобіля – 10 000 грн. Ліквідаційна вартість – 1 000 грн. Плановий випуск продукції 50 000 одиниць. Визначити виробничу ставку амортизації.

- а) 5,6;
- б) 0,18;
- в) 0,22;
- г) 0,5;
- г) 1,2.

61. На балансі підприємства обліковується об'єкт основних засобів, первісна вартість якого становить 10 000 грн; сума нарахованого зносу – 1 500 грн; справедлива вартість об'єкта – 5 100 грн. Визначити індекс уцінки.

- а) 1,67;
- б) 0,67;
- в) 0,6;

- г) 1,3;
- г) 0,5.

62. Підприємство придбало офісні меблі вартістю 14 400 грн (у т. ч. ПДВ – 2400 грн). Вартість доставки меблів – 480 грн (у т. ч. ПДВ – 80 грн). Витрати на збирання та встановлення меблів – 360 грн (у т. ч. ПДВ – 60 грн). За якою ціною будуть зараховані меблі до складу основних засобів?

- а) 15 240;
- б) 15 100;
- в) 12 700;
- г) 12 840;
- г) 13 000.

63. Підприємство споруджує будівлю цеху власними силами. При цьому були здійснені такі витрати:

- придбане будівельне обладнання на суму 72 000 грн (у т. ч. ПДВ – 12 000 грн);
- використані будівельні матеріали на суму 17 000 грн;
- нарахована заробітна плата працівникам, які беруть участь у будівництві, – 25 000 грн;
- нарахований соціальний внесок в сумі 9 000 грн;
- нарахована амортизація машин і механізмів, що беруть участь у будівництві, на суму 12 000 грн.

За якою вартістю буде введена будівля в експлуатацію згідно з актом?

- а) 72 000;
- б) 123 000;
- в) 77 000;
- г) 63 000;
- г) 111 000.

64. На балансі підприємства обліковується об'єкт ОЗ, первісна вартість якого становить 20 000 грн; сума нарахованого зносу – 7 500 грн; справедлива вартість об'єкта – 9 100 грн. Визначити індекс уцінки.

- а) 1,5;
- б) 0,76;
- в) 0,6;
- г) 1,3;
- г) 0,73.

65. Підприємство споруджує будівлю власними силами. При цьому були здійснені такі витрати:

- придбане будівельне обладнання на суму 60 000 грн (у т. ч. ПДВ – 10 000 грн);
- нарахована заробітна плата працівникам, які беруть участь у будівництві, – 20 000 грн;
- нарахована амортизація машин і механізмів, що беруть участь у будівництві, на суму 9 000 грн;
- сплачено відсотки за кредит – 3 000 грн.

За якою ціною буде введена будівля в експлуатацію згідно з актом?

- а) 82 000;
- б) 79 000;
- в) 92 000;
- г) 90 000;
- г) 29 000,

66. Підприємство придбало верстат вартістю 24 000 грн (у т. ч. ПДВ – 4 000 грн). Вартість доставки – 1 200 грн (у т. ч. ПДВ – 200 грн). Витрати на збирання та встановлення – 300 грн (у т. ч. ПДВ – 50 грн). За якою ціною буде зарахований верстат до складу основних засобів?

- а) 25 500;
- б) 25 250;
- в) 12 700;
- г) 24 250;
- г) 21 250.

67. Первісна вартість автомобіля – 120 000 грн. Ліквідаційна вартість 7 000 грн. Плановий випуск продукції 130 000 одиниць. Визначити виробничу ставку амортизації.

- а) 0,87;
- б) 1,15;
- в) 0,22;
- г) 0,98;
- г) 1,2.

68. Первісна вартість об'єкта основних засобів становить 74 000. Ліквідаційна вартість – 5 000. Строк корисного використання – 8 років. Знайти річну суму амортизації за прямолінійним методом.

- а) 8 625;
- б) 9 250;
- в) 625
- г) 9 875;
- г) 4 375.

69. На балансі підприємства обліковується об'єкт основних засобів, первісна вартість якого становить 12 000 грн; сума нарахованого зносу – 2 000 грн; справедлива вартість об'єкта – 14 000 грн. Визначити індекс переоцінки.

- а) 1,4;
- б) 1,5;
- в) 0,9;
- г) 0,94;
- г) 1,3.

70. Первісна вартість вантажного автомобіля – 11 000 грн. Ліквідаційна вартість 2 000 грн. Строк корисного використання 6 років. Визначити кумулятивний коефіцієнт на 4 році експлуатації.

- а) 5,7;
- б) 0,18;
- в) 0,14;
- г) 0,6;
- г) 1,2.

71. Первісна вартість вантажного автомобіля – 11 000 грн. Ліквідаційна вартість – 2 000 грн. Строк корисного використання 6 років. Визначити суму амортизації нараховану кумулятивним методом на 4-му році експлуатації.

- а) 6 000;
- б) 1 260;

- в) 1 500;
- г) 3 000;
- г) 4 510.

72. Якщо основні засоби не відповідають критеріям визнання активом, то вони:

- а) списуються з балансу;
- б) дооцінюються;
- в) уцінюються;
- г) переводяться до складу інших необоротних активів;
- г) продаються.

73. Якщо підприємство проводить уцінку раніше, ніж дооцінки вартості основних засобів, то суму такої уцінки буде відображено:

- а) у складі статутного капіталу;
- б) у складі витрат поточного періоду;
- в) як прибутку звітного періоду;
- г) як використання додаткового капіталу;
- г) як використання резервного капіталу.

74. Первісна вартість виробничого устаткування – 120 000 грн. Строк його корисного використання – 6 років, амортизація нараховується за прямолінійним методом. Через 2 роки сума очікуваного відшкодування устаткування очікується в сумі 60 000 грн. Втрати від зменшення корисності устаткування, грн:

- а) 200 000;
- б) 180 000;
- в) 20 000;
- г) 60 000;
- г) 12 000.

75. Підприємство зазнало таких витрат:

- оплата послуг ріелтора – 3 000 грн;
- оплата вартості будинку – 600 000 (у т. ч. ПДВ);
- відрахування до пенсійного фонду – 5 000 грн;
- оплата нотаріальних послуг – 200 грн.

Чому дорівнює первісна вартість придбаного будинку?

- а) 608 200;
- б) 508 200;
- в) 505 200;
- г) 503 200;
- г) 50 000.

76. Підприємство придбало виробниче обладнання за 300 000 грн (у т. ч. ПДВ – 50 000 грн), крім того, витратило 4 000 грн на доставку і 2 000 грн на монтаж. Чому дорівнює первісна вартість цього обладнання?

- а) 25 6000;
- б) 250 000;
- в) 300 000;
- г) 306 000;
- г) 307 000.

Контрольні питання

1. Які матеріальні активи належать до основних засобів?
2. Які застосовуються методи нарахування амортизації основних засобів?
3. Що належать до операцій із поліпшення основних засобів?
4. Як організований аналітичний облік основних засобів?
5. Які використовуються первинні документи з обліку основних засобів?
6. Які види вартості основних засобів застосовуються в бухгалтерському обліку?
7. Які методи нарахування зносу інших матеріальних необоротних активів Ви знаєте?
8. Які типові кореспонденції використовуються при надходженні основних засобів?
9. Що відображається за дебетом рахунка 10 (11)?
10. Для чого призначений рахунок 15?
11. Як поєднуються поняття зносу та амортизації?
12. Яким П(С)БО регулюється ведення обліку основних засобів?

Проблемні питання

1. Що входить до складу первісної вартості необоротних активів при їх безоплатній передачі, при внесенні до статутного капіталу?
2. Як відображається в обліку обмін подібними активами, неподібними активами?
3. Як поєднується бухгалтерський облік основних засобів із податковим обліком основних засобів?
4. Які рахунки призначені для обліку нарахованого зносу та амортизації?
5. Які методи амортизації характеризують моральний знос основних засобів?

Вправи для кмітливих

1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		

Запитання: 1. Матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, строк корисного використання яких більше 1 року. 2. Субрахунок 101 називається ... 3. Субрахунок 105 називається ... 4. Субрахунок 111 називається ... 5. Придбані або створені основні засоби зараховуються на баланс підприємства за ... вартістю. 6. Вартість яка визначається як чиста сума яку підприємство розраховує отримати за об'єкт основного засобу в кінці періоду використання,

Тема 10. Облік основних засобів

що передбачається за вирахуванням очікуваних витрат за ліквідацію цього об'єкта. 7. Сума, за якою актив може бути обмінений при здійсненні угоди між компетентними, обізнаними, зацікавленими і незалежними сторонами – це вартість ... 8. Субрахунок 114 називається ... 9. Розрізняють знос фізичний і ... 10. Один із методів нарахування амортизації.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

1. Облік нематеріальних активів.
2. Облік інших необоротних активів.

Мета: вивчити нормативні документи з обліку нематеріальних активів; з'ясувати суть поняття “нематеріальні активи” підприємства, їх класифікацію, які джерела надходження нематеріальних активів на підприємство; розглянути документацію з оприбуткування нематеріальних активів на підприємство, розглянути синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів.

Завдання: навчити студентів складати первинні документи з оприбуткування й вибуття нематеріальних активів, нараховувати амортизацію, відобразити у бухгалтерських проведеннях типові операції з обліку руху нематеріальних активів і нарахуванню їхнього зносу.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Підприємство придбало нематеріальний актив, вартість якого становить 24 000 грн, у т. ч. ПДВ. При цьому встановлено термін корисного використання 5 років.

Застосовуючи прямолінійний метод нарахування амортизації, визначити річну та місячну суми амортизаційних відрахувань.

Вправа 2

Підприємство придбало програмне забезпечення “1С:Бухгалтерія” для потреб бухгалтерії на суму 3 400 грн, у т. ч. ПДВ. Термін корисного використання об'єкта складає – 5 років. Програми встановлював програміст фірми “Ентер”, який надав рахунок на суму 720 грн, у т. ч. ПДВ.

На підприємстві прийнято рішення про нарахування амортизації прямолінійним методом.

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити первісну вартість програмного забезпечення. Нарахувати амортизацію на об'єкт за перший рік використання.

Вправа 3

Підприємство реалізує нематеріальний актив, вартість продажу склала 3 200 грн, у т. ч. ПДВ.

За даними бухгалтерського обліку первісна вартість нематеріального активу складає 1 700 грн, сума нарахованої амортизації – 650 грн.

Кошти від покупців отримано на поточний рахунок підприємства.

Відобразити господарські операції в обліку. Визначити фінансовий результат від реалізації нематеріального активу.

Вправа 4

Підприємство, на умовах попередньої оплати, придбало програмне забезпечення для використання в дослідницьких цілях, вартість якого склала 1 800 грн, у т. ч. ПДВ. Наказом по підприємству встановлено термін використання програмного забезпечення – 2 роки. Дата вводу в експлуатацію – 21.09.20__ року. Програмний продукт було реалізовано 15.12.20__ року за договором купівлі-продажу на суму 2 000 грн.

Згідно з Наказом про облікову політику амортизація на програмне забезпечення нараховується прямолінійним методом.

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити фінансовий результат від реалізації програмного забезпечення.

Вправа 5

Підприємство безоплатно передало іншому підприємству нематеріальний актив, первісна вартість якого складає 4 000 грн, накопичена амортизація – 1 300 грн.

Відобразити операції в обліку постачальника і покупця нематеріального активу.

Вправа 6

Підприємство придбало програмне забезпечення “1С:Підприємство 8.1” для ведення бухгалтерського обліку. У зв’язку з цим було прийнято рішення про списання старої версії “1С:Підприємство 7.7”.

За даними бухгалтерського обліку, первісна вартість “1С:Підприємство 7.7” складала 3 800 грн. Сума накопиченої амортизації на момент списання 2 900 грн.

Відобразити господарські операції в кореспонденціях.

Вправа 7

Підприємством виконано розробку комп’ютерної програми. В процесі дослідження та розробки підприємство понесло наступні витрати:

- витрати на курси підвищення кваліфікації робітників, зайнятих розробкою програми – 3 500 грн, у т. ч. ПДВ;
- заробітна плата розробникам – 5 000 грн;
- нарахування на фонд заробітної плати розробників;
- витрати на державну реєстрацію авторських прав – 600 грн;
- сума амортизації комп’ютера, використаного для розробки – 210 грн;
- вартість використаних матеріалів (дисків) – 130 грн.

Відобразити господарські операції в кореспонденціях, визначити вартість розробленої комп’ютерної програми, провести розрахунки з кредиторами.

Тести

1. За П(С)БО 8 “Нематеріальні активи” – це...

- а) немонетарний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований;
- б) актив, який має матеріальну форму, може бути ідентифікований та утримується підприємством для використання протягом періоду менше 1 року;
- в) актив, який має матеріальну форму;
- г) актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований та утримується підприємством для використання протягом періоду більше 1 року чи операційного циклу для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам.

г) немає правильної відповіді

2. Що обліковується на рахунку 123?

- а) перевищення вартості придбаним покупцем підприємства над його справедливою вартістю;
- б) права на здійснення діяльності, використання економічних та інших привілеїв;
- в) зниження справедливої вартості над вартістю придбаним покупцем підприємства;
- г) перевищення справедливої вартості над вартістю придбаним покупцем підприємства;
- г) облік наявності прав на комерційні позначення (товарні знаки, торгові марки, фірмові назви тощо).

3. На субрахунку 121 відображаються?

- а) права на об'єкти промислової власності;
- б) облік наявності прав користування майном;
- в) облік наявності об'єктів права користування ресурсами природними середовища;
- г) облік наявності прав на товарні знаки, торгові марки, фірмові назви тощо;
- г) облік наявності прав на комерційне позначення.

4. Первісна вартість нематеріального активу, створеного підприємством, включає:

- а) прямі витрати на оплату праці;
- б) витрати на електроенергію;
- в) витрати на збут;
- г) витрати на рекламу та просування продукції на ринку;
- г) витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини.

5. Справедлива вартість активу — це:

- а) вартість придбання та доведення до стану, в якому актив придатний до використання;
- б) вартість, за якою може бути здійснений його обмін між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;
- в) залишкова вартість активу;
- г) теперішня вартість майбутніх надходжень від використання активу.
- г) правильної відповіді немає.

6. Актив, який може бути розпізнаний у ряді інших активів, мати свої, лише йому властиві, ознаки і характеристики, є:

- а) поточний актив;
- б) ідентифікований актив;
- в) необоротний актив;
- г) оборотний актив;
- г) правильної відповіді немає.

7. За основними принципами бухгалтерського обліку, пріоритетною оцінкою активів є:

- а) продажна вартість;
- б) поточна вартість;
- в) первісна вартість;
- г) пріоритетного способу оцінки не виділяється;
- г) справедлива вартість.

8. Патент на винахід, свідоцтво на корисну модель, патент на промисловий зразок, товарний знак підлягають:

- а) обов'язковій фіксації;
- б) обов'язковій державній реєстрації;
- в) обов'язковій реалізації;
- г) правильної відповіді немає;
- г) усі відповіді правильні.

9. Фактично внесений нематеріальний актив засновниками підприємства записується:

- а) Дт 12 Кт 13;
- б) Дт 12 Кт 46;
- в) Дт 12 Кт 423;
- г) Дт 12 Кт 424;
- г) Дт 46 Кт 12.

10. Відображено залишкову вартість нематеріального активу при їх реалізації:

- а) Дт 12 Кт 976;
- б) Дт 12 Кт 46;
- в) Дт 12 Кт 424;
- г) Дт 976 Кт 12;
- г) Дт 12 Кт 13.

11. Введено в експлуатацію нематеріальний актив:

- а) Дт 12 Кт 972;
- б) Дт 12 Кт 46;
- в) Дт 154 Кт 631;
- г) Дт 12 Кт 154;
- г) Дт 12 Кт 13.

12. Що не відображається за кредитом рахунка 12 "Нематеріальні активи"?

- а) вибуття нематеріальних активів;
- б) надходження об'єктів нематеріальних активів, їх дооцінка;
- в) уцінка нематеріальних активів;
- г) вибуття та уцінка нематеріальних активів;
- г) списання нематеріальних активів.

13. Якщо підприємством проведена переоцінка об'єктів групи нематеріальних активів, то надалі вони підлягають:

- а) щорічній переоцінці;
- б) щотижневій переоцінці;
- в) щомісячній переоцінці;
- г) щоденній переоцінці;
- г) щоквартальній переоцінці.

14. Де відображається сума уцінки залишкової вартості об'єкта нематеріальних активів?

- а) у складі витрат звітного періоду;
- б) у складі власного капіталу;
- в) у складі статутного капіталу;
- г) у складі додаткового капіталу;
- г) у складі резервного капіталу.

15. Фінансовий результат від вибуття нематеріальних активів визначається як:

- а) різниця між первісною вартістю і доходом від вибуття;
- б) добуток доходу і залишкової вартості;
- в) сума доходу від вибуття і залишковою вартістю;
- г) різниця між доходом від вибуття і залишковою вартістю;
- г) сума залишкової вартості і первісної.

16. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх використання, який підприємство визначило самостійно, але:

- а) не більше 6 років;
- б) не більше 20 років;
- в) не більше 25 років;
- г) не визначено законодавчо;
- г) не більше 10 років.

17. Група нематеріальних активів – це...

- а) сукупність різнотипних нематеріальних активів;
- б) сукупність однотипних за призначенням та умовами використання основних засобів;
- в) сукупність однотипних за призначенням та умовами використання нематеріальних активів;
- г) сукупність різнотипних нематеріальних активів;
- г) сукупність усіх активів на підприємстві.

18. Норми П(С)БО 8 “Нематеріальні активи” застосовуються:

- а) підприємствами всіх форм власності;
- б) підприємствами всіх форм власності, окрім бюджетних установ;
- в) у бюджетних установах;
- г) фізичними особами;
- г) лише фізичними особами.

19. До авторських прав належать:

- а) права на торговельні знаки;
- б) права користування майном;
- в) право на винаходи;
- г) право на літературні, художні, музичні твори;
- г) права на користування надрами.

20. Індекс переоцінки визначається:

- а) різницею між залишковою вартістю об'єкта, який переоцінюється, і його справедливою вартістю;
- б) діленням справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, на його залишкову вартість;
- в) різницею справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, і його залишкової вартості;
- г) множенням справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, на його залишкову вартість;
- г) сумою справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, і його залишкової вартості.

21. Методологічні засади умов визнання, оцінки та обліку нематеріальних активів визначені у...

- а) П(С)БО 8;
- б) П(С)БО 4;
- в) П(С)БО 14;
- г) П(С)БО 3;

г) П(С)БО 30.

22. Основою для зарахування на баланс об'єктів нематеріальних активів є:

- а) акт введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів;
- б) акт приймання-передачі;
- в) акт на виконанні роботи;
- г) накладна.
- г) відомість.

23. Що обліковується за дебетом рахунка 191 "Гудвіл при придбанні"?

- а) права на здійснення діяльності, використання економічних та інших привілеїв;
- б) облік наявності прав на товарні знаки, торгові марки, фірмові назви тощо;
- в) вартість гудвілу, що виникає при придбанні іншого підприємства;
- г) сума нарахованої амортизації гудвілу;
- г) сума списаного гудвілу.

24. Що відображається за дебетом рахунка 12 "Нематеріальні активи"?

- а) надходження об'єктів нематеріальних активів, їх дооцінка;
- б) вибуття та уцінка нематеріальних активів;
- в) вибуття нематеріальних активів;
- г) уцінка нематеріальних активів;
- г) списання нематеріальних активів.

25. Первісною вартістю безоплатно отриманих нематеріальних активів є:

- а) погоджена засновником підприємства (учасником) їх справедлива вартість;
- б) шляхом розподілу сплаченої суми пропорційно до справедливої вартості кожного з придбаних об'єктів;
- в) шляхом множенням сплаченої суми до справедливої вартості кожного з придбаних об'єктів;
- г) їх справедлива вартість на дату отримання;
- г) їх справедлива вартість на дату отримання, помножена на первісну вартість.

26. Де відображається сума дооцінки залишкової вартості об'єкта нематеріальних активів?

- а) у складі статутного капіталу;
- б) у складі резервного капіталу;
- в) у складі додаткового капіталу;
- г) у складі власного капіталу;
- г) у складі витрат звітного періоду.

27. Де відображається сума уцінки залишкової вартості об'єкта нематеріальних активів понад суми попередньо проведеної дооцінки?

- а) у складі статутного капіталу;
- б) у складі резервного капіталу;
- в) у складі додаткового капіталу;
- г) у складі власного капіталу;
- г) у складі витрат звітного періоду.

28. При вибутті об'єктів нематеріальних активів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта нематеріальних активів включають до складу:

- а) нерозподіленого прибутку з одночасним збільшенням додаткового капіталу;
- б) нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням додаткового капіталу;
- в) додаткового капіталу;
- г) статутного капіталу;
- г) власного капіталу.

29. Фінансовий результат від вибуття нематеріальних активів визначається як:

- а) добуток доходу і залишкової вартості;
- б) різниця між залишковою вартістю і доходом від вибуття;
- в) різниця між доходом від вибуття і залишковою вартістю;
- г) сума доходу від вибуття і залишковою вартістю;
- г) сума залишкової вартості і первісної.

30. Облік нематеріальних активів ведеться у журналі:

- а) 4 розділ 2;
- б) 4 розділ 3;
- в) 4 розділ 4;
- г) 5 розділ 1;
- г) 4 розділ 1.

31. У Примітках до фінансової звітності розкривається інформація про:

- а) залишкову вартість нематеріальних активів;
- б) умови дооцінки нематеріальних активів;
- в) наявність та рух нематеріальних активів;
- г) балансова вартість нематеріальних активів;
- г) дату переоцінки нематеріальних активів.

32. До первісної вартості придбаних нематеріальних активів включається:

- а) ціна придбання;
- б) торгові знижки;
- в) справедлива вартість;
- г) прямі податки;
- г) непрямі податки, які відшкодовуються підприємству.

33. При визначенні строку корисного використання за П(С)БО 8 необхідно врахувати:

- а) фізичний знос, що передбачається;
- б) очікувані дії конкурентів;
- в) строки корисного використання подібних активів;
- г) рівень витрат на обслуговування;
- г) стабільність галузі, в якій функціонує актив.

34. Аналітичний облік нематеріальних активів за субрахунком 121 ведеться в розрізі:

- а) об'єктів майна, місць зберігання;
- б) класифікації прав і матеріально-відповідальних осіб;
- в) видів природних ресурсів та матеріально-відповідальних осіб;
- г) матеріально-відповідальних осіб;
- г) класифікації прав.

35. У Журналі 4 відображається:

- а) вибуття нематеріальних активів внаслідок їх продажу, безоплатної передачі;
- б) сума нарахованої амортизації;
- в) сума зменшення зносу внаслідок збільшення корисної вартості;
- г) вартість негативного гудвілу, що виникає в результаті придбання;
- г) сума збільшення зносу внаслідок збільшення корисної вартості.

36. Група нематеріальних активів – це...

- а) сукупність однотипних за призначенням та умовами використання;
- б) сукупність різнотипних нематеріальних активів;
- в) сукупність різних за призначенням нематеріальних активів
- г) сукупність однотипних за призначенням та умовами використання основних засобів;
- г) сукупність усіх активів на підприємстві.

37. Рахунок 12 “Нематеріальні активи” за кредитом кореспондує з дебетом:

- а) 15;
- б) 31;
- в) 20;
- г) 42;
- г) 45.

38. Які з наведених субрахунків включає облік нематеріальних активів?

- а) 111 “Бібліотечні фонди”;
- б) 114 “Природні ресурси”;
- в) 121 “Права користування природними ресурсами”;
- г) 106 “Інструменти, прилади та інвентар”;
- г) 117 “Інші необоротні матеріальні активи”.

39. Немонетарні активи – це активи, які

- а) не мають матеріальної форми;
- б) мають матеріальну форму;
- в) можуть бути отримані у визначеній сумі коштів;
- г) не ідентифікуються;
- г) утримуються підприємством для використання менше 1 року.

40. Визнаються активом і підлягають відображенню у складі нематеріальних активів:

- а) витрати на дослідження об’єкта;
- б) витрати на розробку нематеріального активу;
- в) витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;
- г) витрати на рекламу та просування продукції на ринку;
- г) витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини.

41. П(С)БО 8 “Нематеріальні активи” не поширюється на:

- а) нематеріальні активи;
- б) права на комерційні позначення;
- в) гудвіл та операції з нематеріальними активами, особливості обліку яких визначаються іншими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- г) незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи;
- г) нематеріальні активи, отримані безоплатно.

42. Норми П(С)БО 8 “Нематеріальні активи” застосовуються:

- а) підприємствами всіх форм власності;
- б) підприємствами всіх форм власності, окрім бюджетних установ;
- в) юридичними особами;
- г) фізичними особами;
- г) лише фізичними особами.

43. Поняття “активний ринок” включає такі умови:

- а) предмети, що продаються та купуються на цьому ринку, є неоднорідними;
- б) предмети, що продаються та купуються на цьому ринку, є однорідними;
- в) у будь-який час не можна знайти зацікавлених продавців і покупців;
- г) у будь-який час не можна знайти зацікавлених продавців;
- г) інформація про ринкові ціни не є загальнодоступною.

44. ПрАТ “Піраміда” безоплатно отримало від ТзОВ “Альфа” програмне забезпечення для використання в управлінні підприємством. Справедлива вартість отриманого об’єкта нематеріальних активів була визначена в сумі 3 200 грн на дату його отримання. Відобразити операцію отримання на рахунках бухгалтерського обліку.

- а) Дт 154 Кт 424;
- б) Дт 424 Кт 154;
- в) Дт 12 Кт 424;
- г) Дт 154 Кт 685;
- г) Дт 104 Кт 424.

45. ПрАТ “Схід” придбало програму “1С:Бухгалтерія” вартістю 3 000 грн, у т. ч. ПДВ. Термін корисного використання програмного забезпечення – 4 роки. Річна сума амортизації програмного забезпечення, якщо її розрахувати за методом прямолінійного списання, складе:

- а) 635;
- б) 750;
- в) 625;
- г) 740;
- г) 125.

46. ПуАТ “Захід” придбало у ТзОВ “Дунай” програму “1С:Підприємство 8.1” вартістю 3 000 грн, у т. ч. ПДВ. Термін корисного використання програмного забезпечення – 4 роки. Амортизація нараховується методом прямолінійного списання. Балансова вартість нематеріального активу на кінець першого року складе:

- а) 1 900;
- б) 2 000;
- в) 1 875;
- г) 1 800;
- г) 1 870.

47. ПрАТ “Промінь” отримало від ПуАТ “Тор” патент на винахід в обмін на певний обсяг випуску акцій. Які будуть проведення з приводу отримання патенту?

- а) Дт 154 - Кт 46; Дт 124 - Кт 154;
- б) Дт 154 - Кт 377; Дт 124 - Кт 154;
- в) Дт 124 - Кт 377;
- г) Дт 124 - Кт 132;

д) Дт 12 - Кт 10.

48. Підприємство придбало програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку на комп'ютері за 5 000 грн. Через рік було куплено додатково ще 2 модулі за 1 000 грн, які розширили можливості програмного забезпечення. Якщо сума амортизації становила за перший рік використання 500 грн, то яка буде балансова вартість цього нематеріального активу на кінець року:

- а) 1 000;
- б) 4 500;
- в) 5 500;
- г) 6 500;
- г) 6 000?

49. Визначити індекс переоцінки, якщо справедлива вартість об'єкта 2 000 грн, а залишкова вартість 1 000 грн:

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4;
- г) 5.

50. Визначити справедливу вартість нематеріального активу, якщо залишкова вартість об'єкта становить 4 000 грн, а індекс переоцінки 1,25:

- а) 3 200;
- б) 3 500;
- в) 4 000;
- г) 4 500;
- г) 5 000.

51. Визначити залишкову вартість нематеріального активу, якщо справедлива вартість об'єкта становить 5 500 грн, а індекс переоцінки 0,5:

- а) 11 000 грн;
- б) 2 750 грн;
- в) 5 000 грн;
- г) 5 750 грн;
- г) 6 250 грн.

52. Визначити індекс переоцінки, якщо справедлива вартість земельної ділянки становить 3 250 грн, а залишкова вартість 4 500 грн:

- а) 0,56;
- б) 0,72;
- в) 1,38;
- г) 1,28;
- г) 0,28.

Контрольні питання

1. Пояснити сутність нематеріальних активів. Де відображається інформація про нематеріальні активи?

2. Що таке ідентифікований актив?
3. Чи можуть нематеріальні активи давати економічну вигоду? Якщо так, то яку?
4. Назвати групи нематеріальних активів.
5. Охарактеризувати права користування майном.
6. Що таке гудвіл?
7. За якою вартістю зараховуються на баланс придбані або створені нематеріальні активи?
8. Що не включається до первісної вартості нематеріального активу?
9. Охарактеризуйте підходи до визначення справедливої вартості нематеріальних активів у світовій практиці?
10. Які є способи визначення вартості гудвілу?
11. Назвати первинні документи, які складаються при зарахуванні на баланс об'єктів нематеріальних активів?
12. Які є джерела надходження нематеріальних активів на підприємство?
13. Внаслідок яких подій нематеріальні активи списуються з балансу підприємства?
14. За якою формулою визначається фінансовий результат від вибуття нематеріальних активів?
15. Як відображають в бухгалтерському обліку знос нематеріальних активів?

Проблемні питання

1. Чим відрізняється облік нематеріальних активів у вітчизняній та зарубіжній практиці?
2. Чому неідентифіковані активи не належать до нематеріальних активів?
3. Чому курсові різниці не включають до вартості нематеріальних активів?
4. Чи належать внутрішній гудвіл до нематеріальних активів?
5. Якими методами можна оцінити гудвіл?

Тема 12. Облік виробничих запасів

1. Суть виробничих запасів та їх класифікація.
2. Оцінка виробничих запасів.
3. Документальне оформлення обліку руху та наявності виробничих запасів.
4. Синтетичний облік руху виробничих запасів.
5. Оперативний контроль за наявністю і рухом матеріалів на складах підприємства та його зв'язок з бухгалтерією.
6. Інвентаризація виробничих запасів.

Мета: вивчити нормативні документи з обліку виробничих запасів; з'ясувати суть поняття “виробничі запаси” підприємства, їх класифікацію, які джерела надходження виробничих запасів на підприємство; розглянути документацію з оприбуткування виробничих запасів на підприємство; розглянути синтетичний і аналітичний облік виробничих запасів, звернути увагу на умови визнання запасів і первинної їхньої оцінки, а також методи оцінки запасів при їхньому вибутті.

Завдання: сформувати у студентів навички складання первинних облікових документів із оприбуткування й вибуття виробничих запасів, навчити відображати у бухгалтерських проведеннях типові операції з обліку руху виробничих запасів.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

У звітному періоді підприємство придбало у постачальника 800 л палива за ціною 8 грн, крім того ПДВ. Як внесок до статутного капіталу отримано 300 л за ціною 7,67 грн, крім того ПДВ.

За звітний період було використано дизпалива на потреби виробництва 350 л, для загальногосподарських потреб 140 л.

Залишок дизельного палива на початок періоду склав 20 л за ціною 6 грн за літр.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити за методом середньозваженої собівартості вартість використаного дизпалива.

Вправа 2

За звітний період підприємство придбало у постачальника запчастини – 120 шт. за ціною 130 грн, крім того ПДВ, від підзвітних осіб оприбутковано 100 шт. за ціною 110 грн, крім того ПДВ.

За звітний період було використано запчастин для потреб збуту 350 шт.

Залишок запчастин на початок періоду складав 150 шт. за ціною 100 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити ціну вибуття запчастин за методом ФІФО.

Вправа 3

У звітному періоді підприємство придбало у постачальника за договором купівлі – продажу матеріали – 280 кг за ціною 45 грн, крім того ПДВ, від підзвітної особи – 320 кг матеріалів за ціною 50 грн, крім того ПДВ.

За звітний період було використано матеріалів для виробництва 480 кг.

Залишок матеріалів на початок періоду складав 20 кг за ціною 40 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити за методом середньозваженої собівартості вартість використаних матеріалів.

Вправа 4

На початку звітнього періоду на підприємстві "АВС" залишилось 100 кг матеріалів ціною 5 грн. Протягом звітнього періоду підприємство "АВС" придбало матеріали:

- 01.12.20__ р. 60 кг ціною 7 грн/кг

- 05.12.20__ р. 230 кг ціною 7,4 грн/кг

- 10.12.20__ р. 150 кг ціною 8 грн/кг

У цьому ж звітньому періоді у виробництво відпущено матеріали в кількості 340 кг.

Провести оцінку за середньозваженою собівартістю відпущених у виробництво матеріалів у кількості 340 кг.

Вправа 5

На початку звітнього періоду на підприємстві залишилось 200 кг матеріалів за ціною 28 грн/кг. Протягом звітнього періоду підприємство придбало матеріали:

- 01.12.20__ р. 350 кг за ціною 35 грн/кг

- 05.12.20__ р. 420 кг за ціною 29 грн/кг

- 10.12.20__ р. 280 кг за ціною 22 грн/кг

Вибуло:

06.12.20__ р. 320 кг

11.12.20__ р. 290 кг

Визначити за методом ЛІФО собівартість запасів, відпущених у виробництво. Визначити залишок на кінець місяця.

Вправа 6

Оцінити вартість вибуття запасів на 29.11.20__ р., якщо відомо, що залишок матеріалів на складі на початок місяця – 190 шт. по 150 грн.

Протягом місяця відбувся такий рух матеріалів:

Надходження:

30. 11. 20__ р: 210 шт. по 120 грн.

02. 12. 20__ р: 150 шт. по 98 грн.

07. 02. 20__ р: 250 шт. по 110 грн.

12. 02. 20__ р: 230 шт. по 100 грн.

Вибуття:

04. 12. 20__ р: 350 шт.

13. 12. 20__ р: 400 шт.

Визначити вибуття матеріалів за методом ФІФО, визначити залишки матеріалів.

Вправа 7

Залишок товарів на початок місяця: 100 од. по 10 грн.

Надійшло товарів:

03. 10. – 300 од. по 15 грн.

08. 10. – 200 од. по 12 грн.

Тема 12. Облік виробничих запасів

15. 10. – 400 од. по 13 грн.

22. 10. – 350 од. по 16 грн.

Вибуло товарів:

05. 10. – 200 од.

10. 10. – 400 од.

24. 10. – 300 од.

Визначити вибуття товарів методом середньозваженої ціни, застосувавши постійну систему обліку.

Вправа 8

Оцінити вибуття запасів за звітний період, якщо відомо, що залишок запасів певного виду на складі на початок місяця – 150 шт. за ціною 180 грн

Протягом місяця відбувся такий рух запасів:

Надходження:

01.12. - 230 шт. за ціною 120 грн.

04.12. - 250 шт. за ціною 130 грн.

07.12. - 150 шт. за ціною 170 грн.

12.12. - 50 шт. за ціною 200 грн.

Вибуло:

08.12. - 600 шт.

14.12. - 200 шт.

При оцінці вибуття запасів застосувати метод ЛІФО.

Вправа 9

Оцінити вартість вибуття запасів методом ФІФО, якщо відомо, що залишок запасів на складі на початок місяця – 120 кг за ціною 22 грн.

Надходження:

02.12. - 90 кг. за ціною 30 грн.

04.12. - 170 кг. за ціною 27 грн.

05.12. - 100 кг. за ціною 24 грн.

Вибуття: 06.12. – 400 кг.

Вправа 10

Підприємство за договором купівлі-продажу придбало у квітні запчастини для автомобілів. Вартість запчастин за договором з постачальником складала 35 000 грн, у т. ч. ПДВ. Транспортні витрати на доставку запчастин сторонньою організацією склали 900 грн, крім того ПДВ. Сторонньою організацією були надані інформаційні послуги з пошуку запчастин на суму 560 грн, у т. ч. ПДВ. Витрати зі страхування ризиків доставки запчастин склали 300 грн. У звітному місяці було отримано безоплатно запчастини на суму 12 000 грн. Працівникам підприємства, за розвантаження запчастин нараховано заробітну плату на суму 2 100 грн.

У квітні для загальногосподарських потреб було використано запчастини на суму – 9 000 грн, а для збутових потреб на суму 2 800 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях. Визначити первісну вартість використаних запчастин та первісну вартість запчастин на кінець місяця, якщо на початок місяця первісна вартість запчастин складала 15 600 грн, купівельна вартість – 11 300 грн.

Вправа 11

Залишок цементу на початок звітнього періоду складав: 200 кг за ціною 6,40 грн за кг, 60 кг за ціною 6,70 грн за кг (без ПДВ).

У звітному періоді підприємство отримало від постачальників цемент 300 кг за ціною 7 грн за кг, крім того ПДВ. Від експедитора Р.О. Василенка оприбутковано на склад цемент 80 кг за ціною 6,90 грн за кг, крім того ПДВ. За перевезення цементу отримано рахунок від АТП на суму 200 грн, у т. ч. ПДВ. Цемент розвантажували працівники підприємства, яким була нарахована заробітна плата на суму 869 грн.

За звітний період використано цементу для виробничих потреб 280 кг, для адміністративних потреб – 310 кг.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити за методом ФІФО первісну вартість використаного цементу та первісну вартість цементу на кінець звітного періоду.

Вправа 12

У травні підприємство придбало матеріали у постачальника на суму 58 000 грн, у т. ч. ПДВ. Через підзвітних осіб отримано матеріали на суму 6 000 грн, у т. ч. ПДВ. Витрати на доставку сторонньою організацією склали 2 000 грн, у т. ч. ПДВ. Також у травні підприємство безоплатно отримало матеріали на суму 24 000 грн і як внесок до статутного капіталу на суму 7 200 грн. За розвантаження матеріалів працівникам нарахована заробітна плата – 3 000 грн. За місяць було реалізовано матеріалів на суму 64 200 грн, собівартість яких склала – 43 500 грн. Для виробництва продукції було використано матеріали на суму 23 800 грн. На початок місяця залишок матеріалів за первісною вартістю становив 17 400 грн, за купівельною вартістю – 14 980 грн.

Вказати кореспонденції рахунків. Визначити фінансовий результат від реалізації запасів та первісну вартість матеріалів на кінець місяця.

Вправа 13

У звітному періоді підприємство придбало у постачальника за договором купівлі-продажу дизельне паливо 500 л за ціною 11,90 грн за літр, крім того ПДВ. Через підзвітних осіб також було отримано підприємством дизельне паливо 180 л за ціною 11,78 грн за літр, крім того ПДВ. Як внесок до статутного капіталу отримано 40 л дизпалива ціною 11,88 грн за літр, крім того ПДВ.

За звітний період було використано дизпаливо на потреби виробництва 450 л, для загальногосподарських потреб 220 л.

Залишок дизельного палива на початок періоду складав 30 л за ціною 11,70 грн за літр, 20 літрів за ціною 11,75 грн за літр.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити за методом середньозваженої собівартості вартість використаного дизпалива та вартість палива на кінець звітного періоду.

Вправа 14

Оцінити вартість вибуття запасів на 27.12.20__ р., якщо відомо, що залишок запасів певного виду на складі на початок місяця – 300 шт. по 150 грн.

Протягом місяця відбувся такий рух запасів:

надходження	02.12	400 шт. по 100 грн
	03.12	350 шт. по 180 грн
	07.12	300 шт. по 140 грн
	20.12	500 шт. по 160 грн
вибуття	09.12	300 шт.
	25.12	450 шт.

Застосувати такі методи оцінки вибуття запасів: середньозваженої собівартості, ФІФО, ідентифікованої собівартості, використовуючи системи постійного і періодичного обліку.

Вправа 15

Підприємство реалізувало матеріали покупцям на суму 12 000 грн. Собівартість реалізованих запасів склала 9 000 грн.

Визначити фінансовий результат від реалізації запасів. Відобразити операції:

- а) на умовах оплати після відвантаження;
- б) на умовах передоплати.

Тести

1. Методичні завдання формування в бухгалтерському обліку інформації про виробничі запаси визначені:

- а) П(С)БО № 6;
- б) П(С)БО № 7;
- в) П(С)БО № 8;
- г) П(С)БО № 9;
- г) П(С)БО № 10.

2. Придбані або вироблені запаси зараховуються на баланс підприємства за:

- а) ринковою вартістю;
- б) справедливою вартістю;
- в) первісною вартістю;
- г) залишковою вартістю;
- г) будь-якою з названих вартостей.

3. Як обліковуються виробничі запаси в бухгалтерії підприємства:

- а) у натурально-вартісному виразі;
- б) у натурально-кількісному виразі;
- в) у вартісному виразі;
- г) у натурально-кількісному та вартісному виразі;
- г) правильної відповіді немає.

4. Облік запасних частин ведеться на субрахунку запасів:

- а) 201;
- б) 203;
- в) 207;
- г) 209;
- г) 205.

5. При оплаті рахунка-фактури постачальника на поставку матеріалів без попереднього отримання робиться проведення:

- а) Дт 201 – Кт 631;
- б) Дт 631 – Кт 311;
- в) Дт 371 – Кт 311;
- г) Дт 311 – Кт 201;
- г) правильної відповіді немає.

6. Первинною вартістю запасів, отриманих підприємством безоплатно, визнається їх:

- а) справедлива вартість;
- б) ліквідаційна вартість;
- в) балансова вартість;
- г) залишкова вартість;
- г) правильної відповіді немає.

7. Який варіант формування фактичної собівартості матеріалів на підприємствах є методологічно правильним:

- а) за вартістю матеріалів за цінами постачання з ПДВ;
- б) за цінами постачання без ПДВ;
- в) за цінами постачання з ПДВ і транспортні витрати з ПДВ;
- г) за вартості матеріалів за цінами постачання без ПДВ і транспортно-заготівельні витрати без ПДВ;
- г) правильної відповіді немає.

8. Сальдовий метод обліку запасів передбачає:

- а) ведення аналітичного обліку в картках і складання оборотних відомостей наприкінці звітного періоду;
- б) використання реєстрів аналітичного обліку карток складського обліку і перенесення залишку з кожного номенклатурного номера до відомості обліку залишків матеріалів на складі (без оборотів витрат і надходження виробничих запасів);
- в) групування первинних документів за номенклатурними номерами і занесення даних наприкінці місяця до оборотних відомостей;
- г) правильні відповіді а), в);
- г) правильної відповіді немає.

9. На нестачу матеріалів (понад норми природних втрат у дорозі), виявлену під час прийняття вантажів від транспортної організації складається запис:

- а) Дт 947 – Кт 631;
- б) Дт 947 – Кт 20;
- в) Дт 374 – Кт 947;
- г) Дт 374 – Кт 371;
- г) правильної відповіді немає.

10. Метод ідентифікованої собівартості передбачає:

- а) оцінку запасів із кожної одиниці, діленням сумарної вартості на сумарну кількість залишку запасів на початок періоду та одержаних за період запасів;
- б) оцінку запасів, що відпускаються для спеціальних замовлень і проектів;
- в) застосування підприємством середнього відсотка торгової націнки;
- г) застосуванні норм витрат на одиницю продукції (робіт, послуг), які встановлені підприємством з урахуванням нормативних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін;
- г) правильної відповіді немає.

11. При видачі палива в ковальський цех на технологічні потреби роблять запис:

- а) Дт 23 – Кт 201;
- б) Дт 91 – Кт 201;
- в) Дт 949 – Кт 203;
- г) Дт 23 – Кт 203;
- г) правильної відповіді немає.

12. Який строк дії доручення на отримання товарно-матеріальних цінностей зі складу іншого підприємства:

- а) не обмежений;
- б) залежить від місця одержання товарів;
- в) не менше 15 днів;
- г) до 10 днів;
- г) встановлюється підприємством самостійно.

13. Оцінка запасів за методом ФІФО базується на припущенні, що:

- а) запаси оцінюються шляхом ділення сумарної вартості їх за лишку на початок звітнього місяця й вартості одержаних протягом місяця запасів на сумарну кількість запасів на початок місяця і одержаних у звітному місяці запасів;
- б) запаси використовуються у послідовності, що є протилежною їх надходженню на підприємство;
- в) запаси використовуються в тій послідовності, в якій вони надходили на підприємство.
- г) запаси оцінюються шляхом застосування норм витрат на одиницю продукції (робіт, послуг), які встановлені підприємством з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін;
- г) запаси оцінюються шляхом застосування підприємствами середнього процента торгової націнки на товари.

14. Яким проведенням відображається ПДВ, що належить до повернення з бюджету (податковий кредит) при попередній оплаті постачальникам за сировину і матеріали:

- а) Дт 644 – Кт 631;
- б) Дт 641 – Кт 644;
- в) Дт 641 – Кт 311;
- г) Дт 441 – Кт 311;
- г) Дт 371 – Кт 311.

15. За якою вартістю оприбутковується сировина, що закуплена у пов'язаної фізичної особи:

- а) за ціною закупівлі без ПДВ;
- б) за ціною закупівлі без податку з доходів фізичних осіб;
- в) за ціною закупівлі без ПДВ та податку з доходів фізичних осіб;
- г) за фактичною ціною закупівлі, але не більше звичайної ціни;
- г) правильної відповіді немає.

16. Виявлена нестача палива на складі цеху № 2 у межах норм природного убутку відображається проведенням:

- а) Дт 203 – Кт 947;
- б) Дт 92 – Кт 375;
- в) Дт 91 – Кт 203;
- г) Дт 803 – Кт 203;
- г) Дт 23 – Кт 203.

17. Оцінка запасів за методом ЛІФО базується на припущенні, що:

- а) запаси оцінюються шляхом ділення сумарної вартості їх за лишку на початок звітнього місяця й вартості одержаних протягом місяця запасів на сумарну кількість запасів на початок місяця і одержаних у звітному місяці запасів;

- б) запаси використовуються у послідовності, що є протилежною їх надходженню на підприємство;
- в) запаси використовуються в тій послідовності, в якій вони надходили на підприємство;
- г) запаси оцінюються шляхом застосування норм витрат на одиницю продукції (робіт, послуг), які встановлені підприємством з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін;
- г) запаси оцінюються шляхом застосування підприємствами роздрібною торгівлі середнього процента торгової націнки на товари.

18. Матеріали, доставлені автотранспортом, прибуткуються на підставі:

- а) акту приймання-передачі;
- б) накладної на відпуск товарно-матеріальних цінностей;
- в) товарно-транспортної накладної;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) правильної відповіді немає.

19. На якому рахунку обліковуються «Виробничі запаси»?

- а) 15;
- б) 28;
- в) 10;
- г) 20;
- г) 30.

20. Для бухгалтерського обліку запасів використовують рахунки:

- а) 1-го класу;
- б) 2-го класу;
- в) 3-го класу;
- г) 6-го класу;
- г) 5-го класу.

21. До первісної вартості запасів не включається?

- а) сума ввізного мита;
- б) сума непрямих податків;
- в) відсотки за користування позиками на придбання запасів;
- г) правильні відповіді а) та б);
- г) немає правильних відповідей.

22. На рахунку 26 ведеться облік:

- а) каси;
- б) товарів;
- в) виробничих запасів;
- г) готової продукції;
- г) свій варіант відповіді.

23. Надходження запасів відображається за:

- а) Дт 20;
- б) Кт 20;
- в) Дт 10;
- г) Кт 10;
- г) Дт 23.

24. Вибуття запасів відображається за:

- а) Дт 22;
- б) Дт 20;
- в) Кт 15;
- г) Кт 20;
- г) Кт 22.

25. Облік товарів ведеться на рахунку:

- а) 15;
- б) 22;
- в) 26;
- г) 20;
- г) 28.

26. Дебетове сальдо за 23 рахунком – це:

- а) залишок незавершеного виробництва;
- б) залишок товарів на складі;
- в) залишки готової продукції;
- г) правильні відповіді а) та б);
- г) немає правильної відповіді.

27. Метод оцінки вибуття запасів, за якого передусім проводиться списання запасів, які придбані останніми, називається:

- а) ФІФО;
- б) середньозваженої собівартості;
- в) ідентифікаційний;
- г) ЛІФО;
- г) немає правильної відповіді.

28. Як правильно відобразити надходження запасів на підприємство?

- а) Дебет 20 “Виробничі запаси” – Кредит 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”;
- б) Дебет 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками” – Кредит 20 “Виробничі запаси”;
- в) Дебет 311 “Розрахунки в національній валюті” – Кредит 20 “Виробничі запаси”;
- г) Дебет 23 “Виробництво” – Кредит 28 “Товари”;
- г) Дебет 20 “Виробничі запаси” – Кредит 311 “Розрахунки в національній валюті”.

29. Як правильно відобразити списання на виробництво виробничих запасів?

- а) Дебет 20 “Виробничі запаси” – Кредит 23 “Виробництво”;
- б) Дебет 20 “Виробничі запаси” – Кредит 26 “Готова продукція”;
- в) Дебет 23 “Виробництво” – Кредит 20 “Виробничі запаси”;
- г) Дебет 26 “Готова продукція” – Кредит 20 “Виробничі запаси”.

30. Як визначається середній відсоток вартості транспортно-заготівельних витрат?

- а) $TЗВ \% = (Mп + Mн) / (TЗВп - TЗВн) \times 100 \%$;
- б) $TЗВ \% = (TЗВн - TЗВп) / (Mп + Mн) \times 100 \%$;
- в) $TЗВ \% = (TЗВп + TЗВн) * (Mп - Mн) \times 100 \%$;
- г) $TЗВ \% = (TЗВп + TЗВн) / (Mп + Mн) \times 100 \%$;

г) правильної відповіді немає.

31. Запаси визнаються активами, якщо:

- а) контролюються підприємством у результаті минулих подій;
- б) існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням;
- в) вартість запасів не може бути достовірно визначена;
- г) використовуються більше 1 року;
- г) правильної відповіді немає.

32. Фактична собівартість придбаних виробничих запасів включає:

- а) витрати на збут;
- б) адміністративні витрати;
- в) матеріальні витрати;
- г) транспортно-заготівельні витрати;
- г) витрати на оплату праці.

33. Надходження виробничих запасів на підприємство можливо такими шляхами:

- а) виготовлення власними силами;
- б) використання у невиробничій сфері;
- в) використання у виробничому процесі;
- г) внесення до статутного капіталу інших підприємств;
- г) правильної відповіді немає.

34. Матеріали, що надійшли на склад підприємства, приймаються на підставі:

- а) акту приймання-передачі;
- б) накладної на відпуск товарно-матеріальних цінностей;
- в) товарно-транспортної накладної;
- г) прибуткового ордера;
- г) приймального акту.

35. Вибуття виробничих запасів з підприємства відбувається таким чином:

- а) внесення до статутного капіталу;
- б) безоплатна передача юридичним або фізичним особам;
- в) вибуття в результаті стихійного лиха;
- г) виявлення браку у виробництві;
- г) усі відповіді правильні.

36. Які з перелічених витрат включаються до первісної вартості запасів:

- а) суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю);
- б) витрати на збут;
- в) відсотки за користування позиками;
- г) понаднормові втрати і недостачі запасів;
- г) суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які відшкодовуються підприємству.

37. За яким з наведених методів може здійснюватися оцінка запасів при вибутті:

- а) балансовим;
- б) середньозваженої собівартості;
- в) кумулятивним;

- г) податковим;
- г) правильної відповіді немає.

38. Який документ не належить до типових форм первинних облікових документів з обліку запасів:

- а) прибутковий ордер;
- б) платіжне доручення;
- в) лімітно-забірна картка;
- г) акт про приймання матеріалів;
- г) товаро-транспортна накладна.

39. Підприємство, згідно із власними потребами, може вести аналітичний облік малоцінних та швидкозношуваних предметів за:

- а) найменуванням, кількістю та ціною по місцях зберігання і матеріально-відповідальних особах;
- б) найменуванням;
- в) якістю, кількістю, вартістю;
- г) сумою, кількістю;
- г) видами.

40. Від ПуАТ “Металіст” надійшли запаси:

- цвяхи 120 кг по 1,50 грн за 1 кг;
- сталь круга 100 мм – 20 т по ціні 8500 грн за 1 т.

Вартість придбаних запасів становитиме:

- а) 170 000 грн;
- б) 170 180 грн;
- в) 180 000 грн;
- г) 170 190 грн;
- г) правильної відповіді немає.

41. Вихідні дані:

1. Залишок бензину на 1 лютого на складі № 3 складає 350 л.
2. У лютому на склад № 3 від постачальників надійшов бензин – 500 л.
3. У лютому відпущено зі складу № 3 на виробничі потреби бензин 200 л.

Залишок бензину на 1 березня становитиме:

- а) 350 л;
- б) 700 л;
- в) 200 л;
- г) 650 л;
- г) правильної відповіді немає.

42. ПрАТ “Зорепад” у звітному році мало такі показники витрат:

1. Купівля матеріалів – 42 000 грн.
2. Загальновиробничі витрати – 32 000 грн.
3. Адміністративні витрати – 7 600 грн.
4. Оплата праці робітників, що здійснювали розвантаження матеріалів – 23 600 грн.
5. Витрати на збут – 5 890 грн.

Залишки на рахунках матеріалів у звітному періоді склали:

- на початок періоду – 6 700 грн.
- на кінець періоду – 7 200 грн.

Визначте вартість витрачених на виробництво матеріалів.

- а) 97 100 грн;
- б) 65 100 грн;
- в) 41 500 грн;
- г) 54 990 грн;
- г) правильної відповіді немає.

43. Оприбутковано від ПрАТ “Шахтар-11” вугілля 50 т вартістю 80 грн за 1 т. Відображено ПК з ПДВ. Визначте вартість запасів із ПДВ.

- а) 4 000 грн;
- б) 4 800 грн;
- в) 800 грн;
- г) 5 000 грн;
- г) правильної відповіді немає.

44. Визначте залишок матеріалів на 01.11.20__ р. за середньозваженою собівартістю, враховуючи вихідні дані за:

Господарські операції за звітний період	Одиниця виміру, шт.	Ціна за одиницю, грн
Залишок матеріалів на 01.10. 20__ р.	200	3,00
04.10 надійшло від постачальників	100	3,20
06.10 відпущено в цех для виготовлення продукції	150	3,07
08.10 оприбутковано від постачальників	200	3,30
12.10 відпущено в цех для виготовлення продукції	300	3,17
10.10 оприбутковано від постачальників	120	3,37

- а) 627,1 грн;
- б) 3 395,9 грн;
- в) 572,9 грн;
- г) 1 984,4 грн;
- г) правильної відповіді немає.

45. Залишок матеріалів на 30 вересня 20__ року становив – 10 420 грн. За жовтень 20__ року:
1. ПрАТ “Спот” прийнято до оплати платіжні документи ПрАТ “Зоря” за отримані матеріали, в тому числі ПДВ – 24 620 грн.

2. Прийнято до оплати рахунок АТП – 898 за перевезення матеріалів, крім того ПДВ – 460 грн.

Визначте залишок матеріалів на 01.01.20__ року:

- а) 35 592 грн;
- б) 35 500 грн;
- в) 31 396,67 грн;
- г) 31 488,67 грн;
- г) правильної відповіді немає.

46. Підприємство у звітному році мало такі залишки на рахунках запасів:

1. Сировина й матеріали:

- на початок періоду – 12 900 грн;

- на кінець періоду – 13 610 грн;

Протягом року здійснено такі витрати:

Тема 12. Облік виробничих запасів

1. Придбання сировини й матеріалів на суму – 76 800 грн.
2. Транспортування сировини від постачальника на підприємство – 17 200 грн.
3. Витрати на оплату праці адмінперсоналу – 74 000 грн.
4. Витрати на реалізацію продукції – 34 240 грн.

Визначте вартість витрачених на виробництво матеріалів.

- а) 201 530 грн;
- б) 127 530 грн;
- в) 106 900 грн;
- г) 93 290 грн;
- г) 167 290 грн.

47. ПрАТ “Мрія” на 01.07.20__ р. мало такі залишки:

- бензин А-95 450 л за ціною 7,55 грн за 1 л.

08.07.20__ р. підприємство оприбуткувало бензин А-95 200 л за ціною 7,45 грн за 1 л, крім того ПДВ.

Визначити вартість бензину на 01.08.20__ р.

- а) 4 887,5;
- б) 5 185,5;
- в) 3 695,5;
- г) 1 788;
- г) правильної відповіді немає.

48. У квітні придбано 20 одиниць запасів по 35 грн, у травні – 15 по 27 грн, у червні – 30 по 29 грн. У липні було реалізовано 33 одиниці. Собівартість запасів на кінець липня за методом ФІФО становить:

- а) 972 грн;
- б) 924 грн;
- в) 1 024 грн;
- г) 1 274 грн;
- г) свій варіант відповіді.

49. У січні придбано 20 одиниць запасів по 35 грн, у лютому – 15 по 27 грн, у березні – 30 по 29 грн. У квітні було реалізовано 33 одиниці. Собівартість запасів на кінець квітня за методом ЛІФО становить:

- а) 972 грн;
- б) 924 грн;
- в) 1 024 грн;
- г) 1 274 грн;
- г) 869 грн.

50. У січні придбано 20 одиниць запасів по 35 грн, у лютому – 15 по 27 грн, у березні – 30 по 29 грн. У квітні було реалізовано 33 одиниці. Собівартість запасів на кінець квітня за методом середньозваженої собівартості становить:

- а) 972 грн;
- б) 924 грн;
- в) 1 024 грн;
- г) 1 274 грн;
- г) 869 грн.

51. Придбано запаси: у вересні – 50 одиниць по 2,50 грн, у жовтні – 50 одиниць по 3,00 грн, у листопаді – 50 одиниць по 2,70 грн. У грудні реалізовано 70 одиниць. Собівартість запасів на кінець грудня за методом ЛІФО становить:

- а) 225 грн;
- б) 215 грн;
- в) 219 грн;
- г) 235 грн;
- г) 240 грн.

52. Придбано запаси: у вересні – 50 одиниць по 2,50 грн, у жовтні – 50 одиниць по 3,00 грн, у листопаді – 50 одиниць по 2,70 грн. У грудні реалізовано 70 одиниць. Собівартість запасів на кінець грудня за методом ФІФО становить:

- а) 225 грн;
- б) 215 грн;
- в) 219 грн;
- г) 235 грн;
- г) 240 грн.

53. Придбано запаси: у вересні – 50 одиниць по 2,50 грн, у жовтні – 50 одиниць по 3,00 грн, у листопаді – 50 одиниць по 2,70 грн. У грудні реалізовано 70 одиниць. Собівартість запасів на кінець грудня за методом середньозваженої собівартості становить:

- а) 225,7 грн;
- б) 215,4 грн;
- в) 218,4 грн;
- г) 235 грн;
- г) 240 грн.

Контрольні питання

1. Які активи підприємства належать до виробничих запасів?
2. Що таке первісна вартість запасів?
3. Які методи оцінки вибуття запасів використовуються на підприємствах?
4. Які критерії віднесення запасів до малоцінних і швидкозношуваних предметів?
5. Що таке система періодичного і постійного обліку запасів?
6. Які облікові реєстри складаються під час проведення інвентаризації?
7. Як відображаються виробничі запаси у звітності?

Проблемні питання

1. Як оформляється безоплатне надходження виробничих запасів?
2. Що таке знецінення запасів і його відображення на рахунках обліку?
3. Чому на підприємствах укладається договір про матеріальну відповідальність за збереження запасів?
4. Особливості постійної і періодичної системи обліку виробничих запасів.
5. У чому полягає облік доручень?
6. Які методи оцінки виробничих запасів при вибутті у міжнародній практиці обліку і звітності?

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

1. Економічна сутність грошового обігу та розрахунків.
2. Документування касових операцій.
3. Відображення операцій з обліку готівки на рахунках бухгалтерського обліку.
4. Документування руху грошових коштів на рахунках у банках.
5. Синтетичний облік руху грошових коштів на рахунках у банку.
6. Облік розрахунків за товарними операціями.
7. Облік розрахунків за авансами виданими та з підзвітними особами.
8. Облік розрахунків за нарахованими доходами та за претензіями.
9. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків та з іншими дебіторами.

Мета: вивчити нормативну документацію, що регулює облік грошових коштів, первинні документи на приходні і видаткові операції, порядок їх оформлення і реєстрації, дотримання касової дисципліни, бухгалтерський облік касових операцій і контроль за його веденням, поточний контроль за цільовим витрачанням готівки і дотримання ліміту готівки в касі, склад і облік руху грошових документів, порядок проведення інвентаризації грошових коштів і грошових документів в касі, відображення її результатів в обліку, порядок відкриття поточного рахунку підприємства, документальне оформлення операцій на поточному рахунку.

Завдання: сформувати у студентів навички щодо оформлення первинних документів (прибутково-видаткові касові ордери), заповнення журналів реєстрації касових ордерів, ведення касового обліку і навчити здійснювати бухгалтерський контроль за веденням касової книги, складати Журнал 1 і відомості до нього

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи, визначити необхідні суми на підставі господарських операцій.

- 02.11. Надійшли кошти в касу підприємства в погашення раніше виставленої претензії – 250,00
- 06.11. Внесені на поточний рахунок суми, що перевищують встановлений ліміт залишку готівки в касі, – 200,00
- 08.11. Надійшла в касу виручка від продажу телевізорів – 5 000,00
- 11.11. Надійшли кошти від засновників на поточний рахунок як внесок до статутного капіталу – 2 500,00
- 12.11. Придбано за готівку бланк лімітованої чекової книжки – 12,00
- 14.11. Списано кошти з поточного рахунку на лімітовану чекову книжку – 1 350,00
- 14.11. Здана виручка інкасатору для передачі в банк – 5 000,00
- 15.11. Здано в банк понадлімітний залишок каси – ?

- 17.11. Зарахована на поточний рахунок виручка від інкасатора – ?
- 20.11. Проведені розрахунки чеком з ТзОВ “Криниця” – 1 210,00
- 24.11. Видана з каси безпроцентна позика на індивідуальне житлове будівництво – 100,00
- 29.11. Повернуто в касу робітником 50 % виданої раніше безпроцентної позики – ?

Визначити суму грошових коштів, яку проставить підприємство у статті балансу “Грошові кошти у національній валюті” на кінець звітного періоду, якщо залишок каси на початок звітного періоду становить 130,00 грн, а на поточному рахунку – 8 950,00 грн.

Вправа 2

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи, визначити необхідні суми на підставі господарських операцій.

- 01.11. З поточного рахунку перераховано страхові внески до Пенсійного фонду – 900,00
- 02.11. На поточний рахунок надійшла претензія, виставлена ПрАТ “Руна” – 2 500,00
- 03.11. Оприбутковано в касу виручку від реалізації товарів – 32 000,00
- 04.11. Згідно з чеком № 334455 отримано кошти на відрядження – 450,00
- 05.11. Отримано згідно з чеком № 556677 кошти на виплату заробітної плати – 5 020,00
- 08.11. Відкрито акредитив за рахунок коштів поточного рахунка для розрахунку з фірмою “Мандарин” за будівельні матеріали – 2 300,00
- 09.11. Здана виручка інкасатору для передачі в банк – ?
- 10.11. Внесені кошти на поточний рахунок як понадлімітний залишок каси – 300,00
- 15.11. Зарахована на поточний рахунок виручка від інкасатора – ?
- 19.11. Списано кошти з поточного рахунка на лімітовану чекову книжку – 1 450,00
- 23.11. Надано послуги рекламним агентством “РіО” при встановленні бігбордів, у тому числі ПДВ – 5 600,00
- 29.11. Перераховано рекламному агентству за послуги – ?

Визначити залишок коштів на поточному рахунку на кінець місяця, якщо залишок на початок становить 1 900 грн.

Вправа 3

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи, визначити необхідні суми на підставі господарських операцій.

- 10.12. У касу надійшла готівка для виплати заробітної плати – 2 000,00
- 11.12. Отримано на поточний рахунок короткострокову позичку банку – 3 500,00
- 12.12. Отримано в касу погашення дебіторської заборгованості покупців – 4 640,00
- 15.12. Виплачено заробітну плату робітникам основного виробництва – 1 800,00
- 16.12. Видано під звіт А. К. Мирончуку на господарські потреби – 300,00
- 17.12. Отриману дебіторську заборгованість здано на поточний рахунок – ?
- 18.12. Невиплачену заробітну плату здано до банку – ?
- 19.12. Придбані підзвітною особою запчастини, в тому числі ПДВ – 240,00
- 22.12. Оприбутковано надлишок підзвітних сум від А.К. Василенка – ?
- 23.12. Перераховано до бюджету ПДВ – 100,00
- 24.12. У касу надійшла сума збитку, виставлена винній особі – 2 800,00
- 25.12. Перерахували з поточного рахунка бази Волиньголовпостач за сировину і матеріали – 1 300,00

Визначити залишок готівки в касі на кінець місяця, якщо залишок на початок місяця з каси становить 100 грн.

Вправа 4

Відобразити в бухгалтерському обліку витрати, пов’язані службовим відрядженням у межах України, використовуючи такі вихідні дані:

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

- місто відрядження – Київ;
- мета відрядження – отримання та відвантаження ТМЦ;
- термін відрядження – ?
- дата та час виїзду – 08.11.20__ р. о 22 год. 55 хв.;
- дата і час приїзду – 16.11.20__ р. о 18 год. 15 хв.;
- вартість проїзду в один бік – 140 грн;
- вартість проживання у готелі за дні з одноразовим харчуванням – 2 900 грн, у т.

ч. ПДВ;

- добові – ?
- усього витрат на відрядження – ?

Витрати на службове відрядження списати на адміністративні витрати підприємства.

На основі наведених даних скласти звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт.

Вправа 5

Для придбання будівельних матеріалів підзвітній особі був виданий аванс на суму 1 200 грн. Будівельні матеріали були придбані та оприбутковані на склад на суму 3 100 грн, у т. ч. ПДВ. Наступного дня підзвітна особа представила авансовий звіт на 3 100 грн, який був затверджений керівником підприємства, а сума перевитрат виплачена з каси підприємства.

Відобразити господарські операції в обліку.

Вправа 6

Згідно з наказом по підприємству до м. Суми відправляється у відрядження працівник для виконання виробничого завдання. З каси підприємства працівнику видали 900 грн.

Працівник повернувся з відрядження та подав посвідчення про відрядження з відмітками приймаючої сторони та Звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт.

У посвідченні про відрядження зазначені наступні дані: вибув з м. Луцька 11.02.20__ р., прибув у м. Суми – 12.02.20__; вибув із м. Суми 17.02.20__ р., прибув у м. Луцьк – 18.02.20__ р.

Згідно з даними зазначеними у Звіті про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт, та у підтверджуючих документами вартість залізничних квитків складає 480 грн. (у т. ч. ПДВ), вартість проживання в готелі 3 600 грн. (у т. ч. ПДВ). У рахунку готелю вказано вартість трьох сніданків.

Відобразити операції в кореспонденціях, провести розрахунок з підзвітною особою.

Вправа 7

Визначте суму резерву за результатами аналізу дебіторської заборгованості підприємства на 31.12.20__ року, якщо для оцінки резерву сумнівних боргів підприємство використовує метод класифікації дебіторської заборгованості.

Вихідні дані:

Дебітори станом на 31.12.20__	Термін прострочення оплати					
	0	до одного кварталу	від одного кварталу до двох	від двох кварталів до трьох	від трьох кварталів до одного року	разом, тис. грн
Разом	1 300	1 500	200	300	100	3 400
Коефіцієнт сумнівності	-	0,05	0,2	0,3	0,4	x

Вправа 8

1. Заповнити звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт і посвідку про відрядження.
2. Заповнити відомість 3.2.

Вихідні дані:

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Номер документа	Сума, грн
1	07.01	Петренко В. І. здав у бухгалтерію звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт і документи: товарний чек № 12563 МП “Зоря” від 05.01.20XXр. на суму придбаних канцтоварів (у т. ч. ПДВ)	1	150,00
2	11.01	Ткаченко М. Г. подав звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт про відрядження разом з документами: <ul style="list-style-type: none"> - квитки на проїзд Луцьк – Львів (08.01.20XXр.) і Львів – Луцьк (10.01.20XXр.), (у т. ч. ПДВ); - рахунок готелю (у т. ч. ПДВ); - нараховані добові 	5	88,00 396,00 ?
3	15.01	Петрук О. І. здала в бухгалтерію звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт і документи: <ul style="list-style-type: none"> - товарний чек № 98 ПП Антонюк В. К. від 14.01.20XXр. на суму придбаних матеріалів (у т. ч. ПДВ): - лак (5 банок за ціною 12,00 грн) - клей (3 упаковки за ціною 11,40 грн) 	9	? ?
4	21.01	Кучерук Н. В. подав звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт про відрядження разом з документами: <ul style="list-style-type: none"> - квитки на проїзд Луцьк – Київ (14.01.20XXр.) і Київ – Луцьк (18.01.20XXр.), (у т. ч. ПДВ); - рахунок готелю (у т. ч. ПДВ); - касовий чек за телефонні розмови (у т. ч. ПДВ); - нараховані добові 	16	170,00 380,00 58,00 ?
5	31.01	Іванюк В. І. здав у бухгалтерію звіт про використання коштів, виданих на відрядження та під звіт з документами: <ul style="list-style-type: none"> - товарний чек № 2567 ДП “Майстер” від 30.01.20XXр. на суму придбаних матеріалів (у т. ч. ПДВ); - лак (10 банок за ціною 18,00 грн) - клей (20 упаковок за ціною 9,00 грн) 	20	? ?

Вправа 9

- Підприємство подало до свого банку заяву на купівлю 1000 \$ за курсом 8,48 грн. за 1 \$. Іноземна валюта потрібна підприємству для операційної діяльності підприємства. Комісійна винагорода банку за проведену операцію складає 130 грн. На дату надходження валюти НБУ було встановлено курс — 8,41 грн. за 1 \$. Відобразити операції в кореспонденціях.

Тести

1. Відображення дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів є дотриманням принципу...
 - а) повного висвітлення;
 - б) превалювання змісту над формою;
 - в) обачності;
 - г) послідовності;
 - г) історичної (фактичної) собівартості.

2. Придбання товарів через підзвітних осіб відображається бухгалтерським проведенням:
 - а) Дт 28 Кт 372;
 - б) Дт 372 Кт 28;
 - в) Дт 28 Кт 371;
 - г) Дт 377 Кт 28;
 - г) Дт 28 Кт 377.

3. Який із наведених звітів містить інформацію про зміни коштів підприємства?
 - а) звіт про рух грошових коштів;
 - б) звіт про фінансові результати;
 - в) звіт про власний капітал;
 - г) примітки до річної фінансової звітності;
 - г) жоден з наведених звітів.

4. Звіт підзвітної особи – це:
 - а) документ, який засвідчує використання підзвітною особою грошових коштів;
 - б) відривні аркуші касової книги разом з ПКО та ВКО;
 - в) належним чином оформлені грошові кошти;
 - г) документ, який засвідчує право підзвітної особи отримати матеріальні цінності;
 - г) жодна з наведених відповідей.

5. Грошові кошти в дорозі – це:
 - а) кошти в касі підприємства;
 - б) кошти на рахунках в установах банку;
 - в) кошти, винесені з каси підприємства для подальшого їх зарахування на поточні рахунки інших підприємств;
 - г) кошти, внесені в каси банків, ощадні каси або поштові відділення для подальшого їх зарахування на поточні рахунки або інші рахунки підприємства;
 - г) жодна з наведених відповідей.

6. Списано собівартість реалізованої іноземної валюти:
 - а) Дт 942 Кт 333;
 - б) Дт 942 Кт 312;
 - в) Дт 312 Кт 334;
 - г) Дт 334 Кт 942;
 - г) Дт 334 Кт 312.

7. Збільшення курсових різниць при погашенні дебіторської заборгованості покупців в іноземній валюті:

- а) Дт 362 Кт 744;
- б) Дт 714 Кт 791;
- в) Дт 362 Кт 714;
- г) Дт 714 Кт 372;
- г) Дт 744 Кт 377.

8. До еквівалентів грошових коштів входять висококваліфікаційні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів та:

- а) строк погашення яких не перевищує 5 місяців;
- б) строк погашення яких на дату балансу не більше 3-х місяців з дати придбання;
- в) початковий строк погашення яких не більше 3-х місяців;
- г) строк погашення яких не перевищує 1 місяця;
- г) строк погашення яких на дату балансу не більше 2-х місяців.

9. Виправлення помилок у касових та банківських документах:

- а) допускаються лише в кореспонденціях;
- б) допускаються в тексті;
- в) допускаються в арифметичних діях;
- г) не допускаються;
- г) жодна з наведених відповідей.

10. Звіт касира – це...

- а) сума грошових коштів у касі підприємства;
- б) сума грошових коштів, яку підприємство здає в банк для зарахування їх на рахунок;
- в) відривні аркуші касової книги разом із доданими до них ПКО та ВКО;
- г) належним чином оформлені відривні аркуші;
- г) жодна з наведених відповідей.

11. Для обліку касових операцій в національній валюті на підприємстві можуть бути:

- а) тільки 1 касова книга;
- б) 2 касові книги;
- в) немає касових книг;
- г) відривні аркуші касових книг;
- г) безліч касових книг.

12. Залишки коштів на рахунку 30 “Каса” відображаються в балансі:

- а) окремою статтею у розділі II Активу;
- б) у складі статті “Грошові кошти та їх еквіваленти” у розділі II Активу;
- в) у складі “Інші оборотні активи” у розділі II Активу;
- г) окремою статтею у розділі I Активу;
- г) жодна з наведених відповідей.

13. Згідно з П(С)БО 4 грошові кошти – це...

- а) готівка в касі підприємства;
- б) грошові кошти на рахунках в установі банку;
- в) кошти підприємства в акредитивах;
- г) готівка в касі підприємства, грошові кошти на рахунках в установі банку та депозити до запитання;

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

г) жодна з наведених відповідей.

14. Відшкодування витрат на відрядження за кордон відображається у кореспонденції:

- а) Дт 68 Кт 301;
- б) Дт 372 Кт 301;
- в) Дт 372 Кт 302;
- г) Дт 371 Кт 302;
- г) Дт 301 Кт 68.

15. Яким записом оформляється видача з каси підзвітній особі сум для придбання матеріалів?

- а) Дт 201 Кт 301;
- б) Дт 372 Кт 301;
- в) Дт 301 Кт 201;
- г) Дт 301 Кт 372;
- г) Дт 372 Кт 302.

16. Приймання готівки в касу підприємства оформляється:

- а) прибутковим касовим ордером;
- б) випискою з касової книги;
- в) видатковим касовим ордером;
- г) квитанцією про приймання грошей;
- г) відривним аркушем касової книги.

17. Яка кореспонденція рахунків складається при здійсненні операції з оплати з поточного рахунка постачальникам за попередньо отримані та оприбутковані матеріали?

- а) Дт 201 Кт 311;
- б) Дт 631 Кт 311;
- в) Дт 311 Кт 631;
- г) Дт 361 Кт 301;
- г) Дт 311 Кт 361;

18. Резерв сумнівних боргів створюється за:

- а) довгостроковою дебіторською заборгованістю;
- б) поточною дебіторською заборгованістю;
- в) довгостроковою та поточною дебіторською заборгованістю;
- г) кредиторською заборгованістю;
- г) поточними зобов'язаннями.

19. Яким бухгалтерським записом оформляється надходження безготівкових коштів за реалізовану покупцям сільськогосподарську продукцію?

- а) Дт 361 Кт 27;
- б) Дт 311 Кт 361;
- в) Дт 301 Кт 631;
- г) Дт 311 Кт 631;
- г) Дт 361 Кт 26.

20. Платіжні доручення дійсні з дня виписки протягом:

- а) 1 дня;
- б) 3 днів;

- в) 5 днів;
- г) 10 днів;
- г) 15 днів.

21. На підставі якого первинного документа оформляються касові операції з видачі грошових коштів?

- а) прибутковий касовий ордер;
- б) видатковий касовий ордер;
- в) чекова книжка;
- г) розрахунково-платіжна відомість;
- г) вексель.

22. В якому П(С)БО визначаються особливості обліку дебіторської заборгованості?

- а) П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”;
- б) П(С)БО 23 “Розкриття інформації щодо пов’язаних сторін”;
- в) П(С)БО 7 “Основні засоби”;
- г) П(С)БО 2 “Баланс”;
- г) П(С)БО) 9 “Запаси”.

23. Видача готівки з каси, не підтверджена розпискою отримувача, в залишок по касі не включається. Ця сума:

- а) вважається збитком та списується за рахунок прибутку підприємства;
- б) вважається нестачею;
- в) відшкодовується за рахунок касира;
- г) вважається витратами обігу та списується на витрати в межах встановлених норм;
- г) жодна з наведених відповідей.

24. Записи на синтетичному рахунку 301 “Каса” виконуються на основі:

- а) прибуткових касових ордерів;
- б) видаткових касових ордерів;
- в) касової книги;
- г) первинних документів із надходження і витрачання грошей;
- г) відривних листів касової книги і прикладених до них первинних документів.

25. Ліміт каси підприємству встановлюють:

- а) податкова інспекція;
- б) НБУ;
- в) комерційні банки, що обслуговують підприємство;
- г) самостійно розраховує підприємство;
- г) жодна з наведених відповідей.

26. В яких формах звітності відображають інформацію про дебіторську заборгованість?

- а) баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) звіт про власний капітал;
- г) звітність за сегментами.

27. За якими ознаками класифікують дебіторську заборгованість?

- а) за терміном погашення;

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

- б) за причинами виникнення;
- в) за належністю до фінансових активів;
- г) за замовником;
- г) правильні відповіді в) і г).

28. До грошових документів відносять:

- а) акції, облігації, сертифікати, тощо;
- б) накладні, доручення, вимоги;
- в) прибуткові та видаткові касові ордери;
- г) оплачені путівки в санаторії, пансіонати, будинки відпочинку;
- г) інші грошові документи.

29. Дебіторська заборгованість визнається активом, якщо:

- а) сума заборгованості може бути достовірно визначена;
- б) підприємство здійснює контроль за реалізованою продукцією;
- в) існує імовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод;
- г) правильні відповіді а) і в);
- г) жодна з наведених відповідей.

30. Яким проведенням в обліку відображається отримання доходу від реалізації товарів?

- а) Дт 36 Кт 702;
- б) Дт 702 Кт 36;
- в) Дт 702 Кт 641;
- г) Дт 641 Кт 702;
- г) Дт 90 Кт 28.

31. Підприємство реалізує готову продукцію покупцям. Якщо виручка від реалізації склала 3 000 грн (у т. ч. ПДВ), собівартість 2 600 грн, то підприємство матиме:

- а) прибуток 400 грн;
- б) збитки 100 грн;
- в) прибуток 100 грн;
- г) прибуток 1 000 грн;
- г) збиток 1 000 грн.

32. На кінець звітного періоду підприємство мало таку інформацію про дебіторську заборгованість: первісна вартість – 72 000 грн, резерв сумнівних боргів – 58 000 грн. У балансі підприємства чиста реалізаційна вартість складе:

- а) 14 000 грн;
- б) 130 000 грн;
- в) 72 000 грн;
- г) 14 000 грн;
- г) правильної відповіді немає.

33. Вихідні дані:

Залишок в касі на початок дня – 75 грн.

Отримано дохід від реалізації продукції покупцям – 36 000 грн.

Повернуто невикористані підзвітні суми – 90 грн.

Виплачено заробітну плату – 20 000 грн.

Погашено заборгованість перед постачальниками – 12 000 грн.

Перераховано з каси готівку на поточний рахунок – 4 000 грн.

Залишок на кінець дня становитиме:

- а) 90 грн;
- б) 255 грн;
- в) 165 грн;
- г) 15 грн;
- г) 75 грн.

34. Підприємство продало валюту в сумі 1 000 доларів. Курс НБУ на дату купівлі валюти – 8,3 грн/дол. Курс НБУ на дату продажу валюти – 8,4 грн/дол. Комісія банку – 65 грн. Визначити дохід підприємства від проведеної операції.

- а) 35 грн;
- б) 1 000 грн;
- в) 1 065 грн;
- г) 45 грн;
- г) 25 грн.

35. Яка кореспонденція рахунків складається при отриманні в касу з поточного рахунка готівки на господарські потреби обслуговуючих виробництв?

- а) Дебет “Загальновиробничі витрати” – Кредит “Розрахунки з підзвітними особами”;
- б) Дебет “Каса в національній валюті” – Кредит “Розрахунки з підзвітними особами”;
- в) Дебет “Каса в національній валюті” – Кредит “Поточний рахунок в національній валюті”;
- г) Дебет “Розрахунки з підзвітними особами” – Кредит “Поточний рахунок в національній валюті”;
- г) правильної відповіді немає.

36. Підприємство продало 15 столів за ціною 180 грн за шт., у т. ч. ПДВ. Фактична собівартість реалізованих столів – 2 000 грн. Підприємство матиме:

- а) прибуток 250 грн;
- б) прибуток 700 грн;
- в) прибуток 150 грн;
- г) збитки 250 грн;
- г) збитки 700 грн.

37. На кінець звітного періоду підприємство мало таку інформацію про дебіторську заборгованість: первісна вартість – 36 000 грн, резерв сумнівних боргів – 24 000 грн. У балансі підприємства чиста реалізаційна вартість складе:

- а) 12 000 грн;
- б) 36 000 грн;
- в) 24 000 грн;
- г) 60 000 грн;
- г) правильної відповіді немає.

38. Залишки на поточному рахунку підприємства на початок дня – 15 500 грн.

Перераховано кошти від покупців – 37 000 грн.

Видано кошти на оплату праці адмінперсоналу – 10 000 грн.

Перераховано кошти в касу на виплату дивідендів – 15 000 грн.

Залишок на кінець дня становитиме:

- а) 27 500 грн;
- б) 12 000 грн;
- в) 20 000 грн;

- г) 28 500 грн;
- г) 10 000 грн.

39. На валютному рахунку підприємства було 1 000 дол. Курс НБУ – 8,52 грн/дол. На останній робочий день звітного періоду – 8,48 грн/дол. Дохід від курсових різниць становитиме:

- а) 60 грн;
- б) 40 грн;
- в) 1 000 грн;
- г) 50 грн;
- г) 30 грн.

Контрольні питання

1. Назвіть первинні документи з обліку руху коштів у касі та на поточних рахунках у банку.
2. Як здійснюється відображення руху коштів у виписці банку?
3. Як організований облік відкритих акредитивів і чекових книжок на підприємстві?
4. Що таке ліміт каси і як він визначається?
5. Які первинні облікові документи використовуються при обліку товарної і нетоварної дебіторської заборгованості?
6. Які вимоги пред'являються при виплаті заробітної плати з виторгу з каси підприємства?
7. Що таке дебіторська й кредиторська заборгованість?
8. Які первинні документи застосовуються при обліку розрахунків із підзвітними особами?
9. Де в балансі відображаються грошові кошти?
10. Як проводяться розрахунки з підзвітними особами?

Проблемні питання

1. Порядок нарахування резерву сумнівних боргів?
2. Коли виникає заборгованість за відшкодуванням завданих збитків?
3. Як відображаються на рахунках бухгалтерського обліку розрахунки за нарахованими доходами?
4. Як здійснюються розрахунки за претензіями?
5. Що таке термін "строк позовної давності"?
6. Методи нарахування резерву сумнівних боргів.
7. Як відображаються кошти та дебіторська заборгованість у міжнародній практиці обліку та звітності?

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

1. Поняття фінансових інвестицій.
2. Характеристика поточних фінансових інвестицій.
3. Характеристика довгострокових фінансових інвестицій.

Мета: розглянути суть довгострокових і поточних інвестицій, їх склад та рух у результаті господарських операцій і відображення на рахунках бухгалтерського обліку.

Завдання: сформувати у студентів навички та вміння складати кореспонденції рахунків з обліку фінансових інвестицій.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Підприємство А викупило 45 % простих акцій підприємства Б за 500 тис. грн. За результатами року підприємство Б оголосило 320 тис. грн чистого прибутку, з якого 110 тис. грн виплатило підприємству А.

Відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 2

Підприємство “Марс” придбало за грошові кошти звичайні акції підприємства “Юпітер” – 200 шт. по 2,00 грн кожна та звичайні акції підприємства “Зоря” – 2000 шт. по 2,60 грн кожна. Послуги брокера склали 550 грн.

Підприємство “Марс” для придбання 200 облігацій підприємства “Комо” номіналом 150 грн з 20 % річних передало готову продукцію, балансова вартість – 9 000 грн, справедлива вартість – 16 000 грн.

Відобразити придбання поточних фінансових інвестицій у бухгалтерському обліку підприємства “Марс”.

Вправа 3

Підприємство “Колос” для придбання 1 000 акцій підприємства “Дніпро” передало в обмін акції власної емісії – 1 000 шт., номінал – 1,50 грн за акцію, ринкова вартість – 1,80 грн.

Підприємство “Колос” придбало за грошові кошти цінні папери підприємства “Світязь”:

- акції – 200 шт., номінал – 10 грн, ринкова вартість – 15 грн за одиницю.
- облігації – 100 шт., номінал – 100 грн, ринкова вартість – 101 грн за одиницю.

Підприємство “Колос” з метою придбання 100 облігацій підприємства “Світ” номіналом 100 грн з 10 % річних передало готову продукцію, балансова вартість – 7 000 грн, справедлива вартість – 15 000 грн.

Послуги брокера на фондовій біржі при цьому склали 1 200 грн.

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

Відобразити придбання поточних фінансових інвестицій у бухгалтерському обліку підприємства “Колос”.

Вправа 4

18 квітня ц. р. підприємство перерахувало аванс постачальнику під майбутню поставку паперу. 20 квітня підприємство отримало від постачальника папір на суму 6 700 грн, у т. ч. ПДВ.

23 квітня ц. р. підприємство отримало в касу цільове фінансування з бюджету на суму 5 600 грн та дивіденди від інших підприємств на суму 4 000 грн.

25 квітня ц. р. підприємство реалізувало готову продукцію покупцям на суму 26 000 грн. Собівартість реалізованої продукції склала 14 000 грн. Послуги, пов’язані з доставкою готової продукції до покупців, здійснювала стороння організація, вартість – 970 грн, у т. ч. ПДВ. 27 квітня ц. р. отримано на поточний рахунок дебіторську заборгованість покупців. 28 квітня ц. р. перераховано сторонній організації за надані послуги.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити фінансовий результат від реалізації готової продукції.

Вправа 5

1 січня 2006 року ТзОВ “Марс” придбало облигації ПрАТ “Меркурій” номінальною вартістю 100 000 грн за 110 500 грн. Номінальна ставка відсотка за облигацією – 12 % річних, а термін погашення настає через 4 роки. Виплата відсотків здійснюється раз на рік – 31 грудня.

Відобразити в обліку операції з придбання облигацій ТзОВ “Марс” та нарахування відсотків. Провести необхідні розрахунки.

Вправа 6

1 січня 2006 року ТзОВ “Світязь” придбало облигації ПрАТ “Перлина” номінальною вартістю 100 000 грн за 91 500 грн. Номінальна ставка відсотка за облигацією – 12 % річних, а термін погашення настає через 4 роки. Виплата відсотків здійснюється раз на рік – 31 грудня.

Відобразити в обліку операції з придбання облигацій ТзОВ “Світязь” та нарахування відсотків. Провести необхідні розрахунки.

Тести

1. Що таке довгострокова фінансова інвестиція?

- а) фінансові інвестиції терміном, що не перевищує одного року, які можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент;
- б) фінансові інвестиції на період понад один рік, а також усі інвестиції, що не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент;
- в) інвестиції терміном менше одного року (крім еквівалентів грошових коштів);
- г) інвестиції в асоційовані й дочірні підприємства, які придбані й утримуються для продажу протягом 12 місяців;
- г) засвідчують право власності підприємства на частку в статутному капіталі емітента корпоративних прав.

2. Поточні інвестиції можуть класифікуватися як еквіваленти, якщо вони:

- а) не конвертуються у відому суму грошових коштів;
- б) характеризуються значним ризиком зміни вартості;
- в) мають короткий строк погашення, наприклад три місяці;
- г) засвідчують право власності підприємства на частку в статутному капіталі емітента корпоративних прав;
- г) мають необмежений термін обігу.

3. Порядок обліку фінансових інвестицій і розкриття інформації про них у фінансовій звітності мають відповідати вимогам?

- а) Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 12;
- б) Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1;
- в) Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13;
- г) Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 19;
- г) Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30.

4. Справедлива вартість – це...

- а) собівартість фінансових інвестицій з урахуванням часткового їх списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії);
- б) фінансові інвестиції, які придбані й утримуються виключно для продажу протягом дванадцяти місяців від дати їх придбання;
- в) сума, за якою може бути здійснено обмін активу або оплати зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими й незалежними сторонами;
- г) фінансові інвестиції терміном, що не перевищує одного року, які можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент;
- г) сума поточних фінансових інвестицій, які на дату балансу відображаються за справедливою вартістю.

5. Асоційоване підприємство – це...

- а) підприємство, в якому інвестору належить блокувальний (понад 25 %) пакет акцій (голосів) і яке не є дочірнім або спільним підприємством інвестора;
- б) підприємство, в якому інвестору не належить пакет акцій голосів;
- в) підприємство, в якому інвестору належить (до 25 %) пакет акцій (голосів);
- г) підприємство, в якому інвестору належить блокувальний (менше 25 %) пакет акцій (голосів) і яке не є дочірнім або спільним підприємством інвестора;
- г) підприємство, в якому інвестору належить блокувальний (понад 25 %) пакет акцій (голосів) і яке є дочірнім.

6. Істотний вплив на діяльність асоційованого підприємства передбачає:

- а) участь головного підприємства в прийнятті рішень асоційованим підприємством;
- б) забезпечення інформацією, зовнішніх і внутрішніх користувачів;
- в) переважну участь у статутному капіталі дочірнього підприємства;
- г) інвестору право керівництва фінансовою й виробничою політикою підприємства;
- г) право призначення або заміни більшості членів ради директорів.

7. Іноземні фінансові інвестиції можуть здійснюватися:

- а) фізичними особами;
- б) юридичними особами та державою;
- в) фізичними і юридичними особами;
- г) державою;

г) усі відповіді правильні.

8. Емітент цінних паперів – це...

а) фізичні та юридичні особи, у т. ч. інституціональні інвестори (інвестиційні й пенсійні фонди, страхові компанії тощо), які мають вільні кошти і бажають вкласти їх у цінні папери з метою одержати певний дохід (відсотки) чи дочекатися зростання ринкової вартості цінних паперів;

б) юридичні особи, які від свого імені випускають цінні папери з метою залучення фінансових ресурсів для свого розвитку;

в) юридичні особи, які від чужого імені випускають цінні папери з метою залучення фінансових ресурсів для свого розвитку;

г) юридичні особи та фізичні особи, які спільно від свого імені випускають цінні папери з метою залучення фінансових ресурсів для свого розвитку;

г) юридичні особи, які від свого імені викупають цінні папери з метою залучення фінансових ресурсів для свого розвитку.

9. Метод участі в капіталі – це:

а) метод обліку інвестицій, згідно з яким балансова вартість інвестицій відповідно підвищується або знижується на суму збільшення або зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування;

б) метод обліку інвестицій, згідно з яким собівартість інвестицій відповідно знижується на суму збільшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування;

в) облік інвестицій, згідно з яким вартість інвестицій підвищується на суму зменшення частки власному капіталі об'єкта інвестування;

г) метод обліку інвестицій, з яким балансова вартість інвестицій відповідно підвищується або знижується на суму збільшення або зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування протягом 12 місяців;

г) метод обліку інвестицій, згідно з яким первісна вартість інвестицій відповідно підвищується або знижується на суму збільшення або зменшення частки інвестора.

10. Формування первісної вартості фінансових інвестицій залежить від:

а) справедливої вартості переданих активів;

б) способу їх придбання;

в) амортизованої собівартості;

г) витрат на їх придбання;

г) вартості цінних паперів.

11. Аналітичний облік цінних паперів ведеться за:

а) акціями вітчизняних АТ;

б) депозитними сертифікатами;

в) акціями іноземних АТ;

г) облігаціями;

г) усі відповіді правильні.

12. Нараховані відсотки за інвестиціями відображаються проведенням:

а) Дт 14 – Кт 746;

б) Дт 732 – Кт 792;

в) Дт 373 – Кт 732;

г) Дт 30,31 – Кт 373;

г) Дт 96 – Кт 141.

13. До цілей поточного фінансового інвестування підприємств належать...

- а) диверсифікація діяльності;
- б) створення холдингів;
- в) створення ліквідних резервів;
- г) рефінансування дебіторської заборгованості;
- г) формування стратегічних запасів сировини.

14. Якщо інвестицію придбано за вартістю, меншою за номінальну вартість, то вважається:

- а) придбана з премією;
- б) придбана з дисконтом;
- в) придбана зі знижкою;
- г) здійснено перевитрати;
- г) правильної відповіді немає.

15. Цінний папір, який, з одного боку, є фінансовою інвестицією, а з іншого – борговим зобов'язанням – це:?

- а) акція;
- б) вексель;
- в) облігація;
- г) інвестиційний сертифікат;
- г) своп.

16. Отримано відсотки за інвестиціями;

- а) Дт 14 – Кт 746;
- б) Дт 732 – Кт 792;
- в) Дт 373 – Кт 732;
- г) Дт 30,31 – Кт 373;
- г) Дт 96 – Кт 141.

17. Усі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент, визнаються як:

- а) довгострокові;
- б) поточні;
- в) реальні;
- г) майбутні;
- г) пайові.

18. Різниця між собівартістю та вартістю погашення фінансових інвестицій амортизується інвестором протягом періоду:

- а) не амортизується;
- б) з дати придбання;
- в) з дати придбання до погашення за методом ефективної ставки;
- г) з дати погашення;
- г) з дати реалізації.

19. Якщо придбання фінансових інвестицій здійснюється шляхом обміну на інші активи, то їх собівартість визначається за:

- а) справедливою вартістю цих активів;
- б) залишковою вартістю цих активів;
- в) первісною вартістю цих активів;
- г) чистою реалізаційною вартістю;

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

г) правильної відповіді немає.

20. Дооцінка інвестицій, облік яких ведеться за справедливою вартістю, відображається таким записом:

- а) Дт 14 – Кт 733;
- б) Дт 14 – Кт 72;
- в) Дт 14 – Кт 746;
- г) Дт 14 – Кт 42;
- г) Дт 14 – Кт 742.

21. Поточні фінансові інвестиції включають:

- а) еквівалент грошових коштів та інші поточні інвестиції;
- б) інвестиції, що утримуються до термінів їх погашення та інвестиції у спільну діяльність;
- в) еквівалент грошових коштів та інші фінансові інвестиції;
- г) інвестиції у спільну діяльність та інші поточні інвестиції;
- г) інвестиції, що утримуються до термінів їх погашення та інші поточні інвестиції.

22. Пайові фінансові інвестиції характеризуються такими ознаками:

- а) засвідчують право власності підприємства на частку в статутному капіталі емітента корпоративних прав;
- б) мають вигляд пайових цінних паперів (акцій) або внесків до статутного капіталу інших підприємств;
- в) мають необмежений термін обігу;
- г) утримуються підприємством для одержання доходу за рахунок дивідендів або придбані для перепродажу чи отримання доходу за рахунок зростання ринкової вартості інвестицій;
- г) усі відповіді правильні.

23. До боргових фінансових інвестицій відносять інвестиції, які:

- а) є борговими цінними паперами (облігаціями);
- б) мають боргову природу;
- в) мають установлений термін обігу;
- г) утримуються підприємством до їх погашення для одержання доходу у вигляді процентів або придбані для перепродажу й отримання доходу за рахунок зростання ринкової вартості інвестицій;
- г) усі відповіді правильні.

24. Збільшення (одержання) доходу від інвестицій в асоційовані підприємства, доходу від спільної діяльності, від інвестицій в дочірні підприємства відображається кореспонденцією:

- а) Дт 14 – Кт 70;
- б) Дт 14 – Кт 71;
- в) Дт 14 – Кт 72;
- г) Дт 14 – Кт 73;
- г) Дт 14 – Кт 74.

25. Придбання (надходження) еквівалентів грошових коштів та поточних фінансових інвестицій відображається кореспонденцією:

- а) Дт 14 – Кт 35;
- б) Дт 14 – Кт 70;
- в) Дт 37 – Кт 14;
- г) Дт 35 – Кт 14;
- г) Дт 14 – Кт 311.

Контрольні питання

1. Охарактеризуйте суть та значення фінансових інвестицій.
2. Наведіть види фінансових інвестицій.
3. Виділіть основні завдання обліку фінансових інвестицій.
4. Охарактеризуйте методи обліку фінансових інвестицій: за справедливою вартістю, амортизованою собівартістю, участі в капіталі.
5. Дайте характеристику обліку довгострокових фінансових інвестицій пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі.
6. Облік інвестицій непов'язаним сторонам.

Змістовий модуль 2
Облік власного капіталу та
зобов'язань

Тема 15. Облік власного капіталу

1. Сутність власного капіталу.
2. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу.
3. Облік пайового капіталу.
4. Облік додаткового капіталу.
5. Облік резервного капіталу.
6. Облік неоплаченого і вилученого капіталу.
7. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Мета: розглянути порядок формування зареєстрованого (пайового) капіталу підприємств і особливості його формування для підприємств різних організаційно-правових форм, а також питання оподатковування внесків учасників і засновників у статутний фонд, нарахування і виплати дивідендів засновникам і учасникам, виділення частки (паю) засновників при їхньому виході зі складу господарчого товариства.

Завдання: сформувати у студентів навички ведення обліку руху зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства, розрахунків із учасниками і засновниками, аналітичного обліку розрахунків з учасниками й засновниками підприємства, відображення в бухгалтерському обліку заявленого й неоплаченого зареєстрованого (пайового) капіталу, а також нарахування й виплати дивідендів учасникам і засновникам підприємства, навчити складати бухгалтерські проведення з формування і руху зареєстрованого (пайового) капіталу і розрахунків з учасниками й засновниками.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Засновники ТзОВ “Данко” — три фізичні особи. У березні 20__ року товариство вирішило збільшити розмір зареєстрованого капіталу на 80 000 грн, у зв'язку з чим внесли зміни до статуту. На зборах учасників погодили, що внески будуть здійснені у вигляді коштів (40 000 грн) — від першого засновника, а також комп'ютера (4 500 грн), принтера (1 800 грн), клавіатури та мишки до комп'ютера (вартість кожного об'єкта — 100 грн) та паливно-мастильних матеріалів (3 500 грн) — від другого, запасні частини (10 000 грн), автомобіль ГАЗ (20 000 грн) – від третього.

10 квітня 20__ року оприбутковано принтер, комп'ютер та клавіатуру й мишку до нього.

17 квітня — ПММ, запасні частини.

18 квітня – автомобіль ГАЗ.

20 квітня 10 000 грн надійшли на поточний рахунок у банк як внесок у зареєстрований капітал. Решту — 30 000 грн — отримують у травні 20__ року.

Відобразіть збільшення зареєстрованого капіталу у кореспонденціях рахунків за умови, що гранична вартість малоцінних необоротних активів на підприємстві — 1 000 грн.

Вправа 2

Оголошено зареєстрований (пайовий) капітал ТзОВ “Мрія” в сумі ? грн.

Музичук С. К. зробив внесок до зареєстрованого капіталу в сумі 8 500 грн у вигляді грошових коштів на поточний рахунок. Дубчук Д. К. зробив внесок до зареєстрованого капіталу у вигляді 3-х комп’ютерів за ціною 3 200 грн за одиницю. Прокопенко П. О. зробив внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства у вигляді комп’ютерної програми “1С:Бухгалтерія 8.2” в сумі 9 000 грн Смолярчук Л. К. зробив внесок у вигляді приміщення під офіс в сумі 25 000 грн Тарасенко Г. О. зробив внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства у вигляді обладнання для випікання хлібобулочних виробів на суму 348 000 грн.

За звітний період ТзОВ “Мрія” отримало чистий прибуток у розмірі 45 500 грн. З отриманого прибутку нараховані дивіденди учасникам (13 % від чистого прибутку), поповнено резервний капітал (5 %), поповнено розмір додаткового капіталу (6 %).

Після закінчення звітного періоду виплачено дивіденди учасникам.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити невідомі суми.

Вправа 3

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наведені нижче операції. Визначити частку кожного із власників (у %) в зареєстрованому капіталі ТзОВ “Альфа”.

Дані для виконання:

Оголошено зареєстрований (пайовий) капітал ТзОВ “Альфа” на суму ? грн.

Петренко П. О. вніс автомобіль до зареєстрованого (пайового) капіталу за ціною 4 600 грн.

Іванюк К. І. зробив внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу на суму 2 700 грн у вигляді готівки, що надійшла в касу.

ТзОВ “Адіс” внесло до зареєстрованого (пайового) капіталу ТзОВ “Альфа” 3 комп’ютери за ціною 2 000 грн за одиницю, 2 принтери за ціною 700 грн за одиницю та грошові кошти в сумі 10 000 грн.

Карпенко К. Л. зробила внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу у вигляді приміщення для офісу на суму 12 000 грн.

Вправа 4

За 20__ рік ПуАТ “Захід” отримало чистий прибуток на суму 300 000 грн. Розподілити одержаний за звітний період прибуток за такими напрямками та скласти кореспонденції:

нараховані дивіденди учасникам (23 %);

відраховано до резервного капіталу (5 %);

поповнено розмір зареєстрованого (пайового) капіталу (6 %);

поповнено додатковий капітал (3 %)

За підсумками 20__ року в січні 20__ року ПуАТ “Захід” нарахувало дивіденди своїм учасникам: Максимчуку В. В. у сумі (9 % від чистого прибутку) грн, Гавриленку Р. І. — (14 % від чистого прибутку). Прийнято рішення виплатити дивіденди в лютому 20__ року. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з нарахування та виплати дивідендів.

Вправа 5

За підсумками 20__ року в січні 20__ року ПрАТ “Прима” нарахувало дивіденди своїм учасникам: Доценку В. В. у сумі 3 000 грн, Гавриленку Р. І. — 4 500 грн (загальна сума нарахованих дивідендів склала 7 500 грн). Прийнято рішення виплатити дивіденди в лютому 20__ року. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з нарахування та виплати дивідендів.

Вправа 6

1 лютого 20__ року ПрАТ “Мить” уклало кредитний договір з банком “Перший” на суму 220 000 грн строком на 11 місяців. У заставу передано будівлю (клуб на балансі підприємства). Її експертна вартість 300 000 грн. За умовами договору відсотки за кредитом дорівнюють 24 % річних і сплачуються щомісяця.

Одноразова винагорода банку за обслуговування кредиту становить 1,5 % від суми кредиту. Кошти на рахунок підприємства надійшли того ж дня.

Відобразити ці господарські операції за лютий 20__ року у бухгалтерських кореспонденціях.

Вправа 7

При створенні підприємства засновники внесли до зареєстрованого (пайового) капіталу кошти в розмірі 60 % від розміру зареєстрованого зареєстрованого (пайового) капіталу, який становить 600 тис. грн. Протягом першого року функціонування підприємством були здійснені такі операції:

1. Придбано основні засоби на суму 90 тис. грн. На їх доставку та введення в експлуатацію витрачено 1 тис. грн.
 2. На купівлю товаро-матеріальних запасів витрачено 30 тис. грн.
 3. Придбано програмне забезпечення на суму 5 тис. грн.
 4. На умовах комерційного кредиту придбано устаткування на суму 20 тис. грн.
 5. Отримано банківський кредит у розмірі 50 тис. грн.
 6. Підприємству — партнеру по бізнесу — відвантажено товаро-матеріальні запаси на суму 8 тис. грн з домовленістю про оплату протягом року.
 7. Засновниками повністю погашено заборгованість за внесками до зареєстрованого (пайового) капіталу.
 8. Внесено до зареєстрованого (пайового) капіталу іншого підприємства 20 тис. грн.
 9. Погашено заборгованість з оплати устаткування, придбаного на умовах комерційного кредиту.
 10. Реалізовано основні засоби, балансова вартість яких становить 10 тис. грн. Нарахований знос – 5 600 грн. Виручка від реалізації основних засобів склала 15 тис. грн.
 11. Надійшла часткова оплата за відвантаженому партнеру по бізнесу товаро-матеріальні запаси в розмірі 5 тис. грн.
- Відобразити усі наведені вище операції в кореспонденціях.

Тести

1. Власний капітал – це...

- а) частина чистого прибутку, що не була розподілена між власниками;
- б) умовно постійний капітал, суму якого визначається в установчих документах;
- в) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;

- г) всі кошти підприємства на кінець звітного періоду;
- г) капітал, отриманий у процесі діяльності підприємства.

2. Сальдо на рахунку 40 “Зареєстрований (пайовий) капітал” акціонерного товариства повинне дорівнювати:

- а) сумарній вартості коштів, які належать до сплати учасниками за придбані ними акції товариства;
- б) сумарній номінальній вартості випущених акцій товариства;
- в) сумарній вартості активів товариства;
- г) сумарній вартості дивідендів товариства;
- г) усі відповіді правильні.

3. Сальдо рахунка 46 “Неоплачений капітал”:

- а) збільшує суму дебіторської заборгованості підприємства;
- б) вираховується при визначенні підсумкової суми власного капіталу підприємства;
- в) додається при визначенні суми власного капіталу підприємства;
- г) зменшує суму дебіторської заборгованості підприємства;
- г) немає правильної відповіді.

4. Розмір щорічних відрахувань до резервного капіталу в Україні визначається установчими документами товариства в розмірі не менше ніж:

- а) 25 % прибутку після сплати податку на прибуток;
- б) 10 % прибутку після сплати податку на прибуток;
- в) 5 % прибутку після сплати податку на прибуток;
- г) 15 % прибутку після сплати податку на прибуток;
- г) 2 % прибутку після сплати податку на прибуток.

5. Для нарахування дивідендів із простих акцій джерелом може бути:

- а) нерозподілений прибуток та резервний капітал;
- б) нерозподілений прибуток;
- в) резервний капітал;
- г) додатковий капітал;
- г) зареєстрований (пайовий) капітал.

6. В Україні право на отримання дивідендів мають особи, які є акціонерами даного товариства, на:

- а) дату прийняття рішення про виплату дивідендів;
- б) початок строку виплати дивідендів;
- в) останній календарний день року, за який нараховуються дивіденди;
- г) перший календарний день року, за який нараховуються дивіденди;
- г) немає правильної відповіді.

7. Сума зареєстрованого зареєстрованого (пайового) капіталу відображається записом:

- а) Дт 40 Кт 46;
- б) Дт 45 Кт 46;
- в) Дт 43 Кт 46;
- г) Дт 46 Кт 40;
- г) Дт 46 Кт 44.

8. Вилучений капітал відображає:

Тема 15. Облік власного капіталу

- а) фактичну собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників;
- б) суму заборгованості власників за внесками до зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства;
- в) суму прибутку, яка реінвестована у підприємство, або суму непокритого збитку;
- г) немає правильної відповіді;
- г) усі відповіді правильні.

9. Накопичений капітал – це...

- а) частина чистого прибутку, що не була розподілена між власниками;
- б) умовно постійний капітал, сума якого визначається в установчих документах;
- в) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
- г) капітал, отриманий не у процесі діяльності підприємства;
- г) капітал, отриманий у процесі діяльності підприємства.

10. Суму емісійного доходу відображається записом:

- а) Дт 46 Кт 421;
- б) Дт 45 Кт 421;
- в) Дт 421 Кт 46;
- г) Дт 42 Кт 45;
- г) немає правильної відповіді.

11. Для відображення в обліку непокритих збитків минулого року призначений рахунок ...

- а) 442;
- б) 443;
- в) 441;
- г) 46;
- г) 40.

12. Сума коштів резервного капіталу, використана на виплату дивідендів за привілейованими акціями, відображається записом:

- а) Дт 43 Кт 671;
- б) Дт 43 Кт 442;
- в) Дт 43 Кт 46;
- г) Дт 671 Кт 43;
- г) усі відповіді правильні.

13. Пайовий капітал – це ...

- а) сума пайових внесків членів спілок та інших підприємств, що передбачена установчими документами;
- б) умовно постійний капітал, сума якого визначається в установчих документах;
- в) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
- г) усі кошти підприємства на кінець звітного періоду;
- г) немає правильної відповіді.

14. Вартість власного капіталу можна вирахувати за формулою:

- а) власний капітал = активи підприємства – зобов'язання підприємства;
- б) власний капітал = активи підприємства – кредиторська заборгованість підприємства;
- в) власний капітал = активи підприємства – дебіторська заборгованість підприємства;
- г) власний капітал = зобов'язання підприємства – активи підприємства;

г) усі відповіді правильні.

15. Погашена заборгованість акціонерів за підпискою відображається записом:

- а) Дт 311 Кт 46;
- б) Дт 36 Кт 46;
- в) Дт 46 Кт 311;
- г) Дт 311 Кт 40;
- г) немає правильної відповіді.

16. Зменшення зареєстрованого (пайового) капіталу на номінальну вартість анульованих акцій відображається записом:

- а) Дт 40 Кт 451;
- б) Дт 45 Кт 46;
- в) Дт 43 Кт 46;
- г) Дт 46 Кт 40;
- г) Дт 46 Кт 44.

17. Сума збільшення зареєстрованого зареєстрованого (пайового) капіталу відображається записом:

- а) Дт 40 Кт 451;
- б) Дт 46 Кт 40;
- в) Дт 43 Кт 46;
- г) Дт 45 Кт 40;
- г) Дт 46 Кт 44.

18. Для відображення в обліку прибутку, використаного у звітному році призначений рахунок ...

- а) 442;
- б) 443;
- в) 441;
- г) 46;
- г) 40.

19. Використання прибутку у звітному періоді відображається записом:

- а) Дт 40 Кт 451;
- б) Дт 45 Кт 46;
- в) Дт 441 Кт 443;
- г) Дт 46 Кт 40;
- г) Дт 46 Кт 44.

20. Викуп повністю оплачених акцій в акціонерів відображається записом:

- а) Дт 472 Кт 451;
- б) Дт 451 Кт 672;
- в) Дт 441 Кт 443;
- г) Дт 46 Кт 40;
- г) Дт 46 Кт 44.

21. Акціонерне товариство реалізувало комп'ютер. Як ця господарська операція вплинула на зареєстрований (пайовий) капітал підприємства?

- а) зменшився на суму виручки;

Тема 15. Облік власного капіталу

- б) збільшився на суму виручки;
- в) залишився без змін;
- г) зменшився на суму виручки за винятком зносу;
- г) зменшився на суму первісної вартості комп'ютера.

22. Внески до зареєстрованого (пайового) капіталу іншого підприємства нематеріальними активами відображаються в обліку записом:

- а) Дт 40 Кт 12;
- б) Дт 14 Кт 12;
- в) Дт 15 Кт 12;
- г) Дт 12 Кт 14;
- г) правильної відповіді немає.

23. Передача об'єктів основних засобів як внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу іншого підприємства відображається проведенням:

- а) Дт 10 Кт 40;
- б) Дт 14 Кт 10;
- в) Дт 14 Кт 40;
- г) Дт 14 Кт 311;
- г) правильної відповіді немає.

24. У результаті якої господарської операції з основними засобами в акціонерному товаристві може бути збільшений зареєстрований (пайовий) капітал?

- а) при надходженні основних засобів на підприємство;
- б) при безкоштовному надходженні основних засобів;
- в) при надходженні основних засобів як внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу;
- г) при викупі акцій;
- г) величина зареєстрованого (пайового) капіталу в акціонерних товариствах, не пов'язана з рухом основних засобів.

25. Бухгалтерський запис Дебет 443 “Прибуток використаний у звітному періоді” — Кредит 40 “Зареєстрований (пайовий) капітал” означає:

- а) збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу за рахунок збільшення номінальної вартості акцій;
- б) надходження коштів як оплата зобов'язань із передплати на акції;
- в) збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу за рахунок прибутку підприємства;
- г) збільшення статутного фонду за рахунок реінвестування дивідендів;
- г) збільшення прибутку за рахунок зареєстрованого (пайового) капіталу.

26. Бухгалтерський запис Дебет 40 “Зареєстрований (пайовий) капітал” Кредит 451 “Вилучені акції” означає:

- а) зменшення зареєстрованого (пайового) капіталу за рахунок анулювання акцій;
- б) зменшення зареєстрованого (пайового) капіталу за рахунок зменшення номінальної вартості акцій;
- в) нараховані дивіденди за акціями;
- г) списаний зареєстрований (пайовий) капітал у сумі заборгованості учасникам;
- г) збільшення суми зареєстрованого (пайового) капіталу за рахунок вилучених акцій.

27. Бухгалтерський запис Дебет 443 “Прибуток використаний у звітному періоді” — Кредит 671 “Розрахунки за нарахованими дивідендами” означає:

- а) нарахування дивідендів акціонерам;
- б) виплату доходів акціонерам;
- в) заборгованість підприємства акціонерам після випуску акцій;
- г) заборгованість акціонерів із передплати на акції до реєстрації АТ;
- г) поповнення прибутку за рахунок дивідендів.

28. При поверненні внесків учаснику у зареєстрований (пайовий) капітал ним же внесеними основними засобами:

- а) нараховується податок з доходів фізичних осіб;
- б) нараховується ПДВ до бюджету;
- в) ніяких відрахувань та нарахувань не здійснюється;
- г) здійснюється відрахування в Пенсійний фонд;
- г) здійснюється утримання в Пенсійний фонд.

29. Підприємство видає учаснику, що виходить з товариства, частину накопиченого капіталу готовою продукцією. У такому разі зобов'язання з ПДВ:

- а) виникають;
- б) не виникають;
- в) виникають лише у разі видачі частини накопиченого капіталу товаром;
- г) виникають тільки у деяких ситуаціях;
- г) виникають на суму нестачі при інвентаризації.

30. У якому розділі пасиву балансу відображається власний капітал:

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4;
- г) 5.

31. При проведенні дооцінки основних засобів власний капітал підприємства:

- а) збільшується;
- б) зменшується;
- в) величина власного капіталу не змінюється;
- г) збільшується на величину 20 %;
- г) збільшується на суму 25 %.

32. Підприємство витратило на організацію вечора у зв'язку зі святом 8 березня 1 000 грн. У цьому разі виникають:

- а) інші витрати;
- б) валові витрати;
- в) витрати операційної діяльності та валові витрати;
- г) виробничі витрати;
- г) виробничі та валові витрати

33. Дохід при отриманні коштів цільового фінансування відображається:

- а) при отриманні коштів цільового фінансування;
- б) після повного використання коштів цільового фінансування за призначенням;
- в) одночасно з витратами у сумі витрат;
- г) після надходження виписки з банку;
- г) після надходження платіжного доручення.

34. Сума вилученого капіталу:

- а) виключається з величини власного капіталу;
- б) не виключається з величини власного капіталу;
- в) виключається з власного капіталу лише підчас прийняття рішення про зменшення величини зареєстрованого (пайового) капіталу;
- г) додається до нерозподіленого прибутку;
- ґ) віднімається від нерозподіленого прибутку.

35. Підприємство витратило на організацію вечора у зв'язку зі святом 8 березня 1 000 грн. У цьому разі виникають:

- а) тимчасові різниці з прибутку;
- б) постійні різниці з прибутку;
- в) не виникають ні тимчасові, ні постійні різниці з прибутку;
- г) правильної відповіді немає;
- ґ) а), б).

36. До розділу власний капітал у балансі не належить такий показник:

- а) зареєстрований (пайовий) капітал;
- б) додатковий капітал;
- в) резервний капітал;
- г) нерозподілений прибуток;
- ґ) забезпечення наступних витрат і платежів.

37. Яка із цих операцій змінює власний капітал:

- а) видано кошти під звіт;
- б) отримано кредит;
- в) видано кредит;
- г) оприбутковані від постачальників оборотні активи;
- ґ) оприбутковано безоплатно отриманий необоротний актив.

38. Залежно від джерела формування власний капітал можна поділити на:

- а) статутний та пайовий капітал;
- б) накопичений та вкладений капітал;
- в) вилучений та додатковий капітал;
- г) неоплачений капітал;
- ґ) резервний капітал.

39. Власний капітал відповідно до П(С)БО 2 “Баланс” не включає:

- а) зареєстрований (пайовий) капітал;
- б) пайовий капітал;
- в) вкладений капітал;
- г) неоплачений капітал;
- ґ) резервний капітал.

40. Накопичений капітал включає:

- а) нерозподілений прибуток, резервний капітал, інший додатковий капітал;
- б) резервний капітал та додатковий капітал;
- в) капітал від переоцінення;
- г) дарчий капітал, неоплачений капітал;

г) усі відповіді правильні.

41. До коригуючих показників власного капіталу підприємства належать:

- а) пайовий та додатковий капітал;
- б) зареєстрований (пайовий) капітал та нерозподілені прибутки;
- в) неоплачений та вилучений капітал;
- г) додатковий вкладений капітал;
- г) резервний та неоплачений капітал.

42. Облік вилученого капіталу здійснюється на рахунку 45 “Вилучений капітал” у випадках:

- а) викупу власних акцій у акціонерів для їх перепродажу;
- б) анулювання акцій;
- в) викупу акцій іншого товариства;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) усі відповіді правильні.

43. За ступенем фіксації власний капітал можна поділити на:

- а) додатково вкладений капітал та інший додатковий капітал;
- б) зареєстрований та незареєстрований капітал;
- в) власний та залучений капітал;
- г) пайовий та резервний капітал;
- г) усі відповіді правильні.

44. До підприємств, у яких частина власного капіталу формується у вигляді пайових внесків належать:

- а) підприємства споживчої кооперації;
- б) колективні сільськогосподарські підприємства;
- в) житлово-будівельні кооперативи;
- г) кредитні спілки;
- г) усі відповіді правильні.

45. Аналітичний облік резервного капіталу ведеться за:

- а) видами використання;
- б) видами та напрямками використання;
- в) типами та напрямками використання;
- г) суб'єктами використання;
- г) об'єктами використання.

46. Залежно від того, які акції дозволені до випуску, відрізняють:

- а) облік зареєстрованого (пайового) капіталу, сформованого шляхом випуску акцій з установленим номіналом;
- б) облік зареєстрованого (пайового) капіталу, сформованого шляхом випуску акцій без установленого номіналу;
- в) облік зареєстрованого (пайового) капіталу, як акцій в обігу;
- г) облік зареєстрованого (пайового) капіталу, як акцій, випущених та фактично розміщених;
- г) правильні відповіді а), б).

47. Які суми вилучаються із підсумку власного капіталу:

- а) зареєстрований (пайовий) капітал та нерозподілений прибуток;
- б) додатковий вкладений капітал;

- в) резервний та пайовий капітал;
- г) неоплачений та вилучений капітал;
- г) інший капітал.

48. Які суми включаються до власного капіталу із знаком “+”:

- а) непокриті збитки;
- б) зареєстрований (пайовий) капітал;
- в) неоплачений капітал;
- г) резервний капітал;
- г) правильні відповіді б), г).

49. Які з наведених умов не приведуть до збільшення власного капіталу:

- а) зменшення вилученого капіталу;
- б) зменшення непокритих збитків;
- в) зменшення додаткового капіталу;
- г) збільшення пайового капіталу;
- г) збільшення резервного капіталу.

50. Які з наведених умов приведуть до зменшення власного капіталу:

- а) зменшення неоплаченого капіталу;
- б) збільшення вилученого капіталу;
- в) збільшення нерозподіленого прибутку;
- г) збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу;
- г) збільшення нерозподілених прибутків.

51. Які із статей включаються до розділу власний капітал:

- а) резервний капітал;
- б) основні засоби;
- в) забезпечення виплат персоналу;
- г) інші забезпечення;
- г) довгострокові фінансові інвестиції.

52. Які із факторів вплинуть на величину власного капіталу:

- а) прибуток до оподаткування;
- б) видача грошей з каси;
- в) кредиторська заборгованість;
- г) дебіторська заборгованість;
- г) дооцінка активів.

53. Які з умов не приведуть до зміни власного капіталу, якщо припустити, що показники змінювались в однакових розмірах:

- а) збільшення вилученого і збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу;
- б) збільшення неоплаченого і збільшення нерозподілених прибутків;
- в) збільшення додаткового капіталу і зменшення пайового;
- г) збільшення резервного і зменшення додаткового капіталу;
- г) усі відповіді правильні.

54. Які з умов приведуть до зменшення власного капіталу, якщо припустити, що показники змінювались в однакових розмірах:

- а) збільшення вилученого капіталу і збільшення непокритих збитків;

- б) зменшення резервного і збільшення неоплаченого капіталу;
- в) збільшення непокритих збитків і зменшення додаткового капіталу;
- г) зменшення зареєстрованого (пайового) капіталу і зменшення неоплаченого капіталу;
- г) правильні відповіді а), б), в).

55. Які з умов призведуть до збільшення власного капіталу, якщо припустити, що показники змінюються в однакових розмірах:

- а) збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу і зменшення неоплаченого капіталу;
- б) збільшення пайового капіталу і зменшення зареєстрованого (пайового) капіталу;
- в) зменшення вилученого капіталу і збільшення резервного;
- г) зменшення неоплаченого і збільшення додаткового капіталу
- г) правильні відповіді а), в), г).

56. Що не може бути внеском до зареєстрованого (пайового) капіталу:

- а) грошові кошти;
- б) будівля;
- в) земельна ділянка;
- г) банківські кредити;
- г) матеріали.

57. Суми, фактично внесені засновниками (у сумі 280 000 грн) та передплатниками акцій ПуАТ “Експерт” (у сумі 217 500 грн) списані на зменшення їх заборгованості з формування власного капіталу ПуАТ “Експерт”. Списання сум, отриманих за підпискою на зменшення неоплаченого капіталу, відображається записом, грн:

- а) Дт 685 Кт 45 497 500;
- б) Дт 46 Кт 685 280 000;
- в) Дт 685 Кт 46 497 500;
- г) Дт 685 Кт 45 217 500;
- г) Дт 631 Кт 46 497 500.

58. Товариство з обмеженою відповідальністю “Імпекс”, приватне підприємство “Діброва” та ПрАТ “ЕЛБ” вирішили заснувати публічне акціонерне товариство “Салют”. Ними було зареєстровано інформацію про випуск акцій ПуАТ “Салют” та оголошено передплату терміном на 5 місяців на 200 000 акцій номінальною вартістю однієї акції 50 коп. з розміщенням акцій за номінальною вартістю.

Засновники сплатили належні їм акції повністю:

- товариство з обмеженою відповідальністю “Імпекс” як внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу внесло грошові кошти в національній валюті безготівковим розрахунком на суму 100 000 грн;
- приватне підприємство “Діброва” як внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу внесло сировину на суму 150 000 грн;
- ПрАТ “ЕЛБ” як внесок до зареєстрованого (пайового) капіталу внесло виробничі основні засоби на суму 250 000 грн.

Передплатниками акцій було визначено умову внесення на момент підписки 50 % вартості акцій грошовими коштами. За період передплати, крім акцій засновників, було передплачено 1 125 000 акцій. Розмір зареєстрованого зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства становить:

- а) 1 125 000 грн;
- б) 500 000 грн;
- в) 1 062 500 грн;

Тема 15. Облік власного капіталу

- г) 250 000 грн;
- г) 100 000 грн.

59. Загальними зборами ПуАТ “Титан” прийнято рішення про викуп акцій власного випуску в усіх акціонерів, які цього вимагатимуть, за ціною викупу 1,2 номінальної вартості зі сплатою грошовими коштами безготівковим розрахунком протягом 10 днів з моменту передачі акцій.

З акціонерами, які виявили бажання, були укладені угоди про викуп належних їм акцій в кількості 307 530 шт. загальною номінальною вартістю 153 765 грн та здійснено повний розрахунок. Визначити суму коштів, сплачених акціонерам.

- а) 153 765 грн;
- б) 307 530 грн;
- в) 184 518 грн;
- г) 176 000 грн;
- г) розрахувати неможливо.

60. Розмір дивідендів становить 50 000 грн, податок на дивіденди – 23 %. Відобразити нарахування податку на дивіденди:

- а) Дт 671 Кт 31 11 500 грн;
- б) Дт 671 Кт 641 11 500 грн;
- в) Дт 641 Кт 311 15 000 грн;
- г) Дт 671 Кт 641 50 000 грн;
- г) Дт 641 Кт 311 11 500 грн.

61. Передплатники акцій ПуАТ “Умань” своєчасно погасили заборгованість за передплачені акції (у сумі 507 500 грн) грошовими коштами безготівковим розрахунком. Ця операція буде відображена в обліку так:

- а) Дт 311 Кт 46 507 500 грн;
- б) Дт 46 Кт 311 507 500 грн;
- в) Дт 311 Кт 452 507 500 грн;
- г) Дт 46 Кт 33 507 500 грн;
- г) немає правильної відповіді.

62. Номінальна вартість акцій ПуАТ “Мир” становить 5 грн. За період передплати було придбано 357 563 акції. Передплатниками акцій було внесено на момент передплати грошові кошти в національній валюті за безготівковим розрахунком. Загальними зборами прийнято рішення про збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу на суму 2 000 000 грн. Розмір додатково внесеного капіталу, сформованого за передплатою становить:

- а) 357 563 грн;
- б) 1 787 815 грн;
- в) 2 000 000 грн;
- г) 1 000 000 грн;
- г) 350 000 грн.

63. ВАТ “Надія” додатково випустило 5 000 акцій номінальною вартістю 1 грн для обміну їх на облигації та зареєструвало збільшення зареєстрованого (пайового) капіталу. Сума збільшення зареєстрованого зареєстрованого (пайового) капіталу товариства відображається записом:

- а) Дт 46 Кт 40 5 000 грн;
- б) Дт 40 Кт 46 5 000 грн;

- в) Дт 46 Кт 421 5 000 грн;
- г) Дт 46 Кт 40 10 000 грн;
- г) Дт 46 Кт 421 10 000 грн.

64. Товариство з обмеженою відповідальністю «Імпекс», приватне підприємство «Діброва» та ПрАТ «ЕЛББ» вирішили заснувати публічне акціонерне товариство «Салют». Ними було зареєстровано інформацію про випуск акцій ПуАТ «Салют» та оголошено передплату терміном на 5 місяців на 200 000 акцій номінальною вартістю однієї акції 50 коп. з розміщенням акцій за номінальною вартістю.

Засновники сплатили належні їм акції повністю:

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Імпекс» як внесок до статутного фонду внесло грошові кошти в національній валюті безготівковим розрахунком на суму 100 000 грн;
- приватне підприємство «Діброва» як внесок до статутного фонду внесло сировину на суму 150 000 грн;
- ПрАТ «ЕЛББ» як внесок до статутного фонду внесло виробничі основні фонди на суму 250 000 грн.

Передплатниками акцій було визначено умову внесення на момент передплати 50 % вартості акцій грошовими коштами. За період підписки, крім акцій засновників, передплачено 1 125 000 акцій. Розмір неоплаченого капіталу ПуАТ «Салют» на момент реєстрації зареєстрованого (пайового) капіталу становив:

- а) 357 563 грн;
- б) 281 250 грн;
- в) 280 000 грн;
- г) 1 000 000 грн;
- г) 358 000 грн.

65. Загальними зборами ПуАТ «Меркс» прийнято рішення про грошову виплату дивідендів за підсумками 2009 року. В обігу перебували всі випущені товариством акції (2 005 000 шт.), з яких:

100 000 акцій – привілейовані з фіксованим дивідендом 0,5 грн на одну акцію.

Нерозподілений прибуток товариства після сплати податків на дату оголошення дивідендів становив 40 000 грн.

Нарахування дивідендів із привілейованих акцій за рахунок нерозподіленого прибутку відображається записом:

- а) Дт 441 Кт 443 100 000 грн;
- б) Дт 442 Кт 441 50 000 грн;
- в) Дт 441 Кт 443 40 000 грн;
- г) Дт 443 Кт 441 500 000 грн;
- г) Дт 442 Кт 441 40 000 грн.

66. Нерозподілений прибуток – 100. Зареєстрований (пайовий) капітал – 400. Забезпечення виплат персоналу – 50. Неоплачений капітал – 60. Обчислити суму власного капіталу.

- а) 440;
- б) 500;
- в) 550;
- г) 490;
- г) 400.

Тема 15. Облік власного капіталу

67. Прибуток до оподаткування – 400. Визначити, як зміниться прибуток на кінець звітного періоду, якщо ставка податку на прибуток 23 %.

- а) збільшиться на 92;
- б) зменшиться на 92;
- в) збільшиться на 400;
- г) зменшиться на 400;
- г) залишиться незмінним.

68. Визначити суму нерозподіленого прибутку, якщо дано на кінець періоду кредитове сальдо з 791 рахунка – 1 000, та дебетове сальдо з 792 рахунка – 100.

- а) 207;
- б) 900;
- в) 1 000;
- г) 693;
- г) 1 100.

69. Визначити суму власного капіталу, якщо неоплачений капітал – 100, вилучений капітал – 150, резервний капітал – 200, зареєстрований (пайовий) капітал – 300.

- а) 100;
- б) 250;
- в) 500;
- г) 750;
- г) 600.

70. Зареєстрований (пайовий) капітал – 500. Проведено дооцінку активів – 100. Нерозподілений прибуток зменшився на 300. На скільки зміниться власний капітал:

- а) зменшиться на 200;
- б) збільшиться на 200;
- в) зменшиться на 300;
- г) збільшиться на 300;
- г) зменшиться на 400.

71. Зареєстрований (пайовий) капітал – 400. Пайовий капітал – 300, додатковий капітал – 200, вилучений капітал – 200. Визначити величину власного капіталу.

- а) 1 100;
- б) 700;
- в) 900;
- г) 800;
- г) 1 000.

72. Прибуток до оподаткування – 800, нарахований податок на прибуток – 150. Зареєстрований (пайовий) капітал – 400. Визначити власний капітал.

- а) 1 050;
- б) 1 200;
- в) 1 000;
- г) 800;
- г) 400.

73. Оголошено зареєстрований (пайовий) капітал у розмірі 100 000 грн. (10 000 акцій за номінальною вартістю 10 грн). Викуплено акції власної емісії – 1 000 штук. Визначити величину власного капіталу після викупу акцій.

- а) 80 000;
- б) 110 000;
- в) 90 000;
- г) 10 0000;
- г) 95 000.

74. Зареєстрований (пайовий) капітал – 300, непокритий збиток – 20, вилучений капітал – 30, неоплачений капітал – 40. Визначити величину власного капіталу.

- а) 390;
- б) 250;
- в) 290;
- г) 210;
- г) 300.

75. Збиток на кінець періоду – 30. Зареєстрований (пайовий) капітал – 300, вилучений капітал – 50. Визначити величину власного капіталу.

- а) 220;
- б) 300;
- в) 320;
- г) 380;
- г) 280.

Контрольні питання

1. Що таке зареєстрований (пайовий) капітал підприємства?
2. Що таке корпоративні права?
3. На яких синтетичних рахунках ведеться облік формування й руху зареєстрованого (пайового) капіталу підприємства?
4. Як організований аналітичний облік розрахунків із засновниками підприємства?
5. Що таке резервний і додатковий капітал?
6. Які спільні і відмінні ознаки зареєстрованого і пайового капіталу?
7. Де фіксується зареєстрований (пайовий) капітал?
8. Внаслідок яких операцій формується додатковий і резервний капітал?
9. Як поділяються рахунки для обліку власного капіталу?
10. Де в звітності відображається власний капітал?

Проблемні питання

1. Що таке емісійний дохід?
2. Як формується вилучений капітал?
3. Як ведеться аналітичний облік неоплаченого і вилученого капіталу?
4. Що таке інший вкладений капітал?
5. Чому рахунок 40 є закритим рахунком? Відповідь обґрунтувати.
6. Особливості обліку і відображення в звітності власного капіталу згідно з М(С)БО.

Тема 16. Облік зобов'язань

1. Економічна сутність зобов'язань.
2. Облік розрахунків за довгостроковими кредитами банків.
3. Облік довгострокових зобов'язань з оренди.
4. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.
5. Облік розрахунків з іншими кредиторами.

Мета: вивчити основи законодавства в частині укладання договорів постачання, положення бухгалтерського обліку, що регулюють кредиторську заборгованість підприємства, аналітичний облік розрахунків з постачальниками і підрядниками, синтетичний облік розрахунків з постачальниками і підрядниками за отримані ТМЦ, виконані роботи капітального і некапітального характеру, аванси видані, взаєморозрахунки, порядок обліку сум ПДВ, облік внутрішньогосподарських розрахунків за поточними операціями.

Завдання: сформувати у студентів вміння оформляти первинну документацію за розрахунками із кредиторами, за кредитами і позиками, за внутрішньогосподарськими розрахунками, нараховувати податки й інші податкові платежі відповідно до чинного законодавства, складати кореспонденції і записувати їх до журналу 3, відомостей аналітичного обліку розрахунків.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

1 січня 20__ року підприємство одержало від банку позику у сумі 10 000 грн терміном на три місяці під 13 % річних. За кредитним договором відсотки за кредит нараховуються щомісяця, починаючи з дати отримання кредиту, і виплачуються щомісяця.

12 січня 20__ року підприємство реалізувало готову продукцію покупцям на суму 42 000,00 грн. Собівартість реалізованої продукції становить 16 000,00 грн.

За січень 20__ року нарахована заробітна плата апарату управління підприємством на суму 1 720,00 грн. Вартість послуг телефонного зв'язку за січень місяць 20__ року становить 160,00 грн (у т. ч. ПДВ).

5 лютого 20__ року перераховано в погашення заборгованості за послуги телефонного зв'язку. Кредит погашено в кінці терміну дії кредитного договору.

Визначити фінансовий результат підприємства за перший квартал 20__ року.

Вправа 2

Підприємство отримало в банку кредит 01.10.20__ року в розмірі 15 000 грн на п'ять років під 16 % річних. Відсотки за кредит нараховуються щомісяця.

13.11.20__ року підприємство реалізувало готову продукцію покупцям на суму 32 000,00 грн. Собівартість реалізації становить 19 000,00 грн.

За листопад 20__ року нарахована заробітна плата адміністративному персоналу на суму 2 500,00 грн. 10.12.20__ року отримано рахунок на 820,00 грн (у т. ч. ПДВ) від рекламного агентства за виготовлення рекламних листівок.

Заборгованість перед рекламним агентством погашена 15.12.20__ року повністю, а заборгованість покупців 21.12.20__ року частково на суму 10 000,00 грн. Наприкінці кварталу погашено відсотки за кредит.

Визначити фінансовий результат підприємства за четвертий квартал 20__ року.

Вправа 3

Визначити фінансовий результат, нарахувати та сплатити податок на додану вартість і податок на прибуток.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Отримано на поточний рахунок короткостроковий кредит банку в національній валюті	12 500
2	Отримано рахунок від постачальника ТзОВ “Зоря” за отримане для виробництва паливо, у т. ч. ПДВ	8 400
3	Видано короткостроковий вексель в погашення заборгованості перед ТзОВ “Зоря”	?
4	Переведено довгострокову заборгованість, до погашення якої залишилося менше 12 місяців, до розряду поточної	5 000
5	Одержано аванс від покупців під майбутню поставку готової продукції	12 000
6	Погашено коштами з поточного рахунка вексель, виданий ТзОВ “Зоря”	?
7	Відвантажено готову продукцію покупцям	12 000
8	Відображено фактичну собівартість реалізованої продукції	7 700
9	Закрито розрахунки з авансів	?

Вправа 4

Визначити фінансовий результат від реалізації продукції, нарахувати та сплатити податок на додану вартість і податок на прибуток, відобразити операції в кореспонденціях.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	На поточний рахунок підприємства зараховано довгострокову позику	12 000
2	Оприбутковано товар від ТзОВ “Світязь”, у т. ч. ПДВ	8 200
3	Використано частину кредитних коштів для розрахунків за отримані товари	6 000
4	На решту суми заборгованості видано короткостроковий вексель	?
5	Нараховано та сплачено відсотки з банківського кредиту наприкінці кварталу	340
6	Відвантажено готову продукцію покупцю ТзОВ “Корд”	22 000
7	Відображено собівартість реалізованої готової продукції	9 000
8	Надійшли кошти в погашення дебіторської заборгованості в касу	?
9	Здана виручка інкасатору для передачі в банк	?
10	Зарахована на поточний рахунок виручка від інкасатора	?

Вправа 5

1 лютого 20__ року ВАТ “Едем” уклало кредитний договір з банком “Кипарис” на суму 310 000 грн строком на 11 місяців. У заставу передано будівлю (клуб на балансі

підприємства). Її експертна вартість 340 000 грн. За умовами договору відсотки за кредитом дорівнюють 24 % річних і сплачуються щомісяця.

Одноразова винагорода банку за обслуговування кредиту становить 2 % від суми кредиту.

Кошти на рахунок підприємства надійшли того ж дня.

Відобразить господарські операції в обліку.

Тести

1. Методологічні вимоги до формування в бухгалтерському обліку фінансової звітності інформації про зобов'язання визначає:

- а) П(С)БО 1;
- б) П(С)БО 3;
- в) П(С)БО 11;
- г) П(С)БО 12;
- г) П(С)БО 6.

2. Які дві умови повинні бути дотримані для визнання зобов'язань:

- а) оцінка їх може бути достовірно визначена;
- б) існує ймовірність зменшення економічних вигод внаслідок їх погашення;
- в) оцінка їх може бути достовірно визначена; існує ймовірність зменшення економічних вигод внаслідок їх погашення;
- г) оцінка їх не може бути достовірно визначена; існує ймовірність збільшення економічних вигод внаслідок їх погашення;
- г) правильної відповіді немає.

3. З метою бухгалтерського обліку зобов'язання поділяються на:

- а) довгострокові;
- б) поточні;
- в) забезпечення;
- г) непередбачені;
- г) усі відповіді правильні.

4. До довгострокових зобов'язань належать:

- а) довгострокові кредити банків;
- б) відстрочені податкові зобов'язання;
- в) інші довгострокові зобов'язання;
- г) правильної відповіді немає;
- г) правильні відповіді: а), б), в).

5. Поточні зобов'язання включають:

- а) короткострокові кредити банків;
- б) короткострокові векселі видані;
- в) відстрочені податкові зобов'язання;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) правильні відповіді а), б), в).

6. Облік довгострокових кредитів банків у національній валюті ведеться на субрахунку:

- а) 601;
- б) 501;
- в) 602;
- г) 502;
- г) правильна відповідь відсутня.

7. Облік короткострокових кредитів банків в національній валюті ведеться на субрахунку:

- а) 601;
- б) 501;
- в) 602;
- г) 502;
- г) правильної відповіді немає.

8. Відповідно до П(С)БО 11 “Зобов’язання”, зобов’язання – це:

- а) заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до збільшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- б) заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- в) заборгованість підприємства, що виникає внаслідок майбутніх подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до збільшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди;
- г) заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій;
- г) правильної відповіді немає.

9. Поточні зобов’язання відображаються в балансі за:

- а) теперішньою вартістю;
- б) обліковою ціною;
- в) сумою погашення;
- г) майбутньою вартістю;
- г) правильна відповідь відсутня.

10. Процес організації обліку зобов’язань складається з:

- а) двох етапів;
- б) трьох етапів;
- в) чотирьох етапів;
- г) п’яти етапів;
- г) шести етапів.

11. Довгострокові зобов’язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за:

- а) теперішньою вартістю;
- б) обліковою ціною;
- в) сумою погашення;
- г) майбутньою вартістю;
- г) правильної відповіді немає.

12. Облік розрахунків з вітчизняними постачальниками ведеться на субрахунку:

- а) 621;

- б) 631;
- в) 632;
- г) 361;
- г) 633.

13. Отримання на поточний рахунок довгострокової позики відображається в обліку:

- а) Дт 301 Кт 501;
- б) Дт 311 Кт 601;
- в) Дт 311 Кт 501;
- г) Дт 501 Кт 301;
- г) Дт 601 Кт 311.

14. Оприбуткування матеріалів на склад від постачальників відображається в обліку:

- а) Дт 201 Кт 231;
- б) Дт 204 Кт 631;
- в) Дт 631 Кт 201;
- г) Дт 201 Кт 631;
- г) Дт 601 Кт 311.

15. Нарахування заробітної плати адміністративному персоналу відображається в обліку:

- а) Дт 231 Кт 661;
- б) Дт 91 Кт 661;
- в) Дт 93 Кт 661;
- г) Дт 92 Кт 661;
- г) Дт 92 Кт 662.

16. Погашення короткострокової позики відображається в обліку:

- а) Дт 301 Кт 501;
- б) Дт 311 Кт 601;
- в) Дт 311 Кт 501;
- г) Дт 501 Кт 301;
- г) Дт 601 Кт 311.

17. Довгострокові зобов'язання відображаються в балансі:

- а) в I розділі Пасиву;
- б) в II розділі Пасиву;
- в) в III розділі Пасиву;
- г) в IV розділі Пасиву;
- г) в V розділі Пасиву.

18. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги відображається в балансі:

- а) в I розділі Пасиву;
- б) в II розділі Пасиву;
- в) в III розділі Пасиву;
- г) в IV розділі Пасиву;
- г) в V розділі Пасиву.

19. Довгострокові зобов'язання – це:

- а) зобов'язання, які не виникають в ході нормального операційного циклу та будуть погашені після 12 місяців з дати балансу;

- б) зобов'язання, які мають бути погашені протягом поточного операційного циклу підприємства чи протягом року з дати складання балансу;
- в) зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу;
- г) зобов'язання з визначеною сумою або часом погашення на дату балансу;
- г) правильної відповіді немає.

20. Поточні зобов'язання – це:

- а) зобов'язання, які не виникають в ході нормального операційного циклу та будуть погашені після 12 місяців з дати балансу;
- б) зобов'язання, які мають бути погашені протягом поточного операційного циклу підприємства чи протягом року з дати складання балансу;
- в) зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу;
- г) зобов'язання з визначеною сумою або часом погашення на дату балансу;
- г) правильної відповіді немає.

21. Зобов'язання – це ...

- а) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок подій, що відбулися;
- б) збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів;
- в) сукупність реєстрів обліку;
- г) сукупність затверджених у встановленому порядку звітних форм;
- г) спосіб групування витрат і визначення собівартості.

22. Непередбачені зобов'язання підприємства відображаються за обліковою оцінкою на субрахунку:

- а) 042;
- б) 040;
- в) 041;
- г) 043;
- г) 044.

23. За визначенням в часі зобов'язання є:

- а) обмежені, безстрокові;
- б) прості, складні;
- в) договірні, позадоговірні;
- г) забезпечені, незабезпечені;
- г) правильної відповіді немає.

24. За способом погашення зобов'язання є:

- а) прості, складні;
- б) монетарні, немонетарні;
- в) забезпечені, незабезпечені;
- г) правильні відповіді а), в);
- г) правильної відповіді немає.

25. За терміном погашення зобов'язання:

- а) прості, складні;
- б) монетарні, немонетарні;
- в) довгострокові, короткострокові;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) правильної відповіді немає.

26. За можливістю оцінки забезпечення є:

- а) прості, складні;
- б) фактичні, оцінні, умовні;
- в) забезпечені, незабезпечені;
- г) правильні відповіді а), в);
- г) правильної відповіді немає.

27. Поточні зобов'язання погашаються за рахунок:

- а) поточних активів;
- б) облікової політики підприємства;
- в) довгострокових активів;
- г) правильні відповіді а), б), в);
- г) правильної відповіді немає.

28. Зобов'язання, на які нараховуються відсотки і повинні відображатися в розділі поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями, є:

- а) довгостроковими;
- б) поточними;
- в) сплаченими;
- г) правильні відповіді а), б), в);
- г) правильної відповіді немає.

29. Непередбачені зобов'язання відображаються на:

- а) балансових рахунках;
- б) позабалансових;
- в) на балансових і позабалансових;
- г) не відображаються;
- г) правильної відповіді немає.

30. У аналітичному обліку зобов'язання відображаються:

- а) у журналі 5;
- б) у журналі 3;
- в) у журналі 5А;
- г) правильні відповіді а), б), в);
- г) правильної відповіді немає.

31. Забезпечення можуть створюватися для віднесення витрат на:

- а) виплату відпусток працівникам;
- б) придбання сировини;
- в) доставку сировини;
- г) правильні відповіді а), б), в);
- г) правильної відповіді немає.

32. Отримано бюджетне фінансування для будівництва школи:

- а) Дт 311 Кт 48;
- б) Дт 48 Кт 311;
- в) Дт 15 Кт 48;
- г) Дт 30 Кт 48;
- г) правильної відповіді немає.

33. Відображено дохід від отримання активів у рахунок цільового фінансування:
- а) Дт 48 Кт 745
 - б) Дт 745 Кт 48
 - в) Дт 15 Кт 48
 - г) Дт 30 Кт 48
 - г) правильної відповіді немає.
34. Аналітичний облік зобов'язань ведеться:
- а) за видами кредитів та за кожним банком, який їх видав;
 - б) за термінами погашення;
 - в) за кожним боргом кожному окремому кредитору;
 - г) правильні відповіді а), б), в);
 - г) правильної відповіді немає.
35. Утримання із заробітної плати єдиного соціального внеску в обліку відображається:
- а) Дт 661 Кт 65;
 - б) Дт 231 Кт 661;
 - в) Дт 661 Кт 64;
 - г) Дт 92 Кт 65;
 - г) Дт 93 Кт 65.
36. III розділ Пасиву балансу “Довгострокові зобов'язання” включає:
- а) довгострокові кредити банків;
 - б) векселі видані;
 - в) поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
 - г) відстрочені податкові зобов'язання;
 - г) короткострокові кредити банків.
37. IV розділ Пасиву балансу “Поточні зобов'язання” включає:
- а) довгострокові кредити банків;
 - б) векселі видані;
 - в) поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
 - г) відстрочені податкові зобов'язання;
 - г) короткострокові кредити банків.
38. Забезпечення створюються для відшкодування таких операційних витрат на:
- а) виплату відпусток працівникам;
 - б) додаткове пенсійне забезпечення;
 - в) виконання гарантійних зобов'язань;
 - г) реструктуризацію;
 - г) усі відповіді правильні.
39. Завдання організації обліку зобов'язань:
- а) організація чіткого документування розрахунків за зобов'язаннями;
 - б) організація правильного, своєчасного нарахування податків і зборів;
 - в) організація звірки даних за зобов'язаннями аналітичного та синтетичного обліку;
 - г) фіктивне відображення інформації щодо зобов'язань у звітності;
 - г) правильні відповіді а), б), в).
40. Для отримання кредиту підприємство повинно надати такі документи:

- а) заяву на одержання кредиту;
б) заяву на переказ готівки;
в) податкову накладну;
г) анкету клієнта;
г) договір, рахунок-фактуру чи бізнес-план, під які береться кредит.
41. Кредиторську заборгованість доцільно класифікувати на дату, яка є вже простроченою у відрізках:
а) 1–15 днів;
б) 1–30 днів;
в) 30–60 днів;
г) 15–30 днів;
г) 60–90 днів.
42. На субрахунку 684 “Розрахунки за нарахованими відсотками” ведеться облік нарахованих відсотків за:
а) використання коштів або товарів, отриманих у кредит;
б) використання майна, отриманого в користування;
в) іншими операціями;
г) правильної відповіді немає;
г) правильні відповіді а), б), в).
43. Погашення зобов'язань може здійснюватися за допомогою:
а) сплати кредиторів грошових коштів;
б) відвантаження готової продукції, товарів або надання послуг у рахунок одержаного від покупця авансу;
в) переведення зобов'язань у корпоративні права, які належать кредитору;
г) заяви про відкриття рахунка;
г) правильні відповіді а), б), в).
44. Які існують зобов'язання за своєчасністю погашення:
а) прострочені зобов'язання;
б) непрострочені;
в) відстрочені;
г) пролонговані;
г) усі відповіді правильні.
45. Ознаки зобов'язань:
а) повинна відбутися певна подія, що спричинить зобов'язання;
б) зобов'язання можна врегулювати тільки за допомогою передання активу або послуги іншому суб'єктові;
в) зобов'язання має бути незаперечним;
г) правильні відповіді а), б), в);
г) зобов'язання не можна врегулювати тільки за допомогою передання активу.
46. За видами кредиторів зобов'язання виділяють:
а) зовнішні;
б) внутрішні;
в) пролонговані;
г) заборгованість перед банками;
г) правильні відповіді а), б), г).

47. За умовами виникнення зобов'язання виділяють:

- а) у зв'язку з одержанням товарів, робіт та послуг;
- б) у зв'язку з нарахуванням витрат;
- в) у зв'язку з випуском боргових ЦП;
- г) у зв'язку з контрактними зобов'язаннями;
- д) надані гарантії та забезпечення.

48. Залежно від підстави виникнення зобов'язання виділяють:

- а) забезпечені та незабезпечені;
- б) договірні та позадоговірні;
- в) безстрокові та строкові;
- г) обмежені у часі;
- д) складні та прості.

49. Чому дорівнюють довгострокові зобов'язання, якщо відомо, що довгострокові кредити банків становлять 30 000 грн, поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями – 10 000 грн, векселі видані – 15 000 грн:

- а) 45 000 грн;
- б) 40 000 грн;
- в) 30 000 грн;
- г) 25 000 грн;
- д) 55 000 грн.

50. Чому дорівнюють поточні зобов'язання, якщо відомо, що короткострокові кредити банків становлять 40 000 грн, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги – 63 000 грн, поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці – 27 000 грн, відстрочені податкові зобов'язання – 13 000 грн:

- а) 103 000 грн;
- б) 130 000 грн;
- в) 143 000 грн;
- г) 80 000 грн;
- д) 40 000 грн.

51. Підприємство 1 квітня 20__ року уклало з банком договір про довгострокову позику в сумі 100 000 грн терміном на 3 роки під 18 % річних. Скільки відсотків нараховано за користування кредитом за квартал:

- а) 1 500 грн;
- б) 3 000 грн;
- в) 3 500 грн;
- г) 4 500 грн;
- д) правильної відповіді немає.

52. Заробітна плата Вашука В. Г. становить 1 302,91 грн, утримання до фондів соціального страхування становить 46,91 грн, внески за страхування майна складають 10,31 грн. Чому дорівнює податок з доходів громадян?

- а) 180,2 грн;
- б) 135,5 грн;
- в) 77,8 грн;
- г) 98,6 грн;

г) 188,4 грн.

53. Оприбутковано на склад від постачальників метал – 35 кг за ціною 39 грн за кг, крім того ПДВ. Чому дорівнює сума ПДВ?

а) 227,5 грн;

б) 273 грн;

в) 474 грн;

г) 275 грн;

г) правильної відповіді немає.

54. Зараховано на поточний рахунок короткострокову позику банку в сумі 30 000 грн (позика взята на 1 рік під 26 % річних). Частково погашено 20 % короткострокової позики банку та суму відсотків за перший квартал:

а) 6 020 грн;

б) 1 956,5 грн;

в) 7 950 грн;

г) 6 000 грн;

г) 4 063,5 грн.

55. Нараховано рекламному агентству за послуги, пов'язані зі збутом продукції на суму 420 грн, у тому числі ПДВ. У бухгалтерському обліку ця операція відображається:

а) Дт 93 Кт 685 – 350 грн; Дт 641 Кт 685 – 70 грн;

б) Дт 92 Кт 685 – 350 грн; Дт 641 Кт 685 – 70 грн;

в) Дт 23 Кт 631 – 350 грн; Дт 641 Кт 631 – 70 грн;

г) Дт 93 Кт 685 – 350 грн; Дт 685 Кт 641 – 70 грн;

г) Дт 93 Кт 685 – 420 грн; Дт 641 Кт 685 – 84 грн.

56. Нарахування відсотків за короткостроковою позикою в бухгалтерському обліку відображається таким проведенням:

а) Дт 952 Кт 684;

б) Дт 684 Кт 952;

в) Дт 951 Кт 684;

г) Дт 952 Кт 685;

г) правильної відповіді немає.

Контрольні питання

1. Що таке зобов'язання, заборгованість?

2. Що є критерієм для виділення довгострокових і поточних зобов'язань?

3. Які документи підтверджують виникнення зобов'язань?

4. В яких документах відображається інформація про сплату зобов'язання?

5. Як оцінюються зобов'язання в балансі?

6. Де в балансі відображаються зобов'язання?

7. Для яких зобов'язань призначені позабалансові рахунки?

8. Який клас рахунків призначений для обліку поточних зобов'язань? Довгострокових зобов'язань?

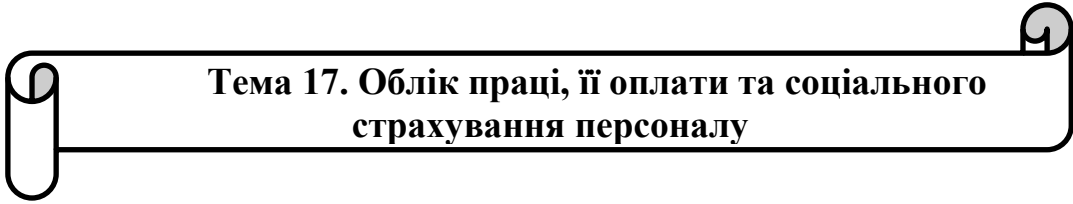
9. В яких облікових реєстрах відображаються зобов'язання?

10. Який склад поточних зобов'язань?

Проблемні питання

1. Що таке забезпечення?
2. Як відображається списання кредиторської заборгованості?
3. Де в звітності відображається списана кредиторська заборгованість?
4. Що таке поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями?
5. Як у міжнародній практиці обліку і звітності відображаються зобов'язання?

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

1. Організація оплати праці. Системи, форми та структура заробітної плати.
2. Документальне оформлення операцій з оплати праці.
3. Розрахунок заробітної плати за невідпрацьований час.
4. Утримання із заробітної плати.
5. Аналітичний і синтетичний облік заробітної плати.

Мета: розглянути нормативні документи з нарахування заробітної плати, структуру заробітної плати й форми оплати праці, організацію обліку робочого часу й обліку виробітку, первинні документи з обліку заробітної плати.

Завдання: сформувати у студентів навички і вміння нараховувати заробітну плату працівникам, звернути увагу на види утримань із заробітної плати працівників і їхні розміри, навчити складати типові бухгалтерські проведення з нарахування заробітної плати працівникам і її виплаті.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Визначити суму до видачі працівнику підприємства за місяць. Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Працівнику встановлено оклад в сумі 2 500 грн. За місяць працівник відпрацював 20 днів (норма тривалості робочого часу на місяць складає 20 днів).

Вправа 2

Визначити суму до видачі працівнику підприємства за місяць.

Працівнику підприємства встановлено оклад в сумі 3 200 грн. За місяць працівник відпрацював 18 днів (норма тривалості робочого часу на місяць складає 21 день).

За першу половину місяця працівнику видано аванс у сумі 1 580 грн.

Проведені розрахунки відобразити в кореспонденціях.

Вправа 3

Визначити суму до видачі працівнику підприємства за місяць.

Працівнику встановлено оклад в сумі 1 600 грн. За місяць працівник відпрацював 21 день (норма тривалості робочого часу на місяць складає 21 день).

За першу половину місяця працівнику видано аванс у сумі 700 грн.

Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Вправа 4

Тарасенко О. В. – бухгалтер підприємства “Світ” з окладом 2 560 грн.

У квітні 20__ року Тарасенко О. В. відпрацював 16 днів (норма тривалості робочого часу на квітень місяць 20__ р. складає __ день). Бухгалтер перебував у відпустці з 25 до 30 квітня 20__ року. За попередній календарний рік нарахована заробітна плата складає 17 350 грн.

За першу половину місяця видано Тарасенко О. В. аванс у сумі 950 грн. З заробітної плати працівника утримуються аліменти згідно з виконавчим листом на утримання однієї дитини.

Визначити суму до видачі Тарасенко О. В. за квітень.

Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Вправа 5

Визначити суму до виплати Максимчуку С. К. – робітнику основного виробництва за травень місяць 20__ року.

Максимчук С. К. за травень відпрацював 13 днів (8-годинний робочий день). Годинна тарифна ставка – 8,25 грн/год. У травні працівника було премійовано у розмірі 10 % від нарахованої заробітної плати.

За листком непрацездатності працівник перебував 6 днів. Нарахована заробітна плата за попередні шість місяців складає 12 800 грн, відпрацьовано – 126 днів. За першу половину місяця робітнику виплачено 600 грн. авансу.

Трудовий стаж працівника 3 роки 4 місяці.

Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Вправа 6

Визначити суму до видачі Собуцькому О. П. за квітень. Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Собуцький О. П. – директор підприємства “Апельсин” з окладом 3 900 грн. У квітні 20__ року Собуцький О. П. відпрацював 16 днів (норма тривалості робочого часу на квітень 20__ р. складає __ день). Директор перебував у відпустці з 23 до 30 квітня 20__ року. За попередній календарний рік нарахована заробітна плата складає 32 300 грн.

За першу половину місяця Собуцькому О. П. видано аванс у сумі 1 800 грн. Із заробітної плати працівника утримуються аліменти згідно з виконавчим листом на утримання трьох дітей.

Вправа 7

Відобразити розрахунки в кореспонденціях. Визначити суму до виплати Пінчуку Д. М. – робітнику відділу збуту за травень 20__ року.

Пінчук Д. М. за травень місяць відпрацював 17 днів (8-годинний робочий день). Годинна тарифна ставка – 9,45 грн/год. У травні працівника було премійовано у розмірі 30 % від нарахованої заробітної плати.

За листком непрацездатності працівник перебував 8 днів. Нарахована заробітна плата за попередні шість місяців складає 12 900 грн, відпрацьовано 124 дні. За першу половину місяця робітнику виплачено 700 грн авансу.

Трудовий стаж працівника 6 років 10 місяців.

Вправа 8

Визначити суму заробітної плати, яку отримає слюсар підприємства Бондар О. В. за квітень 20__ року.

У квітні Бондар О. В. відпрацював 21 день (норма тривалості робочого часу у квітні 20__ р. становить __ день). Оклад працівника – 1 600 грн. За першу половину місяця йому

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

виплачено 700 грн. Бондар О. В. є платником згідно з виконавчими листами на утримання 3-х дітей.

Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Вправа 9

Визначити суму до видачі Іващуку Т. В. за квітень. Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Іващук Т. В. – робітник цеху підприємства “Каскад” з окладом 1 700 грн.

У квітні місяці 20__ року Іващук Т. В. відпрацював 14 днів (норма тривалості робочого часу на квітень місяць 20__ р. складає __ день). Робітник перебував у відпустці з 25 до 30 квітня 20__ року. За попередній календарний рік нарахована заробітна плата складає 9 200 грн.

За першу половину місяця видано Іващуку Т. В. аванс у сумі 800 грн. З заробітної плати працівника утримуються аліменти згідно з виконавчим листом на утримання двох дітей.

Вправа 10

Відобразити розрахунки в кореспонденціях. Визначити суму до виплати Ткачуку Д. М. – робітнику основного виробництва за травень 20__ року.

Ткачук Д. М. за травень відпрацював 10 днів (8-годинний робочий день). Годинна тарифна ставка – 8,38 грн/год. У травні працівника було премійовано у розмірі 20 % від нарахованої заробітної плати.

На листку непрацездатності працівник перебував 7 днів. Нарахована заробітна плата за попередні шість місяців складає 9 500 грн, відпрацьовано 126 днів. За першу половину місяця робітнику виплачено 400 грн авансу.

Трудовий стаж працівника 7 років 11 місяців.

Вправа 11

Визначити суму заробітної плати, яку отримає майстер цеху Дрозд О. Б. за місяць.

Місячний оклад 1 800 грн. Відпрацьовано 20 днів (у місяці 22 робочі дні). За першу половину місяця йому виплачено 900 грн. Трудова книжка працівника є на цьому підприємстві.

Відобразити розрахунки в кореспонденціях.

Вправа 12

Працівник підприємства Пилипенко Г. Ю. хворів з 14 по 17 квітня 20__ року включно (всі дні робочі – умовно). Заробітна плата за попередні 6 місяців та відпрацьовані дні склали:

Місяць	Заробітна плата, грн	Кількість відпрацьованих робочих днів
жовтень, 20__	1 550	19
листопад, 20__	1 600	21
грудень, 20__	1 545	20
січень, 20__	1 600	23
лютий, 20__	1 650	18
березень, 20__	1 650	22

Неперервний стаж роботи – 6 років 7 місяців.

Розрахувати суму до видачі за лікарняним листком, відобразити операції в кореспонденціях.

Вправа 13

Робітник-відрядник III-го розряду виготовив за місяць 150 деталей при нормі 120 деталей, розцінка за 1 деталь у межах норми 4,90 грн, а понад норму – 6,20 грн.

Нарахувати відрядно-прогресивну оплату праці, визначити суму утримань, скласти кореспонденції.

Тести

1. Законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якої не може провадитися оплата за виконану працівником норму праці (обсяг робіт) – це ...
 - а) додаткова заробітна плата;
 - б) мінімальна заробітна плата;
 - в) основна заробітна плата;
 - г) заохочувальні та компенсаційні виплати;
 - г) прожитковий мінімум.
2. При якій системі оплати праці заробітна плата працівників передбачає отримання працівниками, окрім тарифного заробітку, премії за досягнення кращих результатів?
 - а) акордна;
 - б) відрядно-преміальна;
 - в) відрядно-прогресивна;
 - г) акордно-преміальна;
 - г) погодинно-преміальна.
3. Документами з обліку особового складу працівників підприємства є:
 - а) наказ про прийом на роботу;
 - б) наказ про переведення на іншу роботу;
 - в) наказ про припинення трудового договору (контракту);
 - г) особова картка;
 - г) усі подані відповіді.
4. Нарахування заробітної плати загальновиробничому персоналу відображається кореспонденцією:
 - а) Дт 93 Кт 661;
 - б) Дт 23 Кт 661;
 - в) Дт 661 Кт 23;
 - г) Дт 91 Кт 661;
 - г) Дт 92 Кт 661.
5. Кореспонденція Дт 661 Кт 375 відображає:
 - а) утримання із заробітної плати заборгованості за підзвітними сумами;
 - б) утримання ПДФО;
 - в) утримання із заробітної плати суми завданих підприємству збитків, псування товаро-матеріальних цінностей;
 - г) утримання із заробітної плати профспілкових внесків;
 - г) утримання із заробітної плати сум за виконавчими документами.

6. Хто встановлює розмір мінімальної заробітної плати?

- а) Президент України;
- б) Міністерство економіки України;
- в) Державне казначейство України;
- г) Верховна Рада України;
- д) директор підприємства.

7. Скільки субрахунків має рахунок 66?

- а) 2;
- б) 3;
- в) 4;
- г) 5;
- д) 6.

8. Підставою для нарахування заробітної плати працівникові-погодинникові є такий первинний документ:

- а) наказ про зарахування на відповідну посаду;
- б) наряд на виконані роботи;
- в) таблиць обліку робочого часу;
- г) наряд на відрядну роботу;
- д) особова картка.

9. Депонованою вважається заробітна плата, яка:

- а) своєчасно не одержана;
- б) своєчасно не виплачена;
- в) не виплачена протягом встановленого періоду (3–5 робочих днів);
- г) не виплачена протягом встановленого періоду (365 робочих днів);
- д) немає правильної відповіді.

10. Аналітичний облік розрахунків із заробітної плати ведеться в такому документі:

- а) таблиці обліку робочого часу;
- б) особовій картці;
- в) наряді на виконані роботи;
- г) платіжній відомості;
- д) таблиці робочого часу.

11. Виплачені відпускні працівникам основного виробництва відображаються кореспонденцією:

- а) Дт 23 Кт 37;
- б) Дт 65 Кт 30;
- в) Дт 65 Кт 66;
- г) Дт 66 Кт 30;
- д) Дт 30 Кт 65.

12. ПДФО працівників підприємства:

- а) утримується з працівників підприємства;
- б) сплачується за рахунок прибутку підприємства;
- в) утримується з прибутку підприємства;
- г) зараховується на витрати виробництва;

г) сплачується державою.

13. Нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати:

- а) 24 години на тиждень;
- б) 40 годин на тиждень;
- в) 150 годин на місяць;
- г) 365 годин на місяць;
- г) 600 годин на рік.

14. Що зменшує суму заробітної плати до видачі?

- а) нарахування органам соціального страхування;
- б) нарахування у Пенсійний фонд;
- в) нарахування у Фонд зайнятості;
- г) утримання в Пенсійний фонд;
- г) усі відповіді правильні.

15. Розподіл загального колективного заробітку здійснюється на підставі:

- а) розцінки для працівників;
- б) бази розподілу заробітної плати;
- в) винагород;
- г) процентних надбавок;
- г) коефіцієнта трудової участі.

16. Що не впливає на розмір заробітної плати до видачі?

- а) утримання єдиного соціального внеску;
- б) утримання аліментів;
- в) нарахування у Фонд соціального страхування від нещасних випадків;
- г) утримання збитків, завданих підприємству;
- г) всі відповіді правильні.

17. Оплата роботи у святкові і неробочі дні оплачується:

- а) у розмірі 100 % тарифної ставки працівників;
- б) згідно з трудовим договором;
- в) у п'ятикратному розмірі;
- г) у подвійному розмірі;
- г) немає правильної відповіді.

18. Нарахована заробітна плата директору підприємства відображається кореспонденцією:

- а) Дт 92 Кт 661;
- б) Дт 661 Кт 92;
- в) Дт 23 Кт 661;
- г) Дт 26 Кт 92;
- г) Дт 661 Кт 23.

19. Який порядок визначення заробітної плати інженерно-технічного персоналу?

- а) за кількістю відпрацьованого часу помноженого на часову тарифну ставку;
- б) заробіток встановлюється у розмірах посадового окладу;
- в) як добуток кількості виготовленої продукції на розцінки;
- г) як добуток кількості відпрацьованих днів на середньоденну ставку;
- г) усі відповіді правильні.

20. Яка характеристика рахунка 66 “Розрахунки за виплатами працівникам”?

- а) активний;
- б) пасивний;
- в) основний;
- г) фондовий;
- г) інвентарний.

21. Тарифна система оплати праці включає:

- а) трудовий договір;
- б) тарифні ставки;
- в) міжкваліфікаційні співвідношення;
- г) тарифні сітки;
- г) тарифні довідники.

22. До додаткової заробітної плати належать:

- а) надбавки та доплати;
- б) оплата щорічних відпусток;
- в) гарантійні і компенсаційні виплати;
- г) оплата простоїв не з вини працівника;
- г) правильні відповіді а), в).

23. До видів відпусток належать:

- а) щорічна;
- б) без збереження заробітної плати;
- в) соціальна;
- г) творча;
- г) усі відповіді правильні.

24. До святкових і неробочих днів належать:

- а) День Конституції України;
- б) День знань;
- в) День молоді;
- г) День сміху;
- г) День бухгалтера.

25. До виплат, що не включаються до розрахунку середньої заробітної плати, належать:

- а) матеріальна допомога;
- б) тарифний оклад;
- в) пенсії;
- г) одноразові премії (за винаходи);
- г) оплата відпусток.

26. Нормативними документами з обліку заробітної плати і соціального страхування є:

- а) Податковий кодекс України;
- б) Закон України “Про оплату праці”;
- в) Закон України “Про господарські товариства”;
- г) Господарський кодекс України;
- г) немає правильної відповіді.

27. Розмір допомоги з тимчасової непрацездатності залежить від:

- а) заробітної плати працівника;
- б) загального річного фонду;
- в) кількості днів непрацездатності;
- г) загального трудового стажу;
- г) правильні відповіді а), в), г).

28. В особову картку працівника заносяться такі дані:

- а) дата народження;
- б) наявність освіти;
- в) наявність майна у працівника;
- г) наявність майна у підприємства;
- г) місце проживання працівника.

29. Існують такі форми оплати праці:

- а) погодинна;
- б) журнальна;
- в) рахункова;
- г) відрядна;
- г) безготівкова.

30. Нарахована заробітна плата бухгалтеру підприємства на суму 2 000 грн. Розрахуйте суму утримання єдиного соціального внеску:

- а) 300 грн;
- б) 72 грн;
- в) 20 грн;
- г) 12 грн;
- г) 10 грн.

31. Робітник відпрацював 32 години за місяць при ставці за одну годину роботи 10 грн. Сума нарахованої заробітної плати:

- а) 640 грн;
- б) 320 грн;
- в) 300 грн;
- г) 400 грн;
- г) 700 грн.

32. Обчислити середньоденну заробітну плату бухгалтера за такими даними: оплата праці за рік складає 2 500 грн, кількість календарних днів, відпрацьованих за рік, – 200.

- а) 50 грн;
- б) 20 грн;
- в) 12,5 грн;
- г) 200 грн;
- г) 150 грн.

33. Чому дорівнює сума заробітної плати до видачі, якщо відомо, що:

- 1) заробітна плата робітників – 15 000 грн;
- 2) заробітна плата адмінперсоналу – 6 000 грн;
- 3) заробітна плата працівників відділу збуту – 7 000 грн;
- 4) утримання ЄСВ – 1 008 грн;

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

- 5) утримання ПДФО – 4 048,8 грн;
- б) нарахування у фонди – 10 416 грн.
- а) 28 000 грн;
- б) 22 943,2 грн;
- в) 33 379 грн;
- г) 12 544 грн;
- г) 43 456 грн.

34. У рахунок зарплати працівник отримав від підприємства готову продукцію на суму 45 грн без ПДВ. Собівартість продукції – 38 грн. Яку суму необхідно вирахувати із заробітної плати працівника за кореспонденцією Дт 661 – Кт 377?

- а) 45 грн;
- б) 54 грн;
- в) 38 грн;
- г) 30 грн;
- г) 82 грн.

35. Визначити залишок на рахунку 66, якщо сальдо на початок періоду – 60 000 грн. За період відбулися такі господарські операції:

- 1) нарахована заробітна плата
 - робітникам основного виробництва – 80 000 грн;
 - адмінперсоналу – 40 000 грн;
 - працівникам відділу збуту – 2 000 грн;
- 2) нараховано у Пенсійний фонд – 45 220 грн;
- 3) утримано ПДФО – 15 000 грн;
- 4) отримано готівку на виплату заробітної плати – 100 000 грн.
- а) 139 780 грн;
- б) 240 000 грн;
- в) 100 000 грн;
- г) 167 000 грн;
- г) 185 000 грн.

36. Тарифний оклад працівника становить 900 грн. Сума премії складає 15 % від тарифного окладу. Яку суму становить загальна заробітна плата працівника?

- а) 135 грн;
- б) 900 грн;
- в) 1 035 грн;
- г) 1 000 грн;
- г) 1 200 грн.

37. Чому дорівнює сума заробітної плати до видачі, якщо відомо, що:

- 1) заробітна плата робітників – 70 000 грн;
- 2) заробітна плата адмінперсоналу – 25 000 грн;
- 3) заробітна плата працівників відділу збуту – 30 000 грн;
- 4) утримання ЄСВ – 20 500 грн;
- а) 100 000 грн;
- б) 102 500 грн;
- в) 104 500 грн;
- г) 120 000 грн;
- г) 125 000 грн.

38. Обчислити середньоденну заробітну плату робітника за такими даними: оплата праці за рік складає 1 110 грн, кількість календарних днів, відпрацьованих за рік, – 150.

- а) 5 грн;
- б) 7 грн;
- в) 7,4 грн;
- г) 12,4 грн;
- г) 15,5 грн.

39. Погодинний робітник I розряду відробив у вересні (відповідно до таблиця) 148 год. Годинна тарифна ставка робітника цього розряду – 1,2 грн. Визначити зобов'язання з оплати праці.

- а) 123,31;
- б) 188,2;
- в) 177,6;
- г) 124,3;
- г) 177,7.

40. Загальна сума фонду заробітної плати за березень 20__ р. по підприємству становить 25 320 грн. Визначити нарахування єдиного соціального внеску при 37,77 %.

- а) 956,34;
- б) 9 361;
- в) 9 563,36;
- г) 9 411,6;
- г) 9 555,81.

41. За відпрацьований час працівникові нарахована з/п 108,2 грн. За кожен % перевиконання виробничого завдання передбачена премія 2,5 %, за економію матеріалу – 35 % його вартості. Завдання виконано на 104,2 %, зекономлено матеріалів на 4,5 грн. Визначити загальну суму зобов'язань із з/п.

- а) 158,13;
- б) 121,14;
- в) 121,15;
- г) 122,14;
- г) 122,15.

42. Робітник протягом місяця виготовив 1 425 шт. виробу А (розцінка – 0,05 грн за од.) і 2 787 шт. виробу В (розцінка – 0,03 грн за од.). Зобов'язання за виконану роботу становлять:

- а) 42,75;
- б) 154,86;
- в) 71,25;
- г) 28,5;
- г) 124,86.

43. Бухгалтерові підприємства встановлено оклад 2 121 грн у звітному місяці він працював 16 днів. Графіком було передбачено 22 робочих дні. Зобов'язання із з/п становлять:

- а) 2 916,38 грн;
- б) 1 542,55 грн;
- в) 96,41 грн;
- г) 353,5 грн;

г) 84 грн.

Контрольні питання

1. Яка структура заробітної плати?
2. Які форми оплати праці застосовуються на підприємстві?
3. Які первинні документи з обліку заробітної плати застосовуються на підприємстві?
4. Які відрахування платять підприємства до фондів соціального страхування?
5. Як розраховується податок на доходи фізичних осіб?
6. Що таке соціальні виплати?
7. Які внески сплачує підприємство на фонд оплати праці?
8. Яким нормативним документом бухгалтерського обліку регулюється заборгованість із оплати праці?
9. В яких облікових реєстрах відображається нарахована заробітна плата?
10. Який порядок виплати заробітної плати?

Проблемні питання

1. Що входить до складу додаткової заробітної плати?
2. Який порядок розрахунків з депонентами?
3. Як розраховуються відпускні?
4. Порядок нарахування допомоги з втрати працездатності?
5. Як розраховується середній заробіток для різних видів нарахувань заробітної плати?
6. Для яких видів нарахувань використовується середній заробіток?

Змістовий модуль 3
Облік доходів, витрат і фінансових
результатів

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

1. Витрати згідно з П(С)БО 16 “Витрати”: класифікація, оцінка.
2. Облік прямих витрат і непрямих витрат.
3. Облік витрат основного і допоміжного виробництва.
4. Зведений облік витрат на виробництво.
5. Витрати періоду за видами діяльності.

Мета: розглянути П(С)БО 16 “Витрати”, ознайомитися з групуванням й класифікацією витрат на виробництво продукції (робіт, послуг), умовами відображення в бухгалтерському обліку витрат на виробництво продукції (робіт, послуг).

Завдання: сформувати у студентів навички і вміння обліку витрат на виробництво продукції, групування витрат за статтями калькуляції, застосовувати методи калькулювання собівартості продукції, порядок списання рахунків витрат на фінансовий результат, методи розподілу загальновиробничих витрат на витрати виробництва.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Залишки на рахунках станом на 31.12.20__ року:

основні засоби – 858 570,00; матеріали – 12 000,00; розрахунки з оплати праці – 2 600,00; виробництво — 11 000,00; розрахунки за страхуванням – 50,00; готова продукція – 500,00; каса – 100,00; зареєстрований (пайовий) капітал – 799 600,00; розрахунки з постачальниками і підрядниками – 7 300,00; прибуток нерозподілений – 58 800,00; розрахунки за податками – 820,00; коротко термінові позики банків – 13 000,00.

Незавершене виробництво на початок місяця

- печиво вівсяне – 5 000,00

- печиво здобне – 6 000,00

Незавершене виробництво на кінець місяця

- печиво вівсяне – 3 200,00

- печиво здобне – 2 400,00

Готова продукція на складі на кінець звітного періоду – 2 500,00

Господарські операції за січень 20__ р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	Чек на отримання готівки, прибутковий касовий ордер.	350,00

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

	Отримано в касу кошти на видачу авансу підзвітній особі	
2	Видатковий касовий ордер Видано під звіт кошти експедитору Петренко О. І.	300,00
3	Вимога, лімітно-забірна карта Списується на потреби виробництва виробничі запаси а) печива здобного б) печива вівсяного	4 000,00 3 000,00
4	Розрахунок бухгалтерії Нарахована амортизація обладнання, що використовується для потреб: а) виробництва печива вівсяного; б) виробництва печива здобного; в) загальновиробничих потреб	1 300,00 800,00 600,00
5	Рахунок Акцептовано рахунок від “Волиньводоканалу” за воду, використану для виробничих потреб, крім того ПДВ	1 050,00
6	Рахунок Акцептовано рахунок від “Енергозбуту” за електроенергію, спожиту для виробничих потреб, крім того ПДВ	750,00
7	Платіжне доручення Перераховані кошти за електроенергію “Енергозбуту”	?
8	Наряд, розрахунково-платіжні відомості Нарахована заробітна плата робітникам за виготовлення продукції: а) печива вівсяного; б) печива здобного; в) працівникам, що займаються обслуговуванням виробництва	1 400,00 800,00 1 100,00
9	?	?
10	Накладна Повернуто на склад невикористану сировину з виробництва печива вівсяного	50,00
11	Розрахунок бухгалтерії Списані загальновиробничі витрат на виробництво: а) печива вівсяного; б) печива здобного; Провести розподіл загальновиробничих витрат	? ? ?
12	Розрахунок бухгалтерії Списується собівартість готової продукції, випущеної з виробництва: а) печива вівсяного; б) печива здобного	? ?
13	Меморіальний ордер За рахунок короткотермінової позики банку відкрили лімітовану чекову книжку	1 000,00
14	Розрахунково-платіжні відомості Нарахована заробітна плата адмінперсоналу	400,00
15	Рахунок Прийнято рахунок транспортної організації за перевезення готової продукції, крім того ПДВ	100,00
16	Реалізовано покупцям готову продукцію за цінами реалізації	26 400,00
17	Визначити фінансовий результат діяльності підприємства	?

Вправа 2

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи, визначити необхідні суми на підставі наведеного реєстру господарських операцій ТзОВ “Корона”, скласти журнал 5 та Головну книгу за рахунком 91.

Реєстр господарських операцій ТзОВ “Корона” за липень ц.р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	2	3
1	Відпущено глину в цех № 1 для формування цегли-сирця	3 200,00
2	Нараховано заробітну плату: - формувальникам - зав. виробництвом	410,00 200,00
3	Здійснені відрахування від зарплати згідно з чинним законодавством	?
4	Списано вартість використаних електроенергії та пари, виготовлених у допоміжних цехах	12 000,00
5	В результаті інвентаризації виявлено лишки напівфабрикатів	1 230,00
6	Виявлено брак напівфабрикатів в цеху № 1	380,00
7	Оприбутковано биту цеглу від ліквідації браку	40,00
8	Нараховано заробітну плату робітникам, зайнятим виправленням браку	60,00
9	Здійснено відрахування на соціальні заходи від заробітної плати згідно з чинним законодавством (див. оп. 8)	?
10	Утримано суми з винуватців браку	240,00
11	Списано витрати від браку на собівартість цегли-сирця	?
12	Оприбутковано на склад цеглу-сирець за собівартістю	?
13	Відпущено напівфабрикати на потреби допоміжного виробництва	800,00
14	Частина напівфабрикатів передано в цех № 2 для обпалювання та сушіння (80 %)	?
15	Переведено невикористані напівфабрикати до складу готової продукції	?

Вправа 3

На підставі наведених даних скласти журнал господарських операцій та відобразити необхідні розрахунки, скласти шахову відомість

Відомість залишків з рахунка 20 “Виробничі запаси” на 31 травня 20__ р.

№ з/п	Найменування запасів	Од. виміру	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн
1	Дошки	м ³	100	3,00	300,00
2	Витрати, пов’язані з придбанням запасів				70,00
Разом					370,00

Відомість залишків з рахунка 26 “Готова продукція” на 31 травня 20__ р.

№ з/п	Найменування запасів	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн
1	Рами віконні	20	24,00	480,00
2	Двері	10	64,00	640,00
3	Шафи	7	80,00	560,00
4	Столи		25,00	
Разом				1 680,00

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Реєстр господарських операцій за червень 20__ р.

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн
1	Оприбутковано виробничі запаси, що надійшли від постачальника: - дошки 40 м ³	
2	Відображено вартість послуг вантажно-розвантажувальних робіт наданих сторонньою організацією	20,00
3	Списано собівартість виробничих запасів (дошок), витрачених при виготовленні: - рам віконних – 20 м ³ ; - дверей – 40 м ³ - столів – 35 м ³	? ? ?
4	Списані ТЗВ, пропорційно до витрачених матеріалів	?
5	Нараховано заробітну плату робітникам за виготовлення готової продукції: - рам віконних; - дверей - столів	300,00 600,00 400,00
6	Нарахована амортизація обладнання, що використовується для виробничих потреб	150,00
7	Прийнято послуги АТП для потреб виробництва	300,00
8	Списано відповідно до розрахунку підприємства загальновиробничі витрати: - розподілені загальновиробничі; - нерозподілені загальновиробничі витрати	? 80,00
9	Відображено вартість абонплати за телефон	150,00
10	Оприбутковано на склад готову продукцію. Незавершеного виробництва на кінець звітного періоду немає	?
11	На поточний рахунок зараховано виручку від реалізації продукції: - рам – 35 шт. за ціною 32,00 грн; - дверей – 12 шт. за ціною 70,00 грн; столів – 6 шт. за ціною 40,00 грн	? ? ?
12	Списано виробничу собівартість реалізованої готової продукції	?
13	Акцептовано рахунок АТП за перевезення покупцям готової продукції	250,00
14	Передано безоплатно іншому підприємству двері – 2 од.	?
15	Повернуто покупцями рами віконні – 10 шт.	?
16	Проведено уцінку залежалої готової продукції (шафи), що була на складі	?
17	Визначити фінансовий результат звітного періоду підприємства	?

Вправа 4

Бухгалтерією підприємства перераховано у листопаді 20__ року за передплату на весь наступний рік журналу “Податки та бухгалтерський облік” 1 200 грн.

Зробити бухгалтерські проведення за листопад поточного та за січень наступного року.

Вправа 5

1. У журналі господарських операцій провести необхідні розрахунки, проставити невідомі суми, а також записати кореспонденції до операцій.

2. Провести розрахунок ТЗВ (табл. 1).
3. Розподілити загальновиробничі витрати в розрізі калькуляційних статей між видами продукції (табл. 2, 3).
4. Скласти калькуляції за видами продукції А і Б для визначення фактичної собівартості продукції (табл. 4, 5).
5. Провести розрахунок фактичної собівартості реалізованої продукції (табл. 6).
6. Визначити фінансовий результат звітного періоду.

Залишки станом на 31.01. __

Матеріали:	
а) за обліковими цінами	57 000
б) за первісною вартістю	59 530
Готова продукція:	
- за плановою собівартістю	?
- за фактичною собівартістю	?

Відомість залишків готової продукції станом на 31.01. __

Вид продукції	Кількість	Планова вартість	Сума	Фактична собівартість	Сума
Продукція А	250	29,74		28,36	
Продукція Б	200	34,00		30,20	

Планова калькуляція собівартості продукції на одиницю виробу

Статті калькуляції		Продукція А	Продукція Б
1	Матеріали	6,50	8,6
2	Заробітна плата	8,70	12,4
3	Відрахування на соціальні заходи	3,65	4,7
4	Цехові витрати	6,90	4,83
5	Витрати на утримання за експлуатацію обладнання	3,99	3,47
Разом		?	?

Журнал реєстрації господарських операцій за лютий 20__ року

№	Зміст господарської операції	Сума	
		часткова	загальна
1	Придбано матеріали від постачальника, в тому числі ПДВ		13 200,00
2	Витрачено матеріали за купівельними цінами на:		
	а) основне виробництво		
	- продукції А	7 000,00	
	- продукції Б	5 000,00	
	б) за загальні цехові потреби	1 300,00	
	в) на утримання та експлуатацію обладнання	900,00	
	г) адміністративні потреби	400,00	?

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

3	Нараховано заробітну плату робітникам та працівникам: а) основне виробництво: - продукції А - продукції Б б) цеховому персоналу в) слюсарям за утримання і експлуатацію обладнання г) адмінперсоналу г) робітникам за розвантаження матеріалів	9 000,00 7 000,00 3 000,00 2 400,00 900,00 450,00	?
4	Відповідно до чинного законодавства проведено відрахування на соціальні заходи: а) - продукції А - продукції Б б) на загальні цехові потреби в) слюсарям за УЕО г) адмінперсоналу		?
5	Нараховано допомогу з тимчасової непрацездатності за лікарняними листками		180,00
6	Оприбутковано на склад готову продукцію за плановою собівартістю: - продукції А, 600 шт. - продукції Б, 300 шт.		?
7	Реалізована покупцям продукція: - продукції А, 300 шт. за ціною реалізації – 43 грн; - продукції Б, 200 шт. за ціною – 47,80 грн		?
8	Списано планову собівартість реалізованої продукції: А Б		? ?
9	Списується ТЗВ пропорційно до витрачених матеріалів за купівельними цінами: а) на основне виробництво - продукції А - продукції Б б) на загальні цехові потреби в) на витрати УЕО г) адміністративні витрати (скласти табл. 1)		?
10	Отримано безоплатно основні засоби за справедливою вартістю		9 900,00
11	Нараховано амортизацію на основні засоби: а) обладнання цехів б) будівля заводууправління	3 000,00 2 000,00	?

12	Включено до собівартості видів продукції загальновиробничі витрати: а) продукції А - цехові витрати - витрати на УФО б) продукції Б - цехові витрати - витрати на УФО Провести розрахунок розподілу (табл. 2, 3)		?
13	Оприбутковано на склад готову продукцію за плановою собівартістю: - продукції А, 600 шт. - продукції Б, 300 шт.		?
14	Відображено калькуляційні різниці готової продукції, оприбуткованої на склад: з продукції А з продукції Б (скласти калькуляцію табл. 4, 5)		?
15	Реалізовано покупцям готову продукцію: - А, 300 шт. - Б, 400 шт.		?
16	Списано планову собівартість реалізованої продукції: продукції А продукції Б		?
17	Списано відхилення фактичної собівартості реалізованої продукції (скласти табл. 6)		?
18	Нараховано ПДВ за реалізованою продукцією		?
19	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат		?
20	Списано собівартість реалізованої продукції на фінансовий результат		?
21	Визначити фінансовий результат діяльності		?

Таблиця 1

Розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат за лютий 20__ року

Об'єкт витрат	Сума використаних матеріалів за обліковими цінами	Коефіцієнт ТЗВ	Сума розподілених ТЗВ
....			
....			
Всього			

Таблиця 2

Відомість розподілу цехових витрат за лютий 20__ року

Об'єкти обліку витрат	База розподілу (заробітна плата основних робітників)	Відношення загальновиробничих витрат до бази	Цехові витрати
Виріб А		×	
Виріб Б		×	
Всього:			

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Таблиця 3

**Відомість розподілу витрат на утримання та експлуатацію обладнання
за лютий 20__ року**

Об'єкти обліку витрат	База розподілу (заробітна плата основних робітників)	Відношення загальновиробничих витрат до бази	Витрати на утримання та експлуатацію обладнання
Виріб А		×	
Виріб Б		×	
Всього:			

Таблиця 4

**Калькуляція фактичної собівартості готової продукції
Продукція А**

Статті калькуляції	Фактичні витрат на виробництво (фактичний випуск)	Витрати на одиницю продукції			
		план	факт	відхилення	
				економія	перевитрати
...					
Всього					

Таблиця 5

**Калькуляція фактичної собівартості готової продукції
Продукція Б**

Статті калькуляції	Фактичні витрат на виробництво (фактичний випуск)	Витрати на одиницю продукції			
		план	факт	відхилення	
				економія	перевитрати
...					
Всього					

Таблиця 6

Розрахунок фактичної собівартості готової продукції на складі за лютий 20__ року

Показники	Планова облікова собівартість			Відхилення від планово-облікової с/б			Фактична с/б		
	виріб А	виріб Б	всього	виріб А	виріб Б	всього	виріб А	виріб Б	всього
1. Залишок готової продукції на складі на 01.02.__									
2. Випущена з виробництва готова продукція за місяць									
3. Разом (р1 + р2)									

4. % відхилення р.4 гр.4 = р Згр.4: р.Згр.1 р.4гр5 = р.3гр.5:р.3гр.2									
5. Реалізовано за лютий 20__									
6. Залишок готової продукції на складі на 1.03. __									

Вправа 6

- У журналі господарських операцій провести необхідні розрахунки, проставити невідомі суми, а також записати кореспонденції до операцій.
- Провести розрахунок ТЗВ (табл. 1).
- Розподілити загальновиробничі витрати в розрізі калькуляційних статей між видами продукції (табл. 2, 3).
- Скласти калькуляції за видами продукції А і Б для визначення фактичної собівартості продукції (табл. 4, 5).
- Провести розрахунок фактичної собівартості реалізованої продукції (табл. 6).
- Визначити фінансовий результат звітного періоду.

Залишки з рахунка станом на 31.12.

Матеріали:	
а) за обліковими цінами	55 000
б) за первісною вартістю	57 520
Готова продукція:	
- за плановою собівартістю	8 435
- за фактичною собівартістю	7 985

Відомість залишків готової продукції

Продукція	Кількість	Планова собівартість од.	Сума план. с/б	Фактична собівартість од.	Сума факт. с/б
А	200	26,7		25,35	
Б	100	30,95		29,15	
Всього:					

Планова калькуляція собівартості продукції на одиницю виробу

Статті калькуляції		Продукція А	Продукція Б
1	Матеріали	6,15	8,15
2	Заробітна плата	8,5	11,5
3	Відрахування на соціальні заходи	3,1	4,2
4	Цехові витрати	5,5	4,5
5	Витрати на УЕО	3,45	2,6
Всього:		26,7	30,95

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Журнал реєстрації господарських операцій

№	Зміст господарської операції	Сума	
		часткова	загальна
1	Витрачено матеріали за купівельними цінами на:		
	а) основне виробництво		
	- продукції А	5 500	
	- продукції Б	3 500	
	б) за загальні цехові потреби	1 000	
	в) на утримання та експлуатацію обладнання	700	
	г) адміністративні потреби	250	?
2	Нараховано заробітну плату робітникам та працівникам:		
	а) основне виробництво:		
	- продукції А	8 500	
	- продукції Б	10 200	
	б) цеховому персоналу	5 500	
	в) слюсарям за утримання і експлуатацію обладнання	2 200	
	г) адмінперсоналу	850	?
3	Відповідно до чинного законодавства проведено нарахування ЄСВ:		
	а) - продукції А	?	
	- продукції Б	?	
	б) на загальні цехові потреби	?	
	в) слюсарям за УЕО	?	
	г) адмінперсоналу	?	?
4	Оприбутковано на склад готової продукції за плановою собівартістю:		
	- продукція А 600 шт.	?	
	- продукція Б, 300 шт.	?	?
5	Реалізована покупцям продукція:		
	- продукція А, 200 шт. за ціною реалізації – 42 грн;	?	
	- продукція Б, 100 шт. за ціною – 45 грн	?	?
6	Списано планову собівартість реалізованої продукції:		
	продукція А	?	
	- продукція Б	?	?
7	Списується ТЗВ пропорційно до витрачених матеріалів за купівельними цінами:		
	а) на основне виробництво	?	
	- продукції А	?	
	- продукції Б	?	
	б) на загальні цехові потреби	?	
	в) на витрати УЕО	?	
	г) адміністративні витрати	?	?
8	Отримано безоплатно основні засоби за справедливою вартістю		8 000
9	Нараховано амортизацію на основні засоби:		
	а) цехів (показник індивідуальний для кожного студента і дорівнює добутку останньої цифри залікової книжки на 1000)	?	

	б) заводоуправління	2 002,00	?
10	Включено до собівартості видів продукції загальнопромислові витрати:		
	а) продукції А - цехові витрати - витрати на УЕО	? ?	
	б) продукції Б - цехові витрати - витрати на УЕО	? ?	?
11	Оприбутковано на склад готову продукцію за плановою собівартістю: - продукції А, 500 шт. - продукції Б, 300 шт.	? ?	?
12	Відображено калькуляційні різниці між плановою і фактичною собівартістю готової продукції, оприбуткованої на склад: з продукції А з продукції Б	? ?	?
13	Реалізовано покупцям готову продукцію: - А, 300 шт. - Б, 300 шт. ціни реалізації в оп. 5	? ?	?
14	Списано планову собівартість реалізованої продукції: продукція А продукція Б	? ?	?
15	Списано відхилення фактичної собівартості реалізованої продукції від планової собівартості реалізованої продукції з продукції А з продукції Б	? ?	?
16	Нараховано ПДВ за реалізованою продукцією		?
17	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат		?
18	Визначено чистий прибуток	?	?

Таблиця 1

Розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат за лютий 20__ року

Об'єкт витрат	Сума використаних матеріалів за обліковими цінами	Коефіцієнт ТЗВ	Сума розподілених ТЗВ
....			
....			
....			
Всього			

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Таблиця 2

Відомість розподілу цехових витрат за лютий 20__ року

Об'єкти обліку витрат	База розподілу (заробітна плата основних робітників)	Відношення загальновиробничих витрат до бази	Цехові витрати
Виріб А		×	
Виріб Б		×	
Всього:			

Таблиця 3

Відомість розподілу витрат на утримання та експлуатацію обладнання за лютий 20__ року

Об'єкти обліку витрат	База розподілу (заробітна плата основних робітників)	Відношення загальновиробничих витрат до бази	Витрати на утримання та експлуатацію обладнання
Виріб А		×	
Виріб Б		×	
Всього:			

Таблиця 4

**Калькуляція фактичної собівартості готової продукції
Продукція А**

Статті калькуляції	Фактичні витрат на виробництво (фактичний випуск)	Витрати на одиницю продукції			
		план	факт	відхилення	
				економія	перевитрати
...					
Всього					

Таблиця 5

**Калькуляція фактичної собівартості готової продукції
Продукція Б**

Статті калькуляції	Фактичні витрат на виробництво (фактичний випуск)	Витрати на одиницю продукції			
		План	Факт	Відхилення	
				економія	перевитрати
...					
Всього					

Таблиця 6

Розрахунок фактичної собівартості готової продукції на складі за лютий 20__ року

Показники	Планова облікова собівартість			Відхилення від планово-облікової с/б			Фактична с/б		
	виріб А	виріб Б	всього	виріб А	виріб Б	всього	виріб А	виріб Б	Всього
1. Залишок готової продукції на складі на									

01.02.____									
2. Випущена з виробництва готова продукція за місяць									
3. Разом (р.1 + р.2)									
4. % відхилення р.4 гр.4 = р 3гр.4: р.3гр.1 р.4гр5 = р.3гр.5:р.3гр.2									
5. Реалізовано за лютий 20____									
6. Залишок готової продукції на складі на 1.03.____									

Вправа 7

- У журналі господарських операцій провести необхідні розрахунки, проставити невідомі суми, а також записати кореспонденції до операцій.
- Провести розрахунок ТЗВ (табл. 1).
- Розподілити загальновиробничі витрати в розрізі калькуляційних статей між видами продукції (табл. 2, 3).
- Скласти калькуляції за видами продукції А і Б для визначення фактичної собівартості продукції (табл. 4, 5).
- Провести розрахунок фактичної собівартості реалізованої продукції (табл. 6).
- Визначити фінансовий результат звітного періоду.

Залишки з рахунків станом на 31.01.20____ року

Матеріали:	
а) за обліковими цінами	40 000
б) за первісною вартістю	42 980
Готова продукція:	
- за плановою собівартістю	19 710
- за фактичною собівартістю	18 230

Відомість залишків готової продукції

Найменування товару	Кількість	Планова вартість	Сума	Фактична собівартість	Сума
Тканина “Фараон”	200	37,50		35,90	
Тканина “Лілея”	300	40,70		37,10	

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Планова калькуляція собівартості продукції на одиницю виробу

Статті калькуляції		“Фараон”	“Лілея”
1	Матеріали	8,90	10,70
2	Заробітна плата	13,45	14,40
3	Відрахування на соціальні заходи	5,11	5,47
4	Цехові витрати	6,97	6,27
5	Витрати на утримання та експлуатацію обладнання	3,07	3,86
Разом:		37,50	40,70

Журнал реєстрації господарських операцій за лютий 20__ року

№	Зміст господарської операції	Сума
1	Витрачено матеріали за купівельними цінами на:	
	а) основне виробництво	
	- тканини “Фараон”	8 200
	- тканини “Лілея”	6 900
	б) за загальні цехові потреби	1 700
	в) на утримання та експлуатацію обладнання	900
	г) адміністративні потреби	450
2	Нараховано заробітну плату робітникам та працівникам:	
	а) основне виробництво:	
	- тканини “Фараон”	12 000
	- тканини “Лілея”	8 900
	б) цеховому персоналу	3 100
	в) робітникам за утримання та експлуатацію обладнання	2 300
	г) адмінперсоналу	1 000
3	Відповідно до чинного законодавства проведено відрахування на соціальні заходи:	?
4	Оприбутковано на склад готової продукції за плановою собівартістю:	
	- тканина “Фараон” – 400 м	
	- тканина “Лілея” – 400 м	?
5	Реалізована покупцям продукція:	
	- тканина “Фараон” – 150 м за ціною реалізації – 56,80 грн;	
	- тканина “Лілея” – 250 м за ціною реалізації – 61,30 грн	?
6	Списано планову собівартість реалізованої продукції:	
	- тканина “Фараон”	
	- тканина “Лілея”	?
7	Списано ТЗВ пропорційно до витрачених матеріалів за купівельними цінами:	
	а) на основне виробництво	?
	б) на загальні цехові потреби	?
	в) на витрати УЕО	?
	г) адміністративні витрати	?
8	Отримано безоплатно основні засоби за справедливою вартістю	8 000
9	Нараховано амортизацію на основні засоби:	
	а) цехів (показник індивідуальний для кожного студента і дорівнює добутку останньої цифри залікової книжки на 1000)	?
	б) заводоуправління	1 900

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

10	Включено до собівартості видів продукції загальновиробничі витрати: - тканина “Фараон” - цехові витрати - витрати на утримання та експлуатацію обладнання - тканина “Лілея” - цехові витрати - витрати на утримання та експлуатацію обладнання	?
11	Оприбутковано на склад готову продукцію за плановою собівартістю: - тканина “Фараон” – 500 м - тканина “Лілея” – 300 м	?
12	Відображено калькуляційну різницю готової продукції, оприбуткованої на склад (розрахунок калькуляції таблиць 4 і 5): - тканина “Фараон” - тканина “Лілея”	?
13	Реалізовано покупцям готову продукцію: - тканина “Фараон” – 500 м - тканина “Лілея” – 450 м ціни реалізації в оп. 5	? ?
14	Списано планову собівартість реалізованої продукції: - тканина “Фараон” - тканина “Лілея”	?
15	Списано відхилення фактичної собівартості реалізованої продукції від планової собівартості - тканина “Фараон” - тканина “Лілея”	?
16	Нараховано ПДВ за реалізованою продукцією	?
17	Визначити фінансовий результат діяльності.	?

Таблиця 1
Розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат за лютий 20__ року

Об’єкт витрат	Сума використаних матеріалів по облікових цінах	Коефіцієнт ТЗВ	Сума розподілених ТЗВ
....			
....			
....			
Всього			

Таблиця 2
Відомість розподілу цехових витрат за лютий 20__ року

Об’єкти обліку витрат	База розподілу (заробітна плата основних робітників)	Відношення загальновиробничих витрат до бази	Цехові витрати
Виріб А		×	
Виріб Б		×	
Всього:			

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Таблиця 3

**Відомість розподілу витрат на утримання та експлуатацію обладнання
за лютий 20__ року**

Об'єкти обліку витрат	База розподілу (заробітна плата основних робітників)	Відношення загальновиробничих витрат до бази	Витрати на утримання та експлуатацію обладнання
Виріб А		×	
Виріб Б		×	
Всього:			

Таблиця 4

**Калькуляція фактичної собівартості готової продукції
Продукція А**

Статті калькуляції	Фактичні витрат на виробництво (фактичний випуск)	Витрати на одиницю продукції			
		план	факт	відхилення	
				економія	перевитрати
...					
Всього					

Таблиця 5

**Калькуляція фактичної собівартості готової продукції
Продукція Б**

Статті калькуляції	Фактичні витрат на виробництво (фактичний випуск)	Витрати на одиницю продукції			
		план	факт	відхилення	
				економія	перевитрати
...					
Всього					

Таблиця 6

Розрахунок фактичної собівартості готової продукції на складі за лютий 20__ року

Показники	Планова облікова собівартість			Відхилення від планово-облікової с/б			Фактична с/б		
	виріб А	виріб Б	всього	виріб А	виріб Б	всього	виріб А	виріб Б	всього
1. Залишок готової продукції на складі на 01.02.____									
2. Випущена з виробництва готова продукція за місяць									
3. Разом (р1 +									

p2)									
4. % відхилення р.4 гр.4 = р 3гр.4: р.3гр.1 р.4гр5 = р.3гр.5:р.3гр.2									
5. Реалізовано за лютий 20__									
6. Залишок готової продукції на складі на 1.03.20__									

Тести

1. Об'єкти обліку витрат:

- а) продукція, роботи, послуги або вид діяльності підприємства, які потребують визначення пов'язаних з їх виробництвом витрат;
- б) система прийомів і способів їхнього спостереження, виміру, оцінювання, реєстрації, узагальнення і розподілу за калькуляційними статтями;
- в) ціни вироблюваної продукції, робіт, послуг;
- г) калькуляційна одиниця;
- ґ) правильні всі відповіді.

2. Центри відповідальності – це:

- а) групування витрат за підрозділами й відповідальними особами, що забезпечують контроль витрат, несуть колективну й індивідуальну відповідальність і зацікавлені у зниженні собівартості;
- б) первинні виробничі й обслуговуючі одиниці, що відрізняються однорідністю функцій і виробничих операцій, рівнем технічного оснащення й організацією праці, спрямуванням витрат;
- в) сукупність прийомів аналітичного обліку витрат на виробництво й розрахункових процедур визначення собівартості продукту;
- г) структурні підрозділи підприємства, за якими організуються планування, нормування й облік витрат виробництва для контролю й управління витрачанням ресурсів;
- ґ) групування, розмежування та розподіл витрат між об'єктами калькуляції, обчислення їх фактичної собівартості для контролю за результатами праці, прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності виробництва.

3. Які витрати не включаються до первісної вартості запасів:

- а) витрати на транспортування, навантаження і розвантаження;
- б) суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

- в) суми, що сплачуються за інформаційні, посередницькі та інші послуги, пов'язані з придбанням запасів;
- г) правильні всі відповіді;
- г) немає правильної відповіді.

4. Оцінка запасів за методом ФІФО базується на припущенні, що:

- а) запаси оцінюються шляхом ділення сумарної вартості їх за лишку на початок звітного місяця й вартості одержаних протягом місяця запасів на сумарну кількість запасів на початок місяця і одержаних у звітному місяці запасів;
- б) запаси використовуються у послідовності, що є протилежною їх надходженню на підприємство;
- в) запаси використовуються в тій послідовності, в якій вони надходили на підприємство.
- г) запаси оцінюються шляхом ділення сумарної вартості їх залишку на кінець звітного місяця й вартості одержаних протягом місяця запасів на сумарну кількість запасів на початок місяця і одержаних у звітному місяці запасів;
- г) немає правильної відповіді.

5. Облік прямих виробничих витрат ведеться на рахунку:

- а) 26 "Готова продукція";
- б) 23 "Виробництво";
- в) 901 "Собівартість реалізованої готової продукції".
- г) 28 "Товари"
- г) 91 "Загальновиробничі витрати"

6. Контрольовані витрати — це:

- а) майбутні очікувані витрати, які будуть відрізнятися за різних альтернатив;
- б) витрати, фактична сума яких не буде відрізнятися від нормативної (бюджетної);
- в) витрати, на розмір яких менеджер може безпосередньо впливати на певному рівні управління впродовж певного проміжку часу;
- г) витрати, сума яких у межах релевантного діапазону залишається напівпостійною певний проміжок часу;
- г) правильні відповіді а) і в).

7. Скільки економічних елементів витрат виділяють:

- а) три;
- б) п'ять;
- в) десять;
- г) кількість визначається підприємством самостійно;
- г) два.

8. Витрати на виробництво конкретного виду продукції, які безпосередньо включаються до її собівартості на підставі первинних документів, називаються:

- а) постійними;
- б) непрямими;
- в) прямими;
- г) змінними;
- г) виробничими.

9. Витрати на збут є витратами:

- а) операційної діяльності;

- б) фінансової діяльності;
- в) інвестиційної діяльності;
- г) виробничої;
- г) немає правильної відповіді.

10. До складу собівартості продукції не включаються такі витрати:

- а) адміністративні;
- б) загальновиробничі;
- в) прямі виробничі;
- г) непрямі витрати;
- г) немає правильної відповіді.

11. Визначення фактичної собівартості продукції шляхом підсумовування здійснених витрат не властиве для такого методу калькулювання:

- а) простого;
- б) попроцесного;
- в) позамовного;
- г) нормативного;
- г) усім вище перерахованим.

12. Групи рахунків, призначені для обліку витрат за елементами, називають:

- а) позабалансовими;
- б) транзитними;
- в) операційними;
- г) капітальними;
- г) немає правильної відповіді.

13. До якого класу належать такі рахунки: “Витрати палива і енергії”, “Витрати сировини і матеріалів”, “Витрати на оплату праці”:

- а) клас 7;
- б) клас 8;
- в) клас 9;
- г) немає правильної відповіді;
- г) правильні відповіді а) і в).

14. Склад витрат, що становлять виробничу собівартість готової продукції власного виробництва, визначається.

- а) у Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність”;
- б) у П(С)БО № 9 “Запаси”;
- в) у П(С)БО № 16 “Витрати”;
- г) немає правильної відповіді;
- г) правильні відповіді б) і в).

15. У системі обліку витрат інформаційне ядро складають дані:

- а) оперативного обліку;
- б) статистичного обліку;
- в) бухгалтерського обліку;
- г) оперативно-статистичного обліку;
- г) не можна однозначно визначити.

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

16. Витрати на продукцію – це:

- а) повна виробнича собівартість продукції;
- б) змінні витрати;
- в) прямі витрати;
- г) накладні витрати;
- г) повна комерційна собівартість продукції;

17. Витрати періоду – це:

- а) прямі виробничі витрати;
- б) загальновиробничі витрати;
- в) адміністративні та загальногосподарські;
- г) усе з переліченого;
- г) правильні відповіді а) і б).

18. При збільшенні обсягу діяльності постійні витрати з розрахунку на одиницю продукції

- а) збільшуються;
- б) зменшуються;
- в) не змінюються;
- г) змінюються залежно від виду діяльності;
- г) немає правильної відповіді.

19. При перетині межі релевантності загальна сума постійних витрат:

- а) збільшується;
- б) зменшується;
- в) не змінюється;
- г) змінюються залежно від виду діяльності;
- г) немає правильної відповіді.

20. Бухгалтерський запис Д-т 23 К-т 91 означає операцію:

- а) списано адміністративні витрати на собівартість;
- б) списано загальновиробничі витрати на виробництво;
- в) списано витрати виробництва на собівартість;
- г) списано адміністративні витрати на виробництво;
- г) списано загальновиробничі витрати на собівартість.

21. Витрати на конкретні вироби методом розподілу:

- а) поточні;
- б) фактичні;
- в) загальні;
- г) постійні;
- г) накладні.

22. До складу якого елемента витрат відносять уцінку запасів:

- а) амортизація;
- б) матеріальні витрати;
- в) витрати на оплату праці;
- г) відрахування на соціальні заходи;
- г) інші операційні витрати.

23. Рахунок 81 називається:

- а) “Матеріальні витрати”;
- б) “Витрати на оплату праці”;
- в) “Витрати на збут”;
- г) “Собівартість реалізації”;
- г) “Амортизація нематеріальних активів”.

24. У бухгалтерському обліку залишки незавершеного виробництва відображаються на:

- а) рахунку 26;
- б) рахунку 25;
- в) рахунку 20;
- г) рахунку 23;
- г) немає правильної відповіді.

25. При відпущенні зі складу матеріалів в основне виробництво складається проведення:

- а) Дт 23 Кт 201;
- б) Дт 23 Кт 22;
- в) Дт 20 Кт 201;
- г) Дт 201 Кт 23;
- г) немає правильної відповіді.

26. Витрати на відрядження працівників відділу збуту підприємства відображаються записом:

- а) Дт 92 Кт 375;
- б) Дт 93 Кт 371;
- в) Дт 372 Кт 92;
- г) Дт 93 Кт 372;
- г) Дт 377 Кт 93.

27. Запасні частини, витрачені при поточному ремонті токарного верстата, зараховуються на рахунок:

- а) “Капітальні інвестиції”;
- б) “Загальновиробничі витрати”;
- в) “Виробництво”;
- г) “Інші витрати операційної діяльності”;
- г) “Фінансові витрати”.

28. Розподілено загальновиробничі витрати між видами продукції. Вказати правильну кореспонденцію:

- а) Дт 201 Кт 91;
- б) Дт 23 Кт 92;
- в) Дт 231, 232 Кт 91;
- г) Дт 231, 232 Кт 201;
- г) немає правильної відповіді.

29. Витрати – це:

- а) витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об’єкта витрат економічно доцільним шляхом;
- б) зменшення активів або збільшення зобов’язань;
- в) зменшення активів або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства, за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені;

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

г) витрати періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені;

г) немає правильної відповіді.

30. При списанні матеріальних цінностей на виробництво визначаються:

а) лише витрати;

б) лише валові витрати;

в) витрати та валові витрати;

г) не визначаються витрати;

г) немає правильної відповіді.

31. Нараховано заробітну плату робітникам основного виробництва:

а) Дебет 661 "Розрахунки за заробітною платою"

Кредит 23 "Виробництво";

б) Дебет 26 "Готова продукція"

Кредит 23 "Виробництво";

в) Дебет 23 "Виробництво"

Кредит 661 "Розрахунки за заробітною платою";

г) Дебет 26 "Готова продукція"

Кредит 661 "Розрахунки за заробітною платою";

г) немає правильної відповіді.

32. За способом включення у собівартість витрати поділяються на:

а) постійні;

б) планові;

в) прямі;

г) змінні;

г) виробничі.

33. Не визнаються витратами звітного періоду:

а) погашення одержаних позик;

б) гонорари за професійні послуги;

в) післяпродажне обслуговування клієнтів;

г) відсотки за позиками;

г) усі відповіді правильні.

34. До адміністративних витрат належать:

а) витрати на персонал офісу;

б) гонорари за професійні послуги;

в) місцеві податки;

г) правильні відповіді а) та в);

г) правильні відповіді а), б), в).

35. Рахунки класу 8 класифікують витрати:

а) за функціональною ознакою;

б) за елементами;

в) за центрами виникнення;

г) за центрами відповідальності;

г) немає правильної відповіді.

36. Бухгалтерський запис Дт 92 Кт 131 означає операцію:

а) відображено суми витрат на амортизацію основних виробничих засобів;

- б) відображено нарахування амортизації на основні засоби загальногосподарського призначення;
- в) оплата послуг за ремонт основних засобів;
- г) нарахування заробітної плати працівникам відділу транспорту;
- г) нарахування заробітної плати адмінперсоналу.

37. До витрат на збут не належать:

- а) витрати на рекламу та дослідження ринку;
- б) надання знижок покупцям;
- в) витрати на дослідження та розробки;
- г) післяпродажне обслуговування клієнтів;
- г) усі відповіді правильні.

38. Спрощена схема обліку витрат зумовлює використання рахунків:

- а) класу 8;
- б) класу 9;
- в) класу 7;
- г) класу 6;
- г) немає правильної відповіді.

39. Вкажіть, що з перелічених варіантів не належить до інших операційних витрат:

- а) витрати на дослідження та розробки;
- б) собівартість реалізованої іноземної валюти;
- в) суми безнадійної заборгованості;
- г) втрати від псування цінностей;
- г) відсотки за кредит.

40. Обороти за дебетом рахунка 94 “Інші витрати операційної діяльності” відображаються у журналі:

- а) 3;
- б) 4;
- в) 5;
- г) 6;
- г) 7.

41. Для накопичення операційних витрат за елементами використовують рахунки класу:

- а) 7;
- б) 8;
- в) 9;
- г) 0;
- г) 5.

42. Облік витрат операційної діяльності ведеться за елементами:

- а) п'ятьох видів;
- б) шістьох видів;
- в) десятих видів;
- г) вісьмох видів;
- г) чотирьох видів.

43. Рахунок 85 призначений для узагальнення інформації про витрати, пов'язані з:

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

- а) амортизацією;
- б) оплатою праці;
- в) матеріальними затратами;
- г) інвестиційною та фінансовою діяльністю;
- г) страхуванням.

44. Рахунок 85 ведеться тільки тими підприємствами, які не застосовують рахунки класу:

- а) 9 “Витрати діяльності”;
- б) 0 “Позабалансові”;
- в) 5 “Довгострокові зобов’язання”;
- г) 7 “Доходи і результати діяльності”;
- г) немає правильної відповіді.

45. Сальдо на рахунку 85 закривається на підприємствах:

- а) наприкінці місяця;
- б) щороку;
- в) щокварталу;
- г) наприкінці року або щомісяця;
- г) наприкінці року або щокварталу.

46. До прямих витрат операційної діяльності належать:

- а) матеріальні витрати;
- б) загальновиробничі витрати;
- в) адмінвитрати;
- г) витрати на збут;
- г) фінансові витрати.

47. Операційні витрати включаються до собівартості продукції:

- а) так;
- б) ні;
- в) частково;
- г) залежно від виду продукції;
- г) залежно від способу включення до собівартості.

48. Стандартом обліку, що розкриває зміст статті “Інші операційні витрати” є:

- а) стандарт 16;
- б) стандарт 8;
- в) стандарт 31;
- г) стандарт 1;
- г) стандарт 3.

49. З перелічених варіантів до маркетингових витрат належать:

- а) витрати на оплату праці;
- б) матеріальні витрати;
- в) сплата %;
- г) стимулювання попиту;
- г) витрати пакувальних матеріалів.

50. Інші витрати операційної діяльності відображаються на рахунку:

- а) 93;

- б) 94;
- в) 95;
- г) 96;
- г) 97.

51. До складу витрат операційної діяльності за економічними елементами не належать:

- а) амортизація;
- б) відрахування на соцзаходи;
- в) матеріальні витрати;
- г) витрати на оплату праці;
- г) втрати від участі в капіталі.

52. До складу елемента “Матеріальні затрати” не включаються:

- а) сировина, основні матеріали;
- б) паливо та енергія;
- в) тара;
- г) запасні частини;
- г) інші операційні затрати.

53. Рахунок 94 “Інші витрати операційної діяльності” включає субрахунок:

- а) витрати на транспортування;
- б) витрати на рекламу;
- в) сумнівні та безнадійні борги;
- г) адмінвитрати;
- г) загальногосподарські витрати.

54. Витрати операційної діяльності поділяються на витрати періоду та витрати на продукцію за класифікаційною ознакою:

- а) видами продукції;
- б) єдністю складу;
- в) економічними елементами;
- г) стосовно собівартості;
- г) немає правильної відповіді.

55. Кореспонденцією, яка відображає списання витрат із відрядження директора підприємства, є:

- а) Дт 92 Кт 39;
- б) Дт 92 Кт 685;
- в) Дт 372 Кт 92;
- г) Дт 92 Кт 372;
- г) Дт 92 Кт 30.

56. Списання витрат на збут на фінансовий результат діяльності відображається проведенням:

- а) Дт 791 Кт 93;
- б) Дт 791 Кт 92;
- в) Дт 93 Кт 791;
- г) Дт 91 Кт 791;
- г) немає правильної відповіді.

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

57. На рахунку 94 “Інші витрати операційної діяльності” ведеться облік витрат, що пов’язані з:

- а) собівартістю реалізації;
- б) загальновиробничими витратами;
- в) визнаними штрафами та неустойками;
- г) адмінвитратами;
- г) витратами на збут.

58. Господарська операція відображення втрат від операційних курсових різниць відображається в кореспонденції:

- а) Дт 946 Кт 20;
- б) Дт 947 Кт 10;
- в) Дт 948 Кт 36;
- г) Дт 945 Кт 36;
- г) немає правильної відповіді.

59. Залежно від міри участі у виробничому процесі витрати поділяють на:

- а) релевантні та нерелевантні;
- б) основні та накладні;
- в) планові та позапланові;
- г) центри витрат;
- г) постійні і змінні.

60. Витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:

- а) витрати у сфері виробництва, витрати у сфері обігу, витрати у сфері капітальних інвестицій;
- б) витрати у сфері культурно-побутового обслуговування, витрати у сфері управління;
- в) матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи;
- г) амортизація та інші операційні витрати;
- г) правильні відповіді в) і г).

61. До матеріальних витрат відносять витрати на:

- а) сировину і матеріали; комплектуючі вироби;
- б) матеріальну допомогу; компенсаційні виплати;
- в) сировину і матеріали; комплектуючі вироби; паливо; енергію;
- г) нестачі та втрати в межах норм;
- г) немає правильної відповіді.

62. Метою обліку витрат та визначення собівартості продукції (робіт, послуг) є:

- а) документоване, своєчасне, повне і достовірне відображення фактичних витрат на виробництво продукції;
- б) забезпечення контролю за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів;
- в) розподіл витрат, що становлять собівартість продукції на економічно однорідні групи з метою планування, обліку і аналізу собівартості;
- г) правильні відповіді а) і б);
- г) правильні відповіді а) і в).

63. Застосовуються наступні основні методи обліку витрат на виробництво:

- а) стандарт-костинг;
- б) попроцесний, поперередільний;

- в) коефіцієнтний метод і метод прямого розрахунку;
- г) агрегатний і кореляційний методи;
- г) метод типових витрат.

64. При журнальній формі обліку витрати виробництва накопичуються в Журналі:

- а) 1 і 3;
- б) 5;
- в) 6;
- г) 3 і 2;
- г) усі відповіді правильні.

65. Застосовуються такі методи розподілу непрямих витрат:

- а) прямого розподілу;
- б) послідовного розподілу;
- в) одночасного розподілу;
- г) правильні відповіді а), б) і в);
- г) правильні відповіді а) і в).

66. В основі організації обліку витрат на виробництво лежать такі принципи:

- а) документування операцій і повне їх відображення на рахунках обліку;
- б) групування витрат за об'єктами обліку і місцями їх виникнення;
- в) відповідність об'єктів обліку витрат з об'єктами калькулювання собівартості продукції, показників обліку фактичних витрат з нормативними, плановими;
- г) здійснення оперативного контролю за витратами виробництва і формуванням собівартості продукції.
- г) правильні відповіді б), в), г).

67. Які з перелічених витрат входять до виробничої собівартості продукції:

- а) витрати на утримання адміністративних будівель;
- б) витрати на аудиторські послуги;
- в) витрати на гарантійний ремонт продукції;
- г) немає правильної відповіді;
- г) охорона території підприємства.

68. До собівартості реалізованої продукції входять:

- а) витрати на виробництво реалізованої продукції;
- б) загальновиробничі витрати;
- в) амортизація нематеріальних активів;
- г) правильні відповіді а) та в);
- г) правильні відповіді а), б), в).

69. До витрат на фінансові операції належать:

- а) відсотки за позиками;
- б) відсотки за випущеними облігаціями;
- в) витрати на фінансову оренду;
- г) інші витрати пов'язані із запозиченнями;
- г) усі відповіді правильні.

70. Розгорнута схема обліку витрат зумовлює використання рахунків:

- а) класів 6 і 5;

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

- б) класів 9 і 8;
- в) класів 7 і 4;
- г) класів 8 і 2;
- г) немає правильної відповіді.

71. За зв'язком витрат з обсягом виробництва витрати класифікують на:

- а) контрольовані і неконтрольовані;
- б) прямі і непрямі;
- в) виробничі і невиробничі;
- г) постійні і змінні;
- г) нормовані і релевантні.

72. До елементів витрат операційної діяльності належать:

- а) амортизація;
- б) матеріали;
- в) запчастини;
- г) паливо;
- г) електроенергія.

73. Витрати виробництва – це:

- а) збільшення активів;
- б) зменшення активів та зобов'язань;
- в) зменшення активів;
- г) збільшення зобов'язань;
- г) правильні відповіді в) і г).

74. За функціями управління витрати поділяються на:

- а) адміністративні;
- б) службові;
- в) виробничі;
- г) цехові;
- г) правильні відповіді а) і в).

75. Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої продукції:

- а) Дт 901 Кт 26;
- б) Дт 701 Кт 791;
- в) Дт 791 Кт 26;
- г) Дт 791 Кт 901;
- г) Дт 701 Кт 26.

76. За дебетом рахунка 23 “Виробництво” відображаються:

- а) прямі матеріальні, трудові та інші витрати;
- б) суми фактичної виробничої собівартості;
- в) виробничі накладні витрати та втрати від браку продукції;
- г) собівартість завершеної виробництвом продукції;
- г) правильні відповіді а), в).

77. До виробничої собівартості включаються витрати:

- а) прямі витрати виробництва;
- б) адміністративні витрати;

- в) витрати на збут;
- г) витрати на дослідження і розробки;
- г) витрати на реалізацію продукції.

78. Витрати за мірою включення у собівартість продукції поділяють на:

- а) виробничі;
- б) невиробничі;
- в) прями;
- г) адміністративні;
- г) операційні.

79. До адміністративних витрат належать:

- а) плата за розрахунково-касове обслуговування;
- б) розрахунки за податками;
- в) витрати на управління цехами, дільницями;
- г) витрати на зв'язок;
- г) правильні відповіді а), г).

80. За стандартом 16 “Витрати” до операційних витрат зараховують:

- а) адміністративні;
- б) загальновиробничі;
- в) прями матеріальні;
- г) амортизація;
- г) інші витрати.

81. У торгових організаціях до складу витрат на збут належать:

- а) адміністративні;
- б) інші операційні;
- в) витрати на транспортування;
- г) фінансові;
- г) загальновиробничі.

82. Облік витрат операційної діяльності за елементами включає такі їх види:

- а) матеріальні витрати;
- б) фінансові витрати;
- в) витрати на оплату праці;
- г) амортизація;
- г) правильні відповіді а), в), г).

83. До прямих витрат операційної діяльності не належать:

- а) прями матеріальні витрати;
- б) прями витрати на оплату праці;
- в) адміністративні;
- г) амортизація;
- г) інші прями витрати.

84. До адміністративних витрат включають:

- а) загальні корпоративні витрати;
- б) витрати на операційну оренду;
- в) витрати на врегулювання спорів у судових органах;

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

- г) правильні відповіді а), в);
г) правильні відповіді а), б), в).

85. Виділіть витрати на збут:

- а) витрати на зв'язок;
б) витрати на передпродажну підготовку товарів;
в) відрахування до резерву сумнівних боргів;
г) витрати загальногосподарського призначення;
г) виробничі витрати.

86. Аналітичний облік витрат на збут ведеться за:

- а) статтями витрат та за економічними елементами;
б) рахунками;
в) видами витрат;
г) субрахунками;
г) правильні відповіді а), в).

87. Загальні витрати підприємства на виробництво 20 000 од. продукції становлять 240 000 грн. Зокрема, змінні витрати на од. 7 грн. Визначити загальні витрати підприємства на виробництво 15 000 од. продукції.

- а) 205 000 грн;
б) 10 500 грн;
в) 80 200 грн;
г) 10 5000 грн;
г) 100 000 грн.

88. Необхідно порівняти фактичні та облікові дані про наявність готової продукції на складі за серпень.

Вихідні дані:

За даними складського обліку на складі готової продукції на початок серпня було 40 виробів, на початок вересня 55, що підтверджується актом інвентаризації готової продукції від 1.09. п. р. За даними відділу збуту покупцям відпущено за серпень 357 виробів. За обліковими даними в серпні було вироблено і здано на склад 392 вироби.

- а) фактично – 55 од. за обліковими даними 75 од.;
б) фактично – 75 од. за обліковими даними 55 од.;
в) фактично – 45 од. за обліковими даними 80 од.;
г) фактично – 120 од. за обліковими даними 150 од.;
г) фактично – 65 од. за обліковими даними 85 од.

89. Підприємство “Калина” у звітному періоді витратило 75 300 грн на придбання сировини і матеріалів та 2 700 грн на транспортування сировини від постачальника на підприємство. Прямі матеріальні витрати звітного періоду становлять 70 000 грн. Який залишок сировини і матеріалів на кінець звітного періоду, якщо на початок залишок 13 000 грн?

- а) 18 300;
б) 21 500;
в) 35 300;
г) 21 000;
г) 88 300.

90. 1 січня 20__ р. підприємством сплачено 6 000 грн за передплату періодичної преси на 1 півріччя 20__ р.

Витрати за січень становлять:

- а) 1 000 грн – інші операційні витрати;
- б) 1 000 грн – адміністративні витрати;
- в) 6 000 грн – адміністративні витрати;
- г) 6 000 грн – витрати майбутніх періодів;
- д) 6 000 грн – інші операційні витрати.

91. Сума загальних витрат на виробництво за рік становить 240 тис. грн, а виробничі накладні витрати складають 140 тис. грн. Визначити суму основних витрат.

- а) 380 тис. грн;
- б) 400 тис. грн;
- в) 200 тис. грн;
- г) 300 тис. грн;
- д) 100 тис. грн.

92. Підприємство займається виготовленням столів. Витрати на виробництво 100 столів склали:

- оплата праці робітників основного виробництва – 30 000 грн;
- відрахування на соціальні заходи – 11 160 грн;
- матеріали: лак – 15 000 грн, дерево – 80 000 грн;
- амортизація – 20 000 грн;
- адміністративні витрати – 15 000 грн;
- витрати на збут – 22 000 грн.

Яка сума витрат відноситься на рахунок 23 “Виробництво”:

- а) 200 000 грн;
- б) 150 000 грн;
- в) 156 160 грн;
- г) 171 160 грн;
- д) 193 160 грн.

93. Визначити собівартість виготовленої продукції, якщо залишки на початок і кінець місяця становлять 2 300 грн та 4 800 грн, а поточні витрати на виробництво складають 6 800 грн.

- а) 14 000;
- б) 4 300;
- в) 13 900;
- г) 4 800;
- д) 5 200.

94. Змінні витрати на одиницю продукції становлять 16 грн, постійні витрати – 2 500 грн. Визначити суму сукупних витрат при виробництві 150 одиниць продукції.

- а) 230 грн;
- б) 4 900 грн;
- в) 5 600 грн;
- г) 2 700 грн;
- д) 2 400 грн.

95. Відобразити списання витрат на збут на фінансовий результат за наведеними даними: оплачено маркетингові послуги – 150 грн, відображено витрати тарних матеріалів – 200 грн.

- а) Дт 79 Кт 93; 350 грн;
- б) Дт 93 Кт 79; 350 грн;

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

- в) Дт 79 Кт 93; 50 грн;
- г) Дт 93 Кт 79; 50 грн;
- г) немає правильної відповіді.

96. Відображення фінансового результату за господарською операцією здійснення оплати послуг реклами, проводимо в кореспонденціях:

- а) Дт 93 Кт 685; Дт 93 Кт 79;
- б) Дт 93 Кт 685; Дт 79 Кт 93;
- в) Дт 92 Кт 685; Дт 92 Кт 79;
- г) Дт 92 Кт 685 Дт 79 Кт 92.
- г) немає правильної відповіді.

97. Списання адмінвитрат на фінансовий результат відображається кореспонденцією:

- а) Дт 79 Кт 92;
- б) Дт 79 Кт 93;
- в) Дт 93 Кт 79;
- г) Дт 901 Кт 93;
- г) Дт 92 Кт 23.

98. Списання МШП загального користування для потреб збуту відображається проведенням:

- а) Дт 93 Кт 20;
- б) Дт 93 Кт 22;
- в) Дт 91 Кт 20;
- г) Дт 91 Кт 22;
- г) немає правильної відповіді.

99. Списання витрат на передплату періодичних видань збутового призначення, відповідає кореспонденції:

- а) Дт 93 Кт 37;
- б) Дт 93 Кт 63;
- в) Дт 93 Кт 65;
- г) Дт 93 Кт 39;
- г) немає правильної відповіді.

100. Нарахування єдиного соціального внеску на фонд оплати праці збутового персоналу відображається записом:

- а) Дт 93 Кт 65;
- б) Дт 93 Кт 66;
- в) Дт 66 Кт 93;
- г) Дт 65 Кт 93;
- г) немає правильної відповіді.

101. Списання витрат на дослідження відображено в кореспонденції:

- а) Дт 79 Кт 944;
- б) Дт 79 Кт 943;
- в) Дт 79 Кт 942;
- г) Дт 79 Кт 941;
- г) немає правильної відповіді.

102. Відображено віднесення визнаних підприємством економічних санкцій на фінансовий результат:

- а) Дт 947 Кт 79;
- б) Дт 948 Кт 79;
- в) Дт 79 Кт 947;
- г) Дт 79 Кт 948;
- г) немає правильної відповіді.

103. Підприємство “Джоконда” у звітному році мало такі залишки на рахунках запасів, грн:

- матеріали на початок періоду – 5 500, на кінець – 6 500;
- незавершене виробництво на поч. пер. – 9 600, на кін. – 8 000;
- готова продукція на поч. пер. – 5 000, на кін. – 8 500.

Протягом року було здійснено такі витрати:

- купівля матеріалів – 40 000
- пряма оплата праці – 22 000
- загальновиробничі – 33 000
- адміністративні – 7 900
- загальногосподарські – 13 000
- витрати на збут – 7 000

Дохід від реалізації всієї виробленої продукції становить 150 000 грн.

Необхідно визначити:

- 1) вартість витрачених на виробництво матеріалів;
 - 2) загальну суму виробничих витрат.
- а) 1) – 94 000, 2) – 39 000;
 - б) 1) – 95 600, 2) – 92 100;
 - в) 1) – 39 000, 2) – 94 000;
 - г) 1) – 92 100, 2) – 95 600;
 - г) 1) – 57 900, 2) – 30 000.

104. Підприємство “Джоконда” у звітному році мало такі залишки на рахунках запасів, грн:

- матеріали на початок періоду – 5 500, на кінець – 6 500;
- незавершене виробництво на поч. пер. – 9 600, на кін. – 8 000;
- готова продукція на поч. пер. – 5 000, на кін. – 8 500.

Протягом року було здійснено такі витрати:

- купівля матеріалів – 40 000
- пряма оплата праці – 22 000
- загальновиробничі – 33 000
- адміністративні – 7 900
- загальногосподарські – 13 000
- витрати на збут – 7 000

Дохід від реалізації всієї виробленої продукції становить 150 000 грн.

Необхідно визначити:

- 1) собівартість виготовленої продукції;
 - 2) собівартість реалізованої продукції.
- а) 1) – 94 000, 2) – 39 000;
 - б) 1) – 95 600, 2) – 92 100;
 - в) 1) – 39 000, 2) – 94 000;
 - г) 1) – 92 100, 2) – 95 600;
 - г) 1) – 57 900, 2) – 30 000.

105. Підприємство “Джоконда” у звітному році мало такі залишки на рахунках запасів, грн:

- матеріали на початок періоду – 5 500, на кінець – 6 500;
- незавершене виробництво на поч. пер. – 9 600, на кін. – 8 000;
- готова продукція на поч. пер. – 5 000, на кін. – 8 500.

Протягом року було здійснено такі витрати:

- купівля матеріалів – 40 000
- пряма оплата праці – 22 000
- загальновиробничі – 33 000
- адміністративні – 7 900
- загальногосподарські – 13 000
- витрати на збут – 7 000

Дохід від реалізації всієї виробленої продукції становить 150 000 грн.

Необхідно визначити:

- 1) валовий прибуток;
 - 2) операційний прибуток.
- а) 1) – 94 000, 2) – 39 000;
б) 1) – 95 600, 2) – 92 100;
в) 1) – 39 000, 2) – 94 000;
г) 1) – 92 100, 2) – 95 600;
г) 1) – 57 900, 2) – 30 000.

Контрольні питання

1. За якими методами визначається собівартість готової продукції?
2. Для чого необхідно класифікувати витрати?
3. З чим пов'язані накладні витрати?
4. Які елементи належать до витрат операційної діяльності?
5. На що впливає зниження собівартості?
6. Які витрати належать до прямих?
7. Яке положення регулює витрати?
8. Що таке основне і допоміжне виробництво?
9. Що визнається витратами?
10. Що не визнається витратами звітного періоду?

Проблемні питання

1. Законодавче та інформаційне забезпечення обліку витрат діяльності підприємства.
2. Витрати в період ринкової економіки.
3. Організація зведеного обліку витрат на виробництво в Україні.
4. Витрати періоду малого підприємства.
5. Економічні мотиви до зменшення витрат.

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

1. Суть та визнання доходів згідно з П(С)БО. Класифікація доходів та фінансових результатів.
2. Облік доходів і фінансових результатів операційної діяльності.
3. Облік доходів і фінансових результатів фінансової та іншої діяльності.
4. Облік доходів і фінансових результатів надзвичайної діяльності.

Мета: ознайомитися з П(С)БО 15 “Дохід”, розглянути критерії визнання доходів і їх класифікацію, вивчити складові кожного виду доходів підприємства.

Завдання: сформувати у студентів вміння визначати фінансовий результат діяльності підприємства наприкінці звітної періоду, організувати облік нерозподіленого прибутку підприємства і його використання.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Скласти вступний баланс. Скласти журнал реєстрації господарських операцій. Визначити результат діяльності підприємства. Скласти з кожного рахунка схематичні зображення (Т-рахунка). Скласти шахову відомість.

Вихідні дані:

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 31.03.20__ р., грн.

1. Основні засоби	10 1000
2. Зареєстрований (пайовий) капітал	280 000
3. Сировина і матеріали	25 000
4. Знос основних засобів	31 000
5. Довгострокові фінансові інвестиції	5 000
6. Додатковий капітал	38 000
7. Рахунки в банках	80 000
8. Довгострокові позики	5 000
9. Довгострокові біологічні активи	2 000
10. Розрахунки з покупцями і замовниками	36 000
11. Резервний капітал	2 500
12. Поточні біологічні активи	1 500
13. Неоплачений капітал	88 000
14. Готова продукція	8 500
15. Резерв сумнівних боргів	6 800
16. Вилучений капітал	33 000
17. Розрахунки за виплатами працівникам	11 000
18. Витрати майбутніх періодів	1 800

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

19.	Розрахунки за податками і платежами	1 920
20.	Розрахунки з постачальниками і підрядниками	3 800
21.	Виробництво	11 000
22.	Нерозподілений прибуток	12 780

Незавершене виробництво на початок місяця

- хліб “Волинський” – 5 000,00

- хліб “Козацький” – 6 00,00

Незавершене виробництво на кінець місяця

- хліб “Волинський” – 3 200,00

- хліб “Козацький” – 2 400,00

Готова продукція на складі на кінець звітного періоду – 500,00

Господарські операції за квітень 20__ року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	<u>Чек на отримання готівки, прибутковий касовий ордер.</u> Отримано в касу кошти на видачу авансу підзвітній особі	350,00
2	<u>Видатковий касовий ордер.</u> Видано під звіт кошти експедитору Петренко О. І.	300,00
3	<u>Вимога, лімітно-забірна карта</u> Списуються виробничі запаси для виробництва: а) хліба “Волинського” б) хліба “Козацького”	4 000,00 3 000,00
4	<u>Розрахунок бухгалтерії</u> Нарахована амортизація обладнання, що використовується для потреб а) виробництва хліба “Волинського” б) виробництва хліба “Козацького” в) загальновиробничих потреб	1 300,00 800,00 780,00
5	<u>Рахунок</u> Отримано рахунок від “Луцькводоканалу” за воду, використану для загальновиробничих потреб, крім того ПДВ	1 050,00
6	<u>Рахунок</u> Акцептовано рахунок від “Волиньобленерго” за електроенергію, спожиту для загальновиробничих потреб, крім того ПДВ	750,00
7	<u>Платіжне доручення</u> Перераховані кошти за електроенергію “Волиньобленерго”	?
8	<u>Наряд, розрахунково-платіжні відомості</u> Нарахована заробітна плата робітникам за виготовлення продукції а) хліб “Волинський” б) хліб “Козацький”; в) працівникам, що займаються обслуговуванням виробництва	1 400,00 1 200,00 1 100,00
9	?	
10	<u>Накладна.</u> Повернуто на склад невикористану сировину з виробництва хліба “Волинського”	50,00
11	Використано довгострокову позику на загальновиробничі потреби	1800
12	<u>Розрахунок бухгалтерії</u> Списані загальновиробничі витрати на виробництво:	

	а) хліба “Волинського” б) хліба “Козацького” Провести розподіл загальновиробничих витрат (врахувати дані оп. 13)	? ?
13	Списано нерозподілені загальновиробничі витрати	100
14	<u>Розрахунок бухгалтерії</u> Списується собівартість готової продукції випущеної з виробництва а) хліба “Волинського”; б) хліба “Козацького”	? ?
15	За рахунок довготермінової позики банку відкрили лімітовану чекову книжку	1 000,00
16	<u>Розрахунково-платіжні відомості</u> Нарахована заробітна плата адмінперсоналу	2 000,00
17	?	
18	<u>Рахунок</u> Прийнято рахунок транспортної організації за перевезення готової продукції, в т. ч. ПДВ	135,00
19	Реалізована покупцям готова продукція (хліб) за цінами реалізації	36 400,00
20	Визначити фінансовий результат діяльності підприємства	?

Шахова відомість

Кт	С-до поч. (Дт)	10	20	...	40	44	63	Оборот з Дт	С-до кінцеве Дт
Дт									
С-до поч.(Кт)	Σ_1	-	-		280 000				
10	101 000								
20									
30									
31									
...									
...									
40									
44									
Обороти по кредиту								Σ_2	
С-до кінцеве Кт									Σ_3

Вправа 2

На основі приведених залишків із рахунків станом на 30.06.20__ р. скласти бухгалтерський баланс. У журналі господарських операцій проставити кореспонденції рахунків, зробити відповідні розрахунки. Скласти шахову відомість.

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 30.06.20__ р.

Зареєстрований (пайовий) капітал – 8 500,00

Основні засоби – 5 455,00

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

Короткострокові позики – 1 000,00
 Сировина і матеріали – 3 000,00
 Паливо – 500,00
 Виробництво – 40,0
 Рахунок у банку – 1 000,00
 Розрахунки з підзвітними особами – 5,00
 Розрахунки з іншими кредиторами – 500,00

Господарські операції за лютий 20__ р.

1. Розрахунково-платіжна відомість. Нарахована заробітна плата за виробництво приладів – 1 200,00
2. Розрахунок бухгалтерії. Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством – ?
3. Вимоги. Відпущено зі складу та використано на виробництво приладів матеріали – 2 320,00
4. Авансовий звіт. Витрачено кошти завгоспом Мирончуком І. І. на потреби виробництва – 10,00
5. Вимоги. Відпущено зі складу та використано на виробництво приладів паливо – 210,00
6. Рахунок. Прийнято до оплати платіжні документи за використаний для виробничих потреб газ – 120,00
7. Накладна. Повернуто на склад з виробництва невикористані матеріали – 80,00
8. Накладна. Передано на склад з виробництва та оприбутковано за фактичною собівартістю прилади (10 штук). Незавершене виробництво на кінець місяця 120,00 – ?
9. Накладна. Реалізовано покупцям прилади 5 штук за ціною реалізації 720,00 грн
10. Розрахунково-платіжна відомість. Нарахована заробітна плата:
 - адмінперсоналу – 300,00
 - працівникам відділу збуту – 150,00
11. Накладна. Списано пакувальні матеріали при реалізації приладів – 60,00
12. Рахунок. Прийнято рахунок аудиторської фірми про надані аудиторські послуги, в тому числі ПДВ – 96,00

Вправа 3

Залишки на 31.01.20__ р.

Основні засоби	805 600	Розрахунки з оплати праці	2 600
Матеріали	10 200	Розрахунки за страхуванням	130
Транспортно-загот. витрати	100	Короткотермінові кредити	11 900
Виробництво	1 400	Прибуток нерозподільний	88 800
Розрахунки з постачальниками	7 600	Зареєстрований (пайовий) капітал	841 220
Розрахунки за податками	1 200	Неоплачений капітал	3 500
Готова продукція	80 700	Рахунок в банку	43 200
Каса	50	Розрахунки з покупцями	8 700

Аналітичні рахунки станом на 31.01.20__ р.

До рахунка 201 “Сировина і матеріали”

Найменування	К-сть	Ціна	Сума
Підшипник № 203	1 000 шт.	8,50	8 500
Підшипник № 285	100 шт.	17,00	1 700

Аналітичні рахунки станом на 31.01.20__ р.

До рахунка 631 “Розрахунки з постачальниками і підрядниками”
 “Укразахідпідшипник” 29.01.20__р. – 5 800
 “Волиньторгпостач” 4.01.20__р. – 1 800

Журнал господарських операцій за лютий 20__ року

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	4.02.	Прибутковий ордер № 15. Внесено до статутного капіталу литво чорних металів – 1,5 т х 1200 грн	1 800
2	5.02.	Прибутковий ордер, накладна № 820 Надійшло від постачальника “Волиньторгпостач”: - підшипник № 313, кількість – 2600 шт., ціною – 5,50 грн.; - підшипник № 285, кількість – 1000 шт., ціною 15,00 грн; - підшипник № 203, кількість – 200 шт., ціною 9,20 грн; - ТЗВ; - ПДВ – 20 %; - Разом до оплати	? ? ? 6 228 ? ?
3	5.02.	Нарахування зарплати за розвантаження підшипників	3 000
4	5.02	Нараховано єдиний соціальний внесок	?
5	6.02.	Виписка банку. Оплачено постачальникам заборгованість на початок звітнього періоду, а також частково оплачено “Волиньторгпостачу” за накладною № 820	?
6	16.02.	Виписка банку. Списуються кошти з п/р на погашення короткотермінового кредиту	5 900
		Надійшли кошти від покупців за відвантажену продукцію	8 700
7	16.02.	Лімітно-забірна картка. Списано на потреби виробництва: - підшипник № 285, кількість – 1050 шт.; - підшипник № 203, кількість – 1100 шт. - литво чорних металів – 1 т (Використати метод ФІФО). Списати ТЗВ	? ? ? ? ?
8	20.02.	Відвантажена покупцям готова продукція за цінами реалізації	10 800
		Собівартість готової продукції	5 200
9	25.02	Вимога. Відпущено зі складу литво чорних металів для: - забезпечення збуту продукції – 10 кг - загальногосподарських потреб – 20 кг	? ?
10	26.02.	Накладна № 15. Реалізовано частково покупцям підшипники № 313 в кількості 2000 шт. за ціною 8,40 грн	?
11	28.02.	Визначити фінансовий результат від діяльності підприємства	?

Вправа 4

Скласти баланс на 30 вересня 20__ року. Сформувати журнал реєстрації господарських операцій за жовтень 20__ року, схематичні зображення рахунків та оборотну відомість із синтетичних рахунків. Визначити фінансовий результат за жовтень 20__ року. Скласти баланс на 31 жовтня 20__ року.

Залишки з синтетичних рахунків на 30 вересня 20__ року, грн:

Сировина і матеріали – 10 420

Зареєстрований (пайовий) капітал – 101 200

Каса – 640

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

Розрахунки з покупцями і замовниками – 15 000
Додатковий капітал – 43 000
Довгострокові фінансові інвестиції – 8 000
Розрахунки за податками і платежами – 300
Знос необоротних активів – 14 620
Неоплачений капітал – 1 200
Паливо – 5 440
Розрахунки з підзвітними особами – 180
Розрахунки з постачальниками та підрядниками – 23 000
Довгострокові позики – 4 120
Резерв сумнівних боргів – 2 350
Основні засоби – 98 000
Вилучений капітал – 1 010
Поточні рахунки в національній валюті – 30 000
Поточні біологічні активи – 21 000
Витрати майбутніх періодів – 200
Розрахунки за виплатами працівникам – 2 500

Господарські операції за жовтень 20 __ року:

1. Прийнято до оплати платіжні документи ЗАТ “Зоря” за отримані матеріали, в тому числі ПДВ – 24 620 грн.
2. Прийнято до оплати рахунок АТП за перевезення матеріалів, крім того ПДВ – 460 грн.
3. Нараховано заробітну плату робітникам підприємства за розвантаження матеріалів – 780 грн.
4. ?
5. Перераховано з поточного рахунку в оплату заборгованості:
 - постачальнику за матеріали – ?
 - АТП – 898 – за перевезення матеріалів – ?
6. Відпущено зі складу у виробництво матеріали:
 - для виробництва продукції “11” – 12 890 грн.
 - для виробництва продукції “12” – 9 700 грн.
7. Розподілено та списано пропорційно до витрачених матеріалів транспортно-заготівельні витрати - ?
8. Списано матеріали використані:
 - для потреб цехів – 3 400 грн.
 - для загальногосподарських потреб – 4 700 грн.
9. Нарахована заробітна плата:
 - а) робітникам основного виробництва:
 - зайнятим виробництвом продукції “11” – 12 350 грн.
 - зайнятим виробництвом продукції “12” – 8 900 грн.
 - б) цеховому персоналу – 3 570 грн.
 - в) адміністративному персоналу – 16 490 грн.
10. ?
11. Нараховано знос основних засобів:
 - загальновиробничих підрозділів – 1 380 грн.
 - загальногосподарського призначення – 980 грн.
11. Розподілено та списано загальновиробничі витрати, відповідно до бази розподілу (нарахована заробітна плата робітників основного виробництва), на собівартість виробленої продукції:
 - продукції “11”

- продукції “12”
- 12. Оприбутковано готову продукцію, випущену з виробництва, за фактичною собівартістю:
 - продукція “11” – ?
 - продукція “12” – ?
- 13. Реалізовано покупцям готову продукцію за продажною вартістю – 25 000 грн.
- 14. ?
- 15. Списано реалізовану продукцію за собівартістю її виготовлення – ?
- 16. Нарахована заробітна плата працівникам, зайнятим збутом продукції – 600 грн.
- 17. ?
- 18. Нараховано рекламному агентству “Весна” за послуги, пов’язані зі збутом продукції, в тому числі ПДВ – 370 грн.
- 19. Отримано на поточний рахунок заборгованість покупців – ?
- 20. Визначено фінансовий результат.

Тести

1. Обсяг прибутку підприємство одержує від:
 - а) основної діяльності;
 - б) фінансової діяльності;
 - в) основної діяльності, фінансових операцій, іншої звичайної діяльності та надзвичайних подій;
 - г) звичайної діяльності;
 - г) операційної діяльності.
2. Об'єктом обкладання податком на додану вартість є:
 - а) фонд заробітної плати;
 - б) виручка;
 - в) прибуток;
 - г) доходи;
 - г) результати діяльності.
3. До доходів від інвестиційної діяльності належать:
 - а) одержані штрафи, пені, неустойки;
 - б) дохід від реалізації оборотних активів;
 - в) дохід від реалізації майнових комплексів;
 - г) дохід від реалізації продукції;
 - г) розрахунки з постачальниками.
4. На рахунку 70 “Доходи від реалізації” відображають:
 - а) за дебетом і за кредитом купівельну вартість проданої продукції;
 - б) за дебетом – собівартість реалізованої продукції, а за кредитом – продажну вартість продукції;
 - в) за дебетом – суму непрямих податків (акцизний збір, ПДВ), а за кредитом – продажну вартість продукції;
 - г) за дебетом – суми непрямих податків, а за кредитом – інший операційний дохід;
 - г) за дебетом – продажну вартість продукції, а за кредитом – собівартість реалізованої продукції.

5. Податок на додану вартість – це:

- а) місцевий податок;
- б) прямий податок;
- в) непрямий податок;
- г) податок на доходи фізичних осіб;
- г) податок на майно.

6. Кінцевим фінансовим результатом діяльності підприємства є:

- а) чистий прибуток (збиток) звітного періоду;
- б) прибуток до оподаткування;
- в) валовий прибуток;
- г) готова продукція;
- г) дохід.

7. Валовий прибуток розраховується як:

- а) різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- б) алгебраїчна сума прибутку від операційної діяльності, фінансової та іншої діяльності;
- в) виручка, що надходить на підприємство;
- г) за окремими видами продукції, що виробляються і реалізуються;
- г) на підставі показника витрат на одну гривню продукції.

8. Доходи – це:

- а) збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів;
- б) зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу;
- в) збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників);
- г) зменшення обсягу матеріальних цінностей, коштів тощо, які відбуваються в процесі свідомої людської діяльності;
- г) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу.

9. Чистий прибуток розраховується як:

- а) алгебраїчна сума фінансового результату до оподаткування (прибутку, збитку) та витрат (доходів) з податку на прибуток і прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування;
- б) різниця між прибутком від звичайної діяльності до оподаткування та сумою податків з прибутку;
- в) алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків);
- г) різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і виробничою собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- г) виручка, що надходить на підприємство.

10. У статті “Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)” відображається:

- а) дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг за вирахуванням наданих знижок, повернення проданих товарів та непрямих податків (ПДВ, акцизного збору тощо);

- б) загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг, тобто без вирахування наданих знижок, повернення проданих товарів та непрямих податків (ПДВ, акцизного збору тощо);
- в) надані знижки, повернення товарів та інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- г) показується виробнича собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) або собівартість реалізованих товарів. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) визначається згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 "Запаси";
- г) відображається дохід, отриманий від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі.

11. У фінансовій звітності визнані доходи класифікують за:

- а) чотирма групами;
- б) п'ятьма групами;
- в) шістьма групами;
- г) трьома групами;
- г) сімома групами.

12. Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання та власний капітал, називається:

- а) “Звіт про власний капітал”;
- б) “Баланс”;
- в) “Звіт про рух грошових коштів”;
- г) “Звіт про фінансові результати”;
- г) “Примітки до фінансової звітності”.

13. Дані про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства містить:

- а) “Баланс і Звіт про фінансові результати”;
- б) “Звіт про власний капітал”;
- в) “Звіт про фінансові результати”;
- г) “Звіт про рух грошових коштів”;
- г) “Примітки до фінансової звітності”.

14. Порядок використання прибутку визначає:

- а) власник підприємства;
- б) головний бухгалтер;
- в) трудовий колектив;
- г) бухгалтер;
- г) держава.

15. У бухгалтерському обліку дохід відображається в сумі:

- а) справедливої вартості отриманих активів або тих, які підлягають одержанню;
- б) залишкової вартості отриманих активів або тих, що підлягають одержанню;
- в) зазначеній у відповідних документах, що супроводжують надходження коштів на підприємство;
- г) продажна вартість за мінусом всіх непрямих податків й інших зменшень доходу дорівнює або менше балансової вартості проданого активу;
- г) продажна вартість за мінусом всіх непрямих податків та інших зменшень доходу перевищує балансову вартість проданого активу.

16. Не визнаються доходами:

- а) надходження за договорами комісії;
- б) суми від списання кредиторської заборгованості;
- в) надходження від первинного розміщення цінних паперів;
- г) процес розробки та поступового застосування єдиних вимог, правил та принципів для визначення оцінки і відображення у фінансових звітах окремих суб'єктів бухгалтерського обліку;
- г) та частина системи бухгалтерського обліку, що забезпечує потребу керівництва в інформації.

17. До доходу від операційної діяльності не належить дохід від:

- а) реалізації фінансових інвестицій;
- б) операційної курсової різниці;
- в) участі в капіталі;
- г) виробництва та реалізації продукції;
- г) здійснення операцій пов'язаних з виробництвом.

18. Операційна діяльність – це:

- а) основна діяльність підприємства;
- б) основна статутна діяльність підприємства, інвестиційна та фінансова діяльності підприємства;
- в) основна статутна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;
- г) здійснення операцій, пов'язаних із виробництвом або реалізацією продукції, що є визначальною метою створення підприємства та забезпечує основну частку його доходу;
- г) діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позичкового капіталу підприємства.

19. Цільове фінансування визнається доходом, якщо:

- а) якщо воно перераховане на підприємство;
- б) якщо є підтвердження того, що воно буде отримане і підприємство виконало умови такого фінансування;
- в) якщо є надходження, що належить іншим особам;
- г) якщо є надходження від первинного розміщення цінних паперів;
- г) якщо є сума попередньої оплати продукції

20. Для виробничих підприємств основною діяльністю є:

- а) придбання та реалізація товарів;
- б) придбання і реалізацію необоротних активів;
- в) формування фінансових результатів діяльності підприємства;
- г) виготовлення і реалізація готової продукції;
- г) визначення чистого доходу (прибутку) чи збитку звітного періоду.

21. Дохід, який виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визначається у вигляді процентів, роялті та дивідендів, якщо:

- а) дохід може бути достовірно оцінений;
- б) дивіденди визнаються у періоді прийняття рішення про їх виплату;
- в) роялті визнаються за принципом нарахування згідно з економічним змістом відповідної угоди;

г) сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента;
г) правильні відповіді а), б), в).

22. Первинним документом, який не підтверджує наявність доходів від реалізації є:

- а) видатковий касовий ордер;
- б) прибутковий касовий ордер;
- в) виписка банку;
- г) рахунок-фактура;
- д) товарно-транспортна накладна.

23. Звичайна діяльність поділяється на:

- а) операційну, інвестиційну та фінансову діяльність;
- б) складну діяльність;
- в) надзвичайну діяльність;
- г) інвестиційну та операційну діяльність;
- г) фінансову та операційну діяльність.

24. Доходи, на які не поширюється П(С)БО 15, а їх облік регулюється іншими П(С)БО:

- а) доходи від реалізації продукції;
- б) фінансові доходи;
- в) доходи від реалізації цінних паперів;
- г) доходи від реалізації оборотних активів;
- г) надзвичайні доходи.

25. У разі використання активів підприємства іншими сторонами дохід виникає у вигляді:

- а) товарів;
- б) готової продукції;
- в) комісійних виплат;
- г) прибутків;
- г) дивідендів, роялті.

26. Під інвестиційною діяльністю розуміють:

- а) придбання і реалізацію необоротних активів, а також фінансових інвестицій, які не становлять еквівалент грошових коштів (наприклад, інвестиції в асоційовані або дочірні підприємства, сумісна діяльність тощо);
- б) придбання виробничих запасів (сировини, матеріалів, комплектуючих виробів тощо);
- в) виготовлення і реалізація готової продукції;
- г) переоцінка активів;
- г) придбання фінансових інвестицій, які не становлять еквівалент грошових коштів (наприклад інвестиції в асоційовані або дочірні підприємства, сумісна діяльність тощо).

27. Форма бухгалтерської звітності, яка показує у грошовому виразі стан господарських засобів за їх складом і використанням, джерелами надходження та призначенням на певну дату та звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання та власний капітал, називається:

- а) баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про власний капітал;
- г) звіт про рух грошових коштів;

г) примітки до фінансової звітності.

28. Підприємство відвантажило товар покупцеві за контрактною вартістю 12 000 грн (вартість товару – 10 000 грн, ПДВ – 2 000 грн). Собівартість товарів – 9 000 грн, адміністративні витрати – 500 грн, витрати на збут – 200 грн. Треба:

- 1) визначити суму податку на прибуток;
- 2) визначити суму нерозподіленого прибутку.
 - а) Податок на прибуток =69
Нерозподілений прибуток =231;
 - б) Податок на прибуток =65
Нерозподілений прибуток =225;
 - в) Податок на прибуток =125
Нерозподілений прибуток =85;
 - г) Податок на прибуток =100
Нерозподілений прибуток =200;
 - г) Податок на прибуток =40
Нерозподілений прибуток =100.

29. Підприємство відвантажило товар покупцеві на суму 900 грн, у т. ч. ПДВ – 150 грн, з відстрочкою платежу три місяці. Собівартість товару – 600 грн. Створено резерв сумнівних боргів у сумі дебіторської заборгованості. Після закінчення визначеного терміну підприємство одержало відомості про неплатоспроможність покупця.

Визначити суму собівартості реалізованих товарів

- а) Сума собівартості реалізованих товарів=100;
- б) Сума собівартості реалізованих товарів=3 000;
- в) Сума собівартості реалізованих товарів=500;
- г) Сума собівартості реалізованих товарів=600;
- г) Сума собівартості реалізованих товарів=780.

30. Підприємство у звітному році мало такі показники витрат: дохід від реалізації продукції – 397 500; загальновиробничі витрати – 22 000 грн; адміністративні витрати – 62 070 грн; с/в реалізованої продукції – 174 700 грн. Чому дорівнює валовий прибуток?

- а) 200 800;
- б) 222 800;
- в) 138 730;
- г) 196 700;
- г) правильної відповіді немає.

31. Підприємство у звітному році мало такі показники витрат: дохід від реалізації продукції – 397 500 грн; загальновиробничі витрати – 22 000 грн; адміністративні витрати – 62 070 грн; собівартість реалізованої продукції – 174 700 грн; витрати на реалізацію продукції – 34 240 грн. Чому дорівнює операційний прибуток?

- а) 104 490;
- б) 126 490;
- в) 222 800;
- г) 188 560;
- г) правильної відповіді немає.

32. Підприємство у звітному році відобразило наступні показники діяльності: дохід від реалізації продукції – 397 500 грн; загальновиробничі витрати – 22 000 грн; адміністративні

витрати – 62 070 грн. собівартість реалізованої продукції – 174 700 грн; витрати на реалізацію продукції – 34 240 грн. Чому дорівнює чистий прибуток?

- а) 141 420;
- б) 94 867,5;
- в) 80 457,3;
- г) 167 100;
- г) правильної відповіді немає.

Контрольні питання

1. Яких принципів потрібно дотримуватися при визначенні фінансового результату?
2. Як обраховуються доходи від реалізації необоротних активів?
3. Який склад доходів іншої діяльності?
4. Облік доходів від реалізації запасів.
5. Облік готової продукції в бухгалтерії.
6. Чи включаються загальногосподарські й адміністративні витрати, здійснені на певну дату, до суми витрат, здійснених на певну дату?
7. В якому випадку цільове фінансування визнається доходом? Відповідь обґрунтуйте.

Тема 20. Фінансова звітність

1. Зміст фінансової звітності, вимоги до її складання.
2. Характеристика Балансу.
3. Особливості складання Звіту про фінансові результати.
4. Складання Звіту про рух грошових коштів.
5. Складання Звіту про власний капітал та приміток до фінансових звітів.

Мета: розглянути вимоги до фінансової звітності, основні принципи складання фінансової звітності, порядок заповнення балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.

Завдання: сформувати у студентів навички складання балансу та звіту про фінансові результати.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Скласти баланс (форма № 1) та звіт про фінансові результати (форма № 2).

Вихідні дані:

Залишки на рахунках на 31 грудня 20__ року

123 – 12 300,00;	69 – 4 500,00;	133 – 2 790,00;	682 – 4 430,00;
162 – 5 890,00;	661 – 12 700,00;	134 – 980,00;	65 – 15 790,00;
141 – 6 510,00;	641 – 5 300,00;	183 – 3 990,00;	681 – 11 900,00;
17 – 3 000,00;	63 – 13 000,00;	20 – 30 560,00;	62 – 7 300,00;
26 – 4 690,00;	61 – 14 680,00;	341 – 28 000,00;	54 – 1 540,00;
361 – 12 980,00;	51 – 10 000,00;	38 – 4 700,00;	48 – 6 000,00;
371 – 1 880,00;	46 – 8 000,00;	372 – 2 950,00;	441 – 10 900,00;
352 – 12 670,00;	424 – 3 800,00;	301 – 5 000,00;	41 – 4 900,00;
313 – 4 000,00;	40 – 29 900,00;	311 – 15 000,00;	39 – 7 690,00.

Господарські операції за I квартал 20__ року

1. Отримано з поточного рахунку кошти для виплати заробітної плати (суму визначити з залишку на 31 грудня 20__ року).
2. Оприбутковано запчастини від постачальника на суму 4 200 грн, крім того ПДВ.
3. Відвантажено готову продукцію покупцям на суму 17 000 грн.
4. Собівартість реалізованої продукції склала 4 000 грн.
5. Нараховано заробітну плату адмінперсоналу на суму 2 000 грн.
6. Нараховано знос на нематеріальні активи виробничого призначення на суму 1 800 грн.
7. Списано запчастини для ремонту автомобіля менеджера зі збуту на суму 1 800 грн.
8. Видано з каси заборгованість із заробітної плати (суму визначити з залишку на 31 грудня 20__ року).

9. Нараховано та сплачено відсотки за користування позикою 1 200 грн.
10. Відображено витрати на службові відрядження працівників відділу збуту на суму 300 грн.
11. Одержано на поточний рахунок дивіденди від ПАТ “Шанс” на суму 11 000 грн.
12. Визначено фінансовий результат за I квартал 20__ року.

Вправа 2

Скласти баланс (форма № 1) та звіт про фінансові результати (форма № 2).

Вихідні дані:

Залишки на рахунках на 31 грудня 20__ року

151 – 33 600,00;	40 – 110 000,00;	105 – 124 700,00;	421 – 20 000,00;
131 – 38 000,00;	43 – 40 820,00;	143 – 13 900,00;	442 – 14 800,00;
100 – 148 900,00;	45 – 16 000,00;	135 – 14 680,00;	471 – 47 00,00;
19 – 59 00,00;	48 – 87 800,00;	22 – 9 800,00;	501 – 16 900,00;
23 – 12 700,00;	54 – 18 400,00;	28 – 42 000,00;	601 – 15 800,00;
361 – 44 800,00;	621 – 37 900,00;	38 – 11 800,00;	631 – 49 000,00;
372 – 14 900,00;	641 – 17 800,00;	301 – 12 000,00;	65 – 22 500,00;
311 – 30 000,00;	661 – 13 700,00;	351 – 10 000,00;	69 – 16 200,00;
39 – 2 000,00.			

Господарські операції за I квартал 20__ року

1. Реалізовано автомобіль покупцю ПП Пінчуку П. О. на суму 52 000 грн (залишкова вартість – 12 000 грн, нарахований знос – 34 000 грн).
2. Оприбутковано з виробництва готову продукцію на суму 13 000 грн.
3. Відвантажено готову продукцію ПАТ “Рим” на суму 38 000 грн. Виготовлена продукція була повністю реалізована.
4. Нараховано заробітну плату працівникам підприємства за виконання досліджень і розробок на суму 3 000 грн.
5. Отримано безоплатно запчастини на суму 13 000 грн.
6. Відображено витрати на службові відрядження робітників основного виробництва на суму 5 400 грн.
7. Отримано на поточний рахунок дебіторську заборгованість від ПАТ “Рим” – ?
8. Перераховано заборгованість постачальнику – ? (суму визначити із залишку на 31 грудня 20__ року).
9. Отримано на поточний рахунок цільове фінансування на суму 3 000 грн.
10. Використано резервний капітал на покриття збитків, які були на початок звітного періоду – 14 800 грн.
11. Визначено фінансовий результат за I квартал 20__ року.

Вправа 3

Скласти баланс (форма № 1) та звіт про фінансові результати (форма № 2).

Вихідні дані:

Залишки на рахунках на 31 грудня 20__ року

161 – 184 800,00;	40 – 125 000,00;	134 – 61 800,00;	41 – 13 000,00;
183 – 18 700,00;	425 – 42 000,00;	100 – 88 600,00;	441 – 17 800,00;
135 – 12 900,00;	46 – 13 000,00;	17 – 9 800,00;	471 – 12 000,00;
20 – 18 000,00;	48 – 1 000,00;	21 – 4 900,00;	52 – 25 000,00;
23 – 2 000,00;	55 – 2 000,00;	26 – 15 500,00;	61 – 10 900,00;
28 – 7 900,00;	63 – 27 800,00;	361 – 23 500,00;	681 – 43 500,00;
38 – 7 500,00;	65 – 16 600,00;	371 – 2 800,00;	661 – 2 500,00;
372 – 20 000,00;	67 – 8 000,00;	311 – 10 000,00;	301 – 4 900,00;

39 – 4 900,00.

Господарські операції за I квартал 20__ року

1. Отримано безоплатно основні засоби на суму 23 000 грн.
2. Реалізовано виробничі запаси на суму 16 000 грн. (собівартість запасів – 9 000 грн)
3. Реалізовано готову продукцію покупцям на суму 45 000 грн.
4. Собівартість реалізованої продукції склала 13 500 грн.
5. Отримано рахунок від юридичної фірми за надані консультаційні послуги на суму 2 400 грн, у т. ч. ПДВ.
6. Відображено витрати на службові відрядження адмінперсоналу на суму 1 400 грн.
7. Нараховано заробітну плату працівникам відділу збуту на суму 3 300 грн.
8. Отримано на поточний рахунок короткострокову позику банку – 30 000 грн.
9. Перераховано заборгованість постачальнику - ? (суму визначити із залишку на 31 грудня 20__ року).
10. Оприбутковано від ПАТ “Антон” будівельні матеріали на суму 12 000 грн, у т. ч. ПДВ.
11. Прийнято до оплати рахунок від ПАТ “Укртелеком” за надані послуги телефонного зв'язку за січень місяць 20__ року на суму 1 600 грн, у т.ч. ПДВ.
12. Визначено фінансовий результат за I квартал 20__ року.

Вправа 4

Скласти баланс (форма № 1) та звіт про фінансові результати (форма № 2).

Вихідні дані:

Залишки на рахунках на 31 грудня 20__ року

124 – 73 000,00;	40 – 189 000,00;	133 – 20 000,00;	421 – 45 000,00;
151 – 14 500,00;	43 – 38 700,00;	111 – 19 8500,00;	442 – 13 000,00;
132 – 98 500,00;	46 – 12 000,00;	141 – 12 900,00;	45 – 5 000,00;
17 – 5 000,00;	471 – 3 000,00;	19 – 12 800,00;	48 – 10 000,00;
21 – 47 600,00;	501 – 13 800,00;	26 – 22 800,00;	53 – 8 000,00;
28 – 7 000,00;	601 – 39 000,00;	341 – 7 900,00;	621 – 13 700,00;
361 – 41 800,00;	631 – 18 500,00;	38 – 11 800,00;	641 – 8 000,00;
371 – 2 000,00;	65 – 3 000,00;	375 – 10 000,00;	661 – 3 900,00;
352 – 33 700,00;	682 – 6 500,00;	301 – 3 000,00;	69 – 10 100,00;
311 – 10 000,00;	302 – 8 000,00.		

Господарські операції за I квартал 20__ року

1. Видано бухгалтеру підприємства з каси кошти під звіт на господарські потреби на суму 5 100 грн.
2. Отримано рахунок від ПАТ “Волиньенерго” за електроенергію, використану для виробничих потреб, на суму 2 800 грн, у т.ч. ПДВ.
3. Відвантажено готову продукцію покупцям на суму 50 000 грн.
4. Собівартість реалізованої продукції склала 22 800 грн.
5. Відображено витрати на службові відрядження бухгалтера підприємства на суму 3 400 грн.
6. Внесено в касу бухгалтером залишок підзвітних сум – ?
7. Отримано в касу суму збитку від винної особи – ? (суму визначити із залишку на 31 грудня 20__ року).
8. Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва на суму 5 000 грн.
9. Використано товари для адміністративних потреб на суму 7 000 грн.
10. Прийнято до оплати рахунок від аудиторської фірми за надані послуги на суму 3 100 грн, крім того ПДВ.
11. Визначено фінансовий результат за I квартал 20__ року.

Тести

1. Перший звітний період новоствореного підприємства може бути:

- а) меншим за 12 місяців;
- б) більшим за 15 місяців;
- в) 2 роки;
- г) 3 роки;
- г) немає правильної відповіді.

2. Метою складання фінансової звітності є:

- а) звіт перед податковими органами;
- б) внутрішні потреби;
- в) надання інформації користувачам;
- г) надання інформації керівнику;
- г) інформація для інвесторів.

3. Що не є якісною характеристикою фінансової звітності:

- а) зрозумілість;
- б) обов'язковість подання;
- в) достовірність;
- г) порівнянність;
- г) точність.

4. Інформація, якщо вона впливає на економічні рішення користувачів шляхом надання допомоги в оцінюванні ними минулих, нинішніх чи майбутніх подій, є:

- а) зрозумілою;
- б) доречною;
- в) суттєвою;
- г) достовірною;
- г) несуттєвою.

5. Інформація, якщо її пропуск або неправильне відображення може вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансової звітності, є:

- а) зрозумілою;
- б) доречною;
- в) суттєвою;
- г) достовірною;
- г) несуттєвою.

6. Інформація, коли вона вільна від суттєвих помилок та упередженості й користувачі можуть покластися на неї, є:

- а) зрозумілою;
- б) доречною;
- в) суттєвою;
- г) достовірною;
- г) несуттєвою.

7. Ресурси, отримані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому:

- а) зобов'язання;
- б) власний капітал;
- в) доходи;
- г) активи;
- г) немає правильної відповіді.

8. Звітність, у якій інформація наводиться на певну дату, містить:

- а) моментні показники;
- б) інтервальні показники;
- в) проміжні;
- г) минулі;
- г) немає правильної відповіді.

9. За якою ознакою розрізняють статистичну, фінансову, податкову, спеціальну, внутрішньогосподарську звітність:

- а) терміном подання;
- б) змістом і джерелами формування;
- в) ступенем узагальнення;
- г) обсягом;
- г) немає правильної відповіді.

10. За якою ознакою розрізняють нормативну та строкову звітність:

- а) терміном подання;
- б) обсягом;
- в) періодичністю подання;
- г) охопленням видів діяльності;
- г) немає правильної відповіді.

11. Звітність поділяється на первинну і зведену за:

- а) змістом і джерелами формування;
- б) обсягом;
- в) ступенем узагальнення;
- г) охопленням видів діяльності;
- г) немає правильної відповіді.

12. За характером спрямування розрізняють звітність:

- а) внутрішню і зовнішню;
- б) типову і галузеву;
- в) повну і скорочену;
- г) річну і проміжну;
- г) немає правильної відповіді.

13. Які підприємства подають консолідовану фінансову звітність:

- а) малі підприємства;
- б) іноземні представництва;
- в) великі підприємства;
- г) підприємства, що мають дочірні підприємства;
- г) немає правильної відповіді.

14. Підприємства подають фінансову звітність:

- а) органам, до сфери управління яких належать;
- б) трудовим колективам на їх вимогу;
- в) власникам;
- г) усі відповіді правильні;
- г) органам статистики.

15. Річна фінансова звітність подається не пізніше ... дати, що настає за звітним роком:

- а) 1 січня;
- б) 31 січня;
- в) 9 лютого;
- г) упродовж року;
- г) немає правильної відповіді.

16. Квартальна фінансова звітність подається не пізніше дати, що настає за звітним кварталом:

- а) 15 числа;
- б) 20 числа;
- в) 25 числа;
- г) 30 числа;
- г) немає правильної відповіді.

17. Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал, — це:

- а) баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) звіт про власний капітал;
- г) примітки до річної фінансової звітності.

18. Надходження і вибуття грошових коштів показує:

- а) баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) звіт про власний капітал;
- г) немає правильної відповіді.

19. Облікову політику підприємства розкривають у:

- а) балансі;
- б) звіті про фінансові результати;
- в) звіті про рух грошових коштів;
- г) примітках до фінансових звітів;
- г) немає правильної відповіді.

20. Хто зацікавлений в інформації щодо безперервної діяльності підприємства:

- а) інвестори;
- б) акціонери;
- в) працівники;
- г) клієнти;
- г) усі відповіді правильні.

21. Хто зацікавлений у незмінності облікової політики підприємства:

- а) акціонери;
- б) працівники;
- в) дебітори;
- г) позикодавці;
- г) усі відповіді правильні.

22. Нормативні та регулюючі документи при складанні фінансової звітності:

- а) Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- б) Положення (стандарти) бухгалтерського обліку;
- в) План рахунків бухгалтерського обліку;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) немає правильної відповіді.

23. Відповідно до чинного господарського законодавства та установчих документів підприємства зобов'язані подавати звітність:

- а) місячну звітність;
- б) квартальну звітність;
- в) річну фінансову звітність;
- г) правильні відповіді а), в);
- г) правильні відповіді б), в).

24. Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, вона має містити дані про:

- а) дату звітності та звітний період;
- б) облікову політику підприємства і її зміни;
- в) відповідну інформацію щодо звітного та попереднього періоду;
- г) валюту звітності та одиниці її виміру;
- г) усі відповіді правильні.

25. Інформація стосовно поточного рівня та структури утримуваних активів має цінність для користувачів при:

- а) аналізі минулих показників;
- б) прогнозуванні здатності підприємства вигідно користуватися можливостями;
- в) прийнятті управлінських рішень;
- г) прогнозуванні здатності реагувати на несприятливі ситуації;
- г) правильні відповіді б), г).

26. Інформація щодо фінансового стану та результатів діяльності часто використовується:

- а) для прогнозування майбутнього фінансового стану підприємства;
- б) для прогнозування майбутніх ризиків підприємства;
- в) для прогнозування спроможності підприємства виконати свої зобов'язання вчасно;
- г) для прогнозування руху цін на цінні папери;
- г) усі відповіді правильні.

27. Фінансова звітність має надавати можливість користувачам порівнювати:

- а) фінансові звіти підприємства за останні роки;
- б) фінансові звіти підприємства за різні періоди;
- в) фінансові звіти різних підприємств;
- г) фінансові звіти підприємств тієї самої форми власності;

г) правильні відповіді б), в).

28. Особливості складання балансу підприємства:

- а) статті балансу групуються за певною ознакою;
- б) регламентуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку № 2;
- в) не допускається взаємне погашення активів і пасивів балансу;
- г) статті балансу відображають дані бухгалтерського обліку відповідно до фактичної наявності за результатами інвентаризації;
- г) правильні відповіді а), б).

29. Дві поширені концепції капіталу у міжнародній практиці:

- а) облікова;
- б) аналітична;
- в) фінансова;
- г) фізична;
- г) правильні відповіді в), г).

30. У примітках до фінансової річної звітності розкривається інформація:

- а) про облікову політику підприємства;
- б) не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але є обов'язковою за відповідними положеннями (стандартами);
- в) що містить додатковий аналіз статей звітності, потрібний для забезпечення її зрозумілості та доречності;
- г) правильні відповіді а), б), в);
- г) правильні відповіді а), б).

31. Фінансова звітність – це

- а) бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, про результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період;
- б) звітність, що містить інформацію про результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період;
- в) документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення;
- г) сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності;
- г) фінансова звітність, яка відображає фінансове становище, результати діяльності й рух грошових коштів юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

32. Фінансова звітність ґрунтується на таких основних принципах:

- а) достовірність;
- б) досконалість;
- в) автономність;
- г) зіставність;
- г) суттєвість.

33. Склад річної звітності має такий вигляд:

- а) баланс (звіт про фінансовий стан);
- б) звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід);
- в) звіт про рух коштів (за прямим і непрямым методами);
- г) звіт про власний капітал;
- г) усі відповіді правильні.

34. Консолідована звітність не складається, якщо:

- а) передбачається тимчасовий контроль, оскільки дочірнє підприємство придбане з метою продажу найближчим часом;
- б) дочірнє підприємство працює в умовах суворих обмежень, що суттєво понижує можливість передачі фондів материнській компанії;
- в) дочірнє підприємство не є значним для групи;
- г) висока вартість і значна затримка представлення інформації і документів, необхідних для консолідації;
- г) усі відповіді правильні.

35. Основними умовами складання фінансової звітності є:

- а) повнота відображення всіх господарських операцій за звітний період;
- б) тотожність даних синтетичного та аналітичного обліку;
- в) тотожність показників бухгалтерських звітів, балансів і даних синтетичного та аналітичного обліку;
- г) правильні відповіді а), б), в);
- г) усі відповіді правильні.

36. Витрати – це:

- а) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів;
- б) збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу;
- в) витрати, що виникли протягом звітного періоду в процесі операційної діяльності підприємства, пов'язані з реалізацією;
- г) сума витрат, пов'язаних з придбанням фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів та іншими платежами за наслідками інвестиційної діяльності підприємства;
- г) правильні відповіді а), б).

37. Критерії необхідності представлення консолідованої фінансової звітності материнським підприємством групи є:

- а) контроль над Радою директорів;
- б) економічна сумісність;
- в) наявність контролю;
- г) правильні відповіді б) і в);
- г) правильної відповіді немає.

38. Фінансова звітність забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо:

- а) придбання, продажу та володіння цінними паперами;
- б) участі в капіталі підприємства;
- в) оцінки якості управління;
- г) регулювання діяльності підприємства;
- г) усі відповіді правильні.

39. За наведеними даними підрахуйте суму з I розділу Активу Балансу (форма № 1):

- первісна вартість основних засобів – 12 000,00 грн
- знос основних засобів – 800,00 грн
- відстрочені податкові активи – 4 000,00 грн
- векселі одержані – 500,00 грн
- короткострокові кредити банків – 7 000,00 грн
- а) 11 800,00 грн;

- б) 15 200,00 грн;
- в) 16 500,00 грн;
- г) 15 700,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

40. За наведеними даними підрахуйте суму з II розділу Активу Балансу (форма № 1):

- готова продукція – 12 000,00 грн
- товари – 8 800,00 грн
- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги – 40 200,00 грн
- резерв сумнівних боргів – 1 000,00 грн
- довгострокова дебіторська заборгованість – 7 000,00 грн

- а) 69 000,00 грн;
- б) 62 000,00 грн;
- в) 60 000,00 грн;
- г) 27 800,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

41. За наведеними даними підрахуйте суму з Активу Балансу (форма № 1):

- зареєстрований (пайовий) капітал – 222 000,00 грн
- товари – 88 800,00 грн
- незавершене виробництво – 4 000,00 грн
- незавершене будівництво – 1 000,00 грн
- інші оборотні активи – 7 000,00 грн

- а) 315 800,00 грн;
- б) 99 800,00 грн;
- в) 93 800,00 грн;
- г) 100 800,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

42. За наведеними даними підрахуйте суму з I розділу Пасиву Балансу (форма № 1):

- зареєстрований (пайовий) капітал – 300 000,00 грн
- резервний капітал – 180 000,00 грн.
- відстрочені податкові активи – 5 000,00 грн
- нерозподілений прибуток – 15 000,00 грн
- вилучений капітал – 5 000,00 грн

- а) 490 000,00 грн;
- б) 495 000,00 грн;
- в) 475 000,00 грн;
- г) 500 000,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

43. За наведеними даними підрахуйте суму з II розділу Пасиву Балансу (форма № 1):

- цільове фінансування – 21 800,00 грн
- резервний капітал – 3 600,00 грн
- забезпечення виплат персоналу – 3 200,00 грн
- додатковий вкладений капітал – 1 500,00 грн
- вилучений капітал – 5 000,00 грн

- а) 26 900,00 грн;
- б) 25 000,00 грн;

- в) 35 100,00 грн;
- г) 30 100,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

44. За наведеними даними підрахуйте суму з IV розділу Пасиву Балансу (форма № 1):

- цільове фінансування – 21 800,00 грн
- векселі видані – 3 600,00 грн
- поточні зобов'язання за розрахунками:
 - з бюджетом – 350,00 грн
 - з оплати праці – 6 000,00 грн
 - зі страхування – 400,00 грн
 - з учасниками – 1 200,00 грн

- а) 25 400,00 грн;
- б) 31 800,00 грн;
- в) 11 550,00 грн;
- г) 79 50,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

45. За наведеними даними підрахуйте суму з Пасиву Балансу (форма № 1):

- капітал в дооцінках – 20 000,00 грн
- довгострокові кредити банків – 14 500,00 грн
- грошові кошти та їх еквіваленти - 200,00 грн
- додатковий вкладений капітал – 500,00 грн
- векселі видані – 5 000,00 грн

- а) 20 000,00 грн;
- б) 25 000,00 грн;
- в) 40 200,00 грн;
- г) 40 000,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

46. За наведеними даними визначте фінансовий результат від операційної діяльності:

- дохід від реалізації продукції – 62 640,00 грн (у т. ч. ПДВ);
- собівартість реалізованої продукції – 11 000,00 грн;
- ПДВ – 10 440,00 грн;
- адміністративні витрати – 70,00 грн;
- витрати на збут – 100,00 грн;
- інші операційні витрати – 30,00 грн

- а) 52 000,00 грн;
- б) 41 000,00 грн;
- в) 41 200,00 грн;
- г) 40 000,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

47. За наведеними даними звіту про фінансові результати (форма № 2) визначити прибуток до оподаткування:

- дохід від реалізації продукції – 366 000,00 грн (у т. ч. ПДВ);
- собівартість реалізованої продукції – 66 000,00 грн;
- ПДВ – 61 000,00 грн;
- адміністративні витрати – 2 500,00 грн;
- витрати на збут – 3 500,00 грн

- а) 23 9000,00 грн;
- б) 301 000,00 грн;
- в) 233 000,00 грн;
- г) 300 000,00 грн;
- г) немає правильної відповіді.

Контрольні питання

1. Яка роль фінансової звітності під час прийняття рішень?
2. У чому полягають вимоги до фінансової звітності?
3. У чому полягає сутність такої якісної характеристики фінансової звітності, як "зрозумілість"?
4. Як формуються результати від різних видів діяльності?
5. Охарактеризуйте принципи фінансової звітності.
6. Які є елементи фінансових звітів?
7. Назвіть критерії визначення елементів фінансових звітів?
8. За якими ознаками класифікують звітність?
9. Як класифікують звітність за змістом і джерелами формування?
10. Дайте класифікацію користувачів фінансової звітності щодо задоволення інформаційних потреб.
11. Які етапи підготовки та складання річного фінансового звіту?
12. У чому полягає спільність та відмінність між квартальним і річним фінансовим звітом?
13. Кому підприємства подають фінансову звітність?
14. Які строки подання фінансової звітності?
15. У чому полягає призначення форм фінансової звітності?
16. Назвіть особливості складання балансу.
17. Охарактеризуйте звіт про фінансові результати, його складові.
18. Яка межа складання звіту про рух грошових коштів?
19. Яка інформація подається в примітках до фінансової звітності?
20. Якими П(С)БО користуються, складаючи річну фінансову звітність?

Проблемні питання

1. У чому полягає гармонізація і стандартизація фінансової звітності?
2. Чи необхідне повне впровадження МСБО?
3. Відповідність фінансової звітності за МСБО і за національними стандартами.
4. Удосконалення процесу підготовки і складання фінансової звітності.

Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу

1. Нормативно-правова база малого підприємства.
2. Формування облікової політики малого підприємства.
3. План рахунків бухгалтерського обліку та особливості його застосування на малих підприємствах.
4. Форми бухгалтерського обліку для малих підприємств.

Мета: розглянути особливості ведення обліку на підприємствах малого бізнесу, вивчити нормативні документи, які регулюють облік на малих підприємствах.

Завдання: ознайомити студентів з Планом рахунків для малих підприємств, Методичними вказівками щодо застосування облікових регістрів, а також стандартом 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”, системою оподаткування, що застосовується на підприємствах малого бізнесу, сформувати навички ведення обліку на малих підприємствах.

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Приватне підприємство “Юність” займається торговельною діяльністю. У звітному періоді здійснено такі операції:

- реалізовано товари покупцям на суму 230 000 грн, у т. ч. ПДВ;
- собівартість реалізованих товарів – 150 000 грн;
- на поточний рахунок надійшли кошти від покупців за реалізовані товари;
- нараховано заробітну плату директору – 5 600 грн;
- нараховано орендну плату за приміщення офісу – 1 800 грн;
- нараховано амортизацію офісного обладнання – 6 900 грн;
- нараховано відсотки за кредитом – 3 800 грн;

Відобразити операції із застосуванням спрощеного плану рахунків. Визначити фінансовий результат за звітний період. Скласти звіт про фінансові результати за формою № 2 – м.

Вправа 2

Торговельне підприємство “Дитячий світ” займається реалізацією дитячих іграшок. У звітному періоді сума виручки від реалізації іграшок склала 25 000 грн, у т. ч. ПДВ. Дебіторська заборгованість за відвантажені іграшки становить 3 000 грн.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку нарахування доходу і сплату єдиного податку підприємством (СМП), яке сплачує податок за ставкою 10 %.

Вправа 3

Консалтингова фірма “Матриця” є суб’єктом малого підприємництва і надає аудиторські та консультаційні послуги.

У звітному періоді КФ “Матриця” надала послуги на суму 32 400 грн. Також було нараховано заробітну плату персоналу на суму 12 000 грн, нараховано орендну плату за користування приміщенням офісу на суму 2 500 грн, нараховано амортизацію на офісні меблі – 11 200 грн, списано канцтовари на суму – 360 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, визначити фінансовий результат за звітний період.

Вправа 4

ПП “Плата” займається встановленням програми “1С:Підприємство” та її подальшим обслуговуванням, а також надає консультаційні та інформаційні послуги.

У звітному періоді ПП “Плата” здійснено такі господарські операції:

- одержано аванс від підприємства “Стиль” на суму 10 000 грн;
- надано послуги підприємству “Стиль” за встановлення програми “1С:Підприємство” на суму 10 000 грн;
- нараховано заробітну плату програмістам – 6 300 грн;
- нараховано амортизацію основних засобів – 15 900 грн;
- затверджено керівником ПП “Плата” витрати на відрядження у розмірі 980 грн.

Відобразити операції в кореспонденціях, скласти звіт про фінансові результати (форма № 2 – м).

Тести

1. Згідно з Господарським кодексом України, до малих підприємств належать підприємства, в яких середньооблікова чисельність працюючих не більша:

- а) 20 чоловік;
- б) 50 чоловік;
- в) 70 чоловік;
- г) 80 чоловік;
- г) 100 чоловік.

2. Інструкцією № 291 дозволено для малих підприємств та інших організацій, діяльність яких не спрямована на ведення комерційної діяльності, ведення обліку витрат із використанням тільки рахунків:

- а) 8 класу;
- б) 9 класу;
- в) 8 і 9 класу одночасно;
- г) на власний вибір;
- г) немає правильної відповіді.

3. Суб’єкти малого підприємництва складають фінансову звітність відповідно до норм П(С)БО:

- а) № 25;
- б) № 29;
- в) № 20;

г) на власний вибір;

г) немає правильної відповіді.

4. Суб'єкти малого підприємництва використовують спрощений План рахунків, який має характер:

а) рекомендаційний;

б) обов'язковий;

в) визначається підприємством самостійно;

г) залежить від кількості працівників;

г) немає правильної відповіді.

5. У спрощеному Плані рахунків передбачено тільки синтетичні рахунки, кількість яких дорівнює:

а) 35;

б) 45;

в) 28;

г) 25;

г) немає правильної відповіді.

6. Реєстри бухгалтерського обліку для малих підприємств можуть застосовуватися тими малими підприємствами, які використовують:

а) загальний План рахунків;

б) спрощений План рахунків;

в) незалежно від вибору Плану рахунків;

г) правильні відповіді а), б);

г) немає правильної відповіді.

7. Реєстри обліку для малих підприємств складаються:

а) щоквартально;

б) щорічно;

в) щомісячно;

г) щоденно;

г) немає правильної відповіді.

8. Обов'язковим для малих підприємств є створення резервного фонду в розмірі:

а) 35 %;

б) 25 %;

в) 30 %;

г) 50 %;

г) 10 %.

9. Малі підприємства облік розрахунків з постачання сировини, товарів, палива, МШП, інших робіт і послуг ведуть на рахунку:

а) 68;

б) 63;

в) 37;

г) 67;

г) немає правильної відповіді.

10. На малому підприємстві обов'язки касира може виконувати:

- а) лише бухгалтер;
- б) лише керівник;
- в) лише бухгалтер чи керівник;
- г) будь-який працівник, призначений наказом керівника;
- г) немає правильної відповіді.

11. Відповідно до чинних нормативних актів форми і систему оплати праці у колективному договорі визначає:

- а) бухгалтер;
- б) керівник підприємства;
- в) трудовий колектив;
- г) правильні відповіді а) і б);
- г) немає правильної відповіді.

12. Для аналітичного обліку розрахунків з оплати праці застосовують:

- а) відомість 4-М;
- б) відомість 3-М;
- в) відомість 5-М;
- г) таблиць обліку робочого часу;
- г) немає правильної відповіді.

13. Нарахування заробітної плати за спрощеним Планом рахунків відображають кореспонденцією:

- а) Дт 84 Кт 63;
- б) Дт 84 Кт 66;
- в) Дт 66 Кт 84;
- г) Дт 63 Кт 84
- г) Дт 23 Кт 66.

14. Малі підприємства бухгалтерський облік нематеріальних активів при спрощеному плані рахунків ведуть:

- а) на рахунку 11 субрахунка “Нематеріальні активи”;
- б) на рахунку 12 субрахунка “Нематеріальні активи”;
- в) на рахунку 10 субрахунка “Нематеріальні активи”;
- г) на рахунку 14 субрахунка “Нематеріальні активи”;
- г) немає правильної відповіді.

15. Придбання основних засобів для малих підприємств за загальним планом рахунків відображається записом:

- а) Дт 152 Кт 63;
- б) Дт 63 Кт 152;
- в) Дт 155 Кт 63;
- г) Дт 63 Кт 155;
- г) немає правильної відповіді.

16. Для обліку руху матеріалів на складі за кожним сортом, видом використовують:

- а) матеріальний звіт;
- б) відомість обліку залишків матеріалів на складі;
- в) картку складського обліку матеріалів;
- г) акт-вимогу на заміну матеріалів;

г) акт на приймання матеріалів.

17. Вибуття будь-яких основних засобів у бухгалтерському обліку відображається:

- а) для кожного підприємства по різному;
- б) однаково для підприємств однієї галузі;
- в) по різному, залежно від форми власності;
- г) для підприємств усіх видів власності та видів діяльності однаково;
- г) немає правильної відповіді.

18. Отримання МШП за спрощеним Планом рахунків відображається записом:

- а) Дт 20 Кт 68;
- б) Дт 22 Кт 63;
- в) Дт 68 Кт 20;
- г) Дт 68 Кт 22;
- г) Дт 63 Кт 22.

19. Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції, робіт, послуг встановлюються підприємством:

- а) згідно з Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- б) згідно з Господарським кодексом України;
- в) згідно з П(С)БО №16;
- г) згідно з П(С)БО №15;
- г) немає правильної відповіді.

20. Суб’єктами малого підприємництва є фізичні особи, які:

- а) здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і трудових відносин, в яких, включаючи членів їх сімей, протягом року перебувають не більше 10 осіб та обсяг виручки яких від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 50 тис. грн;
- б) здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і у трудових відносинах з якими, включаючи членів їх сімей, протягом року перебувають не більше 10 осіб та обсяг виручки яких від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 500 тис. грн;
- в) здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і трудових відносин, в яких, включаючи членів їх сімей, протягом року перебувають не більше 20 осіб та обсяг виручки яких від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 500 тис. грн;
- г) які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і трудових відносин, в яких, включаючи членів їх сімей, протягом року перебувають не більше 20 осіб та обсяг виручки яких від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 150 тис. грн;
- г) які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і трудових відносин, в яких, включаючи членів їх сімей, протягом року перебувають не більше 25 осіб та обсяг виручки яких від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 600 тис. грн.

21. Суб’єктами малого підприємництва є юридичні особи:

- а) суб’єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 100 осіб, а обсяг річного валового доходу – 700 тис. євро;

- б) суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 500 осіб, а обсяг річного валового доходу – 500 тис. євро;
- в) суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, в яких за рік середньооблікова чисельність працюючих не перевищує 50 осіб і обсяг виручки яких від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 1 млн. грн;
- г) суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 50 осіб, а обсяг річного валового доходу – 800 тис. євро;
- г) суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 80 осіб, а обсяг річного валового доходу – 500 тис. євро.

22. Невеликі обсяги господарської діяльності СМП здебільш зумовлюють їх вибір на одну з таких форм обліку:

- а) спрощену;
- б) журнальну;
- в) автоматизовану;
- г) загальну;
- г) повну.

23. До схеми обліку за спрощеною формою бухгалтерського обліку без використання реєстрів обліку майна СМП не входить:

- а) Первинний документ;
- б) Касова книга;
- в) Відомість В-8;
- г) Книга обліку господарських операцій;
- г) Відомість обліку основних засобів.

24. Форма В-4 – це:

- а) Відомість обліку основних засобів;
- б) Відомість обліку витрат на виробництво;
- в) Відомість обліку грошових коштів і фондів;
- г) Відомість обліку розрахунків та інших операцій;
- г) Відомість обліку виробничих запасів.

25. Форма В-3 – це:

- а) Відомість обліку основних засобів;
- б) Відомість обліку витрат на виробництво;
- в) Відомість обліку грошових коштів і фондів;
- г) Відомість обліку розрахунків та інших операцій;
- г) Відомість обліку виробничих запасів.

26. Форма В-5 – це:

- а) Відомість обліку основних засобів;
- б) Відомість обліку витрат на виробництво;
- в) Відомість обліку грошових коштів і фондів;
- г) Відомість обліку розрахунків та інших операцій;
- г) Відомість обліку виробничих запасів.

27. Форма В-7 це:

- а) Відомість обліку основних засобів;
- б) Відомість обліку розрахунків з постачальниками;
- в) Відомість обліку грошових коштів і фондів;
- г) Відомість обліку реалізації;
- г) Відомість обліку виробничих запасів.

28. Форма В-8 – це:

- а) Відомість обліку заробітної плати;
- б) Відомість обліку витрат на виробництво;
- в) Відомість обліку грошових коштів і фондів;
- г) Відомість обліку розрахунків та інших операцій;
- г) Відомість обліку виробничих запасів.

29. Форма В-9 – це:

- а) Відомість обліку ОЗ;
- б) Відомість обліку витрат на виробництво;
- в) Відомість (шахова);
- г) Відомість обліку заробітної плати;
- г) Відомість обліку виробничих запасів.

30. Порядок спрощеного обліку для СМП визначений інструкцією:

- а) 256;
- б) 291;
- в) 265;
- г) 221;
- г) 236.

31. Оплата фіксованого податку шляхом придбання патенту можлива за умов:

- а) кількість осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємцем, включаючи членів сім'ї, не перевищує 5;
- б) валовий дохід такого громадянина від підприємницької діяльності за останні 12 міс. не перевищує 7 000 неоподаткованих мінімумів, тобто 119 тис. грн;
- в) громадянин здійснює підприємницьку діяльність з продажу товарів та представлені такому продажу послуг на ринках і є платником ринкового збору;
- г) відсутня торгівля тютюновими та лікєро-горілчаними виробами;
- г) усі відповіді правильні.

32. Спрощеною системою оподаткування обліку та звітності можуть скористатися юридичні особи будь-якої форми власності за умови, якщо:

- а) середньооблікова чисельність працюючих за рік не перевищує 100 чоловік та обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 1 млн грн;
- б) середньооблікова чисельність працюючих за рік не перевищує 500 чоловік та обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 1 млн грн;
- в) середньооблікова чисельність працюючих за рік не перевищує 50 чоловік та обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 1 млн грн;
- г) середньооблікова чисельність працюючих за рік не перевищує 50 чоловік та обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 2,3 млн грн;
- г) середньооблікова чисельність працюючих за рік не перевищує 50 чоловік та обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 2 млн грн.

33. Якщо на підприємстві перевищено чисельність або розмір виручки у звітному кварталі, то, починаючи з наступного кварталу, необхідно:

- а) виплатити додатковий податок;
- б) перейти на звичайну систему оподаткування;
- в) припинити свою діяльність;
- г) повідомити органи податкової служби;
- г) не здійснювати ніяких дій.

34. Перехід на спрощену систему оподаткування можна здійснити:

- а) з нового року;
- б) з нового місяця;
- в) з будь якого кварталу;
- г) з будь-якого кварталу, але попередити про зміни за 2 місяці;
- г) з нового місяця, але попередити про зміни за 2 тижні до початку наступного.

35. Заяву про перехід на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності необхідно подати до податкової інспекції за місцем реєстрації не пізніше ніж за:

- а) 20 днів;
- б) 10 днів;
- в) 15 днів;
- г) 7 днів;
- г) 24 дні.

36. Згідно з Указом Президента України від 28 червня 1999 року №746/99 “Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” – юридична особа сплачує єдиний податок щомісяця не пізніше:

- а) 15 числа наступного за звітним місяцем на окремий рахунок відділень Державного Казначейства України;
- б) 16 числа наступного за звітним місяцем на окремий рахунок відділень Державного Казначейства України;
- в) 20 числа наступного за звітним місяцем на окремий рахунок відділень Державного Казначейства України;
- г) 10 числа наступного за звітним місяцем на окремий рахунок відділень Державного Казначейства України;
- г) 20 числа наступного за звітним місяцем на окремий рахунок місцевого бюджету України.

37. Заклади науки і установи наукового обслуговування належать до малих підприємств, якщо чисельність їх працівників не перевищує:

- а) 50;
- б) 70;
- в) 100;
- г) 20;
- г) 80.

38. Товаро-матеріальні цінності на підприємствах малого бізнесу можуть відображатися за вартістю (2 правильні відповіді):

- а) договірною;
- б) вартістю, що зазначена в приймально-передавальних актах;
- в) ліквідаційною вартістю;
- г) первісною вартістю;

г) залишковою вартістю.

39. У спрощеному плані рахунків відсутні рахунки:

- а) 17 та 54;
- б) 10 та 26;
- в) 55 та 66;
- г) 23 та 20;
- г) 20 та 10.

40. Відповідно до методичних рекомендацій № 422 узагальнення інформації про господарські операції малі підприємства можуть здійснювати у формах:

- а) вибіркова;
- б) складна;
- в) звичайна;
- г) особлива;
- г) спрощена.

41. Облік короткострокових позик малими підприємствами ведеться за рахунками спрощеного і загального плану рахунків:

- а) рахунок 68 спрощеного плану рахунків;
- б) рахунок 60 спрощеного плану рахунків;
- в) рахунок 50 спрощеного плану рахунків;
- г) рахунок 50 загального плану рахунків;
- г) рахунок 33 загального плану рахунків.

42. За використанням основні засоби малих підприємств поділяють на:

- а) виробничі та невиробничі;
- б) власні та орендовані;
- в) придбані та подаровані;
- г) діючі та недіючі;
- г) нові та зношені.

43. Амортизацію основних засобів відображають бухгалтерськими проведеннями:

- а) Дт 89 Кт 131 за загальним Планом рахунків;
- б) Дт 85 Кт 131 за загальним Планом рахунків;
- в) Дт 87 Кт 131 за спрощеним Планом рахунків;
- г) Дт 84 Кт 13 за спрощеним Планом рахунків;
- г) Дт 84 Кт 13 за загальним Планом рахунків.

44. Рахунками з обліку витрат виробництва на малих підприємствах є:

- а) рахунки 16 та 20;
- б) рахунки класу 9;
- в) рахунки 20 та 10;
- г) рахунки 23 та 15;
- г) рахунки 23 та 901.

45. Вибуття основних засобів на підприємствах малого бізнесу відбувається в результаті:

- а) продажу;
- б) ремонту;
- в) купівлі основного засобу;

- г) будівництва об'єкта;
- г) немає правильної відповіді.

46. Під час організації синтетичного та аналітичного обліку СМП з урахуванням своїх класифікаційних засад можуть використовувати одну з таких форм обліку:

- а) спрощену;
- б) журнальну;
- в) автоматизовану;
- г) меморіальну;
- г) правильні відповіді а), б), в).

47. Облікові реєстри, які використовують СМП:

- а) В-1;
- б) В-12;
- в) 6;
- г) В-11;
- г) 5А.

48. За спрощеним планом рахунків інформація про наявність і рух МШП відображається:

- а) на рахунку 20;
- б) на рахунку 22;
- в) на рахунку 23;
- г) на рахунку 10;
- г) не відображається.

49. Залишкова вартість будь-якого об'єкта основних засобів, що продається (попередньо переведеного до груп вибуття), списується:

- а) на дебет субрахунка 972 “Собівартість реалізованих необоротних активів”;
- б) у кредит субрахунка 972 “Собівартість реалізованих необоротних активів”;
- в) не списується;
- г) у кредит субрахунка 976 “Списання необоротних активів”;
- г) немає правильної відповіді.

50. Рахунок 85 на підприємствах малого бізнесу призначений для:

- а) обліку витрат від інвестиційної та фінансової діяльності;
- б) обліку надзвичайних подій;
- в) обліку доходів від реалізації;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) немає правильної відповіді.

51. В основу організації заробітної плати на малих підприємствах покладено такі елементи:

- а) тарифну систему;
- б) нормування праці;
- в) форми оплати праці;
- г) відрядна форма;
- г) усі відповіді правильні.

52. Статутний капітал малого підприємства може бути сформований за рахунок:

- а) основних засобів;
- б) за рахунок цінних паперів;

- в) за рахунок деривативів;
- г) грошових коштів;
- г) усі відповіді правильні.

53. Чи правильним є твердження: “Загальногосподарські (адміністративні) витрати не розподіляються на об’єкти обліку, а списуються на фінансові результати”?:

- а) ні, неправильне;
- б) так, правильне;
- в) згідно з обліковою політикою;
- г) відповідно до форми власності;
- г) відповідно до сфери діяльності підприємства.

54. Чи складає мале підприємство Примітки до звітності?:

- а) ні, не складає;
- б) так, складає;
- в) згідно з обліковою політикою;
- г) відповідно до форми власності;
- г) відповідно до сфери діяльності підприємства.

Контрольні питання

1. Які підприємства належать до малих підприємств?
2. Які законодавчі й інші нормативні документи відображають методику обліку на малих підприємствах?
3. В яких літературних джерелах розглядається методика обліку на малих підприємствах?
4. Наведіть особливості використання звичайного Плану рахунків бухгалтерського обліку на малих підприємствах.
5. Охарактеризуйте методику використання спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку на малих підприємствах.
6. Назвіть особливості використання 8 і 9 класів на малих підприємствах.
7. Дайте визначення поняттю облікова політика?
8. Які пункти повинні бути відображені у наказі про облікову політику малого підприємства?
9. Назвіть особливості журнальної форми обліку.
10. Назвіть основні відмінності спрощеної і простої форм бухгалтерського обліку.

Проблемні питання

1. За яких умов підприємство вважається малим?
2. Яка форму обліку: журнальну, спрощену чи просту найкраще використовувати на малих підприємствах?
3. Чи можливо здійснювати облік на малих підприємствах автоматизовано?
4. Якщо підприємство не задовольняє спрощений План рахунків, чи можна використовувати загальний План рахунків?

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

1. Сутність МСБО та їх застосування.
2. Склад і зміст МСБО.
3. Загальновизнані принципи МСБО.

Мета: розглянути роль обліку в системі управління, користувачів облікової інформації, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, необхідність уніфікації та стандартизації обліку в міжнародному масштабі, загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку, діяльність міжнародних організацій зі стандартизації обліку, склад і загальну характеристику міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, їх зв'язок із національними стандартами обліку.

Завдання: ознайомити студентів із системами обліку, технологічним процесом і процедурами фінансового обліку: рахунками, етапами облікового циклу, системою облікових реєстрів

Література: 1 – 74.

Вправи для виконання

Вправа 1

Скласти порівняльну таблицю вітчизняних та міжнародних принципів обліку. Виділити спільні та відмінні риси.

Вправа 2

Розглянути Міжнародні стандарти фінансової звітності. Скласти порівняльну таблицю міжнародних та національних стандартів бухгалтерського обліку. Виділити спільні та відмінні риси.

Тести

1. Прийняття і використання МСБО забезпечує:
 - а) зменшення ризику для кредиторів та інвесторів;
 - б) зниження витрат кожної країни на розробку власних стандартів;
 - в) поглиблення міжнародної кооперації в галузі бухгалтерського обліку;
 - г) однозначне розуміння фінансової звітності та зростання довіри до її показників у всьому світі;
 - г) правильними є всі відповіді.
2. Згідно з МСБО призначенням “Звіту про прибутки та збитки” є:

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

- а) інформація про фінансове становище підприємства на певну дату;
- б) інформація про зміни у власному капіталі протягом звітного періоду;
- в) інформація про доходи, витрати та фінансовий результат діяльності підприємства за звітний період;
- г) повне розкриття інформації про діяльність підприємства та обрані ним методи обліку;
- г) інформація про надходження і вибуття грошових коштів унаслідок операційної, інвестиційної та фінансової діяльності протягом звітного періоду.

3. Згідно з визначенням, наведеним у МСБО, “облікова політика” – це:

- а) певні принципи, основи, домовленості, практика та правила, прийняті підприємством для складання та подання фінансових звітів;
- б) процес опису, оцінки та включення до фінансового звіту певної статті;
- в) певна облікова політика, за якою підприємство проводить фінансову оцінку своєї діяльності;
- г) певні умови, правила, договори, прийняті й укладені підприємством для свого функціонування;
- г) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства.

4. Згідно з МСБО, операціями, що впливають на активи, є:

- а) виготовлення, обмін, позики;
- б) позики, забезпечення майбутніх платежів, безоплатне надходження;
- в) виготовлення, безоплатне надходження, обмін на інші активи;
- г) погашення зобов'язань, продаж, позики;
- г) перетворення на власний капітал, придбання активів у кредит, позики.

5. За МСБО дохід – це:

- а) збільшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства;
- б) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства;
- в) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства;
- г) зменшення економічних вигод у вигляді прибуття активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства;
- г) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу підприємства.

6. За МСБО витрати – це:

- а) збільшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства;
- б) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства;
- в) зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства;
- г) зменшення економічних вигод у вигляді прибуття активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства;
- г) збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу підприємства.

7. Згідно з МСБО 20 “Облік державних гарантів і розкриття інформації про державну допомогу” державні гаранті – це:

- а) державна допомога у формі ресурсів, переданих підприємству за умови дотримання певних умов, пов’язаних з основною діяльністю підприємства;
- б) державна допомога у формі ресурсів, наданих підприємству без повернення;
- в) фінансова і технічна допомога, яку надають розвинуті країни світу слаборозвинутим для подолання їх відсталості та прискорення соціально-економічного розвитку;
- г) контроль державних органів за дотриманням законів, нормативних актів за господарською діяльністю підприємства установ та організацій згідно з чинним законодавством;
- г) комплекс заходів держави, спрямованих на створення сприятливих умов підприємницької діяльності за допомогою податкової, фінансово-кредитної, інноваційної, кадрової політики.

8. Згідно з МСБО торговельна кредиторська заборгованість – це:

- а) зобов’язання з невизначеним терміном або сумою;
- б) зобов’язання оплатити товари або послуги, які отримано або поставлено, але вони не були сплачені, на них не було встановлено рахунків і вони не були офіційно узгоджені з постачальником, включаючи суми, які підлягають виплаті працівникам;
- в) зобов’язання оплатити товари або послуги, отримані чи поставлені або офіційно узгоджені з постачальником;
- г) зобов’язання, що гарантують повернення клієнтам позички банку;
- г) своєчасно не сплачені підприємствами, компаніями, організаціями та установами платежі постачальникам та підрядникам, фінансовим організаціям працівникам.

9. Згідно з МСБО 39 “Фінансові інструменти: визнання та оцінка” будь-який контракт, який призводить до фінансового активу одного підприємства і фінансового зобов’язання або інструмента капіталу іншого підприємства, називається:

- а) фінансовим інструментом;
- б) дебіторською заборгованістю;
- в) фінансовим зобов’язанням;
- г) фінансовим забезпеченням;
- г) фінансовим механізмом.

10. Призначення одного або кількох інструментів хеджування, коли зміни їхньої справедливої вартості компенсується змінами справедливої вартості об’єкта, це:

- а) хеджування;
- б) сек’юритизація;
- в) ревальвація;
- г) реверс;
- г) таксація.

11. За даними ознаками визначте модель організації бухгалтерського обліку: “Країна має нерозвинуту економіку, фінансовий звіт, спрямований на задоволення потреб державних органів, облікові дані коригуються на темпи інфляції”:

- а) континентальна;
- б) інтернаціональна модель ООН;
- в) маржинальна;
- г) світова інтернаціональна;
- г) немає правильної відповіді.

12. Яке з наведених нижче тверджень стосовно МСБО є правильним:

- а) МСБО є обов’язковими для використання;

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

- б) МСБО визначають порядок ведення бухгалтерського обліку;
- в) МСБО використовуються насамперед транснаціональними корпораціями;
- г) МСБО використовуються як національні стандарти, але в деяких випадках можуть бути модифіковані для місцевих умов;
- г) СНР включає не пов'язані між собою рахунки, що належать до різних видів економічної діяльності.

13. Для України характерним є таке застосування МСБО:

- а) МСБО використовуються як національні стандарти, але в деяких випадках можуть бути модифіковані для місцевих умов;
- б) національні стандарти розробляються окремо, але в більшості випадків базуються на аналогічних МСБО;
- в) національні стандарти не мають посилання на МСБО, до того ж національні стандарти можуть забезпечувати більший або менший вибір, ніж МСБО.
- г) МСБО є обов'язковими для використання;
- г) МСБО визначають порядок ведення бухгалтерського обліку.

14. При складанні фінансових звітів можуть бути допущені помилки внаслідок:

- а) помилок у математичних підрахунках;
- б) шахрайства;
- в) помилок у застосуванні облікової політики;
- г) неувважності;
- г) правильними є всі відповіді.

15. Яке з визначень національного положення (стандарту) є правильним:

- а) нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам;
- б) нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, що відповідають міжнародним стандартам;
- в) нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає порядок ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам;
- г) нормативно-правовий акт, згідно з яким ведуться певні принципи, основи, домовленості, практика та правила, прийняті підприємством для складання та подання фінансових звітів;
- г) немає правильної відповіді.

16. Принципи бухгалтерського обліку в Україні встановлюються:

- а) Законом України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”;
- б) П(С)БО;
- в) МСБО;
- г) КМСБО;
- г) АПУ.

17. Яке з тверджень щодо СНР є правильним:

- а) структурні елементи СНР є різними для різних країн, що пов'язано з відмінностями в їх економічному розвитку, структурах економік та облікових системах;
- б) СНР включає не пов'язані між собою рахунки, що належать до різних видів економічної діяльності;

- в) структурні елементи СНР є усталеними, а рахунки, що використовуються в рамках СНР, тісно пов'язані між собою;
- г) правильними є всі твердження;
- г) немає правильної відповіді.

18. Розробку форм бухгалтерської звітності в Україні покладено на:

- а) Методологічну раду з бухгалтерського обліку;
- б) Міністерство фінансів;
- в) Державний комітет статистики.
- г) МСБО
- г) правильні відповіді в), г).

19. Виберіть варіант, що не є загальновизнаним принципом МСБО:

- а) господарської одиниці (автономності підприємства);
- б) безперервності;
- в) послідовності (або принцип постійності)
- г) повного розкриття;
- г) конфіденційності.

20. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) – це:

- а) система принципів, методів та процедур ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності;
- б) повне розкриття інформації про діяльність підприємства та обрані ним методи стандартів обліку;
- в) нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, що відповідають міжнародним стандартам;
- г) нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає порядок ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечать міжнародним стандартам;
- г) немає правильної відповіді.

21. МСБО № 1 має назву:

- а) “Розкриття облікової політики”;
- б) “Облік амортизації”;
- в) “Облік податків на прибуток”;
- г) “Дохід”;
- г) “Об'єднання компаній”.

22. За МСБО збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу підприємства, – це:

- а) витрати;
- б) маржинальний дохід;
- в) дохід;
- г) прибуток;
- г) немає правильної відповіді.

23. Згідно з МСБО повне розкриття інформації про діяльність підприємства та обрані ним методи обліку розглядають у:

- а) “Балансі”;

- б) “Звіті про використання грошових коштів”;
- в) “Звіті про рух грошових коштів”;
- г) “Викладі облікової політики та пояснювальних приміток”;
- г) “Звіті про зміни у власному капіталі”.

24. Згідно з МСБО інформація про надходження і вибуття грошових коштів унаслідок операційної, інвестиційної та фінансової діяльності протягом звітного періоду наводиться у:

- а) “Балансі”;
- б) “Звіті про використання грошових коштів”;
- в) “Звіті про рух грошових коштів”;
- г) “Викладі облікової політики та пояснювальних приміток”;
- г) “Звіті про зміни у власному капіталі”.

25. Певні принципи, основи, домовленості, практика та правила, прийняті підприємством для складання та подання фінансових звітів згідно з МСБО, – це:

- а) хеджування;
- б) ревальвація;
- в) облікова політика;
- г) стандарти бухгалтерського обліку;
- г) сек’юритизація.

26. Згідно з МСБО 39 “Фінансові інструменти: визнання та оцінка” фінансовий інструмент це:

- а) будь-який контракт, який призводить до фінансового активу одного підприємства і фінансового зобов’язання або інструмента капіталу іншого підприємства;
- б) нормативно-правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає принципи і методи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, що відповідають міжнародним стандартам;
- в) певні умови, правила, договори, прийняті і укладені підприємством для функціонування підприємством;
- г) структурні елементи СНР;
- г) немає правильної відповіді.

27. Інформація про доходи, витрати та фінансовий результат діяльності підприємства за звітний період згідно з МСБО наводиться у:

- а) “Звіті про рух грошових коштів”;
- б) “Викладі облікової політики та пояснювальних приміток”;
- в) “Звіті про зміни у власному капіталі”;
- г) “Балансі”;
- г) “Звіті про прибутки та збитки”.

28. Відповідно до МСБО 19 “Виплати працівникам” виплати працівникам поділяються на певні категорії. Оберіть варіант, що не належить до категорії виплат працівникам:

- а) короткострокові виплати працівникам;
- б) виплати після закінчення трудової діяльності;
- в) інші довгострокові виплати працівникам;
- г) виплати при звільненні;
- г) надання позики працівникам.

29. МСБО використовується (виберіть правильні варіанти відповідей):

- а) як основа національних вимог до бухгалтерського обліку в багатьох країнах світу;
- б) як міжнародний базовий підхід тими країнами, які розробляють свої власні вимоги;
- в) світовим банком, який вимагає від позичальників подання фінансової звітності згідно з МСБО;
- г) правильні відповіді а), в);
- г) правильні всі варіанти відповідей.

30. Згідно з МСБО фінансова звітність підприємства містить:

- а) “Баланс”, “Звіт про прибутки та збитки”, “Виклад облікової політики та пояснювальні примітки”;
- б) “Звіт про збільшення та зменшення власного капіталу”, “Звіт про рух грошових коштів”;
- в) “Звіт про зміни у власному капіталі”, “Звіт про рух грошових коштів”;
- г) правильні відповіді а), в);
- г) правильні відповіді а), б).

31. Згідно з МСБО 8 облікова політика може не змінюватися відповідно до:

- а) прийняття облікової політики для подій або операцій, які суттєво відрізняються від попередніх подій або операцій;
- б) вимог органу, який встановлює стандарти бухгалтерського обліку;
- в) законодавчих вимог;
- г) коли зміни призведуть до адекватнішого відображення подій або операцій у фінансових звітах;
- г) немає правильної відповіді.

32. Відповідно до МСБО дохід від реалізації продукції товарів повинен визначатися у разі задоволення певних умов. Серед перелічених нижче умов оберіть неправильний варіант:

- а) підприємство передало покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на продукцію (товар);
- б) підприємство більше не бере участі в управлінні в тому ступені, який, як правило, і пов'язаний з правом власності і не контролює продаж продукції;
- в) сума доходу може бути достовірно виміряна;
- г) існує ймовірність надходження економічних вигод, пов'язаних із операцією, на підприємство;
- г) всі належать.

33. Згідно з Конституцією КМСБО мета організації:

- а) формулювати і публікувати в інтересах громадськості стандарти бухгалтерського обліку, що їх мають дотримуватися при складанні фінансової звітності, а також сприяти їх прийняттю та дотриманню в усьому світі;
- б) спрямовувати зусилля на поліпшення та гармонізацію регулюючих положень, стандартів бухгалтерського обліку і процедур, пов'язаних із поданням фінансових звітів, переглядати коментарі, готувати проект МСБО для перегляду Радою;
- в) зменшення ризику для кредиторів та інвесторів;
- г) правильні відповіді а), б);
- г) немає правильної відповіді.

34. Згідно з МСБО інформація про зміни у власному капіталі протягом звітного періоду наведена у:

- а) “Балансі”;
- б) “Звіті про використання грошових коштів”;

- в) “Звіті про рух грошових коштів”;
- г) “Викладі облікової політики та пояснювальних приміток”;
- г) “Звіті про зміни у власному капіталі”.

35. Згідно з МСБО 2 “Запаси” первісною оцінкою придбаних або вироблених запасів є їх собівартість, яка включає:

- а) витрати на придбання; витрати на переробку; інші витрати, безпосередньо пов'язані із запасами;
- б) витрати на позики; витрати на придбання; витрати на переробку;
- в) суму витрат на позики, капіталізовану протягом звітного періоду, витрати на придбання та переробку;
- г) витрати на позики; витрати на виявлення нових процесів;
- г) витрати на укладання контракту; витрати на придбання; витрати на переробку.

36. Згідно з МСБО операційні витрати представлені в “Звіті про прибутки та збитки” чотирма статтями. Оберіть варіант, що не входить до цих чотирьох статей:

- а) собівартість реалізованої продукції;
- б) витрати на збут;
- в) амортизація;
- г) адміністративні витрати;
- г) інші операційні витрати.

37. Згідно з МСБО ціна реалізації активу в умовах звичайної господарської діяльності за вирахуванням витрат на завершення його виробництва та на збут – це:

- а) сума очікуваного відшкодування;
- б) чиста вартість реалізації;
- в) теперішня вартість активу;
- г) ринкова вартість активу;
- г) історична (фактична) собівартість активу.

38. Згідно з МСБО 12 “Податки на прибуток” сума податків на прибуток, що підлягають сплаті у майбутніх періодах відповідно до тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, – це:

- а) поточний податок на прибуток;
- б) тимчасові різниці, що підлягають оподаткуванню;
- в) тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню;
- г) відстрочені податкові зобов'язання;
- г) податковий прибуток (збиток).

Контрольні питання

1. Розкрийте сутність та актуальність гармонізації бухгалтерського обліку.
2. Яка мета створення та принципи функціонування Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку?
3. Чим визначається методологія бухгалтерського обліку за МСБО?
4. Яка мета функціонування Комітету державного сектора Міжнародної федерації бухгалтерів?
5. Яке практичне застосування мають МСБО?
6. Які розділи включають МСБО?

7. Перелічіть основні міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, які затверджені КМСБО.
8. Визначте мету і сферу застосування кожного з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
9. На яких загальноприйнятих принципах побудовані МСБО?
10. Поясніть такі принципи МСБО, як господарської одиниці, безперервності, грошового виміру, періодичності, послідовності.
11. Розкрийте суть принципів історичної собівартості, фактичної реалізації, відповідності, повного розкриття.
12. У чому полягає дія принципів двосторонньої тотожності, витрат та вигод, суттєвості, галузевої практики, консерватизму?

Проблемні питання

1. Концептуальні засади гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку і статистики.
2. Порівняльний аналіз П(С)БО та МСБО й основні висновки.
3. Перспективи гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку в Україні.

Вправи для повторення

Вправи для повторення

Вправа 1

Вступний баланс

Актив	Сума	Пасив	Сума
Основні засоби	18 300,00	Зареєстрований (пайовий) капітал	24 800,00
Виробничі запаси	11 350,00	Додатковий капітал	8 700,00
МШП	1 400,00	Резервний капітал	5 100,00
Незавершене виробництво	4 350,00	Короткострокові кредити	8 200,00
Готова продукція	3 880,00	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	11 200,00
Каса	50,00	Розрахунки за податками і платежами	1 900,00
Рахунки в банках	2 1500,00	Розрахунки за страхуванням	130,00
Розрахунки з різними дебіторами	20,00	Розрахунки за виплати працівникам	820,00
Баланс	60 850,00	Баланс	60 850,00

На основі наведених даних скласти журнал господарських операцій з відповідними кореспонденціями, визначити відсутні суми. Скласти оборотну відомість та кінцевий баланс.

№ з/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденції		Сума	
		Дт	Кт	часткова	загальна
1	2	3	4	5	6
1	Придбано від постачальника ПрАТ «Мрія» сировину і матеріали, крім того ПДВ			20 000,00	
2	Відображено податковий кредит з ПДВ			?	?
3	Нараховано заробітну плату робітникам за надання збутових послуг				2 700,00
4	Нараховано ЄСВ на ФОП				?
5	Списано сировину і матеріали на виробництво продукції:				
	а) столів			6 500,00	
	б) стільців			7 100,00	
	в) на загальновиробничі потреби			720,00	?
6	Нараховано заробітну плату робітникам за виробництво продукції				
	а) столів			1 830,00	
	б) стільців			3 470,00	
	в) загальновиробничому персоналу			960,00	

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

7	Нараховано ЄСВ на ФОП робітникам і працівникам				
	а) за виробництво столів				
	б) за виробництво стільців				
	в) загальновиробничому персоналу				
8	Нараховано амортизацію основних засобів, використаних на виробництво:				
	а) столів			1 600,00	
	б) стільців			1 570,00	
	в) для загальновиробничих потреб			1 000,00	
9	Нараховано рекламному агентству за послуги				360,00
10	Відображено податковий кредит з ПДВ				
11	Отримано рахунок за послуги електроенергії, крім того ПДВ, на виробництво продукції				
	а) столів			1 300,00	
	б) стільців			1 700,00	
	в) для загальновиробничих потреб			500,00	
12	Відображено податковий кредит з ПДВ				
13	Перераховано з поточного рахунку кошти для виплати заробітної плати за попередній місяць та на господарські потреби				840,00
14	Виплачено заробітну плату з каси				
15	Оплачено постачальнику ПрАТ «Мрія» за сировину за рахунок короткострокового кредиту				
16	Видано кошти під звіт на господарські потреби				100,00
17	Придбано МШП підзвітною особою				60,00
18	Відображено податковий кредит з ПДВ				
19	Повернуто залишок невикористаної підзвітної суми в касу				
20	Розподілено та списано загальновиробничі витрати на с/в виготовленої продукції				
	а) столів				
	б) стільців				
21	Оприбутковано готову продукцію за фактичною с/в: Незавершене виробництво на початок: 2 000,00 грн – столи; 2 350, 00 грн – стільці. Незавершене виробництво на кінець місяця: 1 200,00 грн – столи; 5 800,00 грн – стільці				
22	Реалізовано покупцям готову продукцію				42 000,00

Вправи для повторення

23	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ				
24	Списано собівартість реалізованої продукції				
25	Надійшли кошти від покупців на поточний рахунок				
26	Списано на фінансовий результат:				
	чистий дохід від реалізованої продукції				
	с/в реалізованої продукції				
	витрати на збут				
27	Нараховано податок на прибуток				
28	Списано податок на прибуток на фінансовий результат				
29	Отримано чистий прибуток				

Скласти первинні документи, журнали, а також Баланс та Звіт про фінансові результати.

Вправа 2

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 31.12.20__ року

Рахунок	Сума, грн
Основні засоби:	
- первісна вартість	2 125 600,00
- знос	34 200,00
Готова продукція	445 000,00
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	70 800,00
Резервний капітал	94 800,00
Грошові кошти та їх еквіваленти у національній валюті	438 400,00
Нематеріальні активи	14 800,00
Витрати майбутніх періодів	3 100,00
Доходи майбутніх періодів	39 900,00
Незавершене виробництво	95 300,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	188 900,00
Цільове фінансування	108 000,00
Інші поточні зобов'язання (685)	40 400,00
Зареєстрований (пайовий) капітал	2 496 000,00
Виробничі запаси (20)	120 000,00
Короткострокові кредити банків	30 700,00
Поточні зобов'язання за розрахунками:	
- з бюджетом	20 500,00
- з оплати праці	118 000,00

Примітки до балансу за 31.12.20__ р.

Рахунок	Сума, грн
Орендовані необоротні активи (01)	290 000,00
Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні (023)	2 400,00
Списана дебіторська заборгованість (071)	4 100,00

Залишки на рахунках аналітичного обліку станом на 31.12.20__ р.

До синтетичного рахунка 201 «Матеріали»

Назва матеріалу	Одиниця виміру	Кількість матеріалів	Ціна за одиницю матеріалу	Вартість матеріалів
Дошка дубова	м ³	1 700	21,50	?
Тканина	м ²	2 300	18,90	?
Лак	л	800	26,40	?
Матеріали	х	х	х	18860,00
Разом				?

До синтетичного рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

Постачальники	Сума, грн
Лісотехнічний завод	39 400,00
Хімволокно	31 400,00
Разом	?

До синтетичного рахунка 23 «Виробництво»

Статті	Сума, грн	
	дивани	парти
Сировина і матеріали	32 700,00	17 200,00
Комплектуючі вироби та куповані напівфабрикати	15 900,00	6 400,00
Основна заробітна плата робітників	14 000,00	9 100,00
Загальновиробничі витрати	—	—
Разом	?	?

Господарські операції за січень 20__ року

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	02.01	Одержані в касу з поточного рахунка в банку кошти для виплати заробітної плати робітникам і службовцям за попередній місяць	118 000,00
2	02.01	Перераховано з поточного рахунка підприємства в погашення заборгованості	
		- бюджету	20 500,00
		- банку за короткостроковими кредитами	30 000,00
		- різним кредиторам	40 900,00
3	02-04.01	Виплачена із каси заробітна плата робітникам і службовцям	118 000,00
4	02.01	Перераховано з поточного рахунка в банку заборгованість перед кредиторами на початок місяця:	
		- лісотехнічний завод	?
		- хімволокно	?
5	03.01	Відпущено зі складу у виробництво для виготовлення диванів:	
		- дошка дубова 900 м ³ по 21,50 грн за 1 м ³	?
		- тканина 700 м ² по 18,90 грн за 1 м ²	?

Вправи для повторення

6	03.01	Відпущено зі складу у виробництво для виготовлення парт: - дошка дубова 700 м ² по 21,50 грн за 1 м ² - лак 200 л по 26,40 грн за 1 л	?																		
7	04.01	Одержані на умовах операційної оренди основні засоби	120 000,00																		
8	04.01	Оприбутковано на склад: хімволокна, крім того ПДВ: - тканина 980 м ² по 17,60 грн за 1 м ² - лак 100 л по 24,30 грн за 1 л	?																		
9	05.01	Оприбутковано на склад; дошка дубова 600 м ² по 23,15 грн. за 1 м ² , від лісотехнічного заводу, крім того ПДВ	?																		
10	06.01	Оплачено постачальниками за рахунок наданого короткострокового кредиту раніше одержані матеріали: - хімволокно	?																		
		- лісотехнічного заводу	?																		
11	18.01	Зарахована на поточний рахунок підприємства орендна плата, одержана від орендарів за передані їм в оперативну оренду основні засоби: - за поточний місяць (на збільшення доходу)	15 000,00																		
		- за наступні два місяці	64 000,00																		
12	29.01	Нарахований знос на основні засоби загальногосподарського призначення	16 500,00																		
13	29.01	Нарахований знос на основні засоби загальновиробничого призначення, для варіантів (тис. грн.):	?																		
		<table border="1"> <tr> <td>1-10</td> <td>11-20</td> <td>21-30</td> </tr> <tr> <td>9,7</td> <td>9,9</td> <td>10,0</td> </tr> </table>		1-10	11-20	21-30	9,7	9,9	10,0												
1-10	11-20	21-30																			
9,7	9,9	10,0																			
14	30.01	Нарахована заробітна плата за поточний місяць - робітникам, що зайняті виробництвом диванів, для варіантів (тис. грн):	?																		
		<table border="1"> <tr> <td>01-14</td> <td>15-16</td> <td>17-18</td> <td>19-20</td> <td>21-22</td> <td>23-24</td> <td>25-26</td> <td>27-28</td> <td>29-30</td> </tr> <tr> <td>50,0</td> <td>52,4</td> <td>54,3</td> <td>51,8</td> <td>56,7</td> <td>55,2</td> <td>57,3</td> <td>59,1</td> <td>60,0</td> </tr> </table>		01-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30	50,0	52,4	54,3	51,8	56,7	55,2	57,3	59,1	60,0
		01-14		15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30										
		50,0		52,4	54,3	51,8	56,7	55,2	57,3	59,1	60,0										
		- робітникам, що зайняті виробництвом парт, для варіантів (тис. грн.):																			
		<table border="1"> <tr> <td>01-02</td> <td>03-04</td> <td>05-06</td> <td>07-08</td> <td>09-10</td> <td>11-12</td> <td>13-14</td> <td>15-22</td> <td>23-30</td> </tr> <tr> <td>20,4</td> <td>26,7</td> <td>24,9</td> <td>21,5</td> <td>28,4</td> <td>22,6</td> <td>27,3</td> <td>25,2</td> <td>30,0</td> </tr> </table>		01-02	03-04	05-06	07-08	09-10	11-12	13-14	15-22	23-30	20,4	26,7	24,9	21,5	28,4	22,6	27,3	25,2	30,0
01-02	03-04	05-06	07-08	09-10	11-12	13-14	15-22	23-30													
20,4	26,7	24,9	21,5	28,4	22,6	27,3	25,2	30,0													
- адміністративному персоналу, для варіантів (тис. грн):																					
<table border="1"> <tr> <td>01</td> <td>02-05</td> <td>06-09</td> <td>10-13</td> <td>14-17</td> <td>18-21</td> <td>22-25</td> <td>26-29</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>10,0</td> <td>12,6</td> <td>14,3</td> <td>16,4</td> <td>11,9</td> <td>18,5</td> <td>13,7</td> <td>15,1</td> <td>19,2</td> </tr> </table>	01	02-05	06-09	10-13	14-17	18-21	22-25	26-29	30	10,0	12,6	14,3	16,4	11,9	18,5	13,7	15,1	19,2			
01	02-05	06-09	10-13	14-17	18-21	22-25	26-29	30													
10,0	12,6	14,3	16,4	11,9	18,5	13,7	15,1	19,2													
- персоналу цехів, для варіантів (тис. грн):																					
<table border="1"> <tr> <td>01-05</td> <td>06-10</td> <td>11-15</td> <td>16-20</td> <td>21-22</td> <td>23-24</td> <td>25-26</td> <td>27-28</td> <td>29-30</td> </tr> <tr> <td>6,5</td> <td>6,7</td> <td>6,1</td> <td>6,9</td> <td>7,6</td> <td>7,2</td> <td>7,8</td> <td>8,0</td> <td>8,3</td> </tr> </table>	01-05	06-10	11-15	16-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30	6,5	6,7	6,1	6,9	7,6	7,2	7,8	8,0	8,3			
01-05	06-10	11-15	16-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30													
6,5	6,7	6,1	6,9	7,6	7,2	7,8	8,0	8,3													
15	30.01	Нараховано ЄСВ на ФОП	?																		
16	30.01	Утримано із заробітної плати робітників і службовців: - податок на доходи фізичних осіб	15 300,00																		

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

		- ЄСВ	2 800,00
		- за виконавчими листами (аліменти)	450,00
17	31.01	Перерахована з поточного рахунка абонентна плата за користування службовими телефонами за поточний місяць	42 600,00
18	31.01	Повернені орендодавцю основні засоби, що перебували в оперативній оренді підприємства	290 000,00
19	31.01	Списані на адміністративні витрати здійснені у минулому періоді витрати на періодичні видання у частині, що входить у звітний місяць	3 100,00
20	31.01	Розподілені між видами готової продукції ЗВВ (база розподілу – заробітна плата):	
		- на затрати з виробництва диванів	?
		- на затрати з виробництва парт	?
21	31.01	Оприбуткована на склад за фактичною собівартістю випущена із виробництва готова продукція:	
		- дивани	?
		- парти	?
		Довідка: затрати у незавершене виробництво диванів на кінець звітного періоду не було; затрати у незавершене виробництво парт становили: матеріали – 25 000,00; основна з/п – 12 000,00	
22	31.01	Відпущена зі складів покупцям готова продукція	
		- за фактичною собівартістю	?
		- за відпускними продажними цінами	663 000,00
		- відображено податкове зобов’язання з ПДВ	?
23	31.01	Зараховано на поточний рахунок підприємства кошти, одержані від покупців за реалізовану їм готову продукцію за відпускними цінами	663 000,00
24	31.01	Визначити фінансовий результат звітного періоду. Нарахувати податок на прибуток	?

Вправа 3

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 31.12.20__ р.

Рахунок	Сума, грн
Основні засоби:	
- первісна вартість	1 806 760,00
- знос	29 070,00
Готова продукція	378 250,00
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	60 180,00
Резервний капітал	80 580,00
Грошові кошти та їх еквіваленти у національній валюті	372 640,00
Нематеріальні активи	12 580,00
Витрати майбутніх періодів	2 635,00
Доходи майбутніх періодів	33 915,00
Незавершене виробництво	81 005,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	160 565,00
Цільове фінансування	91 800,00

Вправи для повторення

Інші поточні зобов'язання (685)	34 340,00
Зареєстрований (пайовий) капітал	2 121 600,00
Виробничі запаси (20)	102 000,00
Короткострокові кредити банків	26 095,00
Поточні зобов'язання за розрахунками:	
- з бюджетом	17 425,00
- з оплати праці	100 300,00

Примітки до балансу за 31.12.20__ р.

Рахунок	Сума, грн
Орендовані необоротні активи (01)	246 500,00
Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні (023)	2 040,00
Списана дебіторська заборгованість (071)	3 485,00

Залишки на рахунках аналітичного обліку станом на 31.12.20__ р.

До синтетичного рахунка 201 «Матеріали»

Назва матеріалу	Одиниця виміру	Кількість матеріалів	Ціна за одиницю матеріалу	Загальна сума, грн
Дошка (Граб)	м ³	1700	18,275	31 067,50
Тканина	м ²	2300	16,065	36 949,50
Лак	л	800	22,44	17 952,00
Разом	-	-	-	85 969,00

До синтетичного рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядчиками»

Постачальники	Сума, грн
Заготівельна база «Лісовик»	33 490,00
ТОВ «Волошка»	26 690,00
Разом	60 180,00

До синтетичного рахунка 23 «Виробництво»

Статті	Сума, грн	
	стілці	табуретки
Сировина і матеріали	27 795,00	14 620,00
Комплектуючі вироби та куповані напівфабрикати	13 515,00	5 440,00
Основна заробітна плата робітників	11 900,00	7 735,00
Загальновиробничі витрати	-	-
Разом	53 210,00	27 795,00

Господарські операції за січень 20__ року

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	02.01	Одержані в касу з поточного рахунка в банку кошти для виплати заробітної плати робітникам і службовцям за попередній місяць	100 300,00

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

2	02.01	Перераховано з поточного рахунка підприємства в погашення заборгованості бюджету	17 425,00
		банку за короткостроковими кредитами	25 500,00
		різним кредиторам	34 765,00
3	02-04.01	Виплачена із каси заробітна плата робітникам і службовцям	100 300,00
4	02.01	Перераховано з поточного рахунка в банку заборгованість перед кредиторами на початок місяця: Заготівельної бази «Лісовик»	
		ТОВ «Волошко»	
5	03.01	Відпущено зі складу у виробництво для виготовлення стільців	
		дошка (граб) 900 м ³ по 18, 26 грн за 1 м ³ тканина 700 м ² по 16,06 грн за 1 м ²	
6	03.01	Відпущено зі складу у виробництво для виготовлення табуреток:	
		дошка (граб) 700 м ² по 18, 26 грн за 1 м ² лак 200 л по 14,96 грн за 1 л	
7	04.01	Одержані на умовах операційної оренди основні засоби	102 000,00
8	04.01	Оприбутковано на склад від ТОВ «Волошка», крім того ПДВ:	
		тканина 980 м ² по 14,96 грн за 1 м ² лак 100 л по 20,66 грн за 1 л	
9	05.01	Оприбутковано на склад дошка дубова 600 м ² по 19,68 грн. за 1 м ² , від заготівельної бази «Лісовик», крім того ПДВ	
10	06.01	Оплачено постачальниками за рахунок наданого короткострокового кредиту раніше одержані матеріали: ТОВ «Волошка»	
		Заготівельної бази «Лісовик»	
11	18.01	Зархована на поточний рахунок підприємства орендна плата, одержана від орендарів за передані їм в оперативну оренду основні засоби:	
		за поточний місяць (на збільшення доходу) за наступні два місяці	12 750,00 54 400,00
12	29.01	Нарахований знос на основні засоби загальногосподарського призначення	14 025,00
13	29.01	Нарахований знос на основні засоби загальновиробничого призначення, тис. грн	8 500,00
14	30.01	Нарахована заробітна плата за поточний місяць робітникам, що зайняті виробництвом стільців, тис. грн	48 195,00
		робітникам, що зайняті виробництвом табуреток, тис. грн	21 420,00
		адміністративному персоналу, тис. грн	15 725,00
		персоналу цехів, тис. грн	6 460,00

Вправи для повторення

15	30.01	Нараховано ЄСВ - робітникам, що зайняті виробництвом крісел - робітникам, що зайняті виробництвом табуреток - адміністративному персоналу - персоналу цехів	?
16	30.01	Утримано із заробітної плати робітників і службовців: податок на доходи фізичних осіб	13 005,00
		ЄСВ	2 380,00
		за виконавчими листами (аліменти)	382,50
17	31.01	Перерахована з поточного рахунку абонентна плата за користування службовими телефонами за поточний місяць	36 210,00
18	31.01	Повернені орендодавцю основні засоби, що перебували в оперативній оренді підприємства	246 500,00
19	31.01	Списані на адміністративні витрати здійснені у минулому періоді витрати на періодичні видання у частині, що входить у звітний місяць	595,00
20	31.01	Розподілені між видами готової продукції ЗВВ (база розподілу – заробітна плата): на затрати з виробництва стільців	
		на затрати з виробництва табуреток	
21	31.01	Оприбуткована на склад за фактичною собівартістю випущена із виробництва готова продукція: стільці	
		табуретки	
		Довідка: затрати у незавершене виробництво стільців на кінець звітного періоду не було; затрати у незавершене виробництво табуреток становили: матеріали – 25000,00 ; основна з/п – 12 000,00	
22	31.01	Відпущена зі складів покупцям готова продукція за фактичною собівартістю	
		за відпускними продажними цінами	563 550,00
		відображено податкове зобов'язання з ПДВ	
23	31.01	Зараховано на поточний рахунок підприємства кошти, одержані від покупців за реалізовану їм готову продукцію за відпускними цінами	563 550,00
24	31.01	Визначити фінансовий результат звітного періоду, відобразити в кореспонденціях	

Вправа 4

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 31.12.20__ р.

Основні засоби	1 178 430,00
Сировина і матеріали	149 500,00
Незавершене виробництво	30 000,00
Готова продукція	96 000,00
Грошові кошти в касі	15,00
Грошові кошти на рахунках у банку	56 000,00
Розрахунки з підзвітними особами	22,00

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

Зареєстрований (пайовий) капітал	450 000,00
Резервний капітал	175 000,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	358 967,00
Розрахунки з постачальниками	143 000,00
Розрахунки з бюджетом	136 000,00
Розрахунки за страхуванням	78 000,00
Розрахунки з оплати праці	125 000,00
Довгострокові позики	44 000,00

Довідка до балансу про залишки на рахунках аналітичного обліку за станом на 31.12.20__ р.

	До рахунка 201 «Сировина і матеріали»
Сталь листовая	20 т по 1 000 грн за 1 т
Мідь кругла	5 000 кг по 12 грн за 1 кг
Провід мідний	800 кг по 40 грн за 1 кг
Реле часу	250 шт. по 150 грн за 1 шт.

	До рахунка 23 «Виробництво»
Виріб «А»	13 200,00
Виріб «Б»	16 800,00

	До рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками»
«Металозбут»	65 000,00
«Майстер»	78 000,00

Господарські операції за січень 20__ року

№ з/п	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн
1	2	3	4
1	03.01	Оприбутковано на склад від «Металозбуту» сталь листову 10 т по 1 000 грн за 1 т, крім того ПДВ	?
2	03.01	Оприбутковано на склад від «Металозбуту» мідь круглу 1 000 кг по 12 грн за 1 кг, крім того ПДВ	?
3	03.01	Отримано короткостроковий кредит банку	300 000,00
4	04.01	Одержані в касу з поточного рахунка в банку кошти для виплати заробітної плати працівникам за попередній місяць	125 000,00
5	04.01	Внесено в касу залишок підзвітних сум Іванченком О. С.	22,00
6	05.01	Видано з каси заробітну плату працівникам	125 000,00
7	05.01	Перераховано з поточного рахунка в банку заборгованість за отримані матеріали «Металозбуту» (враховуючи заборгованість на початок періоду)	?
8	06.01	Оприбутковано на склад від «Майстер» провід мідний 150 кг по 40 грн, крім того ПДВ	?
9	09.01	Безоплатно отримано виробниче обладнання від заводу «Механік»	36 000,00
10	10.01	Відпущено зі складу у виробництво виробів «А» матеріали:	
		- сталь листовая 5 т по 1000 грн	?

Вправи для повторення

		- мідь кругла 2000 кг по 12 грн	?
		- провід мідний 190 кг по 40 грн	?
		- реле часу 100 шт. по 150 грн	?
11	10.01	Відпущено зі складу у виробництво виробів «Б» матеріали:	
		- сталь листова 7 т по 1000 грн	?
		- мідь кругла 2600 кг по 12 грн	?
		- провід мідний 250 кг по 40 грн	?
		- реле часу 135 шт. по 150 грн	?
12	10.01	Нараховано Енергозбуту за електроенергію, використану	
		- на виробництво виробів «А»	240,00
		- на виробництво виробів «Б»	310,00
		- для загальновиробничих потреб, у тому числі ПДВ	840,00
13	10.01	Отримано з поточного рахунку в касу кошти	26 000,00
14	10.01	Перераховано з поточного рахунку заборгованість за електроенергію	?
15	12.01	Перераховано з поточного рахунку в банку заборгованість за отримані матеріали «Майстру» (враховуючи заборгованість на початок періоду)	?
16	13.01	Нарахована заробітна плата	
		- робітникам виробництва виробів «А»	36 000,00
		- робітникам виробництва виробів «Б»	42 000,00
		- загальновиробничому персоналу	28 000,00
17	13.01	Нараховано ЄСВ	?
18	16.01	Видано аванс у рахунок заробітної плати за січень	26 000,00
19	23.01	Нараховано знос на основні засоби виробничого призначення:	
		- виробництва виробів «А»	10 000,00
		- виробництва виробів «Б»	13 000,00
20	23.01	Нараховано знос на основні засоби загальновиробничого призначення	11 200,00
21	29.01	Розподілені між видами виготовленої продукції загальновиробничі витрати (база розподілу – заробітна плата)	
		- на затрати виробництва виробів «А»	?
		- на затрати виробництва виробів «Б»	?
22	29.01	Оприбутковано готову продукцію з виробництва на склад за фактичною собівартістю, якщо незавершене виробництво на кінець звітної періоду з продукції «А» – 2 600,00, «Б» – 1900,00	
		- вироби «А»	?
		- вироби «Б»	?
23	31.01	Реалізовано покупцям готову продукцію за цінами реалізації	500 000,00
24	31.01	Списано собівартість реалізованої продукції	?
25	31.01	Зараховано на поточний рахунок підприємства кошти, одержані від покупців	500 000,00
26	31.01	Визначити фінансовий результат	?

Вправа 5

Залишки з рахунків бухгалтерського обліку станом на 31.12.20__ р.

Основні засоби:

- первісна вартість	2 400 000,00
- знос	56 000,00
Нематеріальні активи	16 100,00
Готова продукція	230 000,00
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	80 300,00
Резервний капітал	115 750,00
Грошові кошти і їх еквіваленти у національній валюті	562 250,00
Витрати майбутніх періодів	5 700,00
Доходи майбутніх періодів	38 000,00
Незавершене виробництво	107 900,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	586 550,00
Інші поточні зобов'язання	70 350,00
Зареєстрований (пайовий) капітал	2 315 000,00
Цільове фінансування	192 000,00
Виробничі запаси	237 000,00
Короткострокові кредити банків	48 000,00
Поточні зобов'язання з розрахунками з бюджетом	17 500,00
з оплати праці	151 500,00
Товари	112 000,00

Довідка до балансу про залишки на рахунках аналітичного обліку за станом на 31.12.20__ р.

До синтетичного рахунка 201 «Матеріали»

Дошки дубові 750 к. * 170,00
Лак натуральний 600 л. * 250,00

До синтетичного рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»

Постачальники	Сума
Ківерцівський Лісгосп	35 100,00
ПП «Буратіно»	45 200,00
Разом	?

До синтетичного рахунка 23 «Виробництво»

Статті	Сума, грн	
	Столи офісні	Парти учнівські
Сировина і матеріали	40 300,00	20 750,00
Куповані напівфабрикати та комплектуючі вироби	19 000,00	16 000,00
Основна заробітна плата робітників	6 500,00	5 350,00
Загальновиробничі витрати	-	-
Разом	?	?

Вправи для повторення

Господарські операції за січень 20__ року

№	Дата	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	01. 01	На поточний рахунок зараховано короткостроковий кредит банку			45 000, 00
2	02. 01	Перераховано з поточного рахунка підприємства в погашення заборгованості			
		а) бюджету			17 500,00
		б) банку за короткостроковими кредитами			47 000,00
		в) різним кредиторам			60 350,00
3	03. 01	Одержані в касу з поточного рахунка в банку грошові кошти для виплати заробітної плати робітникам і службовцям за попередній місяць			151 500,00
4	03. 01	Виплачена із каси заробітна плата робітникам і службовцям			151 500,00
5	11. 01	Оприбутковано на склад дошки дубові 200 к. за ціною 170 грн, від ПП «Буратіно», крім того ПДВ			?
6	03. 01	Відпущено зі складу у виробництво для виготовлення офісних столів дошки дубові 600 к по 170 грн за 1 к.			?
7	05. 01	Відпущено зі складу у виробництво для виготовлення парт учнівських натуральний лак 370 л по 250 грн			?
8	06. 01	Перераховано з поточного рахунка в банку Ківерцівському лісгоспу заборгованість на початок місяця			?
9	08. 01	Видано під звіт на господарські потреби			70,00
10	09. 01	Оприбутковані на склад безоплатно надані основні засоби			1 350,00
11	12. 01	Оплачено постачальникам у рахунок наданого короткострокового кредиту за раніше одержані матеріали: Ківерцівський лісгосп ПП «Буратіно» (врахувати заборгованість на початок звітного періоду та за період)			? ?
12	13. 01	Нарахований знос на основні засоби загальногосподарського призначення			16 900,00
13	14. 01	Нарахований знос на основні засоби загальногосподарського призначення			19 750,00
14	29. 01	Нарахована заробітна плата за поточний місяць:			
		1) робітникам, що зайняті виробництвом			53 100,00
		а) столів офісних			27 690,00
		б) парт учнівських			9 300,00
		2) адміністративному персоналу			10 760,00
		3) персоналу цехів			
15	29. 01	Нараховано ЄСВ			?
16	30. 01	Утримано із заробітної плати робітників і службовців			
		а) податок на доходи фізичних осіб			16 100,00

М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова “Бухгалтерський облік”

		б) ЄСВ в) за виконавчими листами (аліменти)			2 350,00 640,00
17	30. 01	Перерахована з поточного рахунка абонентна плата за користування службовими телефонами за поточний місяць			3 490,00
18	30. 01	Нараховано за електроенергію для потреб цеху			3 500,00
19	30. 01	Списані на адміністративні витрати здійснені у минулому періоді витрати на періодичні видання у частині, що входить у звітний місяць			5 700,00
20	31. 01	Розподілені між видами виготовленої продукції загальновиробничі витрати (пропорційно сумі основної заробітної плати робітників – базис розподілу) а) на затрати з виробництва столів офісних б) на затрати з виробництва парт учнівських			? ?
21	31. 01	Оприбуткована на склад за фактичною собівартістю випущена із виробництва готова продукція: а) столи офісні б) парти учнівські При цьому слід взяти до уваги, що з парт учнівських затрат у незавершене виробництво не було, а зі столів офісних вони становили, грн: матеріали – 20 000,00, основна заробітна плата – 8 000,00			?
22	31. 01	Відпущена зі складів покупцям готова продукція за фактичною собівартістю виготовленої продукції за відпускними продажними цінами			? 5 450 000,00
23	31. 01	Зараховано на поточний рахунок кошти, одержані від покупців за реалізовану їм готову продукцію за відпускними цінами			5 450 000,00
24	31. 01	Визначити фінансовий результат звітного періоду			?

Рекомендована література

1. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р., № 996 XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). Інструкція про застосування. – К. : КНТ, 2009. – 144 с.
3. Національні стандарти бухгалтерського обліку. Спецвипуск // Все про бухгалтерський облік. – 2009. – № 10, 15.
4. Теорія бухгалтерського обліку : підручник для вузів / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП „Рута”, 2003. – 444 с.
5. Бутинець Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку: навч. посіб. в 2 ч. Ч. I. / Ф. Ф. Бутинець [2-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир : ПП „Рута”, 2001. – 512 с.
6. Бутинець Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. в 2 ч. Ч. II. / Ф. Ф. Бутинець [2-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир : ПП „Рута”, 2001. – 512 с.
7. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / М. В. Кужельний, М. М. Коцупатрий. – К. : КНЕУ, 2005. – 216 с.
8. Бухгалтерський облік і фінансова звітність – об’єкти фінансового контролю / авт.-упоряд. І. Б. Стефанік. – К. : Атака : Ельга – Н, 2003. – 304 с.
9. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні : навч.-практ. посіб. / за ред. С. Ф. Голова. – Д. : ТОВ „Баланс-клуб”, 2002. – 768 с.
10. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л. Г. Ловінська, Л. В. Жилкіна, О. М. Голенко та ін. – К. : КНЕУ, 2002. – 370 с.
11. Бухгалтерський облік : концептуальні основи теорії : навч.-практ. посіб. / за заг. ред. В. В. Сопко. – К. : ТОВ видав. дім „Професіонал”, 2004. – 180 с.
12. Бухгалтерський фінансовий облік : підруч. для студ. спеціальності „Облік і аудит” вищих навч. закладів / за ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – 7-ме вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП „Рута”, 2006. – 832 с.
13. Бухгалтерський облік / відп. ред. В. І. Савич. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 268 с.
14. Бухгалтерський облік в Україні / за ред. Р. Л. Хом’яка. – Л. : Інтелект-Захід, 2003. – 817 с.
15. Бухгалтерський облік у документах / за ред. Л. М. Чернелевського. – К. : Пектораль, 2005. – 392 с.
16. Велш Глен А. Основи фінансового обліку / А. Велш Глен, Г. Шорт Даніел ; пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач. – К. : Основи, 1997. – 943 с.
17. Гарасим П. М. Бухгалтерський облік за журнальною формою рахівництва / П. М. Гарасим, П. Я. Хомин. – Т. : Астон, 2003. – 296 с.
18. Гладких Т. В. Фінансовий облік / Т. В. Гладких. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 480 с.
19. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами : приклади та коментарі : практ. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2001. – 840 с.
20. Грабова Н. М. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках : навч. посіб. / Н. М. Грабова, Ю. Г. Кривонос. – К. : А.С.К., 2006. – 416 с.
21. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / Н. М. Грабова ; за ред. М. В. Кужельного. – К. : АСК, 2007. – 266 с.
22. Даньків Й. Я. Бухгалтерський облік : підручник / Й. Я. Даньків, М. Я. Остап’юк. – К. : Знання, 2007. – 469 с.

23. Деречин В. В. Теорія бухгалтерського обліку / В. В. Деречин, М. М. Кізім ; за ред. В. В. Деречина. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 352 с.
24. Джон Блейк. Европейский бухгалтерский учет : справочник / Джон Блейк, Ореол Аамат ; пер. с англ. – М. : Информ.-изд. дом „Филинь”, 1997. – 400 с.
25. Должанський М. І. Бухгалтерський облік в Україні з використанням П(С)БО : навч. посіб. / М. І. Должанський, А. М. Должанський. – Л. : Львів. банків. ін-т НБУ, 2003. – 494 с.
26. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 1 / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Вид. центр „Академія”, 2000. – 864 с.
27. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 2 / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Вид. центр „Академія”, 2001. – 848 с.
28. Економічна енциклопедія : у 3 т. Т. 3 / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Вид. центр „Академія”, 2002. – 952 с.
29. Ждан В. І. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / В. І. Ждан, Є. Б. Хаустова. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 384 с.
30. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік : основи теорії та практики : підручник / А. Г. Загородній, Г. О. Паргин. – К. : Знання, 2007. – 550 с.
31. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та документів і розрахунків, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1994 р. № 69 (із змінами та доповненнями) // Бухгалтерський облік та звітність в Україні : зб. нормативно-правових актів / уклад. М. І. Камлик. – К. : Атака ; Літера ЛТД, 2001. – 752с.
32. Кім Г. Бухгалтерський облік : первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посіб. / Г. Кім, В. В. Сопко, С. Г. Кім – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 440 с.
33. Косміна Р. М. Бухгалтерський облік / Р. М. Косміна. – К. : Вища шк., 2003. – 174 с.
34. Кужельний М. В. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / М. В. Кужельний, В. Г. Линник. – К. : КНЕУ, 2001. – 334 с.
35. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський облік / О. П. Кундря-Висоцька – К. : Алерта, 2004. – 304 с.
36. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні : Основи та практика : навч. посіб. / В. С. Лень, В. В. Гливенко. – К. : Центр учб. л-ри, 2008. – 608 с.
37. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / О. В. Лишиленко. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 632 с.
38. Ловінська Л. Г. Оцінка в бухгалтерському обліку : монографія / Л. Г. Ловінська. – К. : КНЕУ, 2006. – 256 с.
39. Лучко М. Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Т. : Екон. думка, 2004. – 236 с.
40. Настоящий бухучет / Н. Белова, А. Бобро, Д. Винокуров и др. – Х. : Фактор, 2005. – 1070 с.
41. Нашкерська Г. В. Фінансовий облік / Г. В. Нашкерська. – К. : Кондор, 2005. – 502 с.
42. Нікульникова Т. Г. Основи бухгалтерського обліку / Т. Г. Нікульникова. – Л. : Магнолія-Плюс, 2005. – 300 с.
43. Міддлтон Д. Бухгалтерский учет и принятие финансовых решений / Д. Міддлтон ; пер. с англ. ; под. ред. И. И. Елисеевой. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 408 с.
44. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення за станом на 31 березня 2004 року. І ч. – К. : ФПБАУ, 2004. – 1278 с.
45. Організація бухгалтерського обліку / за ред. В. С. Леня. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 696 с.
46. Організація бухгалтерського обліку / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП „Рута”, 2003. – 574 с.
47. Остап'юк М. Я. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / М. Я. Остап'юк, М. Р. Лучко, Й. Я. Даньків. – К. : Знання, 2005. – 276 с.

48. Палий В. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности / В. Ф. Палий. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 456 с.
49. Первинний та аналітичний облік на підприємстві : навч. посіб. / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомин. – Т. : Астон, 2005. – 464 с.
50. Петрук О. М. Бухгалтерський облік договірних зобов'язань і прав : навч. посіб. для студ. спец. 7.050106 “Облік і аудит” / О. М. Петрук. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 186 с.
51. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджено Міністерством фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
52. Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням : постанова Правління НБУ від 27.08.2001 р. № 954/6145 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
53. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України : постанова/положення Національного банку України № 508 від 16.12.2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – № 10. – С. 444.
54. Положення про порядок розрахунку податкових різниць за даними бухгалтерського обліку : наказ/положення Міністерства фінансів України від 29 грудня 2006 р. № 1316 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 7. – С. 249.
55. Принципы бухгалтерского учета / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл ; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 496 с.
56. Про банки і банківську діяльність : закон України від 12.07.2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
57. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : постанова/інструкція Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 13. – С. 908.
58. Про лізинг : закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
59. Про обіг векселів в Україні : закон України від 5.04.2001 р. № 2374-III ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.
60. Про оплату праці : закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – С. 121.
61. Про податок на додану вартість : закон України від 3.04.1997 р. № 168/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 21. – С. 156.
62. Пушкар М. С. Креативний облік: створення інформації для менеджерів : монографія / М. С. Пушкар. – Т. : Карт-бланш, 2006. – 334 с.
63. Пушкар М. С. Метатеорія обліку або якою повинна стати теорія : монографія / М. С. Пушкар. – Т. : Карт-бланш, 2007. – 359 с.
64. Пушкар М. С. Фінансовий облік у системі управління : монографія / М. С. Пушкар, М. Т. Щирба. – Т. : Карт-бланш, 2006. – 178 с.
65. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник / М. С. Пушкар. – Т. : Карт-бланш, 2002. – 628 с.
66. Райан Б. Стратегический учет для руководителя / Б. Райан ; пер. с англ. ; под ред. В. А. Микрюкова. – М. : Аудит ; ЮНИТИ, 1998. – 616 с.
67. Сахарцева І. І. Основи складання бухгалтерської звітності за вимогами національних стандартів України : навч. посіб. – К. : Кондор, 2003. – 612 с.
68. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник / В. В. Сопко, В. П. Завгородній – К. : КНЕУ, 2004. – 412 с.
69. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. – К. : Алерта, 2007. – 954 с.
70. Усач Б. Ф. Теорія бухгалтерського обліку / Б. Ф. Усач, Р. П. Шурпенко. – К. : Знання, 2004. – 302 с.
71. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку / В. Г. Швець. – К. : Знання, 2004. – 448 с.

72. Чебанова Н. В. Бухгалтерський фінансовий облік / Н. В. Чебанова. – К. : Академія, 2002. – 672 с.
73. Яремко І. Й. Теорія бухгалтерського обліку / І. Й. Яремко. – Л. : Новий світ – 2000, 2005. – 240 с.
74. Яремко І. Й. Економічні категорії в методології обліку : монографія / І. Й. Яремко. – Л. : Каменярь, 2002. – 192 с.

Періодичні видання з бухгалтерського обліку

1. Бухгалтерський облік і аудит.
2. Бухгалтерія (Бізнес).
3. Все про бухгалтерський облік.
4. Баланс.
5. Податки та бухгалтерський облік.
6. Главбух.
7. Дебет–Кредит.
8. Податки. Бухгалтерія. Бізнес.
9. Облік і фінанси АПК.
10. Вісник податкової служби України.
11. Економіка АПК.
12. Бухгалтерія в сільському господарстві.
13. Баланс-Агро.
14. Бухгалтерский учет (Россия).
15. Планирование и учет в сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятиях (Россия).
16. Консультант бухгалтера.
17. Економіка України.
18. Статистика України.
19. Економіка. Фінанси. Право.
20. Фінанси України.
21. Економіст.
22. Секретар-референт.
23. Аудитор України.
24. Актуальні проблеми економіки.
25. Інші видання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

Аналітичні центри та дослідницькі організації України

1. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
3. Міністерство економіки – www.me.gov.ua
4. Міністерство праці та соціальної політики – www.mlsp.kiev.ua
5. Міністерство фінансів – www.minfin.gov.ua
6. Міністерство промислової політики – www.industry.gov.ua
7. Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua
8. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua
9. Державна податкова адміністрація – www.sta.gov.ua
10. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.
11. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>
12. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>
13. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua
14. Національна академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>
15. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>
16. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>

17. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>
18. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>
19. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>
20. Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>
21. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського – www.nbvu.gov.ua
22. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/
23. Газета Верховної Ради України „Голос України” – www.uamedia.visti.net/golos

Зарубіжні та міжнародні центри та дослідницькі організації

1. Аналитический центр „Онлайн Россия” – <http://www.ancentr.ru>
2. Бюро экономического анализа (Россия) – <http://www.beafnd.org/russian>
3. Экспертный институт (Россия) – <http://www.exin.ru>
4. Институт мировой экономики и международных отношений – www.isn.ruh.ru/imemo/index2.htm
5. Світовий банк – <http://www.worldbank.org/>
6. Європейська комісія (EU) – <http://www.europa.eu.int/>
7. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC); Ukrainian Economic Trends – <http://www.ueplac.kiev.ua/>
8. Світові Web-ресурси з економіки, Steve Gardner, Baylor University – hsb.baylor.edu/html/gardner/RESORS.HTM
9. Centre for Social and Economic Research (CASE) – <http://www.case.com.pl/indexen.html>
10. Український медіа-сервер (ЗМІ : преса, радіо, телебачення, органи законодавчої та виконавчої влади) – <http://www.vlada.kiev.ua/usm>
11. Кабінет Міністрів України, міністерства та відомства – <http://www.kmu.kiev.ua/>

Додатки

Додаток 1

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Субрахунки (рахунки другого порядку)		Сфера застосування
Код	Назва	Код	Назва	
1	2	3	4	5
Клас 1. Необоротні активи				
10	Основні засоби	100	Інвестиційна нерухомість	Усі види діяльності
		101	Земельні ділянки	
		102	Капітальні витрати на поліпшення земель	
		103	Будинки та споруди	
		104	Машини та обладнання	
		105	Транспортні засоби	
		106	Інструменти, прилади та інвентар	
		107	Тварини	
		108	Багаторічні насадження	
11	Інші необоротні матеріальні активи	109	Інші основні засоби	Усі види діяльності
		111	Бібліотечні фонди	
		112	Малоцінні необоротні матеріальні активи	
		113	Тимчасові (нетитульні) споруди	
		114	Природні ресурси	
		115	Інвентарна тара	
		116	Предмети прокату	
12	Нематеріальні активи	117	Інші необоротні матеріальні активи	Усі види діяльності
		121	Права користування природними ресурсами	
		122	Права користування майном	
		123	Права на комерційні позначення	
		124	Права на об'єкти промислової власності	
		125	Авторське право та суміжні з ним права	
		126	Виключено	
127	Інші нематеріальні активи			
13	Знос (амортизація) необоротних активів	131	Знос основних засобів	Усі види діяльності
		132	Знос інших необоротних матеріальних активів	
		133	Накопичена амортизація нематеріальних активів	
		134	Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	
		135	Знос інвестиційної нерухомості	
14	Довгострокові фінансові інвестиції	141	Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі	Усі види діяльності
		142	Інші інвестиції пов'язаним сторонам	
		143	Інвестиції непов'язаним сторонам	

15	Капітальні інвестиції	151	Капітальне будівництво	Усі види діяльності
		152	Придбання (виготовлення) основних засобів	
		153	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	
		154	Придбання (створення) нематеріальних активів	
		155	Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	
16	Довгострокові біологічні активи	161	Довгострокові біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю	Сільськогосподарські підприємства, підприємства інших галузей, що здійснюють сільськогосподарську діяльність
		162	Довгострокові біологічні активи рослинництва, які оцінені за первісною вартістю	
		163	Довгострокові біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю	
		164	Довгострокові біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю	
		165	Незрілі довгострокові біологічні активи, які оцінюються за справедливою вартістю	
		166	Незрілі довгострокові біологічні активи, які оцінюються за первісною вартістю	
17	Відстрочені податкові активи		За видами відстрочених податкових активів	Усі види діяльності
18	Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи	181	Заборгованість за майно, що передано у фінансову оренду	Усі види діяльності
		182	Довгострокові векселі одержані	
		183	Інша дебіторська заборгованість	
		184	Інші необоротні активи	
19	Гудвіл		За видами об'єктів інвестування	Усі види діяльності
		191	Гудвіл при придбанні	
		192	Виключено	
		193	Гудвіл при приватизації (корпоратизації)	
20	Виробничі запаси	201	Сировина й матеріали	Усі види діяльності
		202	Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	
		203	Паливо	
		204	Тара й тарні матеріали	
		205	Будівельні матеріали	
		206	Матеріали, передані в переробку	
		207	Запасні частини	
		208	Матеріали сільськогосподарського призначення	
		209	Інші матеріали	

21	Поточні біологічні активи	211	Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю	Сільськогосподарські підприємства, підприємства інших галузей, що здійснюють сільськогосподарську діяльність
		212	Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю	
		213	Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю	
22	Малоцінні та швидкозношувані предмети		За видами предметів	Усі види діяльності
23	Виробництво		За видами виробництва	Усі види діяльності
24	Брак у виробництві		За видами продукції	Галузі матеріального виробництва
25	Напівфабрикати		За видами напівфабрикатів	Промисловість
26	Готова продукція		За видами готової продукції	Промисловість сільське господарство та ін.
27	Продукція сільськогосподарського виробництва		За видами продукції	Сільське господарство, підприємства інших галузей з підсобним сільськогосподарським виробництвом
28	Товари	281	Товари на складі	Усі види діяльності
		282	Товари в торгівлі	
		283	Товари на комісії	
		284	Тара під товарами	
		285	Торгова націнка	
		286	Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу	
29			
Клас 3. Кошти, розрахунки та інші активи				
30	Каса	301	Каса в національній валюті	Усі види діяльності
		302	Каса в іноземній валюті	

31	Рахунки в банках	311	Поточні рахунки в національній валюті	Усі види діяльності
		312	Поточні рахунки в іноземній валюті	
		313	Інші рахунки в банку в національній валюті	
		314	Інші рахунки в банку в іноземній валюті	
32			
33	Інші кошти	331	Грошові документи в національній валюті	Усі види діяльності
		332	Грошові документи в іноземній валюті	
		333	Грошові кошти в дорозі в національній валюті	
		334	Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті	
		335	Електронні гроші, номіновані в національній валюті	
34	Короткострокові векселі одержані	341	Короткострокові векселі, одержані в національній валюті	Усі види діяльності
		342	Короткострокові векселі, одержані в іноземній валюті	
35	Поточні фінансові інвестиції	351	Еквіваленти грошових коштів	Усі види діяльності
		352	Інші поточні фінансові інвестиції	
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	361	Розрахунки з вітчизняними покупцями	Усі види діяльності
		362	Розрахунки з іноземними покупцями	
		363	Розрахунки з учасниками ПФГ	
		364	Розрахунки за гарантійним забезпеченням	
37	Розрахунки з різними дебіторами	371	Розрахунки за виданими авансами	Усі види діяльності
		372	Розрахунки з підзвітними особами	
		373	Розрахунки за нарахованими доходами	
		374	Розрахунки за претензіями	
		375	Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків	
		376	Розрахунки за позиками членам кредитних спілок	
		377	Розрахунки з іншими дебіторами	
		378	Розрахунки з державними цільовими фондами	
		379	Розрахунки за операціями з деривативами	
38	Резерв сумнівних боргів		За дебіторами	Усі види діяльності
39	Витрати майбутніх періодів		За видами витрат	Усі види діяльності
Клас 4. Власний капітал та забезпечення зобов'язань				
40	Зареєстрований (пайовий) капітал	401	Статутний капітал	Усі види діяльності
		402	Пайовий капітал	
		403	Інший зареєстрований капітал	
		404	Внески до незареєстрованого статутного капіталу	
41	Капітал у дооцінках	411	Дооцінка (уцінка) основних засобів	Усі види діяльності
		412	Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів	
		413	Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	
		414	Інший капітал у дооцінках	

42	Додатковий капітал	421	Емісійний дохід	Усі види діяльності
		422	Інший вкладений капітал	
		423	Накопичені курсові різниці	
		424	Безоплатно одержані необоротні активи	
		425	Інший додатковий капітал	
43	Резервний капітал		За видами капіталу та напрямками використання	Усі види діяльності
44	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)	441	Прибуток нерозподілений	Усі види діяльності
		442	Непокриті збитки	
		443	Прибуток, використаний у звітному періоді	
45	Вилучений капітал	451	Вилучені акції	Усі види діяльності
		452	Вилучені вклади й паї	
		453	Інший вилучений капітал	
46	Неоплачений капітал		За видами розміщених неоплачених акцій (для акціонерних товариств) та за кожним засновником (учасником) підприємства	Усі види діяльності
47	Забезпечення майбутніх витрат і платежів	471	Забезпечення виплат відпусток	Усі види діяльності
		472	Додаткове пенсійне забезпечення	
		473	Забезпечення гарантійних зобов'язань	
		474	Забезпечення інших витрат і платежів	
		475	Забезпечення призового фонду (резерв виплат)	
		476	Резерв на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	
		477	Забезпечення матеріального заохочення	
		478	Забезпечення відновлення земельних ділянок	
48	Цільове фінансування і цільові надходження		За об'єктами фінансування	Усі види діяльності
		481	Кошти, вивільнені від оподаткування	
		482	Кошти з бюджету та державних цільових фондів	
		483	Гуманітарна допомога	
		484	Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень	
49	Страхові резерви	491	Технічні резерви	Страхова діяльність
		492	Резерви із страхування життя	
		493	Частка перестраховиків у технічних резервах	
		494	Частка перестраховиків у резервах із страхування життя	
		495	Результат зміни технічних резервів	
		496	Результат зміни резервів із страхування життя	

Клас 5. Довгострокові зобов'язання				
50	Довгострокові позики	501	Довгострокові кредити банків у національній валюті	Усі види діяльності
		502	Довгострокові кредити банків в іноземній валюті	
		503	Відстрочені довгострокові кредити банків у національній валюті	
		504	Відстрочені довгострокові кредити банків в іноземній валюті	
		505	Інші довгострокові позики в національній валюті	
		506	Інші довгострокові позики в іноземній валюті	
51	Довгострокові векселі видані	511	Довгострокові векселі, видані в національній валюті	Усі види діяльності
		512	Довгострокові векселі, видані в іноземній валюті	
52	Довгострокові зобов'язання за облігаціями	521	Зобов'язання за облігаціями	Усі види діяльності
		522	Премія за випущеними облігаціями	
		523	Дисконт за випущеними облігаціями	
53	Довгострокові зобов'язання з оренди	531	Зобов'язання з фінансової оренди	Усі види діяльності
		532	Зобов'язання з оренди цілісних майнових комплексів	
54	Відстрочені податкові зобов'язання		За видами зобов'язань	Усі види діяльності
55	Інші довгострокові зобов'язання		За кожним кредитором та видами залучених коштів	Усі види діяльності
56			
57			
58			
59			
Клас 6. Поточні зобов'язання				
60	Короткострокові позики	601	Короткострокові кредити банків у національній валюті	Усі види діяльності
		602	Короткострокові кредити банків в іноземній валюті	
		603	Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті	
		604	Відстрочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті	
		605	Прострочені позики в національній валюті	
		606	Прострочені позики в іноземній валюті	
61	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	611	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в національній валюті	Усі види діяльності
		612	Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті	

62	Короткострокові векселі видані	621	Короткострокові векселі, видані в національній валюті	Усі види діяльності
		622	Короткострокові векселі, видані в іноземній валюті	
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	Усі види діяльності
		632	Розрахунки з іноземними постачальниками	
		633	Розрахунки з учасниками ПФГ	
64	Розрахунки за податками й платежами	641	Розрахунки за податками	Усі види діяльності
		642	Розрахунки за обов'язковими платежами	
		643	Податкові зобов'язання	
		644	Податковий кредит	
65	Розрахунки за страхуванням	651	За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування	Усі види діяльності
		652	За соціальним страхуванням	
		653	Вилучено	
		654	За індивідуальним страхуванням	
		655	За страхуванням майна	
66	Розрахунки за виплатами працівникам	661	Розрахунки за заробітною платою	Усі види діяльності
		662	Розрахунки з депонентами	
		663	Розрахунки за іншими виплатами	
67	Розрахунки з учасниками	671	Розрахунки за нарахованими дивідендами	Усі види діяльності
		672	Розрахунки за іншими виплатами	
68	Розрахунки за іншими операціями	680	Розрахунки, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	Усі види діяльності
		681	Розрахунки за авансами одержаними	
		682	Внутрішні розрахунки	
		683	Внутрішньогосподарські розрахунки	
		684	Розрахунки за нарахованими відсотками	
685	Розрахунки з іншими кредиторами			
69	Доходи майбутніх періодів		За видами доходів	Усі види діяльності
Клас 7. Доходи і результати діяльності				
70	Доходи від реалізації	701	Дохід від реалізації готової продукції	Усі види діяльності
		702	Дохід від реалізації товарів	
		703	Дохід від реалізації робіт і послуг	
		704	Вирахування з доходу	
		705	Перестраховання	
71	Інший операційний дохід	710	Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю	Усі види діяльності
		711	Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти	
		712	Дохід від реалізації інших оборотних активів	
		713	Дохід від операційної оренди активів	
		714	Дохід від операційної курсової різниці	
		715	Одержані штрафи, пені, неустойки	

		716	Відшкодування раніше списаних активів	
		717	Дохід від списання кредиторської заборгованості	
		718	Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів	
		719	Інші доходи від операційної діяльності	
72	Дохід від участі в капіталі	721	Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства	Усі види діяльності
		722	Дохід від спільної діяльності	
		723	Дохід від інвестицій в дочірні підприємства	
73	Інші фінансові доходи	731	Дивіденди одержані	Усі види діяльності
		732	Відсотки одержані	
		733	Інші доходи від фінансових операцій	
74	Інші доходи	741	Дохід від реалізації фінансових інвестицій	Усі види діяльності
		742	Дохід від відновлення корисності активів	
		743	Виключено	
		744	Дохід від неопераційної курсової різниці	
		745	Дохід від безоплатно одержаних активів	
		746	Інші доходи	
75	Надзвичайні доходи	751	Виключено	Усі види діяльності
		752		
76	Страхові платежі		За видами страхування	Страхова діяльність
77			
78			
79	Фінансові результати	791	Результат операційної діяльності	Усі види діяльності
		792	Результат фінансових операцій	
		793	Результат іншої діяльності	
		794	Виключено	
Клас 8. Витрати за елементами				
80	Матеріальні витрати	801	Витрати сировини й матеріалів	Усі види діяльності
		802	Витрати купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів	
		803	Витрати палива й енергії	
		804	Витрати тари й тарних матеріалів	
		805	Витрати будівельних матеріалів	
		806	Витрати запасних частин	
		807	Витрати матеріалів сільськогосподарського призначення	
		808	Витрати товарів	
		809	Інші матеріальні витрати	
81	Витрати на оплату праці	811	Виплати за окладами й тарифами	Усі види діяльності
		812	Премії та заохочення	
		813	Компенсаційні виплати	
		814	Оплата відпусток	
		815	Оплата іншого невідпрацьованого часу	
		816	Інші витрати на оплату праці	

82	Відрахування на соціальні заходи	821	Відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	Усі види діяльності
		822	Вилучено	
		823	Вилучено	
		824	Відрахування на індивідуальне страхування	
83	Амортизація	831	Амортизація основних засобів	Усі види діяльності
		832	Амортизація інших необоротних матеріальних активів	
		833	Амортизація нематеріальних активів	
84	Інші операційні витрати		За видами витрат	Усі види діяльності
85	Інші затрати		За видами затрат	Усі види діяльності
86			
87			
88			
89			
Клас 9. Витрати діяльності				
90	Собівартість реалізації	901	Собівартість реалізованої готової продукції	Усі види діяльності
		902	Собівартість реалізованих товарів	
		903	Собівартість реалізованих робіт і послуг	
		904	Страхові виплати	
91	Загальновиробничі витрати		За видами витрат	Усі види діяльності
92	Адміністративні витрати		За видами витрат	Усі види діяльності
93	Витрати на збут		За видами витрат	Усі види діяльності
94	Інші витрати операційної діяльності	940	Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю	Усі види діяльності
		941	Витрати на дослідження і розробки	
		942	Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти	
		943	Собівартість реалізованих виробничих запасів	
		944	Сумнівні та безнадійні борги	
		945	Втрати від операційної курсової різниці	
		946	Втрати від знецінення запасів	
		947	Нестачі і втрати від псування цінностей	
		948	Визнані штрафи, пені, неустойки	
		949	Інші витрати операційної діяльності	
95	Фінансові витрати	951	Відсотки за кредит	Усі види діяльності
		952	Інші фінансові витрати	

96	Втрати від участі в капіталі	961	Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства	Усі види діяльності
		962	Втрати від спільної діяльності	
		963	Втрати від інвестицій в дочірні підприємства	
97	Інші витрати	971	Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	Усі види діяльності
		972	Втрати від зменшення корисності активів	
		973	Виключено	
		974	Втрати від неопераційних курсових різниць	
		975	Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій	
		976	Списання необоротних активів	
		977	Інші витрати діяльності	
		978	Виключено	
98	Податок на прибуток	981	Податок на прибуток від звичайної діяльності	Усі види діяльності
		982	Податок на прибуток від інших подій	
99	Надзвичайні витрати		Виключено	Усі види діяльності
Клас 0. Позабалансові рахунки				
01	Орендовані необоротні активи		За видами активів	Усі види діяльності
02	Активи на відповідальному зберіганні	021	Устаткування, прийняте для монтажу	Усі види діяльності
		022	Матеріали, прийняті для переробки	
		023	Матеріальні цінності на відповідальному зберіганні	
		024	Товари, прийняті на комісію	
		025	Матеріальні цінності довірителя	
03	Контрактні зобов'язання		За видами зобов'язань	Усі види діяльності
04	Непередбачені активи й зобов'язання	041	Непередбачені активи	Усі види діяльності
		042	Непередбачені зобов'язання	
05	Гарантії та забезпечення надані		За видами гарантій та забезпечень наданих	Усі види діяльності
06	Гарантії та забезпечення отримані		За видами гарантій та забезпечень отриманих	Усі види діяльності
07	Списані активи	071	Списана дебіторська заборгованість	Усі види діяльності
		072	Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей	
08	Бланки суворого обліку		За видами бланків	Усі види діяльності
09	Амортизаційні відрахування		За напрямками використання амортизацій	Усі види діяльності

Додаток 2

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до
фінансової звітності»

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ 01
Підприємство _____	за ЄДРПОУ	
Територія _____	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД	
Середня кількість працівників ¹ _____		
Адреса, телефон _____		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код за
ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
<i>Первісна вартість інвестиційної нерухомості</i>	<i>1016</i>		
<i>Знос інвестиційної нерухомості</i>	<i>1017</i>		
Довгострокові біологічні активи	1020		
<i>Первісна вартість довгострокових біологічних активів</i>	<i>1021</i>		
<i>Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів</i>	<i>1022</i>		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
<i>Гудвіл</i>	<i>1050</i>		
<i>Відстрочені аквізиційні витрати</i>	<i>1060</i>		
<i>Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах</i>	<i>1065</i>		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
<i>Виробничі запаси</i>	<i>1101</i>		

Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Пасив			
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		

<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	1521		
<i>Цільове фінансування</i>	1525		
<i>Благодійна допомога</i>	1526		
<i>Страхові резерви</i>	1530		
<i>у тому числі:</i>			
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>	1531		
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	1532		
<i>резерв незароблених премій</i>	1533		
<i>інші страхові резерви</i>	1534		
<i>Інвестиційні контракти</i>	1535		
<i>Призовий фонд</i>	1540		
<i>Резерв на виплату джек-поту</i>	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
<i>Короткострокові кредити банків</i>	1600		
<i>Векселі видані</i>	1605		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за:</i>			
<i>довгостроковими зобов'язаннями</i>	1610		
<i>товари, роботи, послуги</i>	1615		
<i>розрахунками з бюджетом</i>	1620		
<i>у тому числі з податку на прибуток</i>	1621		
<i>розрахунками зі страхування</i>	1625		
<i>розрахунками з оплати праці</i>	1630		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами</i>	1635		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками</i>	1640		
<i>Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків</i>	1645		
<i>Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю</i>	1650		
<i>Поточні забезпечення</i>	1660		
<i>Доходи майбутніх періодів</i>	1665		
<i>Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків</i>	1670		
<i>Інші поточні зобов'язання</i>	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
<i>V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</i>	1800		
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Курсивом позначені вписувані рядки

Підприємство _____ Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____
(найменування)

КОДИ	
	01

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>		
<i>Премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>		
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>		
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>		
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	()	()
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>		
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>		
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>		
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>		
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>		
Інші операційні доходи	2120		
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2121</i>		
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
<i>Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2181</i>		
<i>Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	<i>2241</i>		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()

Інші витрати	2270	()	()
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		
Витрати на оплату праці	2505		
Відрахування на соціальні заходи	2510		
Амортизація	2515		
Інші операційні витрати	2520		
Разом	2550		

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток 4

Підприємство _____

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 20__ р.

Форма № 3

Код за
ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		
Повернення податків і зборів	3005		
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010		
<i>Надходження від отримання субсидій, дотацій</i>	<i>3011</i>		
<i>Надходження авансів від покупців і замовників</i>	<i>3015</i>		
<i>Надходження від повернення авансів</i>	<i>3020</i>		
<i>Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках</i>	<i>3025</i>		
<i>Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)</i>	<i>3035</i>		
<i>Надходження від операційної оренди</i>	<i>3040</i>		
<i>Надходження від отримання роялті, авторських винагород</i>	<i>3045</i>		
<i>Надходження від страхових премій</i>	<i>3050</i>		
<i>Надходження фінансових установ від повернення позик</i>	<i>3055</i>		
Інші надходження	3095		
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	()	()
Праці	3105	()	()
Відрахувань на соціальні заходи	3110	()	()
Зобов'язань з податків і зборів	3115	()	()
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток</i>	<i>3116</i>		
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість</i>	<i>3117</i>		
<i>Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів</i>	<i>3118</i>		
<i>Витрачання на оплату авансів</i>	<i>3135</i>		
<i>Витрачання на оплату повернення авансів</i>	<i>3140</i>		
<i>Витрачання на оплату цільових внесків</i>	<i>3145</i>		
<i>Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами</i>	<i>3150</i>		
<i>Витрачання фінансових установ на надання позик</i>	<i>3155</i>		
Інші витрачання	3190	()	()
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205		
Надходження від отриманих: відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
<i>Надходження від погашення позик</i>	3230		
<i>Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці</i>	3235		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	()	()
необоротних активів	3260	()	()
Виплати за деривативами	3270	()	()
<i>Витрачання на надання позик</i>	3275		
<i>Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці</i>	3280		
Інші платежі	3290	()	()
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305		
<i>Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві</i>	3310		
Інші надходження	3340		
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	()	()
Погашення позик	3350		
Сплату дивідендів	3355	()	()
<i>Витрачання на сплату відсотків</i>	3360		
<i>Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди</i>	3365		
<i>Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві</i>	3370		
<i>Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах</i>	3375		
Інші платежі	3390	()	()
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		
Залишок коштів на початок року	3405		
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		
Залишок коштів на кінець року	3415		

Керівник

Головний бухгалтер

Підприємство _____

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		

(найменування)

**Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 20__ р.**

Форма № 3-н

Код за
ДКУД

1801006

Стаття	Код рядка	За звітний період		За аналогічний період попереднього року	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500				
Коригування на:					
амортизацію необоротних активів	3505		X		X
збільшення (зменшення) забезпечень	3510				
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515				
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520				
Прибуток (збиток) від участі в капіталі	3521				
Зміна вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю, та дохід (витрати) від первісного визнання	3522				
Збиток (прибуток) від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу та груп вибуття	3523				
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій	3524				
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів	3526				
Фінансові витрати	3540				
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550				
Збільшення (зменшення) запасів	3551				
Збільшення (зменшення) поточних біологічних активів	3552				
Збільшення (зменшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553				
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554				
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556				
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557				
Збільшення (зменшення) поточних	3560				

зобов'язань					
Грошові кошти від операційної діяльності	3570				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3571				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3572				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3573				
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3574				
Збільшення (зменшення) доходів майбутніх періодів	3576				
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3577				
Сплачений податок на прибуток	3580	X		X	
Сплачені відсотки	3585				
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195				
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		X		X
необоротних активів	3205		X		X
Надходження від отриманих: відсотків	3215		X		X
дивідендів	3220		X		X
Надходження від деривативів	3225		X		X
Надходження від погашення позик	3230		X		X
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	X		X	
Інші надходження	3250	X		X	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	X		X	
необоротних активів	3260	X		X	
Виплати за деривативами	3270				
Витрачання на надання позик	3275				
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280				
Інші платежі	3290				
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295				
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження від: Власного капіталу	3300		X		X
Отримання позик	3305		X		X
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		X		X
Інші надходження	3340	X		X	

Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	X		X	
Погашення позик	3350	X		X	
Сплату дивідендів	3355	X		X	
<i>Витрачання на сплату відсотків</i>	3360				
<i>Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди</i>	3365				
<i>Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві</i>	3370				
<i>Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах</i>	3375				
Інші платежі	3390				
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395				
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400				
Залишок коштів на початок року	3405		X		X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410				
Залишок коштів на кінець року	3415				

Керівник

Головний бухгалтер

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
резервного капіталу									
<i>Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства</i>	4215								
<i>Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів</i>	4220								
<i>Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення</i>	4225								
Внески учасників: Внески до капіталу	4240								
Погашення заборгованості з капіталу	4245								
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260								
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270								
Вилучення частки в капіталі	4275								
<i>Зменшення номінальної вартості акцій</i>	4280								
Інші зміни в капіталі	4290								
<i>Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві</i>	4291								
Разом змін у капіталі	4295								
Залишок на кінець року	4300								

Керівник

Головний бухгалтер

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства фінансів України
від 29 листопада 2000 р. № 302
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 жовтня 2003 р. № 602)

КОДИ		
		01

Дата /рік, місяць, число/
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за ЗКГНГ
за КВЕД
Контрольна сума

Підприємство _____
Територія _____
Орган державного управління _____
Галузь _____
Вид економічної діяльності _____
Середньооблікова чисельність працюючих _____
Одиниця виміру: тис. грн.

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за 20__ рік

Форма № 5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	Накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010													
Права користування майном	020													
Права на комерційні позначення	030													
Права на об'єкти промислової власності	040													
Авторське право та суміжні з ним права	050													
	060													
Інші нематеріальні активи	070													
Разом	080													
Гудвіл	090													

3 рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (081) _____
вартість оформлених у заставу нематеріальних активів (082) _____
вартість створених підприємством нематеріальних активів (083) _____
3 рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань (084) _____
3 рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (085) _____

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	зносу			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	зносу	одержані за фінансовою орендою		передані в оперативну оренду	
															первісна (переоцінена) вартість	зносу	первісна (переоцінена) вартість	зносу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100																	
Інвестиційна нерухомість	105																	
Капітальні витрати на поліпшення земель	110																	
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120																	
Машини та обладнання	130																	
Транспортні засоби	140																	
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150																	
Тварини	160																	
Багаторічні насадження	170																	
Інші основні засоби	180																	
Бібліотечні фонди	190																	
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200																	
Тимчасові (нетитульні) споруди	210																	
Природні ресурси	220																	
Інвентарна тара	230																	
Предмети прокату	240																	
Інші необоротні матеріальні активи	250																	
Разом	260																	

- 3 рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності (261) _____
 вартість оформлених у заставу основних засобів (262) _____
 залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо) (263) _____
 первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів (264) _____
 основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів (2641) _____
- 3 рядка 260 графа 8 вартість основних засобів, призначених для продажу (265) _____
 залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (2651) _____
- 3 рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування (266) _____
 Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду (267) _____
- 3 рядка 260 графа 15 знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (268) _____
- 3 рядка 105 графа 14 вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю (269) _____

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво	280		
Придбання (виготовлення) основних засобів	290		
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	300		
Придбання (створення) нематеріальних активів	310		
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	320		
Інші	330		
Разом	340		

З рядка 340 графа 3

капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість (341) _____

фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій (342) _____

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довгострокові	поточні
1	2	3	4	5
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350			
дочірні підприємства	360			
спільну діяльність	370			
Б. Інші фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380			
акції	390			
облігації	400			
інші	410			
Разом (розд. А + розд. Б)	420			

З рядка 045 графа 4 Балансу Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (421) _____

за справедливою вартістю (422) _____

за амортизованою собівартістю (423) _____

З рядка 220 графа 4 Балансу Поточні фінансові інвестиції відображені:

за собівартістю (424) _____

за справедливою вартістю (425) _____

за амортизованою собівартістю (426) _____

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати			
Операційна оренда активів	440		
Операційна курсова різниця	450		
Реалізація інших оборотних активів	460		
Штрафи, пені, неустойки	470		
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480		
Інші операційні доходи і витрати	490		
у тому числі:			
відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	
непродуктивні витрати і втрати	492	X	
Б. Доходи і втрати від участі в капіталі за інвестиціями в:			
асоційовані підприємства	500		
дочірні підприємства	510		
спільну діяльність	520		
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивіденди	530		X
Проценти	540	X	
Фінансова оренда активів	550		
Інші фінансові доходи і витрати	560		
Г. Інші доходи і витрати			
Реалізація фінансових інвестицій	570		
Доходи від об'єднання підприємств	580		
Результат оцінки корисності	590		
Неопераційна курсова різниця	600		
Безоплатно одержані активи	610		X
Списання необоротних активів	620	X	
Інші доходи і витрати	630		

Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами) (631) _____

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами (632) _____ %

З рядків 540 - 560 графа 4 фінансові витрати, включені до собівартості продукції основної діяльності (633) _____

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код рядка	На кінець року
Каса	640	
Поточний рахунок у банку	650	
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	
Грошові кошти в дорозі	670	
Еквіваленти грошових коштів	680	
Разом	690	

З рядка 070 гр. 4 Балансу Грошові кошти, використання яких обмежено (691) _____

VII. Забезпечення і резерви

Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710							
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720							
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730							
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740							
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750							
	760							
	770							
Резерв сумнівних боргів	775							
Разом	780							

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік	
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка
1	2	3	4	5
Сировина і матеріали	800			
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810			
Паливо	820			
Тара і тарні матеріали	830			
Будівельні матеріали	840			
Запасні частини	850			
Матеріали сільськогосподарського призначення	860			
Поточні біологічні активи	870			
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880			
Незавершене виробництво	890			
Готова продукція	900			
Товари	910			
Разом	920			

З рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів:
 відображених за чистою вартістю реалізації (921) _____
 переданих у переробку (922) _____
 оформлених в заставу (923) _____
 переданих на комісію (924) _____
 Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02) (925) _____
 З рядка 275 графа 4 Балансу запаси, призначені для продажу (926) _____

* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т. ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940				
Інша поточна дебіторська заборгованість	950				

Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості (951) _____
 Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами (952) _____

X. Нестачі і втрати від псування цінностей

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Виявлено (списано) за рік нестачі і втрат	960	
Визнано заборгованістю винних осіб у звітному році	970	
Сума нестачі і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)	980	

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110	
Заборгованість на кінець звітного року:		
валова замовників	1120	
валова замовникам	1130	
з авансів отриманих	1140	
Сума затриманих коштів на кінець року	1150	
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	
Відстрочені податкові активи:		
на початок звітного року	1220	
на кінець звітного року	1225	
Відстрочені податкові зобов'язання:		
на початок звітного року	1230	
на кінець звітного року	1235	
Включено до Звіту про фінансові результати - усього	1240	
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1241	
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	
Відображено у складі власного капіталу - усього	1250	
у тому числі:		
поточний податок на прибуток	1251	
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Нараховано за звітний рік	1300	
Використано за рік - усього	1310	
в тому числі на:		
будівництво об'єктів	1311	
придбання (виготовлення) та поліпшення основних засобів	1312	
з них машини та обладнання	1313	
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	
погашення отриманих на капітальні інвестиції позик	1315	
	1316	
	1317	

XIV. Біологічні активи

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю										Обліковуються за справедливою вартістю				
		залишок на початок року		надійшло за рік	вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	втрати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на початок року	надійшло за рік	зміни вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Довгострокові біологічні активи - усього	1410															
в тому числі:																
робоча худоба	1411															
продуктивна худоба	1412															
багаторічні насадження	1413															
	1414															
інші довгострокові біологічні активи	1415															
Поточні біологічні активи - усього	1420		X			X	X				X					
в тому числі:																
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421		X			X	X				X					
біологічні активи в стані біологічних перетворень (крім тварин на вирощуванні та відгодівлі)	1422		X			X	X				X					
	1423		X			X	X				X					
інші поточні біологічні активи	1424		X			X	X				X					
Разом	1430															

3 рядка 1430 графа 5 і графа 14 вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування (1431) _____

3 рядка 1430 графа 6 і графа 16 залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (1432) _____

3 рядка 1430 графа 11 і графа 17 балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності (1433) _____

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від реалізації	
				дохід	витрати				реалізації	первісного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього	1500		()		()			()		
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510		()		()			()		
з них:	1511		()		()			()		
пшениця										
соя	1512		()		()			()		
соняшник	1513		()		()			()		
ріпак	1514		()		()			()		
цукрові буряки (фабричні)	1515		()		()			()		
картопля	1516		()		()			()		
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517		()		()			()		
інша продукція рослинництва	1518		()		()			()		
додаткові біологічні активи рослинництва	1519		()		()			()		
Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього	1520		()		()			()		
у тому числі:										
приріст живої маси - усього	1530		()		()			()		
з нього:	1531		()		()			()		
великої рогатої худоби										
свиней	1532		()		()			()		
молоко	1533		()		()			()		
вовна	1534		()		()			()		
яйця	1535		()		()			()		
інша продукція тваринництва	1536		()		()			()		
додаткові біологічні активи тваринництва	1537		()		()			()		
продукція рибництва	1538		()		()			()		
	1539		()		()			()		
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540		()		()			()		

Керівник

Головний бухгалтер

Первинні документи

Додаток 7.1

Додаток 2
до Положення про ведення касових операцій у
національній валюті в Україні

Типова форма № КО-1

Ідентифікаційний
код ЄДРПОУ

(найменування підприємства (установи, організації))

Прибутковий касовий ордер № _____
від “__” _____ 20__ р.

Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума цифрами	Код цільового призначення	

Прийнято від _____

Підстава: _____

Сума _____
(словами) _____ грн. _____ коп.

Додатки: _____

Головний бухгалтер _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Одержав касир _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Л
і
н
і
я
в
і
д
р
і
з
у

(найменування підприємства (установи, організації))

Квитанція
до прибуткового касового ордера № _____
від “__” _____ 20__ р.

Прийнято від _____

Підстава: _____

Сума _____
(словами) _____ грн. _____ коп.

М.П.

Головний бухгалтер _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Касир _____
(підпис, прізвище, ініціали)

Додаток 7.2

Додаток 3
до Положення про ведення касових операцій у
національній валюті в Україні

Типова форма № КО-2

Ідентифікаційний
код ЄДРПОУ

_____ (найменування підприємства (установи, організації))

ВИДАТКОВИЙ КАСОВИЙ ОРДЕР

від "___" _____ 20__ р.

Номер документа	Дата складання		Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку	Сума	Код цільового призначення	
1	2	3	4	5	6	7	8

Видати _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Підстава: _____

Сума _____ грн. ___ коп.

(словами)

Додаток: _____

Керівник _____ Головний бухгалтер _____
(підпис, прізвище, ініціали) (підпис, прізвище, ініціали)

Одержав: _____ грн. ___ коп.

(словами)

«___» _____ 20__ р. Підпис одержувача _____

За _____ (найменування, номер, дата та місце видачі документа, який засвідчує особу одержувача)

Видав касир _____
(підпис, прізвище, ініціали)

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ № _____

від "___" _____ 20__ р.

Додаток 7.3

Одержано банком
"___" _____ 20__ р.

Платник

Код _____

Банк платника

у м. _____

Код банку

ДЕБЕТ рах.№

СУМА

Отримувач

Код _____

Банк отримувача

у м. _____

Код банку

КРЕДИТ рах.№

Сума словами

Призначення платежу _____

ДР _____

М.П. _____ Підписи _____

Проведено банком

"___" _____ 20__ р.
підпис банку

Додаток 7.4

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
05.12.2012 р. № 1276

Звіт про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт

№ _____ від _____ 20__ року

Найменування податкового
агента
Код за ЄДРПОУ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Відділ _____ Посада _____

Цех _____ Професія _____

П.І.Б.
Податковий номер (або серія і номер паспорта*)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Призначення авансу

	Сума
Залишок попереднього авансу	
Перевитрата	
Одержано (від кого, № та дата документа)	
1.	
2.	
3.	
Всього отримано	
Витрачено	
Залишок	
Перевитрата	

Додано
к _____ документів

Звіт затверджено в сумі

(прописом)

Керівник

(підпис)

" __ " _____ 20__ року

Звіт перевірено

_____ грн.

" __ " _____ 20__ року

Бухгалтер _____

Дебет	Кредит	Сума	

РОЗПІСКА. Прийнятий на перевірку від _____ аванс звіт
_____ 20__ року. На суму _____ грн. Документів _____ Підпис _____

№ _____ від _____ 20__ року

Залишок унесений _____ у сумі _____ грн. за касовим ордером року

Перевитрата _____ видана _____ платіж. дорученням

Перелік документів наведено на звороті.

" __ " _____ 20__ року Підпис _____

При неповерненні суми надміру витрачених коштів протягом звітного місяця, на який припадає граничний термін повернення:

Сума податку = не повернута сума x ставка оподаткування
(пункт 167.1 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України) : 100.

Сума податку _____ (грн.) = не повернута сума _____ (грн.) x 15 : 100.

Відповіді до тестів

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	в	г	г	б	г	а	г	г	в	г	б	б	а	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	б	в	г	а	б	г	а	г	б	а	б	б	г	б	б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	а	а	а	б	б	б	б	б	а	а	б	а	а	а	Б
№ запитання	46	47	48	49	50										
Відповідь	а	а	а	а	б										

Тема 2. Предмет і методи бухгалтерського обліку

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	в	г	г	б	в	б	а	в	б	г	в	в	г	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	в	б	г	г	а	б	а	г	г	б	г	б	а	в	в
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	г	а	а	б	г	г	г	г	г	б	г	в	в	б	г
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	г	г	г	б	а	б	а	а	б	а	а	б	б	а	а
№ запитання	61	62													
Відповідь	б	а													

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	а	в	в	г	г	б	а	г	а	г	б	г	в	г	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а,б,в,г	а	г	в	б										

Тема 4. Бухгалтерський баланс

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	а	в	г	г	в	г	г	г	в	а	в	в	б	б	б
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	в	г	б	г	б	г	г	г	г	в	г	а	а	г	в
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	г	г	а	б	б	в	б	г	г	в	в	б	г	б	б
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58		
Відповідь	б	б	б	а	а	а	а	а	а	б	а	б	а		

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	а	в	а	в	б	в	б	г	в	б	в	в	б	а	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	г	б	а	г	в	г	г	г	б,в,г	а,б,г	в	в	а	в,г	б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	г	а	в	в	б	Б	а	в	б	в	б	б	а	а	б
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	г	а	а	в	а	в	б	б	г	б	а	в	а	а	в
№ запитання	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72			
Відповідь	а	б	в	в	а	в	б	в	б	г	а	г			

Тема 6. Документація, інвентаризація

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	в	б	в	а	б	а	в	в	б	а	в	б	а	г	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	а	а	в	в	в	а	а	а	г	в	б	а	в	г
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	г	в	г	в	г	г	в	б	б	г	в	б	в	б	б
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	а	в	г	б	б	б	б	б	б	г	в	а	г	г	в
№ запитання	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
Відповідь	г	б	в	г	б	б	в	б	б	г	а,б	а	г	а,в,г	а,в,г

№ запитання	76	77	78	79	80	81	82	83	84						
Відповідь	б,г, г	г	б,в	в	г	в	г	а	б						

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	а	г	б	а	б	г	а,б,г	б,в, г	б,в,г	г	г	г	г	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	г	а	б	б	г	б	а	г	в	в	г	г	в	г	в

Тема 8. Облік основних господарських процесів

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	б	г	а	б	б	б	в	б	в	а	в	а	а	в	б
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	г	б	в	б	а	г	а	в	б	г	в	г	г	г	Б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	г	г	г	г	в	в	г	а	в	а	в	б	б	г	в
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	г	б	г	б	г	в	г	б	а	г	в	г	а	г	г
№ запитання	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
Відповідь	г	в,г	б,г	г	г	в	а	в,г	а,г	г	а,б,г	б	в	в	б
№ запитання	76	77	78	79	80	81	82	83							
Відповідь	г	г	б	в	г	г	г	б							

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	г	б	а	г	б	г	в	б	г	б	а	а	б	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	г	б	а	г	в	б,в,г	б	б	г	а	б	в	б	в	а
№ запитання	31	32	33	34											
Відповідь	а	б	а	а											

Тема 10. Облік основних засобів

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	а	б	г	в	а	г	б	г	б	г	б	г	а	б	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	г	а	а	г	а	б	г	в	в	а	в	в	в	б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	а,г	в	в	г	б	а	в	в	г	г	б	а	г	б	б
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	в	в	а	г	б	г	б	в	а	б	а	а	а	б	б
№ запитання	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
Відповідь	в	в	г	г	г	г	а	а	а	в	б	а	б	в	г
№ запитання	76	77													
Відповідь	а	а													

Тема 11. Облік нематеріальних активів

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	а	г	в	а	б	б	в	б	г	г	г	б	а	а	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	г	в	б	г	б	а	а	в	а	г	в	г	б	в	б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	в	а	в	в	а	а	г	в	а	б	в	б	б	в	в
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52								
Відповідь	в	в	в	б	г	а	б								

Тема 12. Облік виробничих запасів

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	в	а	в	в	а	г	б	б	б	в	г	в	б	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	в	б	в	г	б	в	г	а	г	г	а	г	а	в	г
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	б	г	а	г	г	а	б	б	а	б	г	б	б	г	в
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53							
Відповідь	г	а	б	в	а	б	а	в							

Тема 13. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	а	а	а	г	б	в	б	г	в	а	б	г	в	б
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	б	б	б	г	б	а	б,в	г	г	а	а,б	г	г	а
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39						
Відповідь	б	а	в	а	в	а	а	а	б						

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	б	в	а	в	а	а	г	б	а	б	г	в	в	б	б
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25					
Відповідь	г	а	в	а	в	а	г	г	в	г					

Тема 15. Облік власного капіталу

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	в	б	б	в	б	б	г	а	г	а	а	а	а	а	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	б	б	в	б	в	б	б	г	в	а	а	в	а	а
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	а	а	в	а	г	г	г	б	в	а	в	г	б	г	б
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	г	г	г	в	б	а	г	г	г	г	г	в	в	в	б
№ запитання	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
Відповідь	а	б	а	б	в	а	б	б	б	в	б	а	в	г	а

Тема 16. Облік зобов'язань

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	в	в	г	г	г	б	а	б	в	г	а	б	в	г	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	г	в	г	а	б	а	а	а	б	в	б	а	б	б	г
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	а	а	а	г	а	а,г	б,г	г	г	а,г,г	б,в,г	г	г	г	г

№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56				
Відповідь	г	а, в, г	б	в	б	г	г	б	в	а	в				

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	б	г	г	г	в	г	б	в	б	г	г	а	б	г	г
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	в	г	а	б	б	б,г,г	г	г	а	а,в,г	б	г	а,б,г	а,г	б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43		
Відповідь	б	в	б	б	г	в	в	в	в	в	б	б	б		

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	а	а	в	в	б	в	б	в	а	а	г	в	б	в	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	в	б	а	б	г	г	б	г	а	г	б	в	в	а
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	в	в	а	г	б	б	в	а	г	в	б	а	г	а	г
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
Відповідь	а	б	а	г	б	г	г	в	г	г	а	в	г	б	г
№ запитання	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
Відповідь	в	г	б	б	г	г	г	а	г	б	г	а	г	г	г
№ запитання	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
Відповідь	г	а	в	г	а	в	г	в	г	б	а	а	а	г	б
№ запитання	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105
Відповідь	г	в	б	б	а	б	а	б	г	а	г	г	в	б	г

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	в	б	в	в	в	а	а	в	а	а	а	б	в	а	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	а	а	б	г	г	а	а	в	г	а	а	а	а	г

№ запитання	31	32	33												
Відповідь	а	а	в												

Тема 20. Фінансова звітність

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	в	б	б	в	г	г	а	б	а	в	а	г	г	в
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	в	а	в	г	г	а	г	г	г	г	г	г	г	г	г
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	а	в	г	г	г	г	г	г	б	в	г	а	б	в	г
№ запитання	46	47													
Відповідь	б	в													

Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	б	а	а	а	г	б	в	б	а	г	в	б	б	в	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	в	г	а	в	б	в	а	г	в	б	г	б	а	а	б
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Відповідь	г	в	б	в	в	в	в	а	а	г	а	г	г	г	а
№ запитання	46	47	48	49	50	51	52	53	54						
Відповідь	г	а	а	г	г	г	г	б	а						

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

№ запитання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповідь	г	в	а	в	б	в	а	в	а	а	г	в	б	г	а
№ запитання	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Відповідь	а	в	в	г	а	а	в	г	в	в	а	г	г	г	г
№ запитання	31	32	33	34	35	36	37	38							
Відповідь	а	г	г	г	а	в	б	г							

Для заметок

Навчальне видання

Кулинич Мирослава Богданівна

Бухгалтерський облік

*Навчальний посібник
для студентів усіх форм навчання
напряму підготовки 6.030.509 "Облік і аудит"*

Видання третє, доповнене і перероблене

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України

*Редактор Н.Я. Ярмольчук
Комп'ютерна верстка М. Воробей, Я. Сельвеструк
Обкладинка М. Воробей*

Формат 60x84 ¹/₁₆. Обсяг 21,62 ум. друк. арк., 21,55 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. 384. Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Бойка, 1, тел. (0332) 29-90-65).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.